पेशवे दप्तरांतून निवडलेले कागद

३१

जमाव विभागांतील कागद

[किंमत—२ रुपये १५ आणे किंवा ५ शिलिंग ३ पेन्स]

संपादक—गो. स. सरदेसाई, बी. ए.

गव्हर्न्मेंट सेंट्रल प्रेस, मुंबई
१९३३

(या प्रकाशनातील संपादकीय टीका व मतें यांजबद्दल कोणतीहि
जबाबदारी सरकारावर नाहीं.)

SELECTED PAPERS FROM THE JAMAV SECTION.

The papers here presented, 187 in number, were taken at random from one of the largest sections of the Peshwas' Daftar, viz. the Jamav, and are intended to convey a rough idea as to the kind of documents that may be looked for therein, apart from the actual village accounts and land records in which the Jamav section abounds. The selections made here vary in their dates as much as in their nature, and range over a period of some two hundred and fifty years (1600-1847). The first three papers, however, are of an earlier period, one being dated 1426, the second 1548, and the third 1598, and are given here as specimens of oldest papers existing in the Daftar.

Of the rest, the earlier papers belong to the regimes of Malik Ambar, Shahji Bhosle and his son Shivaji. No. 4 is a sanad issued by Shahji Bhosle in 1606 and shews from the active part he took in his affairs that he must have been grown up at that date. But the most important papers are those which refer to Shivaji, particularly Nos. 24 to 33. These will be found especially interesting as they supply varied information about that unique personality. No. 24 shews how careful Shivaji was in respect even of minute items of expenditure to be debited to the state. No. 33 contains a statement obtained by Shivaji about the revenue receipts of the Mughal Empire. Nos. 34 and 35 prove that Shivaji's uncle Sharifji Raje was living in 1675-76, possibly watching Shivaji's achievements with curiosity. No. 126 refers to the garden of mango trees planted at Shivapur by Shivaji and named by him Shahbag after his father. No. 31 is a sanad issued to the temple of Baneshvar. No. 42 is a grant to the descendants of Tukaram and Nos. 117 and 118 are grants conferred on Shridhar and Devdatta, the two sons of Shivaji's court poet Parmanand, the author of the *Shiva-Bharat*. There are other sanads issued by Kavi Kalash, Minister of Sambhaji, (44) and by Ghaziuddinkhan I, father of Nizam-ul-mulk, (72). The papers referring to Rajaram are all full of useful information. Balaji Vishvanath is seen holding the office of Sar-Subha of the Poona District in 1699 (74). A complicated dispute is found to have been decided by Parashram Trimbak (85). The sanads of the early days of Raja Shahu (96-110) illustrate his difficulties and his relations with some of the more prominent individuals of those days such as Dhanaji Jadhav and his sons Chandrasen and Santaji. Raybhanji Raje Bhosle (an illegitimate brother of Shivaji) is found to be alive as late as 1729 (129). Various other topics are included in this selection which bring the reader down to the early British days. It is hoped these papers will be found useful to the student of Maratha History throughout its course.

No. 1] [11-11-142

रु. नं.

१६६९

श्री

पातशाहा बेदरी
निजामशा बहादुर
बमोहर
पारसी

काजा मरदुम ब माहर
दिवाण सीदी अंबर
बमोहर वगैरे अमीर
उमराव बमोहर

असल बमोजीब नकल अंज[1] दिवाण रस्तेखाने[2] खास बजानेब[3] देहाये कारकु
अमल इस्तकबाल[4] खुदावंद ताला खुदायेगाने दिवाण सीदी अंबर अज करार
तारीख छ १० माहे मोहरम सुा ८२७ बमजालस आमीर व उमराव . खानाज
बामा भीवराव वलद देवजी इबन देवजी सांवत देशमुख ताा वाडे चौऱ्यासी गांव
सरकार जुन्नर सुभे बेदर आमीर उमराव हाजूर बोलाऊन हुकूम फरमाविला व
भीवर नेहरात मवासी राजा आहे तो त्या मुलकात मवासी करितो. मुलका
पैसा दरोबस्त भीमेपासून देत नाही. तमाम अमीर उमराव यास हुकूम फरमावित
की जो आमीर राजे बाटेराव याजला मोडून मुलकाचा अमल घेऊन येईल त्या
चौथाई अमल देशमुखी दिधला. अमीर उमराव कोणी विडा न घेतला. भीवर
सांवत याणे हाजूर जाऊन उभा राहिला की खानजाद आपला म्हणवितो आं
खानजादास परवाना बाहाल करणे. मिजा * *

¶*This is a copy of an old sanad, dating back to the times of t*
Bahamini Kings of Bedar; it appears to have been granted to Bhivr
Savant. The paper deserves attention from more points than one—though
is a copy and not the original document.

No. 2] [10-7-15

श्री

सिका पारसी

अज दिवाण ठाणे बेदर हजर मज्यालस मुा आऊंद येथे नबाब साहेब
वाा मजमुरदीखान सुभेदार मोर्तब सुद

आडबोजीराव सिताले देशमुख प्रांत
पुणे रुजू खुद मोर्तब सुद

मोरो तानदेव होनप देशपांड्ये प्र
पुगे

१ पासून. २ कचेरी. ३ कडे, बाजूस. ४ भावी. ५ सभा.

रामाजा वमाले देशमुख ताा गौडखोरे

ताजीराव सिर्के सरदेशमुख प्रांत

ाबाजी नाईक ठाणेदार प्रांत पुणे

लतानजीराव कडू ताा चाकण

हिरोजीराव देशमूख ताा मुसेखोरे पासलकर

नरसो विश्वनाथ पुंडले जोसी कुलकर्णी मौजे रावेत

दमाजी पाटील बोतरे मौजे येलवाडी

शेख अबदुला प्रांत पुणे काजी

सन ९९८ शके १४७० कीलक नाम सवछरे श्रावण शुद्ध ९ ते ‌वसी महजर ल्याहाबयाकारणें की अडबोजी बिन हिरोजी पाा भोंडवे ाजे रावेत ताा हावली प्रांत पुणे सरकार जुनर सुबे खुदस्ते बुनेयाद ‌ौरंगाबाद नबाब अलीखान वलद रुस्तुमखान सुबेदार याजपासी अर्ज ‌हेला की, मौजे माारीची पाटीलकी साहेबाची होती ती साहेबाचा खेलन-ााला गज्यालीखान याजला दिल्ही. खानाचे घरी तान्हाजी भोंडवा ‌ालकरी कारभार करून होता; त्याजवर मेहेर्बान गावचा कारभार देल्हा. रंगोजी भोंडव्याची व खानाची चुरस लागली, साा भोंड-‌्याने खानास मारिलें. म्हणौण मोकदमी सरकारात गेली, ते वेलस ‌अडंबोजी पाा याणे जातीस बटा लाऊन खानाजाद होऊन मोकदमीचा ‌ाहजर [वगैरे]

दस्त अक्षर सदासिंव रघुनाथ

कारकून निा कानगो निा सरकार

¶*An old decision in a dispute about the patilki of Ravet, Poona. From he reference to Aurangabad and the modernisation of the language this looks ike a translation of a document in Persian.*

No. 3] [15-8-1597

‌माल नं. ४६३

अज रख्तखाने खुदायेवदखाने अजम येकतारखान खुंलीदयाम[1] दौलतहू बजानेबू ‌कारकुनानी व खोत माहाल जकाती पाा न्यामताबाद बिदानंद[2] सुाा समान तिसैन ‌ा तिसा मया बो[3] दतंभट बिन पदमाकरभट सेाा[4] कसबे चादवड यासी खैर सदफा ‌ाा मजकुरिचे जकाती पथक कडेवणे कसबे चांदवडावरी इनाम दरोज

नख्त रुके सा ८६ तेल वजन ८८१ दिधले आहे, आदा कीजे.

---

१ त्यांच्या दौलतीचें आयुष्य चिरायू असो. २ बिदानन्द = जाणोत, जाणावे.

३ बइस्म = नावानें. ४ सेाा = सेकिन = राहणारा.

4862

अवलाद व अफलाद चालवीजे. दर हरसाल खुर्दखताचा उजुरू न कीजे. असेली खूर्दखत इनामदार मजकुरापासी देऊनु तुम्हीं तालिक घेईजे. यासी कोण्ही इसकील करील त्यासी सव आहे.

मुसलमानासी मुसलमानाची सव असे मुस्तफेची. हिंदू यासी गाईची सव आहे.

तेरीख १२ मोहरम माहे मोहरम

बारू

¶*Yekhtyarkhan grants a cash and oil allowance to Dattambhat bin Padmakarbhat.*

No. 4] [*2-8-1606*

[जमाव दप्तर पुणे ता। खेडेबारे कसबे सिवापूर नं. ६८]

श्री

सिका

अज रख्तखाने राजश्री शाहजी राजे भोसले दामदौलत बिदानद राजश्री बयाजी मुदगल शेखेपांडे सन सुरु सबा अलफ का। खड ता। खेडेबारे येथे जमीन बाग लावावयास नेमणूक करून तुम्हास बागसेरीची मजमू सांगून सालीना तैनात होन १०० शंभर करार केले असे. तरी तुम्ही बागची उस्तवारी करून आबादाणी करणे. बाग उतम करवणे. साहेबाचे वौसी जो होईल तों कारकीर्द दरकारकीर्द चालवील. जाणिजे छ ७ राखर मोर्तब सुद मोर्तब आसे.

[सदरहूसंबंधीं आणखी सनदा १ शाहूची व एक माधवराव बल्लाळाची व १ माधवराव नारायणाची आहेत व वंशावळी वरील रुमालांत]

¶*The paper is a sanad issued by Shahaji Raje Bhosle to Bayaji Mudgal.*

No. 5] [*13-8-1608*

परत करणेचा रुमाल

नंबर ४६१.

अज रख्तखाने खुदायेवद मलिक सर्क मलिक अंबर खुलीदयाम दौलतहू बजानेब कारकुनानी हाल व इस्तकबाल व देसमुखांनी पा। न्यामताबाद व माहाल

जकाती पा मा बिदानद सुा तिसा अलफ दतंभट बिन पदमाकरभट मो कसबे चांदवड हुजूर माळूम केले जे आपणास बदल खैर व बा पा मजकूर जकाती चादवड इनाम दरोज दरोज नख्त रुखे सा ८६ तेल वजन येक सेर ८८१ बा हुजती[1] मिया राजे व वस्ता पेरोजखान व मुकासाई कारकिर्दी दरकारकिर्दी तशरुफाती चालत आहे. साहेबाचे खुर्दखत होये माळूम जाले बराये मालुमाती खातिरेसी आणूनु दतंभट बिन पदमाकरभट याही सदरहू बा हुजती मिया राजे व खान पेरोजखान व मुकासाई कारकीर्दी दरकारकीर्दी तसरूफाती चालिले असेली, तेणेप्रमाणे चालवीजे. दरहरसाल खूर्दखताचा उजूर न कीजे. तुम्ही तालीक घेऊनु असली फिराऊनु दीजे. मोर्तब सुद.

रुजू सुरुनीस

तेरीख ११, जमादिलोवल माहे जमादिलोवल

रुजू सुदु बार सुदु सुरू सुदु

¶*Malik Ambar's grant of an oil allowance to Dattambhat bin Padmakarbhat.*

No. 6] [*1608-9*

रु. नं. १६९१ नकल माफिक आसल

श्री

मोहर फारसी

अज रख्तखाने खुदायवंद मलिक सर्के मलिकांबर दुलद मोहर पारसी मोहर पारसी दामदवलतहू बज्यानीब कारकुनानी हाल व इस्तकबाल सरकार जुनर सुा तिसा आलफ. मेगो नरसिव चिटीणवीस सरकार मार माळूम केले आपली चिटिणविसी पिढी दरपिढी मरासी आहे. तैनात बा यारेदी बो मोहतान दर माहाहोन ५ पाच गहदम[2] चालताती. मुसमा नख्त यासी जागा महसूल कमावी व इसल व साहने व सारी बिजे माल व राय तेल.

¶*Malik Ambar grants an allowance of 5 hons to Mego Narsinh Chitnawis.*

No. 7] [*28-10-1614*

रु. नं. १६४९

अज रख्तखाने मा हजरती राजेश्री मुधोजी * * * दु दामदौलतहू. बजानेबू कारकुनानी हाल व इस्तकबाल व देसमुखानी पा घट देऊळगाव बिदानद सुा खमस अशर अलफ. दरवजे इनाम बेस्मी भटाचारिये गोसावी बिन रामराज

१ हुजत = पत्र. २ गहदम = पूर्वीपासोन.

गोसावी सो कसबे निवासे हुजूर येऊन माळूम केले जे. आपण वाराणसीस वास करून राहिलो. स्नान संध्या पुराणश्रवण करून असतो. आपणासी इनाम येक गाव अजरा मऱ्हामती दिधला पाहिजे. इनाम जाल्या विश्वनाथी अध्यायन चालउनु म्हणोन माळूम जाले.

तेरीज ४ सौवाल्ह माहे सवाल

रवा सूद.

¶*This paper furnishes an exact date for Mudhoji Vangoji Nimbalkar who maintained Bhattacharya Gosavi, a learned Brahman at Benares.*

No. 8] *5-7-1618 ?*

रु. नं. २९ शिक्का

ई कौलनामे अज रख्तखाने राजश्री पतंगराऊ राजे दामदौलतहू ताा कान्होजी जुझारराऊ देशमूख तपे कानदखोर मा मामले राईर बिदानद सुाा तिसा अशर अल्फ दादे कौलनामा ऐसाजे. तुवा हुजूर येऊन माळूम केले जे तर्फ मजकूर साल गुाा सन समानामधे साहेबास मुकासा अर्जानी जालीयावर शेरीकर साहेबाचे बदगीस तेवा माहाली उगवणीचा व लावगणीचा हागाम हे दोन्ही कामे जाली पाहिजेती याबदल ताा मजकुरचे कारकुनी शेरीकरास माहली राहविले. सदरहू कामाची सरंजामी करून साहेबाचे बंदगीस आलो. ताा मजकुराचा हलहावाल सांगितला. यावर साहेबी शेरीकरास पुसिले की तुझे इनामतीचा व हकलाजिमेयाचा साहेबाचे कारकून सदरहू बाबे भोगवटियाचे कागद दाखवा म्हणताती तर हाजरत साहेबाचे फर्मान बाब सिके खास वजिराची खुर्दखते होती. यावर खाा हैबतखान आदीलशाही होते तर्फ कबज केली ताा मजकुरास काबिजाती येता आधी घाला घाळून ताा मजकूर लुटून नागऊन तल्फ केले. ते वख्ती भोगवटियाचे कागद फर्माने व खुर्दखते तमाम गेली यावर त्याची काबिजाती बैसली. मग शेरीकरास व रयेतीस कौल देऊन वसाहाती करू लागले यावर ताा माार आपले लोकास मुकासा गाव वाटून दिधले [अपूर्ण]

¶*Kanhoji Zunjarrao Deshmukh of Kanad Khore is assured by Patangrao of the possession of the villages mentioned. A similar paper is printed by Rajwade in his Vol. 16, No. 7, which this can corroborate.*

No. 9] [26-12-1625

श्री

राजश्री येसाजी खंडेराव गोसावी यांसी

अखंडितलक्षुमीअलकृत राजमान्य श्री बनाजी आटोले सेनाबारा-सहस्त्री दंडवत सुा सीत आसरीन आलफ. राजश्री तुकोजी धुमाल यांसी मुकासा दिल्हा आहे. +तरी मुकासाबाबेचा वसूल मारनिलेचा देवणे व अधवड बकरे ऐसे देवणे. गै न कीजे. छ ६ रबिलाखर. मोर्तब सूद.

¶*Banaji Atole, Sena-Bara-Sahasri, writes to Yesaji Khanderao to pay mokasa dues to Tukoji Dhumal.*

No. 10]

श्री

थलझाडा मलिक अंबरी मौजे बहुली ताा मुठेखोरे मुल्क डागाण सुभा बेदर आमल नब छेत्रे सिरकोली बसाहात किले मुरदू पेठ उंबरडी ते समई मौजे मजकूरचे पाटील निबालक पोवार कुलकर्णी भोपले चौगुले धोडगे कोली मजरा बालंदे दरा चौथलकरी बलंदे वगैरे वतनदार हे ढोंग सुखी होते. दिवाण दस्त टके चाल देईत तो दस्तझाडा आलाहिदा आसे. त्यावर वतनसमधे सुभाहून कसाला पडिला म्हणौन परागंदा जाले. बसाहात बुडाली. ते रक्कम कास खंडी ३५८३८१॥ दर ४ प्राा लावगण टके

१४०॥६

पैकी वजा इनाम बेली बाजे वतंदार आलाहिदा थलझाडा आसे. रकम कास खंडी ५८३८१॥ दर ४ प्राा टके

२०॥६

बाकी खालिसा रकम कास खंडी ३० दर ४ प्रमाणे निसबतवार थलकरी लागवण टके

१२०

यासी श्रीमंत माहाराज सिव छेत्रपती स्वामीच्या कौलास राजश्री दादाजी कोंडदेव याचे कारकादीस साबाजी गंभीराव मारणे देशमूख ताा मजकूर याणी लावणी उगवणीची चौकसी

+ येथें बाजूवर शिक्का अष्टकोनी, 'श्रीशिवचरणीं तत्पर बनाजि आटोले निरंतर'.

करून वतनदारीचा तह घर म्हैस वगैरे पालपालणूक द्याव-
याचा करार करून जीर्णोधार वसाहातीस चौथले केले. सुाा
+सबा सलासीन अलफ लावगण बीतपसील टके

पश्चमेकडील तक्षीम निमे आमाजी व मालजी बीन भिवजी भगत राजूरकर मौजे भुकूम येथून आले. आले ते धोडेग कोली चौगुले याचे वाडविर ठेविले, त्यास लावणीस सेत दिल्ही.

१०

पूर्वेकडील तक्षीम निमे झाडा कान्होजी व चाहूजी पि सले मौजे वझरडे प्रांत वाई येथून परागंदा होऊन धामणटोगास भिवकुलीयाच्या वाड्या आले होते. त्यास लावणीस वतनदारीचा करार करून सेते दिल्ही ते लावगणे. जा

१० डाहाणा थलकरी गयाल रुभू
कान्होजी मजकूर

६ डाहाण सेत रकम खंडी १॥
दर ४ प्राा टके

४ सेत शाहासन रकम खडी
१॥ पैकी वजा दौडे याकड ॰॥

---

१० बाकी खडी १ याो उडाफा
डोंगर तुहाण माच व माहा-
देवाचा दरा

¶*Details of colonising the Muthe Maval by Dadaji Kondadeo are herein mentioned.*

No. 11] [*1628-29*

[तीन ओळी फारसी मजकूर]

देसमुखानी पाा पुणे बिदानद सुाा सन तिसा इसरैन अलफ. राहिमखान अदमखान हुजूर दस्त केले. याचा मुकासा पाा मजकूर अमानत केले असे. निगा कीजे. मााइलेचे व घोडी व नख्त व गला असेला त्यासी कैद करूनू, हुजू खी जे. कारकूनहि दस्त करणे मोर्तबु. तेरीख ११ माहे (रा) हुजूर.

* * *

¶*Rahimkhan Adamkhan has been punished by the Huzur (Nizamshah ?).*

+ 1636 A. D.

No. 12] [*21-10-1706*

पुणे ज. नं. ३८१

(शिक्का अस्पष्ट मराठी)

आज्ञापत्र समस्तसेनाधुरंधर विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री हंबीरराव मोहिते सरलष्कर ताहा मोकदमानी सुा सीत मया आलफ. राजश्री स्वामी याणी वेतनात रा बाजी कदम याजकडे मोकासा करून दिल्हा आहे, तरी यांस यैवज पावता करणे. यास लस्करचा आजार लागणार नाही. तुम्ही कष्ट करून यैवज बिलाकुसुर लिा पावता करणे. छ ४ शाभान मोर्तब सूद. बार.

¶*Hambirrao Mohite is ordered by the king to pay certain dues to Baji Kadam (who was a Mogal Officer).*

No. 13] [*28-12-1633*

पुणें जमाव, रु. नं. १३०]

श्री

ℰ चिरंजीव राय यासी अनेक आसीरवाद उपरी, सुा सन अबो सलासीन वा अलफ, मालोजी नरसिंगराऊ वा विठोजी सितोला देशमुख मामले दोलतमंगल हुजूर मालुम केल जे. जकाती मामले मजकुरी अमचे विस्वे अहेत. चौत्रे कसबे मजकूर वा चौत्रे लोहगाऊ व चौत्रे चिंचोली व मार्ग भरे व मार्ग अगळंबे परिच्यावीर चौत्रे पाटस वा राजोरी येथील आपला हक उभा मार्ग व थलभरित व थलमोड मीठ भूस किराणबाब वा कापड व बाजेबाब याजवरी आज कारकीर्द निजामशाही चालत आला आहे; त्याप्रमाणे सनद मराहमत होये म्हणून अर्ज केला.

तेरीख ६ माहे रजब सन सलास अरबैन वा अलफ.

¶*Sanad issued to Maloji Narsinghrao Sitole probably by Murar Jagdeo.*

No. 14] [*1633-34*

जमाव १७९८ रु. नं. नकल

श्री

सिका

अज रख्तखाने राजश्री शाहाजी राजे दामदौलतहू बजानेब कारकुनानी हाल व इस्तकबाल प्राा चाकण सरकार जुनर बिदानद सुरु सन अर्बा सलासैन अलफ.

राजश्री जोगनाथभट बिन शंकरभट ब्रम्हे उपाध्ये सेकिने[1] प्रा चाकण यासी ब्रह्मत्वाचा अधिकार आपले घरीचा पूर्वापार अहे. याकारणे याचे वर्षास होन १०० शंभरी वडिलातागाईते चालत अले अहेत. तरी तुम्ही सदरहू वर्षासन सालदरसाल प्रा मजकुरीच्या पोतापैकी मााइलेस पाववीत जाणे. दरसाल खुर्दखताचा उजूर न करणे. या पत्राची तालिक लेहून घेऊन असलपत्र भट गोसावियासी फिराऊन देणे. मोर्तबसुद मोर्तब असे.

सदरहू नकल ताा १९ मार्च सन १८३७ इसवी सुरु सबा सलासीन मया तैन व अलफ साली असलेवरून नकल करून घेतली असे. असल्ला

¶*Shahaji Bhonsle's sanad to Jognath Bhat Brahme.*

No. 15] [*25-1-1634*

नकल

श्री

अज रख्तखाने खुदावंद मसुरल आनाम रा मुन्हार जेगदेराऊ सुाा आर्बा सलासीन अल्फ. बज्यानेव व ज मा मालोजी नरसिंगराव व विठोजी सितोले देशमुख मामले दौलतमगल माा दिनकरराऊ काकडे यासी मोकासा दिला आहे, त्यास जावजी बिन बालोजी काकडा मोकदम मौजे मार पैका सुरलीत देत नाही. नवदाई करितो, कुले फितावितो, यैसे जाहीर जाले. तरी तुम्ही त्यास ताकीद करून याचा पैका सुरलीत यानी पावे यैसे कर्ण फिरोन बोभाट आला म्हणजे हुजरून ताकीद वरजोर होईल. मोर्तब पारसी सिका पारसी तारीख छ ९ माहे साबान सन सलास आर्बैन व आल्फे[2] सिका.

¶*Murar Jagdeo issues orders to restrain Javji Kakde.*

No. 16] [*9-12-1636*

रु. नं. २९३ [नकल]

आलमूलक आला

मोहर

मजकूर फर्मान हुमायूआली आदलशाई बर

करार छ २० रजब सन १०४६

फर्मान मुबरख सादर पावला नज्याबत व इजत व रफाआत दस्तगाहा महंमद आली हवालदार व कारकूनान आंमल दौलतमंगल आके सुहुर सन सबा

---

१ रहाणार, वस्ती. २ हा हिजरी सन आहे.

सलासीन आल्फ पासोन आजराहा मेहेरबानगी पातशाई व कृपा * तशाईने बापूजी मुदगल यास इनाम बमय कुलबाब मेहरबानगी फर्माऊन देविले आहेत. दुमाला करून हुकुमाप्रमाणे चालवावे. तालीक लेहून घेऊन असल फर्मान माघारा देणे.

पा। हुजूर खुरसीद जू हुजर आक-
दस आक

शके १५५८ धातानाम संवसरे सन सबा सलासीन अलफ सन १६३६ इसवी.

¶*This is a Firman by the Adilshah of Bijapur granting inam to Bapuji Mudgal.*

No. 17] [*25-12-1644*

रुमाल नंबर ३८१ नकल

वाटोळा उर्दू शिका

महजरनामा	हाजीर मजालसी	पा। पारनेर	बी हुजूर
तुळोजी दादजी	कृस्णाजी नानो	मोकदम का। निघोजे	मोकदम कसबे
हाडे देसमुख सा।	देसपाडिये सा।	पा। मा।र	कान्हूर पा।
जुनर बा। मोहर	जुनर व पा। मा।र	नांगर	मा।र
मो।इले	देसखत कृस्णाजी	बि।। रायाजी यमदेऊ	
	नानो देसपाडिये	कुलकर्णी का। मा।र	नांगर
	सा। जुनर		बि।। भानजी
बाल पा। जाउ पा।	बाल पा। तिमजी		आपदेऊ कुल-
			कर्णी का। मा।र

पा। मो। मौजे वरसिंदे पा। मा।र

नांगर

बि।। गोदजी पदमनाभ कुलकर्णी मौजे मा।र

नान पा। व जान पा। व लखम पा। व पील पा। मोकदम मौजे वडजी पा। मा।र

नांगर

बि।। यादव नानाजी कुलकर्णी मौज मा।र

मोकदम मौजे खाबे पा। मा।र

नांगर

बि।। गोदजी पदमनाभ कुलकर्णी मौजे मा।र

लखम पा। व जोल पा। मोकदम मौजे टकली ढामढेर पा। मा।र

नांगर.

बि।। गंगाजी लाहुदेऊ कुलकर्णी मौज मा।र

मोकदम मौजे भोंदरे पा। मा।

नांगर

बि।। गंगाजी कुलकर्णी मौजे मा।र

तिमाजी पाा व हत्याजी पाा मोक-
दम मौज म्हैसगाऊ पाा माार
नांगर
बिाा विठोजी तुकदेऊ कुलकर्णी
मौज माार

कान्होजी पाा व अकां (या, मा?)
जी पाा मोकदम मौजे गोरगाऊ
नांगर
बिाा माहादाजी कुलकर्णी मौज माार

मोकदम मौजे धातरे बुाा
नांगर
बिाा येसाजी दामोधर कुलकर्णी
मौज माार मोकदम मौजे दरडी गाऊ
नांगर
बिाा नरसी अनंत कुलकर्णी मौजे
माार

खेउजी पाा व नरस पाा मोकदम
मौजे टाकली बाजी व काउजी चौगुला
नांगर
बिाा रगो अनंत कुलकर्णी मौज
माार

मोकदम मौजे भालवणी
नांगर
बिाा माहादो नागनाथ कुलकर्णी
मौजे माार मोकदम मौजे सातगाऊ
नांगर
बिाा रंगोजी कुलकर्णी मौजे माार

सोनजी मोकदम मौजे निंबगौऊ
व धार
नांगर
बिाा बालाजी गोविंद कुलकर्णी
मौज माार

मौजे दहिठाणे जोत पाा व खांबोजी
पाा मोकदम मौजे माार
नांगर
बिाा कुलकर्णी मौज माार

मोकदम व समस्त मौजे पिंपळ-
गाउविसा पाा माार
नांगर
बिाा गणेश अनंत जोसी कुलकर्णी
माार

कंक पाा व रतन पाा मोकदम मौजे
हिवरे नाा खुाा
नांगर
बिाा गोविंद सिवदेऊ कुलकर्णी
मौजे माार

हरजी मोकदम व मुगुटराऊ मोक-
दम मौजे पानोली पाा माार
नांगर
बिाा रामाजी येमदेऊ कुलकर्णी
मौजे माार

मोकदम मौजे जवळेसोलके
नांगर
बिाा सिदो दामोधर कुलकर्णी मौज
माार

देउजी विश्वनाथ मोकदम मौजे
केडगाऊ पाा माार
नांगर
बिाा भिमाजी सिवदेऊ कुलकर्णी
मौजे माार

मोकदम मौजे टकली नाा खात-
मली
नांगर
बिाा केसवराउजी कुलकर्णी मौज
माार

संत पाा मो मौज पिंपलगाऊ
नांगर
रतन पाा मोकदम मौजे साकरे
कासाराचे पाा माार
नांगर
बिाा विसाजी कुलकर्णी मौज माार

4871

मोकदम मौजे आसदगाऊ
नांगर
बिा गोविंद कुलकर्णी मौजे मा
मोकदम मौजे कुप खुर्द
नांगर
बिा दताबा कुलकर्णी मौज मार
मोकदम मौजे करंजवणे बुा
नांगर
बिा बापाजी भाशकर कुलकर्णी मौज मार
मोकदम मौजे साकरे आडबई
नांगर
बिा बापूजी कुलकर्णी मौजे मार
मोकदम मौजे पलवे बुा
नांगर
बिा विसाजी कुलकर्णी मौज मार
मोकदम मौजे पलवे खुा
नांगर
बिा विसाजी कुलकर्णी मौजे मार
खेवजी मो व येसाजी मो मौजे वाघोड
नांगर
बिा नरहरि कुलकर्णी मौजे मजकूर
मोकदम मौजे जातेगाऊ
नांगर
बिा बापूजी विष्णु कुलकर्णी मौज मार
मोकदम मौजे घाणेगाऊ
नांगर
बिा बापूजी विस्णु कुलकर्णी मौज मार
मोकदम मौजे लोणी ना पारनेर
4872

मोकदम मौजे पिंप्रीघाणा
नांगर
बिा विस्णाजी गणपत कुलकर्णी मौजे मजकूर
सूर्याजी मो कुप बुा
नांगर
बिा दताबा कुलकर्णी मौजे मार
सोमाजी मोकदम फर्जंद तुल पा मो मौजे जाबगाऊ पा मा
नांगर
बिा बापूजी राम कुलकर्णी मौजे मार
कान्होजी मोकदम मौजे भायरपत्रार पा मार
नांगर
बिा नाराबा कुलकर्णी मौजे मार
मोकदम मौजे सुपे पा मार
नांगर
बिा बालाजी कुलकर्णी मौजे मार
सैद जैदी मोकदम मौजे धवलपुरी ना मार
नांगर
बिा रामाजी कुलकर्णी मौजे मार
मोकदम मौजे म्हैसणे
नांगर
बिा नरहरि कुलकर्णी मौजे म...
दाउजी मोकदम मौजे औरंगपूर पा मार
नांगर
बिा रतनाजी कुलकर्णी मौजे मार
मोकदम मौजे गारगुड
नांगर
बिा देवाजी परसराम कुलकर्णी मौजे मार

नांगर
बिा भिमाजी नारायेण कुलकर्णी
मौज मार

सुरु खमस सन १०५४ कारणे दावल बिन शाबदी औरंगाबादेस येऊन नवाबू साहेबाचें बंदगीस फिर्याद होत होता की कारकीर्दी मलिक अंबर पा पारनेरचे ठाणें अलाहिदा जाले तेपासून आपला बाप व बिरादर व आपण नाइकी सरबराह करीत होतों. दरम्याने रंभाजी नाईकवाडी कैफती करितों आपणाखेरीज दुसरा नाईक ठाणा नाही म्हणौऊन गोतापासी येक दोनी वेळे सागितलें. गोत दाही देत नाही म्हणौन फिर्यादी उभा राहिला होता. मग आम्ही थांबऊन यासी महजर करून दिधला. कारकीर्दी मलिक अंबर व मोगल जैसी नाइकवाडियाची खेसी[१] चालत आली आहे तैसीच पुढें चालवीजे. दावल नाइकवाडी आहे यासी कैफती करील तो गोताचा अन्याई व दिवाणीचा गुन्हेगार हा महजर सही.

तेरीख ९ माहे जिलकाद

¶Decision granted in favour of Dawal bin Shabdi by the Panchayat in a dispute regarding the Naikwadi of Parner, against Rambhaji Naik. The Panchayat confirms the practice of Malik Ambar and the Mogals.

No. 18] [*1647*

[पुणें जमाव १९९ मौजे भांबुर्डे

श्री

असल बमुताबिक तालिक

अज रख्तखाने राजश्री सिवाजी राजे दाम दौलतहू बजानेंब कारकुनानी हाल व इस्तकबाल व देशमुखानी पा पुणें बिदानद
सुरु समान आर्बैन अलफ दरीविला मुला अली बिन मुला अबदुला खिजमतगार मसीद

+ शाबुद्दीन. १ वहिवाट.

मौजे भांबवडे पाो मजकूर हुजूर येऊन विदित केले की आपणास इनाम दर सवाद[१] बितपसील.

बदल नजर आजदाज बइनाम दररोज रुके ·॥· दर सवाद जकाती काा मजकूर रुके ·॥·

बदल खिज़्मती मसीद मौजे भांबोर्डे पाो मजकूर

जमीन चावर	बागाईत	येकवीस
निंमे देखील	दरसवाद	मौजे
नख्तयाती व	मजकूर	बाग
बाजेबाब वेठ	हालीमाला	डोकरा
बेगार कुल-	पाो टकें	बिघे १०
बाब शेत	१०	बाबत
नजीक खड-		वसूल
कीचे वाटेस		टके १०
दर सवाद		
मौजे मजकूर		
चावर निंम·॥·		

रोजमरा दर	रोशनाई मसीद
सवाद जकाती काो	दररोज तेंल
माार दर रोज	वजन पावसेंर दर
लाहारी येकूण नख्त	सवाद जकाती
रुके ·।·	

येणेप्रमाणे बाबत मलिकाबराचा फर्मान व खुर्द खत व भोगवटियासी वजिरानी व खुद माहाराज साहेब बरहुकूम सनद सुभा ताा अमल गुदस्ता सन सबा तसरुफाती चालिले आहे. हाली अमल मजकुराकारणें माा दादाजी कोंडदेव सुभेदार यांस देवाज्ञा जाली म्हणौन माहाली कारकून ताज्या खुाा चा उजूर करिताती यास्तव कृपालु होऊन सदरहू इनाम दुमाले करावया आज्ञा जाहाली याजकरितां इलतिमाश खातरेंसी आणून मुला अली बिन मुला अबदुला खिजमतगार मसीद मौजे भांबोर्डे यासी इनाम दर सवाद बिाा

येणे प्राो मलिकांबराचा फर्मान व खुाा वजिरानी व महाराज साहेब बाा संनद सुभा ताा सालगुदस्तां बाा भोगवटियास तसरुफाती मनास आणूंन जैसे चालविले असल तेणेप्रमाणें चालविणे. दरहरसाल खुाा खताचा उजूर न करणें. नकल घेऊन असल इनामदार मजकूर यांस फिरोन देणें.

¶*Shivaji confirms an inam granted by Malik Ambar. The village officials required a fresh confirmation owing to the death of Dadoji Kondadev.*

१ सवाद = शिवार.

No. 19] [*October 1649*

[पुणे जमाव १९९ मौजे भांबवडे]

अज रख्तखाने माहाराज राजेश्री शाहाजी राजे दाईमदौलतहू बजानेब कारकुनानी हाल व इस्तकबाल व देसमुखानी प्रा। पुणे बिदानद सुरू खमसैन अलफ बो। मुला अली बिन मुला अबदुला खिजमतगार मसीद मौजे भाबोडे प्रा। मजकूर हुजूर येउनू माल्म केले जे, आपणास इनाम प्रा। मजकुरीं सालाबाद आहे बितो।

सदरहूप्रमाणे बा। फर्मान व बा। खुर्दखत ममलकतमदार मलिक अंबर व खुर्दखतें वजिरानी कारकीर्दी दरकारकीर्दी चालत आले आहे. याजवरी सन तिसा इसरैन अलफमधे माहाली कारकुनी सदरहू जमीन व बाग व तेल चालविले रोजमुरियास दर टकियास बतीस रुके प्रमाणे देऊ लागले. मग साहेब देकोरीचे मसलतीस गेले होते, तेथे आपण साहेबापासी येउनू अर्ज केला. मग साहेब मेहरबान होउनू सदरहू रोजमुरियाची इस्किल दूर करून सालाबादप्रमाणे पुरा रोजमुरा देविला. ते खुर्दखत माहालास घेऊन गेलो तो राजेश्री दादाजीपंती रोजमुरियाचा तह केला बितो।

सालाबादप्रमाणे तसरुफाती रुके अठरा रास ·।६	राजेश्री दादाजीपंती ज्याजती केले रुजू सनद दादाजीपंत छ ६ रबिलाखर सुरु सीत अर्बैन अलफ दरोज रुके ८६ सा रास

येकूण दरोज रोजमुरा रुके चोवीस ·॥· दरसावद जकाती प्रा। मजकूर दादाजीपंती कृपाकरून दिधला येकूण आपणास इनाम प्रा। मजकुरी बितो।

जमीन चावर देखील नख्तयाती व बाजे बाब व वेठीबेगारी कुलबाब कुलकानू सेत	बागाईत टके दरसवाद मौजे मा।र टके वीस रास २०	
उमरसेत नजीक नदी खडिकीचे वाटेचे दरसवाद मौजे मजकूर चावर निम रास ·॥·	प्रजदादमाली पैकी नख्त टके दाहा रास	बाग टुकडा बिवे १० दाहा देखील बाब महसूल टके दाहा

4875

रोज़मुरा रुजू सनद दादाजीपंत
दरोज दरसवाद जेकाती प्रा मजकूर
टके चोवीस रास ·॥·

रोशनाई मसीद तेल दरोज पाउसेर
दरसवाद मौजे मजकूर वजन पाउसेर
रास ८८।·

सदरहूप्रमाण तागाइत सालगुदस्ता भोगवटा व तसरुफाती जाली आहे. सालमजकुराकारणे माहाली कारकून साहेबाचे ताजे खुर्दखताचा उजूर करिताती, तरी नजर यैनायेत फर्माउनू ताजे खुर्दखत मन्हामती केले पाहिजे. दरीबाब सरंजाम होये. मालूम जाले तरी बो मुला अली बिन मुला अबदुला खिजमतगार मसीद मौजे भांबवडे प्रा मजकूर याचा इनाम सदरहूप्रमाणे तागाइत सालगुदस्त भोगवटा व तसरुफाती जाली असेल ते मनास आणौनु तेणेच प्रमाणे हालीहि चालवणे. दरहर साल ताजा खुर्दखताचा उजूर न करणे. तालिक लेहोन घेऊन असल परतोन देणे. पा हुजुर रा खोदभाई सरखवास

माहे सौवाल.

¶*Shahaji Bhonsle's sanad to Mulla Ali Bin Mulla Abdulla, confirming inam lands granted by Dadaji Kondadev in the village of Bhamburda.*

No. 20] [*20-5-1653*

पुणे जमाव रु. नंबर १५९

नकल ई कौलनामा अजं रख्तखान महाराज राजश्री शाहाजी राजे दाईमदौलत-हू. ता बालाजी हरि कुळकर्णी पेठ मलकापूर पा पुणे सुा आर्बा खमसैन अलफ. बाबे कौलनामा लेहून दिधला ऐसाजे. साहेब मेहेरबान होऊन पेठ मजकूरचे कुलकर्ण तुजला मन्हामत केले आसे. तुवा प्रज्या आणून पेठ मजकूरची कीर्दी मामुरी आबादानी कर्णे. तुझे सिरी सेरणी होन २० वीस होन रास ठेविली आसेती. सदरहू बेरजेचा वसूल करून पेठेची आबादानी कर्णे. कौल असे. मोर्तब सुद छ २ माहे रजब

नकलेची नकल रुजू पाहाणार बापूजी गणेश नायब जिल्हा पुणे तारीख ५ माहे दशबर सन १८४५ इसवी.

¶*Shahaji Raje grants to Balaji Hari the Kulkarni vatan of Peth Malkapur, district Poona.*

No. 21] [2-6-1654

पुणें जमाव, रु. नं. २३.]

जाबिता हकदार मौजे कोंढे का मावल ता खडकवासले पा पुणा सुा खमस खमसैन अलफ. हुजुरुनू तह केला बाबे जे. हकदारास हक देणे व गाव निा खर्च करणे. बिं ता

नख्त टके गला कैली

२९२।४ ५॥३॥.

हकदार

नख्त टके गला खंडी

१७८।४ २॥३॥

सरदेसमुख. अज मौजा बेरीज दिवाणीची

७२४। नख्तयाति

१८७६८५॥ महसूल

९६५॥६ पा व खर्चपटी होनू ७५ दर होनास

टके १२॥६ यो

३५६५॥।११॥

दर सदे

नख्त टके गला कैली ८॥।

२८

येकूण बेरीज

नख्त टके गला कैली खंडी.

७१।४ ११॥।

देसमुख पायगुडे अज रकम

नख्तयाति व मा व पा खर्चपटी टके ३५६५॥।११॥

दरसदे बेरीज

नख्त टके गला कैली खंडी

७१।४ ११॥।०

देसकुलकर्णी याची बेरीज

नख्त मा व पा खर्चपटी टके ३५६५॥।११॥ यास दरसदे

१८ येकूनू टके

३५॥८

गाव नि॥ खर्चे व गाव कुलकर्णी मुशाहिरा

नख्त टके	गला खंडी
७४	३८

दस्तमल घडणी लाहारी
२ येकुनू टके
२८
दर जागा देवस्थान श्री माहादेऊ मु॥ मौजे मजकूर टके
६
उरूस पीर मखदुन सेख सला मु॥ का॥ पुणा टके
१८
गांव कुलकर्णी * * * * मख्ता

नख्त टके	गला कैली खंडी
६० मुशाहिरा	३८०
५ कागदबाब	
६५	

सदरहू बा॥ जाबिताप्रमाणे हकदारास हक देणे व गाव नि॥ खर्च करणे. याखेरीज काही खर्च न करणे

तेरीख २६ रजबू. सुरू सुद.

Revenue settlement fixed for the village of Kodhe, apparently by Shivaji.

No. 22] *[1654-55*

पुणे रु. नं. ५१४

श्री

मशारूल आनाम सभाजी मोहिते सर हावालदार माहालहाय व कारकून पा॥ सुपे यासी माहा(राज) राजश्री शाहाजी राजे ल्याहावयाकारणें सु॥ खमस खमसैन आल्फ. मा॥ सभाजी काटे देशमुख पा॥ सुपे हुजूर येऊन माल्हम केले जे:—साहेबी पाहिले सामराजाचे व आमचे भाऊबद याच्या वतनाचे तह करून

टीप कोणाची? जाबत्याच्या मागील बाजूस कागदाच्या जोडावर शिक्का आहे, व मजकुराच्या खालीं कोणीतरी मागाहून "शके १५७६" असें लिहिलें आहे.

दिल्हे होते. तेणे प्रमाणे वर्तत नाहीत. सोइरी व इसफखान गारगशा करितात म्हणौन माल्हूम केले. तरी पेशजी साहेबी तह करून दिल्हा होता आणि तेणेप्रमाणे ना वर्तावयास त्याची काय आंदाजा आहे.

¶Shahaji Raje to Sambhaji Mohite of Supa deciding a dispute. Sambhaji Mohite is Shahaji's wife's brother.

No. 23] *[6-5-1655*

अज दिवाणखाने आजम जैनाखान पीरजादे सर हवालदार व कारकून पां पुणा ता हुदेदारानी व मोकदमानी मौजे पा मा सुा खमस खमसैन आल्फ. हुजरून खूर्दखत रा छ २० माहे रबिलोवल पौ छ ९ माहे रजबू सादर जाले. तेथे रजा जे. दरवज बदल इनाम बाो राजेश्री मोरोबा गोसावी सो चिंचवड पा मार यास इनाम दर सवाद देहाये पा मा बिां+

सदरहूप्रमाणे बाा फर्मान निजामशाहा व बाा फर्मान हुमायून बाा खुर्दखत ममलकतमदार मलिक आंबर व खुर्दखते वजिरानी कारकीर्दी दरकारकीर्दी व बाा खुर्दखत हैबतखान व बाा खुर्दखत रख्तखाना गहदम सालाबाद चालत आले आहे. आमा फर्मान निजामशाह व खुर्दखते ममलकतमदार मलिक आंबर व बाजे वजिरानी खुर्दखते होती तें तमाम गुमशुद जाली. यैसियास कारकीर्दी निजामशा भोगवटा तसरूफाती जाली आहे व बाा खुर्दखत माहाराज चालिलेप्रमाणे हालीहि चालते. आमा भोगवटियाबदल सदरहू कागदाचा उजूर दूर करून खुर्दखत मन्हामती केले पाहिजे. दरिबाब सरजाम होये माल्हूम जाले तरी सदरहू इनाम देखील महसूल व नख्तयाती व पायेपोसी व खर्चेपटी व सेलबैल व सरदेसमुखपटी व सराफपटी व उरूसपटी व खुसी मेजवानपटी व रोगन कडबी ताा ठाणे व ताा देहाये व लाहाजीमदार व कुलबाब कुलकानू इस्मी व रसस्मी व क़लमी हाल व पेस्तर नवी बाब होईल ते व पाडेवार व वेठी बेगारी व फर्मासी व सेव सबजे कुलबाब कुलकानू दुमाले करणे. सदरहू कागद हारपले आहेती त्यांचा उजूर दूर करून औलाद आफलाद चालवणे. जो कोण्ही मुसलमान होऊनू सदरहू इनामास इस्कील करील त्यास सोराची आण आसे व

+ या पुढील नांवें गाळलीं आहेत.

हिदु होऊनू इस्कील करील त्यास कासीस थोर पाप केलियाचे पाप आसे. तालीक लेहोन घेउनू आसली परतोन देणे. पाा खाने आजम जैनाखान पीरजादे म्हणौउनू रजा बाा रजा आमल करणे मोर्तबू

तेरीख ९ माहे रजबू

रजबू

¶*This is an order from Jainakhan Peerjade, Head-Hawaldar of Poona, allowing certain inams to Moraya Gosavi of Chinchwad. The paper mentions several names belonging to previous times, which are helpful for purposes of study.*

No. 24] [*1-5-1656*

नकल

१/२

श्री

जाबता हक कुलकर्णी तपोतपा व माहाल अगर चेऊल कारकीर्दी राजश्री सिवाजी राजे छत्रपति व सर सुभेदार आबाजी माहादेऊ सुभे अहद कल्याण भिवडी सुभा मामले चेऊल व मावले तहद मामले राइरी

सुभा चेऊल

१ सुभा चेऊल

१ मामले चेऊल

१ ताा नागोठणे

१ ताा अस्टमी

१ मामले पाली

१ ताा अतावणे

१ ताा अश्रअधारणे

मामले राइरी

१ ताा विनेरे

१ ताा पोलादपुर

१ ताा कोडवी

4880

तर्फा मावले

१ पोन मावले

१ नाणे मावल

१ मोसे खोर

९ ताम्हण खोरे

१ मुठे खोरे

१ रोहीड खोरे

१ पौड खोरे

१ कानत खोरे

१ ता माहाड.
१ ता गोरेगाउ
१ ता निजामपूर

सदरहू प्रमाणे देशमुख व आधिकारी व देशकुलकर्णी व सेट व माहाजन मुकाम किले प्रबलगड† अणून अज्ञा केली की इदिलशाचे * * * दींचा वसूल दरबस्त[1] नेहटोन देणे. त्यावरून सरदेशकुलकर्णी यानी वसूल दरबस्त नेहटोन दिल्हा. आपाजी तावजी देशकुलकर्णी मामले चेऊल याणे जाब दिल्हा की निजामशाहा व ईदलशाहा तागाईत जमाबदी करून देतो. वसूल रयतीचा लिहीत नाही. वसूल मजमूदफ्तरी लिहितात, म्हणौन मशारनिलेने जाब दिल्हा. त्यावरून वाजपूस केली की देशकुलकर्णी म्हणवितोस आणि वसूल लिहीत नाही म्हणौन ताकीद करून खंड गुन्हेगारी घेतली, मुलुकाचा वसूल बाकी कलत नाही, रयेत मधेच नाडल, मुलूक वैरान होईल, म्हणौन आबादानीवर नजर देऊन तपोतपा कुलकर्णी व माहाल अगर चेऊल कुलकर्णी नाही म्हणौन तह करून ठेविले त्यास हकदार निा रयेत केला असे. तेखील कागद बाब बसरी लाहरी

सुमार
१४०३८

तपसील

बाॉ[2] मुा[2] बसरी लाहरी १२४०॥	कागद[3]बाब बसरी लाहरी १६३॥

तपसील

बाा मुा लाहरी बसरी १२४०	कागद बाब १६३

ताा

माहाल आगर चेऊल गाव कुलकर्णी	ताा उमटे बसरी लारी
कुलारगी वतनी त्याचे हातोन जमे	९६ मुा
वसूल बाकी लिा त्यासी	१२ कागद बाब
	१०८

† Eight miles east of Panvel.

(1) All without exception.

२ बद्दल मुशाहिरा=पगार

३ सादिलवार=Contingency.

मुा

३१२ मुा
४८ कागद बाब

३६०

ता खाडाले

१०४ मुा
१३ कागद बाब

११७

ता झिराड लाहारी बाा

१२७ बाा मुा
१८ कागद बाब

१४५

ता श्रीगाऊ लाहारी बाा

३२० मुा
४० कागद बाब

३६०

ता बाम्हणगाऊ लारी बसरी

१२४ मुा
१४ कागद बाब

१३८

ता परदूर बसरी लारी

९० बाा मुा
१० कागद बाब

१००

माहालानिहाय देहे

६७ मुा
८ कागद बाब

७५

तेरीज

	का	मुा	कागद बाब
मामले चेऊल	३६०	३१२	४८
ता खाडाले	११७	१०४	१३
ता झिराड	१४५	१२७	१८
ता श्रीगाऊ	३६०	३२०	४०
ता उमठे	१०८	९६	१२
ता (ब्रा)म्हणगाऊ	१३८	१२४	१४
ता परदूर	१००	९०	१०
माहालानिहाय देह	७५	६७	८
	१४०३	१२४०	१६३

सदरहू कुलकर्णी ठेऊन त्याचे हातोन जमे वसूलबाकी कूल मोझा करून घेत जाणे. सुहूर सन सीत खमसैन आल्फ रा छ १५ रजब

4882

[24-A] [11-5-1656

तालीक

श्री

राजश्री राघो अनंत हवालदार व कार-
कून मामले मूर्तजाबाद उर्फ चेऊल
गोसावी यांस

॥ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये सेवेक आबाजी माहादेऊ सर सुभेदार व कारकून सुभे आहद कल्याण भिवडी व सुभा चेऊल प्रात मामले रायरी नमस्कार विनंती. सुहूर सन सीत खमसैन आल्फ. इदिलशाचे कारकिर्दीची बरदास्त वसूल नेहटावयासी बदल सारे देशमुख व अदकारी व देशकुलकर्णी व सेट व माहाजन सारे मुकाम किले प्रबलगडास+ आणिले त्यास आज्ञा केली की कारकीर्दीचा वसूल नेहटोन देणे. त्यावरून सारे देसकुलकर्णी याणी वसूल बरदास्त लेहून दिल्हा. आपाजी तावजी देसकुलकर्णी मामले चेऊल याणी जाब दिल्हा की आपण कारकीर्दी निजामशाह व इदीलशाह तागाईत जमाबदी करून देतो, रयेतीचा वसूल लिहीत नाही. वसूल मज(मू) दफ्तरी लिहितात, त्यावरून मशारनिलेची वाजपूस केली की, तुवा देशकुलकर्णी म्हणवितोस आणि वसूल लिहीत नाही, फुकट हक्क खातोस. त्यावरून गुन्हेगारी लाऊन खंड घेतला. हाली आपले राज्यात वसूल कुलकर्णी याचे दफ्तरी व मजमूचे दफ्तरी रुजू मोझाबगर चालत नाही म्हणौन मामले मजकुरी तपोतपा व माहाल आगर चेऊल येथे कुलकर्णी नाही म्हणौन तह केला त्यासी तपोतपा कुलकर्णी ठेऊन त्यांचे हातोन जमे बसूलबाकी करून वसूल मजमूदफ्तरी व कुलकर्णी याचे दफ्तरी रुजू करीत जातील. त्यास हक व कागदबाब निा रयेत केला आसे. त्याचा जाबिता मामले मजकुरी पाठविला आहे तेण्हेप्रमाणे वर्तणूक करून कुलकर्णी ठेऊन वर्तणूक करीत जाणे. हाली पुतलाजी माहादेऊ हुजूर दफ्तरी मदतनिसेस होता. त्याणे मेहनत बहूत केली. शाहाणा लिहिणार देखोन म्हणौन कृपालु होऊन त्यापासून शरणी बसरी लाहरी ५०० पाचसे हुजूर घेऊन यासी वतनी माहाल आगर चेऊल

+ Eight miles east of Panvel.

येथील कुलकर्ण देऊन पाठविला आहे यापासोन कुळाची जमे वमूल साल दरसाल घेऊन भोगवटा चालवीत जाणें. यास हक निा रयेत देखील कागदबाब बसरी लाहरी ३६०—

बितपशील

हक साल दरसाल	कागद बाब
३१२	[illegible]

येकूण लाहारी ३६० साल दरसाल देऊनी साल दरसाल भोगवटा चालवीत जाणे. तालीक घेऊन असल परतोन देणें. रा छ २९ माहे रजब.

¶*Abaji Mahadev Sarsubhedar of the Kalyan-Bhivandi and Cheul Districts (north Konkan) orders Ragho Anant Hawaldar of Cheul, to employ Putlaji Mahadev for the purpose of keeping detailed accounts of the revenue receipts of a village. This and the previous paper on the same subject illustrate the extreme care which Shivaji personally paid to the keeping of proper and detailed accounts of the revenues collected from various villages. The papers are fortunately correctly dated and show that Shivaji so early as 1656 not only styled himself Chhatrapati, but possessed the territory of the Northern Konkan up to Kalyan, i.e., the province of Rairi. The papers are copies of the originals but the copies are apparently contemporary ones. Yearly salary and the contingency expenses are regulated by Shivaji in a schedule for the revenue management of the district.*

No. 25] [*7-3-1657*

रुमाल नंबर २७९

[सात आठ ओळी फारशी मजकुरानंतर] मोकदमानी व रयानी माहाजन व सेटेयानी पाा हवेली साा जुनर साहार व पुरे व तरफा १७ देह बदेही ताा जेल देहे ३९९८

साहार जुनर व पुरे		तरफ हवेली देह	३२
१	साहार	ताा आले देह	२४
१	पेठ स्याहापूर	ताा उतूर देह	२२
१	पेठ अवरगपूर	ताा मिननेहार देह	२८
१	पेठ भातखले	ताा मढखोर देह	१४
—		ताा देऊ देह	३४
४			

ता। नारायेणगाऊ देह	८	ता। वोंडे देह	१६
ता। कुकडनेहार	२१	तरफ राजणगाऊ देह	२८
ता। पाबल देह	३३	ता। गांजी भोईरे देह	१४
ता। माहालुग देह	२१	कसबे उबरे	
ता। अवसरी देह	१०		
तरफ आबेगौऊ देह	४०		
ता। वाटा रद जाहली	६		

बिदानद सु॥ सबा सन १०६६ परवाना बमोहर नवाब मुरसुत-कुलीखान साहेब सुबा छ १ जमादिलाखर सन १०३१ बनाम गुमस्ते हाये मुतसदीयानी हाल व इस्तकबाल पा॥ जुनेर आंकीं सुज्याआत व इजत दस्तगाह बख्ताबेग फौजदार पा॥ मजकूर हुजूर जाहीर केले की जाखोजी वलद हरजी हाडे देसमुख दौलतख्वा व मर्दे तरतुदी आहे व रायाहि यांसी रजावंद आहे. जरी देसमुखी तरफ हवेली वगैरे ता। १७ यास मोकरर होये तरी ज्याजती आबादानी व मामुरी व हासील करील म्हणौनू तरी जाखोजी मजकुराची दौलतख्वाईवरी व रयेतीचे रजामंदीवरी देसमुखी हवेली वगैरे ता। १७ सतरांची मा॥रु-नइलेस इस्तकबील बा॥ तपसील जमीन इस्तकबाल फसल खरिफ पेचील व रबी होईल सन १०६६ मा॥रुनइले खज-मतीस मुकैद होऊन आज करार वाके व रास्ती सरजाम करीत जाणे व द्यानत आमानत खिजमती करीत जाणे व आबादानी व मामुरी रोज बरोज ज्यादा होये व हासील इजाफ होये व रयेती आपले रजामंदीने राखे व दौलतख्वाहीस तकसीर न करी दौलतख्वाही केलियान दौलतख्वाहीचा नतिचा पोहचल म्हणौनू परवाना सादर आहे [पत्राच्या पाठीवर शेवटी नवीन डकविलेल्या कागदावर पुढील मजकूर आहे] * * बखता बेग सर फौजदार व अमीन सेकदार नि॥ मुरसुदकुलीखानजीचे नावे कुल हुजूर पा॥ दिधला आहे.

¶*Murshid Kuli Khan grants certain rights and inams to the Hande Deshmukhs of Junnar.*

No. 26] *[7-8-1666*

रुमाल नंबर ९१९

अज रख्तखाने माहाराज राजेश्री नेताजी राजे साहेबू दामदौलतहू बजानेबू कारकुनानी हाल व इस्तकबाल व देसमुखानी पा॥ सुपें बिदानद

सु   सुा सबा सितैनं[1] अलफ बाो राम जोसी बीन धेन जोसी कसबे मांडोगण हुजूर येऊनू माल्हूम केले जे, आपणास इनाम बाा हुाा माहाराज साहेब राा छ ७ सौवाल सन खमसैन जमीन सेतें ४ च्यारी गहदम सालाबाद कारकीर्दी दर कारकीर्दी ताा साल गुाा चालत आले आहे. हाली साल माा कारणे माहाली[2] साहेबास मुकासा आर्जानी जाला. माहाली कारकून ताजे खूर्दखताचा उजूर करिताती तरी ये बाबे मेहेरबान होऊनू ताजे खुर्दखत मऱ्हामती केले पाहिजे म्हणौनू माल्हूम केलें. बराये मालुमाती खातिरेसी आणौउनू राम जोसी बीन धेन जासी काा माडोगण इनामदार सेते ४ सदरहू भोगवटे व तसरुफाती सालाबाद चालत आले असे. तरी साल माा कारणे इनामदार मााचे दुमाले करणे मोर्तबू.

तेरीख १९

माहे सफर

माहे सफर

¶*Netoji Raje (Palkar) continues the old grant of four fields to Ram Joshi bin Dhan Joshi.*

No. 27]   [*21-2-1667*

मालिक साहेब

अज दिवाण ठाणे पाा खटाऊ ताा मोकदमानी पाा मजकूर सुाा सबा सित्तेन अलफ दाा सनद छ ७ माहे रमजान पो छ ९ माहे मिनहू तेथे रजा की दरविला केदारजी देशमुख व कासीराम देशकुलकरणी पाा मार माल्हूम केले की सालगुाा आपणास सेरणी घेऊनू इनाम सिदी जौहर लस्कर सर हाविलदारीयानी याना दिल्हे यावरी हुजरून अमानत फर्माविले तरी आपण साहेबाचे दौलतखाह आहो, आपले अलिकात चालिले पाहिजे. नजर आइनायत फर्माविले उपर सनद प्राा मारी इनाम देसकुलकरणी जमीन हिस्सा पो ८१९ मऱ्हामत केले पाहिजे म्हणौनु तरी बराये माल्हूम ती देसमुख देसकुलकरणी खातिरेसी आणौनु सदरहू पधरा बिघे मऱ्हामती केले असे आजरोमऱ्हामत दुमाला करणे. दरसाल मुाचे उजूर न करणे. तालीक लिहून असल परतून देणे म्हणौ लिाा तरी दाा सनद सदरहू इनाम दुमाला केले असे. दुमाला कीजे. तालीक लेहून असल परतून दीजे मोर्तूब सूद.

¶*Kedarji Deshmukh and Kashiram Deshkulakarni are rewarded by the grant of an inam originally conferred on them by Sidi Jowhar.*

---

१ आरंभीं 'खमसैन' लिहिलें होतें; तें खोडून सितैन केलें आहे.   २ खोडलें आहे.

No: 28] [19-6-1669

रुमाल न. ४७

[वर १८ ओळी फार्सी मजकूर ५ व ६ व्या ओळींचे उजवे बाजूस फारशी शिक्का.]

कौलनामा बो मोरो विठल देसपाडिये पाा पुणे सुरु सन १०७८ आंकी. अताजी विठल तुमचा बिरादर पाा माारचे बाकीबदल कैदेत होता त्याणे आपल्या हिश्याची कितेक गावीची बाकी वसूल केली, त्यास सिरोपाव देऊन खलास केले व देसमुख व त्याचे गुमास्ते वगैर पातशाही कामामध्ये फिसादी कुली करून बाकी माल वाजिवीस खलेल करून पलाले. त्यास नारो तुकदेव गुा देसमुख त्याची माय व भाऊ सापडली ते कैदेत होती की नारो तुकदेव माा हाजीर होये व हे फिसादी दूर होये ताा बाकी वाजिबी वसूल पोहचे त्यास नारो तुकद्याने जमयत खूब मेलऊन आमचे हवेलीवरी आला आणि हवेली ताराज केली, बदीखाना फोडून आपले माये व भाऊ नेली. त्या बराबरी तमाम बदखानीची कुले त्याजवरी बाकी वाजीबी होती तेही खलास करून नेली. यैसी ख्यानत नारो तुकद्याने केली हे तमाम आलम जाणतें. तुमचे कोण्ही त्याजबरोबरी नवते. तुम्हापासून काही पातशाही कामात हरकती व ख्यानत जाली नाही. नारो नारो तुकद्येव देसमुखाचा गुमास्ता त्याणे हे ख्यानत केली आहे तो नाा हकदम लमाहिमी (?) हजूर जाब करील. तुम्हापासून काही तफरी जाली नाही. आपली खातीरजमा राखोन येऊन आपले जागा आबाद होणे. कौल असे. तेरीख १० माहे सफर सन १२

¶*The writer gives an affirmation that Moro Vithal Deshpande was innocent and took no part in the disturbance created by his brother Antaji Vithal.*

No: 29] [15-7-1670

नकल

॥ श्री

अखडितलक्ष्मीआलकृत राजमान्ये राजश्री त्रिंबक वासुदेव हवालदार व कारकून ताा कऱ्हेपठार प्रांा पुणे गोसावी यासी निलो सोनदेव नमस्कार. सुहूर सन इहिदे सबैन आल्फ. मौजे बोपगाव भिउरी देहाये ताा मजकूर आत्रीयाचे कुलकर्ण असोन दरम्यान येसावा आत्रीयानी येसावा बाप विसावा पांचकुडवी मुतालिक

ठेविला होता तो मयेत जाला. त्याचा लेक येसावाने लाईनी कथला करून कुलकर्णास खलेल घातले. यावर त्यास व आत्रीयांस परस्थलास निवार्डायाबद्दल पाठवावयाचा तह केला होता. हली येसावा मजकूर गैरहाजीर जाला आहे तरी हाली सदरहू दोन्ही गांव जैसे पहिले आत्रे कुलकर्ण चालवीत होते तैसे चालवणे. काही उजूर न करणे. छ ७ सफर मोर्तब.

¶*Nilo Sondeo (Mujumdar of Shivaji) orders Trimbak Wasudev Hawaldar of Karhe Pathar, to entrust the Kulakarna watan of Bopgaum and Bhiuri to the Atres, and not to Yesawa Panchkudvi.*

No. 30] *[13-10-1670*

तालीक

श्री

मशहुरल हजरत राजश्री कृष्णाजी भास्कर सुबेदार व कारकून सुबा ता मावले प्रति राजश्री सिवाजी राजे दंडवत सुहूरसन इहिदे सबैन अलफ. बा यादवभट बिन अंतभट व विनायकभट बिन नारायेणभट घोडे सेकीन कसबे पुणे यास इनाम जमीन हाली प्रा पुणा मोगलास जाले. मौजे मजकूर साहेबास वतन अर्जानी जाले त्यापासून चालत नाही. ये बाब भट मा येऊन बोलिले की दुमाले केले पाहिजे म्हणून, तरी पेसजी प्रा मजकूर साहेबास अर्जानी होते आणि मौजे मजकूर प्रा मजकूराखाले कमावीस होत होते ते वख्ती सदरहू इनाम जमीन कास तीन ससगाणी चालिले असेल तेणेप्रमाणे हाली दुमाळे करून चालवणे. दर हरसाल ताजा सनदेचा उजूर न करणे. तालीक लेहून घेऊन असल परतोन देणे. छ ८ जमादिलावल.

¶*Shivaji instructs his Subhedar Krishnaji Bhaskar to allow Yadavbhat Ghode to enjoy his rights.*

No. 31] *[25-10-1671*

नकल

श्री

ज्ञानदेव

अज रतखाने राजश्री सिवाजी राजे साहेब दाम दौलत हू. हाजर बज्यानेब कारकून हाल व इस्तकबाल व देशमुखानी व देशपांडेयानी व मोकदमानी व

रयानी प्रात चाकण सुा। इसने सबैन अलफ. श्री याचे इनाम मौजे आलंदी प्रगणे मारी सालाबाद जिा जमीन मुजेरी सेत १८=॥ येक खंडी अडीच मण देवाचे देवास दिधले असे. कुलबाब कुलकानू दुमाले केले असे. दुमाला करणे. यासी काडीची तोसीस न लावणे. थलकरी अगर हरकोणी इस्कील न करणे. सदरहू थलबद देणे. देवाचे देवास चालवणे. साल दरसाल चालवीत जाणे. ताजा खुर्दखताचा उजूर न करणे. हिंदु होऊन इस्कील करील त्यास गाईची आण असे. मुसलमान होऊन इस्कील करील त्यास सोराची अण असे. लिहिले-प्रो चालवणे. तालीक घेऊन असल फिराऊन राजश्री रामानंद गोसावी तपस्वी यापासी देणे. पा हुजूर.

तेरीख छ १ रजब. सुरु सुद.

बार.

नकलेची नकल.

¶*This sanad is issued by Shivaji Maharaj granting a piece of land, in the village of Alandi, as inam to the temple of the Hindu saint Dnyandev.*

No. 32] *[19-3-1674*

नकल

श्री

राजश्री माहादाजी अनंत सुभेदार व
कारकून मामले दाभोल गोसांवी यासी

सेवक आनाजी दतो नमस्कार. सुा आर्बा सबैन अलफ. विसो हरि माहाजन व दादो कृष्ण कुलकर्णी व रयेत काा गुहागर हुजूर येऊन सांगितले कीं, त्रेपन्न हजार नारल आम्हावरी जाजती चढ घातला आणि तहसील लागली आहे. पाहाणी करून घेणें, पाहाणीमुळें होईल ते देऊ, म्हणौन कितेक हैराणगीचे वर्तमान सांगितले. त्याजवरून वीस हजार नारल यांसी सोडिले आहेती. दस्तीबंद देणे. पेस्तर साली पाहाणी करून घ्यावे, यैसा यांसी तह करून रयत समजावीस करून तुम्हाकडे पा आहेती व विजापुरी जाऊन अर्ज केला की, आम्हांस गांवीची उगवणीसंचणी चाकरी बहुत पडते. हकाची विल्हे करून दिल्ही पाहिजे म्हणौन मजकूर घातला. यैसियासीं सालगुदस्तांतागाइत यांसी हक आहे बिा

माहाजन व मोकदम लारी		कुलकर्णीदेखील कागदबाब	
दाभोली	२००	लारी	२२५

येकूण च्यारसेपंचवीस लारी चालत आहेत. यैसियासी

राजापूर याचा हकाची विल्हेकरून दिल्ही आहे. दर हजारी लारी दस्तांस

4889

लारी २० वीसप्रा हक केला असे. कसबे आकार दस्त लाहारी २८००० आठावीस हजार येकूण दर हजारी लारी सुमार २० वीस, येकूण लारी ५६० पांचसे साठी, तपसील.

माहाजन मोकदम दर हजारी लारी दस्तास लारी १० प्रा लारी २८०

यासी नाववनिसीवार:

८५ विसो हरि माहाजन.

८५ अंतोवा माहाजन

३५ नारायेण विंझा.

३५ पिलाजी गोळा माहाजन.

४० गणेश माहादेव मों.

२८०

दादो कृष्ण कुलकर्णी दर हजारी लारी दस्तास लारी १० दाहा प्रा लारी २८०

देखील कागद बाब

येकूण लारी पांचसेसाठी करार करून दिली आहे. सदरहू हक रयेतनिा बसविले असे. बितपसील:

बागाईत झाडे नारल माड मोजणी झाडें १६२०० दरसदे झाडास नारल ५०, येकूण नारल ८१००, दरसदे लाहारी ४ प्रा लाहारी ३२५

मोजणी सेते आकार बिघे १८०, दर बिघेयास भात घाटी ८१ येकूण भात खंडी ९ नव, येकूण दाभोली मापें भात १३॥, दर खंडीस लाहारी १३ प्रा लाहारी १७५. भंडार थल लाहारी ३००० तीन हजार, दर हजारी लाहारी २० वीस प्रा लाहारी ६०

येकूण सदरहू पांचसे साठ लाहारी दस्ती जाजती हकदार जमा धरून हक देत जाणें. दस्ती दखलबंद करणे छ २० जिल्हेज. व गणेश माहादेव मोकदम यासी लाहारी १० दाहा जाजती केल्या त्याची सनद अलादा दिल्ही असे. अववे याचे मध्यें आले. निराले न देणें व रयतीचा दिलासा करणें. बहुत काये लिहिणें तरी सूज्ञ असा.

विसो हरि माहाजन.

¶*Anaji Datto gives instructions to the Subhedar of Dabhol regarding the remission of cess allowed to the ryots of Guhagar. The paper gives a valuable clue to the manner in which revenue grievances were redressed at the time of Shivaji.*

No. 33] [*6-6-1674*

जमाव नंबर १/०६

श्री

जाबता खुशगा राज्यसस्थान इद्रप्रस्थ उर्फ दिल्ली येथ पादशाइत तख्त सुरू शके ५२२ रौद्र नाम संवत्सरे सन इहिदे प्रथम साल तागाईत येकंदर बेवीस सुभेचा जमाखर्च शतकोटीचा होत आला. त्याचा दाखला सिवजी राजे भोसले यासी राज्याभिषेक शके १५९६ आनंद नाम संवछरी सन खमस सबैन व अलफ जेष्ट शुा १३ इंदुवार या दिवसी जाहाला. त्या कारकीर्दीस वहिवाट पेशजीची आणली ती मुा राइरी उर्फ रायेगड जमा येकंदर.

८९८०४६२३१ सुभे सुमार २२ यकूण जमा.

रुपये

३३८०४६२३१ ऐन जमा रसद.

५६००००००० सिवाय जमा.

४६००००००० जकायत माहालानी व समुद्र किनारा बंदर गलबत सुधा बेरीज.

१००००००००० मोतर्फा दर जमा फाळा पुसटका वगैरे नख्त बाब.

५६०००००००

८९८०४६२३१

११००००००० नजराणा सालाबादी बेविसी सुभेदार यांजकडील.

१००८०४६२३१.

खर्च सुभा माहालानी रुा.

५०००००००० देवस्थान व मसीद काजी व फकीर वगैरे खैरात जमिनीबदल.

६००००००० देशक व मोकदम इनाम जमिनीबदल माहाला-निहाय.

३३००००००० जमीदार व हकदार व गाव निा सादिलवार वगैरे जप्ती खर्च.

४४०००००००

बाकी ५६८०४६२३१ रुपये

4891

पौ हुजूर सरकारी खर्च.

१००००००० खैरात खर्च खासा स्वारी दरसाल.

२२००००००० वजीर व उमराव, याचे घरबेगमीस सरजामाकडे नमणूक सालाबाद्दी.

२३००००००००

बाकी रसद पोत्याकडे सुभेवार

जमा —————————————— रुपये

१८२७७७२४६	सुभा दक्षिण सुमार	६
१५५२६८९८५	सुभा हिंदुस्थान सुमार	१६
३३८०४६२३१		२२

सुभे जात दक्षिण

७६०७९१४२॥।	सुभा दारुलजाफर उर्फ विज्यापुरी
७७२०२७८ ।=	सुभा बेदर १॥ पौ १
१२२७७९६८÷	सुभा आलजपूर देश वराड १
१२७६३२४२॥·	सुभा आवरंगाबाद शहर १
५८७५१३१	सुभा खानदेश उर्फ १
६५७४९२२५८≡	सुभा हैदराबाद उर्फ भागानगर.

तेरीज सुभा दक्षण व सरकार व माहाल व देहाय मिलोन.

तनखा.

सरकार	माहाल
१९	२५२

¶*This paper represents figures of the total revenues of India, as obtained by Shivaji when he was crowned at Raigad. It is an apt illustration of that ruler's enquiring turn of mind. The figures represent Rupees*

No. 34] [*11-2-1675*

जमाव रुमाल नंबर १६६४

श्रीत्रिंबकराज

वेदमूर्ति राजश्री निलकंठभट बिन गंगाधरभट त्रिंबककर यासी राजश्री शरीफजी राजे भोसले दंडवत विनंती उपरी. तुम्हास आपन मनसुफेचे पूर्वी

१ मन्सुफी = न्याय; निवाडा.

सांगितले होते जे दीडशत प्रतेह लिंगे करीत जाणे. सालास रु. २९ पंचवीस देऊनु येसे बोलिलो होतो. यावर आपनास मनसफ जाली म्हणोऊनु तुम्ही आपनापासी आलेती. यासी सन हजार १०८५ पासुनु मोकरर वरशासन रुपये १०८ दाहा केले असेती. हे सालबसाल देत जाउनु. तुम्ही श्रीची पूजा व लिंगे ५० पनास दररोज आमचे नावे करीत जाणे. सुा सीत सन हजार १०८५ छ २९ माहे जिल्कादी मोर्तब सुद

¶*Sharifji Raje Bhosle, uncle of Shivaji, grants an annual allowance to Nilkanthbhat Trimbakkar for performing, in his name, the worship of fifty Shivalingas at Trimbak.*

No. 35] [*7-2-1675*

जमाव रुमाल नं. १७१३

श्रीत्रिंबकराज

श्रीगणेश[1]

वेदमूर्ति राजश्री माहादेवभट बिन मेघशामभट यासी राजेश्री शरीफजी राजे दडवत विनती उपरी तुम्ही आमचे तीर्थपुरोहित व राजेश्री राजेसाहेबाचे वरशासन होते म्हणौउनू मनसफ जालियावरी आपनापासी आलेत तू श्रीस प्रतेह अभिशक करीत जाणे. सन हजार १०८५ पासूनू वरशासन रुपये ४८ चारी साल बसाल देत जाऊनु. सुा सीत सन हजार १०८५ छ २१ माहे जिलकादी मोर्तबू सुद

¶*Sharifji Raje Bhosle, uncle of Shivaji, issues this sanad granting an allowance to his priest Mahadev Bhat. The paper shews that Sharifji Raje was living in 1675. The Rajesaheb referred to may be his brother Shahji.*

No. 36] [*9-3-1676*

जमाव रु. नं. १६९४ नकल

श्री

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके २ नळ नाम सवछरे चैत्र शुद्ध पंचमी इंदुवासरे सईबाई कोम बाबाजी नारायेण व गोपालराम लाले जोसी कुलकर्णी मौजे केंजल

---

१ 'श्रीगणेश' निराळ्या वळणाचा असून बाळबोधींत आहे. खाशाच्या हातचे असण्याचा विशेष संभव दिसतो.

किफवी पाडे सावरदर राजापूर ताा निरथडी प्राा पुणे यासी राजाआज्ञा यैसीजे. तुमचा व कानभट बिन विश्वनाथभट याचा वृतिमुळे कजिया होऊन उभयता बहुजूर येऊन वर्तमान जाहीर केले, की कानभट आपला हाडभा (ऊ) नव्हे; पद्माजी-पताचा व आपला कजिया जाला तेसमई आपणाबरोबर पाच सा महिने कसाला केला, म्हणून आपल्यासी कजिया करून आपले वृतीस विभाग मागतो; तरी साहेबी याचा व आपला कजिया मनास आणून विल्हे लाविला पाहिजे, त्यावरून उभयतापासून राजीनामे जमान तकरीरा घेऊन मनसु (बी) मनास आणिता देशमुख व देशपाडिये प्राा मजकूर बैसोन देहाये मजकूरचे पाटील चौगुले व बलुते हाजूर आणून शफतपूर्वक पुसता अवघीयानी साक्ष दिल्ही की कानभटास वृतीसी समध नाही अगर हा बायेको मजकुराचा हाडभाऊ नव्हे. यैसियास मागे पद्माजीपताचा व याचा वृतीमुळे कजिया जाला होता, ते समई याने पाठी राखून कामास आला आहे त्याजमुळे यासी काये देणे ते सुखरूप दिल्हे पाहिजे ; येन्हवी यासी वृतीसी स(म)ध नाही यैसे सागितले. त्यावरून पेशजी कानभटास नारो अनत लाले यानी नीळकठराऊ व बोकील चादवडकरचे उपाधेपणाची तकसीम आपले निसबतीचा करार करून दिधली होती तेच हली करार करून देऊन भट मजकुराचे येजितखत लेहून घेऊन आलाहिदा तुम्हास दिल्हे आहेत. तेणेप्रमाणे वर्तावयासी हे पत्र तुम्हास करून दिल्हे आसे. तरी पत्राप्राा आपली वंशपरपरा वृति अनभऊन सुखरूप आसणे. पुढे कालकाला कानभट आगर कानभटाचे वंसज तुम्हासी आगर तुमच्या वंशजासी वृतीमुळे कजिया करतील त्यासी कजिया करावयासी गरज नाहीं.

¶*This is a decision awarded by Shivaji in a dispute regarding the dues of a family priest ; the right of Babaji Narayan Lale is upheld.*

No. 37] [*8-5-1676*

जमाव रु. नं. ३३९

श्री

राजमान्य राजश्री त्रिबक गोपाल
सुबेदार व कारकून पाा पुणे
गोसावी यासी

सेवक आनाजी दतो नमस्कार सुाा सबा सबैन अलफ. माा नीलकठराऊ यांचा इनाम आहे तरी ताा साल गुाा चालिले असेल तैसे साल मजकुरी चालवणे. राा छ ४ रबिलोवल पाा हुजूर

¶*Anaji Datto orders Trimbak Gopal, Subadar of Poona, to respect the grant of an inam at Chambli, in favour of Nilkanthrao.*

4894

No. 38] [15-2-1677

रु. नं. १६ इ. नि. कागद.

श्री.

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शक ३ नल संवत्सर माघ वदी अस्टमी गुरुवासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजा शिवछत्रपति याणी राजश्री त्र्यंबक गोपाल देशाधिकारी पा। पुणा यासी आज्ञा केली यैसिजे. बाबाजी राम देसकुलकर्णी पा। मजकूर मोगलाईत गेले होते. त्याकरिता त्याची मिरास तकसीम व हक लवाजिमा व इनामत वगैरा अमानत केलें होतें. हाली त्याचेविसीं राजश्री निराजी पंडित याणी लिहिले त्यावरून त्यावरी कृपा करून अभयेपत्र दिल्हे असे की सुखे वतनावरी येणें म्हणून त्यावरून ते येतील. मोनइलेचे देसकुलकर्ण मिरास हक लवाजिमा व इनामती वगैरे त्यांचे त्याचे दुमाले केलें असे. दुमाले करणे. जैसे वरकड मिरासदाराचे चालवाल तैसे याचे चालवणें. येविसी उजूर न करणे. ते खासा अगर त्यांचा लेक अथवा मुतालीक येऊन कारभार करितील त्याच्या हाते घेणें. हरसाला ताजा सनदेचा उजूर न करणे. तालीक लिहून घेऊन असल परतोन देणें. लेखन सीमा

¶*Shivaji restores to Babaji Ram Deskulkarni his vatan and ensures for him freedom from molestation, since he transferred his allegiance to him from that of the Mogals.*

No. 39] [26-12-1678

जमाव रु. नं. २९८

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शक ५ कालयुक्त संवत्सरे पौष बहुल अस्टमा गुरुवासरे क्षत्रिये कुलावतंस श्रीराजा शिवछत्रपति याणी नारोबा मुतालीक देसमुख पा। पुणें यासी आज्ञा केली यैसीजे. रायाजी मुगर पाटील मौजे हाडपसर पा। मजकूर याचा व सोनजी तुपा या(चा) वेव्हार तू मनास आणून राया खोटा करून सोनजीची पाटी * * * * * नास सागोन रायाजीस गुन्हेगारी सवासे होनाची त * * न लावविली, गडावरी पैकियाबदल घातले आहे, म्हणून कलो आले, तरी मधील मधेच मनसुफी कराया व येकाची पाठ राखावया तुजला गरज काय? याउपरी यैसे नसते कथले करीत नवजाणे. रायाजी

पत्राच्या मागील बाजूवर "सुरु सुद" अशीं अक्षरें आहेत.

पासूनू गुन्हेगारी म्हणून पैके घेतले असतील (ते) परतोन देवणें, गडावरून उतरून निरोप देवणे. स्वामी रायेगडास येतील. दोघालाहि हुजूर. आणून मनसुफी करून हुजरून निवाडा करून खरा होईल तो पाटीलकी खाईल. तोवरी दोघेहि गावावरी असो देणे. तू काही इस्कील न करणे. लेखनालंकार+

सुरुसुद

¶*Shivaji orders Narowa Mutalik Deshmukh of Poona, to desist from exacting a fine from Rayaji Mugar Patil of Hadapsar ; and adds that Narowa had no business to try the dispute and that the king himself would decide it later at Raigad.*

No. 40] *[13-3-1679*

रु. नं. १६९४

श्री

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ५ सिधार्थीनाम संवछरे चत्र सुध द्वादसा गुरुवासरे क्षेत्रीये कुलावतंस श्री राजा शिवछत्रपति स्वामी यानी देशमुख व देशपाडिये पाा पुणे यासी आज्ञा केली यैसीजे. अंताजी बावाजी यासी पुत्र नव्हता, याजकरिता विश्वनाथ अनंत यासी पुत्र घेऊन आपली वृति याच्या स्वाधीन केली याचे दतपुत्रविधान उपनयेन गोपाल * * * लाले यानी आपली गोत्रीं करून यासी हुजूर घेऊन * न वर्तमान निवेदन केले. त्याजवरून याची वृति मौजे किकवी मौजे केजल मौजे पांडे मौजे सावरदरे मौजे राजापूर ताा नीरथडी प्राा मजकुरी जोतीश कुलकर्णे आहेत. विश्वनाथ मजकूर तेथील वृतीचा विभाग अनभविता याचे गोत्र पुरुश यांसी कजिया करितील अगर दतपुत्राचा संशये चितात आणून उपस्वर्ग लावितील, यासी उपस्वर्ग करावयासी गरज नाही. याचे वंशपरंपरा वृतीची सेवा करितील, याजपासून घेणे. येविशई देहाये मजकूरच्या मोकदमासहि हुजूरची ताकीद आहे. तुम्ही याचे आपले वंशपरंपरा चालवणे. पाा हुजूर

तेरीख १२ रुजूसुरू निवीस

सफर सुरूसुद

¶*Shivaji confirms the grant of the kulkarna and jyotish of Kikvi to Vishvanath Anant, an adopted son of Antaji Babaji.*

+ हा शब्द निराळ्या वळणाचा.

4896

No. 41] [*5-7-1679*

[पुणे जमाव रुमाल नं. १०२.]

श्री

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ६ सिधार्थी सवछरे आषाढ शुध सप्तमी मंदवासरे क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शिवछत्रपति याणीं राजश्री कोनेर रुद्र देशाधिकारी ता मावले यांसी आज्ञा केली यैशीजे. पासीणें ता कर्यात मावल येथील पाटिलगी गोविंदराव सितोले देशमुख प्रा पुणें यांची आहे, त्यास रणपिसा वाडी करंदी येथील कुणबी आपणास मजरा निराला करून दिधला आहे म्हणौन कथला करितो. तुम्ही त्याच्या बोले यांसीं कथला करितां म्हणौन हुजूरू येउनू विदित केले तरी नसते पाटिलगियांचे कथले नवे करावयास तुज गरज काये? स्वामी धाकुटपणापासून या देशांत आहेत. मिरासदार कोण व गैरेमिरासदार कोण हें जाणताती व माणसाचें माणूस वलखतात. तूं नवा वाईदेशा नवा सुबा करावयास आला आहेस. तुजला हें काहीं ठावकें नाही आणि उगाच येकाच्या बोले येकासीं कथला करितोस हें तुजला कोणें सांगितले आहे? याउपरी मिरासदारांचे कथले नसते नवे करिसील म्हणिजे आपलें केलें पावशील हें जाणौन सितोलियासीं कथला न करणें. पूर्वीं मातुश्री आउसाहेबीं मजरा करावयाविषईं सागितलें होतें ते प्रसंगीं स्वामीनी मान्य केलें नाही. त्याउपरी गोमाजी नाइक पानसबल याणी त्यांसीं कुसूर केला ते वर्तमान स्वामीस विदित जालियावर त्यास ताकीद केली. आजी ता सुरलित चालत आहे हालीं त्याप्रमाणें सितोलियाची पाटिलकी सुरलित चालवणें. वाडी करंदीचा मजरा केला नाही. मातुश्री आऊसाहेबीं अगर आणिक कोण्हाचा कागदपत्र कुसुरामुलें नेला असेल त्यावर नव जाणें. सितोलियांसीं काही कथला केला म्हणिजे स्वामीस बोल नाही, ताकीद होईल जाणिजे. लेखनालंकार. [वरीलप्रमाणेंच राजाराम बाळाजी विश्वनाथ वगैरेचीं पत्रें आहेत.

[प्रधानाचा शिक्का फाटल्यामुळें अस्पष्ट)

¶*This is Shivaji's decision about the Patilki of Karandi. It contains interesting details showing his detailed knowledge of the country and its residents.*

No. 42] [*19-8-1680*

रु. नं. १००

श्री

प्रति स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक शके ७ रौद्र संवछर भाद्रपद शुध पचमी गुरुवार क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शंभु छत्रपति याणी राजश्री विनायेक उमाजी

देशाधिकारी प्रांत पुणे यांसी आज्ञा केली यैसीजे. माहादोबा गोसांवी तुकावा गोसावी याचे पुत्र वस्ती मौजे देहू ताा हवेली सुभे मजकूर यासी वर्शासनाची मोईन होन पाा लुगडियाबदल गला जोरी बारुले माहाल मादे (?) खंडी येकूण होन पाा येक व गला खंडी येक मोईन आहे, ते साा मारापासून सुभे मजकुरावरी देविली असे. दर हारसाल आदा करीत जाणे. प्रतिवरसी नवे सनदेचा उजूर न करणे. तुम्ही तालीक लेहून घेऊन असल गोसावीयासी परतोन देणे.

¶*The Poet Tukaram's son Mahadoba is granted an annual stipend by king Sambhaji.*

No. 43] [*16-8-1684*

श्री

राजश्री साव
श्वामीचे सेवेसी

सेवक हरि सिवदेऊ सुबेदार व कारकून सुभा माहालानिहाय प्रांत चेऊल कृतानेक सास्टांग नमस्कार विनंती उपरी. सुाा सन खमस समानैन आल्फ ताा छ १४ रमजान परियंत श्वामीचे कृपावलोकनेंकरून प्रांत मजकुरीचे वर्तमान यथास्थित आसे. यानंतर देसक मामले चेऊल यांचे इसाबतीचे[1] गांव आपले राज्याचे कारकीर्दीपासून आमानत मुले लागले, दस्तजमाबंदी होते, परंतु काही खराबे जमे होत नाहीत यैसे आसोन सन सीत सबैनामधे राा बहिरो त्रिमल माजी सुभेदार आले, तिही बरकसी[2] करून दुमाला सन खमस व सन सीत इसाबतीचे खराबे देसक मजकुराचे निाा जाा केले आहेती लारी बसरी

७६१३ निाा कृस्णाजी माहादेऊ देसाई
४९२९ निाा बावाजी बिठोजी आदिकारी
३९५३ निाा दादाजी माहाद परभू देसकुलकर्णी

१६४९५

येकूण सोला हजार च्यारिसे पंच्याणव बसरी ब ल र ना घा नी बरकसीने जाा धरून बाकीस काढिले, त्याचा प्रसंग सन सबामधें राजश्री पंत पेशवे कैलासवासी स्वामी यासनिध आला होता, तिही मनास आणून सोडीची सनद

---

1 Additional or extra revenue.

२ द्वेष, दावा.

द्यावयासी आज्ञा केली. परतु त्वरेने कोलवण तर्फेस श्वारी करून गेले. देसक मार सनदेकारणें बराबरी जावें तो माहाली ठेविले. सनद पाठऊन देऊन म्हणौनू आज्ञा केली. परतु सनद आली नाही. बाकी सालेसाल दाहा बारा वरसे चढत आली आहे. सेरीकर बहुत जबून[१] जाले आहेत. काही उबर राहिला नाही. तिनी खंड जाले. त्या खंडाचे वसूल वरचेवरी घेऊन त्यात काही उबर राहिला नाही. आपले राज्यांत खराबे द्यावयाचा तह नाही. आजी ताा कोणे खराबे घेतले नाहीत आणि कोणे दिधले नाहीत. बरकसीने इतकीच दुसाला बेरीज येक चेउलातच नवे जाली आहे म्हणौनू सेरीकर[२] मार सेवेसी आले आहेत. मनास आणून पारपत्य करणार श्वामी आहेती. सेवेसा विज्ञापना विनती.

¶*Letter addressed by Hari Sivdeo, Subhedar of Cheul, to Baba (Kabji Baba, Minister of Sambhaji) requesting orders for remitting the additional receipts charged in the Cheul district on fallow lands. The previous administration of Shivaji and Moropant Peshwa had, the writer adds, agreed to this remittance seven years ago.*

No. 44] [*22-3-1685*

श्री

राजश्री बावाजी तानदेऊ सुबेदार व कारकून प्रांत पुणें गोसावी यांसि.

ऽ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्नेहपूर्वक कविकलश छंदोगामात्य आसीर्वाद. सुाा सन खमस समानीन आलफ मोरो विठल देशकुलकर्णी प्रांत मजकूर हुजूर येऊनु विदित केले कीं कारकीर्दी राजश्री माहाराजसाहेब व कारकीर्दी राजश्री कैलासवासी स्वामी यांचे कारकीर्दीस देशमुख व देशकुलकर्णी परगणे मजकूर यांचा हक व इनामती दुमाले करून दिवाणात इनामती खंडणीची मोईन होनु पोा ४०० च्यारिसे बि ताा

निसबत देशमुख	निाा देशकुलकर्णी
३०५	९५

येकूण च्यारिसे होनु पाा घेत असेत. हकाचे व इनामतीचे दस्त कमतर पडले तरी सदर्हु च्यारीसें होनु जो हक व इनामती दस्त होईल त्याजवरी वांटून दस्त माफीक इनामती खंडणीची बेरीज बैसली, ते देसमुखाचे निसबतीने देशमुखापासून घेताहेत व देशकुलकर्णीयाचे निसबतीने जे बेरीज बैसत असली ते देशकुलकर्णीयापासून घेत असेत. येणेप्रमाणे आजीतागायेत चालत आले आहे. हाली प्राा माा खराब पडले आहे. दस्तमाफीक इनामती खंडणी देशमुखा-

---

१ हीन, निकृष्ट. २ जोडावरहि हीच मोहोर आहे.

पासून देसमुखांची व देशकुलकर्णीयाची देशकुलकर्णीयांपासून घेतली पाहिजे, म्हणऊन अर्ज केला. ऐसियासि माहाराजसाहेब यांचे कारकीर्दीस व राजश्री कैलासवासी स्वामी यांचे कारकीर्दीस देशमुख देशकुलकर्णी याचा हक व इनामती दुबाले करून इनामती खंडणीची मोइन होनु पा। ४०० च्यारिसे नि। देशमुख ३०५ तीनसे पांच व नि। देशकुलकर्णी होनु पा। ९५ पंच्याणवद येकूण होनु पा। चारिसें घेत असेत. हकाचे व इनामतीचे दस्त कमतर पडेल तो सदरहू च्यारिसें होनु जो हक व इनामत दस्त होईल त्याजवरी वांटून दस्त मवाफिक इनामती खंडणीची बेरीज बैसेल ते देसमुखाचे निसबतीने देसमुखापासून घेत जावे. देशकुलकर्णी-याचे निसबतीने जे बैसेल ते देशकुलकर्णीयापासून घेत जावी म्हणून राजाज्ञेची सनद आलाहिदा सादर आहे तेणेप्रमाणे चालवणें. देशाई देशकुलकर्णी यांचा हक व इनामती दुमाला करून दिवाणांत इनामती खंडणीची मोईन च्यारिसे होनु पा। घेत आहेत. येखादे माहाराज साहेबाचे आज्ञापत्र व राजश्री कैलास स्वामीची आज्ञापत्रे असतील ते रुजू घाळून हाली राजाज्ञेकडून सनद सादर आहे, तेणे-प्रमाणे वर्तणूक करणे. जाणिजे रा। छ २५ रबिलाखर या पत्राची तालीक लिहून घेऊनु असल सनद देशकुलकर्णी मानइलेकडे परतोन देणे. जाणिजे पा। हुजूर

(पत्राचे मागील बाजूस)

रा। छ ९ रजब सन सीत समानीन अलफ.

विधिरर्थिमनीषाणा- मवधीर्नयवर्त्मनां शेवधिः कार्यसिद्धीनां मुद्रा कलशहस्तगा

¶*This is an order issued by Kavikalash, Minister of Sambhaji, › Babaji Tandeo Subha of Poona allowing certain rights and emoluments to the Deshmukhs and Deshkulakarnis of Poona, that is to say such rights and emoluments as had been already granted by Shahaji Maharaja and Chhatrapati Shivaji. This is the first specimen of the seal of Kavikalash to be discovered and is, as far as is known, unique. It deserves careful study.*

No. 45]

[*1686* ?

पुणे जमाव रू. नं. १९४

वालाशान महमद

माज्यम बाबा नूरशाहा

बो। मुलांअली बीन मुलांअबला मुलां खिजमती मसीद मौजें भांबवडे प्रा। मोहियाबाद उरूफ पुणे सरकार जुनर सुभे खुज्यस्ते बुनियाद बमोजीब

निशाण व परवाने जाती अमिरलउमराऊ ग्याजदीखान बाहादुर फेरोज्यंग व बेनिजाम व येदिलन इनाम मदद्माशकीर्दी करून तेथील महसूल बरहुकूम दस्तुर अमल इनामदार मजकुर पावेत असे. कलमी सुद.

¶Ghazi-ud-din Khan Feroz Jung is granted lands at Bhambavde (or Bhamburda) near Poona. The grantor is father of Nizam-ul-mulk—and the paper may belong to King Sambhaji's reign.

No. 46] [*1688?*

कोकण रु. नं. ९२९

श्री

मौजे कोतळुक व मौजे मासू ता। वेलब हे दोनी गाव विठोजी सिर्के याची भावजय कासीबाई यास मुकासा राजश्री संभाजी राजे यानी दिल्हा होता. कोतळुकात सिर्के याची पागा येऊन राहिली. दाणेकरी गावगना जाऊन बलात्कारे दाणे खल्यावरून भरून नेईत. कोणाचे न यैकत. मुलकात जबरदस्ती करीत. मौजे मासू हा गाव हरबा देसाई याजकडेस बाधेरितीने खोती होती बावलतुरवटे येथील भात काढून येक वेल दोन वेल नेहले. देसाई याचे माणसासी व सिर्के याचे राऊतासी कटकट जाहाली. सिर्के याचे राऊतानी धर्मा माहार कवटेकर दाणेचे रखवालीस देसाई याजकडून होता, तो मारून पेढ्यात घातला आणि खल्यास व माहारास आग दिल्ही. ते वर्तमान देसाई यास कल्यावर कोतळुकास जाऊन सिर्के याची पागा होती ती मोडून टाकिली, आणि तैसेच संगमेस्वरास राजश्री संभाजी माहाराजापासी जाऊन वर्तमान निवेदन करून सिर्के याजकडे मोकासा काढून प्रांताप्रमाणे सरकारात गाव ठेविले. कलम १

ते समयी हरबा देसाई यास पिलाजीराव चव्हाण देसाई कलबूसकर याणी माहाराजापासी नेऊन उभे करून सिर्के दावा करतील तरी सिर्के यास प्रयोजन नाही. कलम १

कसबे वेलब व मौजे मलण या दोन गावच्या सनदा सिर्के याणी मोकासा म्हणोन करून घेतल्या होत्या, ते समयी बहीरवगडास अमल त्रिबक परशराम

आपासाहेब याचा होता तेव्हा वेलब व मलण हे गाव मातोश्री राधाबाई प्रतिनिधि याजकडे खासगीकडेस हरदू गाव केले. सिर्के याची मोकासिची दखलगिरी होऊ दिल्ही नाही.

कलम
१

¶*A complaint is carried to King Sambhaji against Vithoji Shirke for having devastated the villages granted by the King to Kashibai, sister-in-law of the Shirke. The paper shows that Sambhaji was not in hiding at Sangameshwar at this time.*

No. 47] [*30-9-1689*

रु. नं. ४६१ परत करावयाचे

[फारशी मजकूर] [फारशी सहा सिक्के]

दा। दुर्गोजी रविराऊ पायगुडे देसमुख कर्याती मावल
दा। जैतजी नाईक करंजवणे देसमुख कर्याती मावल

दा। मोरो बलाल देशपांडिये परगणे खेडेबारे
दा। नागोजी नाईक कोंडे देशमुख परगणे खेडेबारे (फारशी शिक्का)

(येथें आरंभीं तीन बंद फारसी मजकूर आहे.)

सुरत मजलस अज करार बतारीख २५ शहर जिल्हेज सन ३३ जुलूसवाला मुकाम लस्कर जफर असर मौजे तुलापूर दर किनारे लबी आदा भिवरा वाके आस्त बाहुजूर शरयेत व फजीलतपन्हा हजरत काजी महमद परगणे पुणां व जमी मुसलमाना व जमीदारां सरकार जुनेर सुबे खोजिस्तेबुनियाद करंजवणे व पायेगुडे देसमुखांनी व मोकदमांनी व रयां व पटवारी यानी तरफ कर्याती मावल सुतालिके पा। मजकूर इजहार साख्त कीं देस पांडेगिरी तरफ मजकूर अज कदीम लयांम अबद मुदती जदक लाणियां होनप नामी बुनियाद कुरसी व दर कुरसी व दर कुरसी पिढी दर पिढी पदरानी पिसर बनाम रामाजी विठल अज अहद बारीद वालो बलदे बेदर मुतसरफ असतां बाप फौते रामाजी विठल पिसरांनी बनाम तान्हाजी रांनअज अहुदे देसपांडेगिरी मुदता अहद निजामनमुल्क मुतसरफ असे. तरफ मजकुरीं गपचूप नामे गुमास्ते ठेविले असतां बनाम कृष्णाजी व

विठावा लांडा सेकीन सजोपूर व कलांबे व इडमिडे पाईन किले वैराटगड तरफ वंदन देस पाा कऱ्हाड येथून दोघे भाऊ बमये कबिला मुसाफीरपणे येऊन दर कसबे पुणां सुखवस्ती राहिले. कृष्णाजी व विठावा लाडियाने आपलीं मुले तान्हाजी राम देसपाडे पाा मजकूर यांचे दफ्तरीं शागरीदपणें लेहों घातलीं. अज कृष्णाजी द पिसर बनाम बाळाजी व नामाजी व अज विठोजी येक पिसर नरसावा हुनर निविसींदगी मस्तुद होवयाबदल लिहीत असतां सदरहू तिघें मुलें पैकी विठावाचा मूल नरसावा ठकारानी मौजे डोणजे व मौजे गोऱ्हे खूर्द कर्याती मजकूर पांच कुडवींनें कुलकर्णावरी गुमास्ता ठेविला. कृष्णाजीचा धाकटा लेक बनाम नामाजी लांडा लिहिणार सरंदाज देखोन पेशजी गुमास्ते गपचूप अज तगीर करून नामाजी लांडीयास गुमास्तगिरी देऊनु कर्याती मजकुरास पाठविला असतां हकलाजिमा व सिरस्ता कागद तान्हाजी राम देसपांडीये पिसरानी मोरा तानदेऊ देसपाडिये यांस देत गेला, नजर बदलीली नाहीं. तान्हाजी राम व मोरो तानदेऊ होनप देशपांडिये व नामाजी लांडा गुमास्ता हैयात हाकजा इलाही फौते गुदरोन गेले. बाजद चंदरोज फर्जंदानी नामाजी गुमास्ते बइसीम आपाजी तुकावा अंतावा यादव रंगावा सदरहू दर सरकार सिवाजी भोंसले नौकर शुद यादो नामदेऊ ममलकत मदारूल माहामीं दिवांण संभाजी राजे भोसले दिगर बिराजरांनी आपाजी व अंताजी हर कारबार मुलुकगिरी व लस्कर गईमामले करून बख्तावार होऊनु आपले वतन म्हणऊन जोरावारी करू लागले. दिगर हिमाती निळो सोनदेऊ अज दिवाण सिवाजी राजे भोसले यांचे सगे खे सोइरे सदरहू अमला फैला असतां दिलीहून पातशाही फौजा दक्षणेवरी मोहीम दारी कादा नवाब उमदतुल मुल्क अमिरल उमराय दर कसबे पुणां दाखल. सात रिकेब बाबाजी रांम देसपांडे असतां तमाम मोकदम व रयां कर्याती मावल येऊनु रुजू होऊनु मुलाजमल कौल व सिरपाऊ सरफराजी जाली. हक व लाजिमे व सिरस्ते कागद ताा मजकूर मुतसरफ असतां आपाजी व तुकावा पिसर नामाजी लांडियास मोकदम व पटवारी म्हणत असेत कीं हक व लाजिमा सिरस्ता कागद बाबाजी राम देसपांडिया कर्याती मजकूरचा घेत असतां तुम्हीं आम्हासी नाहक घसघस करिता, तरी हे गोष्टी वाजीब दिसोन येत नाहीं. तो नवाब अमीरलउमराय बमये सुबे मुलाजमत हजरती देहली कूच होऊनु दिलीस गेले. तो सुबे मिर्जाराजा पाईन किले पुरंदर बमयलस्कर घेरा घालून सिकंदा केला ते वख्ती सिवाजी राजे भोसले मुलाजमतीस येऊनु किले व मुल्क दौलत काइरे मुबारक दाखल जाला. तमाम जमिदारानीं व देसमुखांनी व देसपांडे यांनीं व मोकदमानी पाा पुणा व कर्याती मावल व बारा मावले ते वख्ती

हुजूर मिजा राजा सिवाजी राजे अर्ज हसबूल इलतमास करून वतन
ोनू ३०००००० तीन लाख बर करार जाले. पैकी अज जुमले वतन कर्याती मावल
ाखल केले ते वख्ती मोरो विठल व बाजी राम देसपांडिये याणीं सिवाजी राजे
ाहेबास अर्ज केला कीं तर्फ कर्याती मावल देसपांडेगिरी अहाद मुदती कदीम
याम आपलिया वडील वडिलांची आहे. पिसर नामाजी ब इसम आपाजी वगैरे
मास्ते आपले आहेत. आपणासी नजर बदलून खुद देसपांडेगिरी आपली म्हणत
ाहेती. तरी साहेबी मेहरवान होऊनु आपणां हुजूर जमीदार बारा मावले व कर्याती
वल बोलाऊनु त्यांचा व आपला इनसाफ करून सनद देसमुखानी व मोकदमानी
पटवारी यानी ताा कर्याती मावल मन्हामत केली पाहिजे. त्यावरून इफ्तदाय
माजी लांडा गुमास्ता हकीकत बंदगीस जाहीर केली, त्यावरून सनद दिधली
ये मजमून कीं, हमेशा होत गेला बाजद सिवाजी राजे फौत होऊनु कैलासवास
ा तो यादव पिसर नामाजी नौकर सभाजी भोंसले बमय लस्कर सुबे चंदी
करनाटक मुल्क ताखताराज करून जमीदार व पुंड पालेगार यांचे सिरीं तोफ
ेतां दरम्याने यादव नामदेऊ बख्तावार होऊनु मुदमती मबलग नजर बदलीं
गली. तों आपले करमदा देसमुख तालेये दिल्हे. अज लस्कर मनसूर ज्यफर
ारके अवलीयां ये दौलत काहिरे मुकाम फरखुंदे बुनियाद अवरंगाबाद असतां
ा गाजुदीखान बाहादूर फेरोज्यंग दर पुणे अमदरफ्त सात रिकेब बाबाजी राम
पांडे तमाम मोकदमानी पाा पुणां व कर्याती मावल मुलाजमत बंदगानी नवाब
ेब कौल सिरपाव व सरफराजी ईवख्त हक व लाजिमे व सिरस्ते कागद
स्तूर साबीक बाबाजी राम देसपांडिये अमल दखल करून मुतसरफ असतां
ापूर व भागानगर फते करून दर सन १०९९ रायात अलीयात बंदगान
रती दिलसुभानी दर मौजे तुलापूर मुकाम जाला. तमाम जमीदारांनी व
मुखानी व देसपांडियानी व मोकदमानी व रंयात्ती पाा पुणां व बारा मावले वगैरे
कचेरीवाला रुजू होऊनु अर्बा व अदालत बदरगाहा अस्मानज्याहा दिलसुभानी
जूर करामत गंजूर मुलाजमत होऊनु सिरपाव व कौल सरफराजी जाली, ते वख्तीं
राहा देसमुखानी करजवणे व पायेगुडे कर्याती मावल व मोरो विठल व रामचंद्र
ाजी देसपाडिये होनप ताा मजकूर सिरपाव व कौल सरफराजी जाली. ते वख्ती
ाजी पिसर नामाजी हाजीर होता त्यास कर्याती मावलीचे देसमुख व मोकदम व
वारी म्हणों लागलें कीं, ये सर जमिनेल पातशाह ये जिल्हे येऊनु मुकाम जाला.
ण प्रांतीचे जमीदार जमा जाले आहेत, गरीब व बख्तावार बरोबरी आहे. ती
हावरी जुल्म जाजती होत नाही. होनपांसी वाद सांगा, तुझें होईल, तूं खाणें,

होनपांचे होईल होनप खातील. त्यास आपाजीने जाब दिधला की त्यांचा आपला कथलाच नाहीं. त्यावरून पातशाही सनद देसपांडेगिरी तरफ मजकूर बनाम मोरो विठल व रांमचंद्र बाबाजी मन्हामत सेवक व शाहादीनामे बमोहर व बदसखत जमीदारां जुनर व चाकण बारा मावले वगैरे बहजूर पुरनूर बदस्त दारंद बदस्तूर साबिक अदाय अंज्याय कर्याती मजकूर मुतसरफ शाहादीनाम करून दिधला. सदरहूप्रमाणे दरबारीं हकीकत गुदरलीयावरी मोरो विठल व रामचंद्र बाबाजी होनप देसपांडियास कर्याती मावलीच्या देसपांडेपणाचा महजर करून दिधला. अहद मुदतीपासून होनप नांमी जदकलाणी बुनियाद कुरसी व दर कुरसी पिढी व दर पिढी पदरजाती पिसरानी व फरजंदानी लेकरांचे लेंकरीं हक लाजिमा व सिरस्ता कागद राखोनू कर्याती मावलीची देसपांडेगिरी मुतसरफ असतां पेस्तर अवलादी अफलादी मुतसरफ होऊनु सुखी असणें. बिनाबरा इंच्यंद कलमे बतारीख सुरत मजलसी हर महजर सही.[१]

¶*The Emperor Aurangzeb's settlement of a dispute between the Honap Deshpandes of Poona. It is an interesting document for various reasons.*

No. 48] *[18-11-1689*

जमाव रु. नं. ४७

आलमगीर

श्री सके १६११ सुक्लनाम सवछरे मार्गेश्वर वदी बीज ते दिवसी खत लिखिते धनको नांम मोरो विठल होनप देसपाडिये ता। कर्याती मावल पा। पुणे, रिणको नाम दुर्गोजी पायेगुडे वगैर पायेगुडे व जैतजी करजवणे वगैरे करजवणे देसमुख ता। मजकूर सन हजार १०९९ खत लेहोन दिधले यैसेजे. आपणामधे व सितोलियामधे ता। मजकुरीचे देसमुखीचा वाद मुकाम तुलापूर बदगाहा याचे दरबारी पडिला ते वख्ती वाद सांगोन सनद असनंद करावयाबदल तुम्हापासून साहुकाराचं कर्ज काहाडविले, रुपये ३२०० तीन हजार दोनीसे पैकी तकसीम निमे रामचंद्र बाबाजी देसपाडे ता। मजकूर रुपये १६०० बाकी निमे रुपये १६०० तुमचे खासगत ता।

पायेगुडे बमारुफाती	करजवणे बमारुफाती
दुर्गोजी वगैर रुपये	परसोजी व तुळाजी
८००	रुपये ८००

येकूण रुपये सोळासे घेतले असेती. यासी मुदती वरसे पांचा वसूल करून. वसूल करू न सको तरी दरमाहे दरसेदे रुपये ९ येकूण रुपये ८० आसी दरमाहेप्रमाणे

---

१ जोडावर पायगुडे व करंजवणे देशमुख यांचे शिक्के.

बेजनसी देऊन हे पैके घेऊन मग खत दिधले आसे. भरणाची गरज नाही हे लिहिलें सही

पायेगुडे — करजवणे

शिका — सिका

अस्पष्ट — अस्पष्ट

यासी उगवणीस जमान — देउजी पाटील

कृस्णाजी पाटील — मो मौजे भुकूम

मोकदम मौजे सूस

नांगर

येणेप्रमाणे खत लेहोन दिधले आसे. यासी आनेथा करू तरी गौहत्या ब्रह्महत्या व वाराणसीस मात्रागमन केलियासी सफेत आसे. हे लिहिले सही

गोही

मोकदम ता — मोकदम ता

पायगुडे — करजवणे

[मराठी मजकुराच्या वर १९/२० ओळी फारशी मजकूर आहे व त्यावर फारशी शिक्का व त्यावर १ फार्शी ओळ आहे.]

¶*A deed executed with reference to a debt contracted by Durgoji Paygude from Vithal Honap Deshpande.*

No. 49] — [*18-5-1690*

. भट परबणीकर गोत्र लोहित सूत्र अपस्तंभ वास्तव्य कसबा शाहागड गोदातीर यासी दिल्हे वर्षासन पत्र ऐसीजे. तुम्ही शाहूनगर नजीक किले सातारा येथील मुकामी स्वामीसनीध येउन निवेदन केले जे, माहाराज स्वामी पातशाही सैन्यात होते ते समयी आपले बाप सखंभट स्वामीच्या दर्शनास गेले ते समयी कसबे मजकुरी लक्ष्मीतीर्थ गोदातीर येथील तीर्थ पुरोहितपण करून देहून शालीवाहन शक १६१२ प्रमोद संवत्छरी वैशाक वद्य पंचमीस पत्र करून दिल्हे जे क्षेत्र मजकुरचे तीर्थ पुरोहितपण तुम्हास दिल्हे असे. आम्ही व आमचे वंशपंरपरागत क्षेत्रास येतील त्याचे तीर्थपुरोहित तुम्ही व तुमचे वंशपरंपरेने चालवणे. तुम्हास वर्षासनही करून देऊ म्हणून पत्र करून दिल्हे. त्या उपरी * * (स्वामी) स्वराज्यास आले.

¶*Shahu confirms Parbanikar as priest at Laxmitirth on the Godavari. The letter is mutilated. The original date is here give*

4906

No. 50] [12-12-1690

पुणें जमाव, रु. नं. ३९२.] नकल.

श्री

सिका चवकोनी.

अभयेपत्र स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके १७ प्रमोद नाम संवछरे मार्गसीर्ष बहुल सप्तमी भृगुवासरे रामजी नाा चिव्हे व जनकोजी नाा चिव्हे व सावजी पाा व तुळाजी नाा ढगारे व तुकोजी नाा काळकूड व समस्त कोळी व खंडोजी मिसाळ किले पुरंदर यांसी राजआज्ञा ऐसीजे. तुम्हास पुरंधरगड घ्याव(या)चे काम सांगितले आहे. त्यास तुम्ही विनंती केली की, साहेबाच्या हुकुमाप्राा गड घेऊन देतच अहो. परंतु किल्याचा घेरा अहे तो उकरून खावयासी साहेबी मेहरबान होऊन दिल्हा तरी खाईन. खाइम काम करून देतच अहो म्हणौन सांगितले. त्याजवरून तुम्हास मेहरबान होऊन कौल दिल्हा असे. तुम्ही पुरंदरगड घेऊन देणे. तुम्हास घेरा उकरून खावयाकारणे दिल्हा असे. यास आंतर होणार नाही. या गोष्टीस केदार पुरंदर या देवाची शफत असे. आन्यथा होणार नाही. येविसी आभये असे. छ २० रौवल सुाा इहिदे तिसैन अलफ. आज्ञा प्रमाण. मोर्तब चवकोणी.

¶*King Rajaram directs Ramji Naik Chive and others to capture back the fort of Purandar.*

No. 51] [August 1691

पुणें जमाव, रु. नं. २९०.]

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके १८ प्रजापति नाम संवसर श्रावण बहुल चतु
क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति याणी

[दे]शमुख व देशकुलकर्णी व गावकुलकर्णी व (मोकद)म व चौगुले व सेटे [म]ाहाजन व बाजे तपे कानदखोरे यासी दिल्हे अभये पत्र यैसें जे. माा [स]र्जाराऊ जेधे देशमुख ताा रोहिडखोरे हे स्वामीसंनिध चंजीचे मुकामी येऊन [वि]ंदित केले की, तपे मजकुरचे वतनदार लोक रयत देखील स्वामी(चे पायासी) येकनिस्ठ आहेती. तरी स्वामीने कृपाळु होऊन वतनदारास वतने पहिले निजामशाही व येदिलशाही याचे कारकीर्दीस चालत होतीं तेणेप्रमाणे चालवावयाची आज्ञा करून अभयेपत्र देवविले पाहिजे म्हणौन. तरी तुम्ही स्वामीचे

4907

पायासी येकनिस्ठ आहा, या गोस्टीवरून स्वामी तुम्हांवरा सताशा आहता. त्या प्रांतीच्या राज्याच्या •कार्यभागास स्वामी(नी राजश्री) रामचंद्रपंत अमात्य व राजश्री शंकराजीपंत सचिव ठेविले आहेती. त्यावरी यख्तियार आहे. तेहि तुमचे वर्तमान मनास आणून वतनाचा निर्वाह करून सनदा दिधल्या असतील त्या स्वामीच्याच सनदा आहेत. त्याप्रमाणे स्वामी चालवितील. आपले समाधान असो देणे. मावळ प्रांत राजश्री शंकराजीपंत सचिव याचे दिमतीचे मुलकात आहे. याकरितां तुम्ही त्यांचे आज्ञेप्रा वर्तणूक करीत जाणे आणि स्वामिकार्य करून आपला मुजरा करून घेणे. पुढे स्वामी त्या प्रांते येतील तेव्हां तुमचे ऊर्जित करितील. अभये असे. जाणिजे. निदेश समक्ष

रुजू. सुरु सुद बार.

¶*Rajaram assures the sardars of Mawal that their vatans would be continued to their heirs and that Ramchandrapant was instructed to that effect.*

No. 52] [*6-9-1691*

इनाम कमिशन
रु. न. ८२७

श्रीराम

आज्ञापत्र समस्तसेनाधुरंधर राजमान्य राजश्री संताजी घोरपडे सेनापति ताा मोकदमानी व सेटे माहाजन समस्त माहानाडानी कसबे कऱ्हाड सुाा इसने तिसैन अल्फ. सिऊसेट याणे पूर्वी इदलशापासून सरसेटेपण वतन करून घेतले आहे. यैसियासी आमच्या राज्यात नवी वृती दुमाला करावी यैसा दंडक नाही. यानिमित्य त्याचे सरसेटेपण अमानत केले असे; तर तुम्ही त्यास हक येक रुका न देणे. जो हक असेल तो जमा करविला असे. कमाविसदाराच्या गुााने हक जमा करणे. उजूर न करणे. छ २२ जिल्हेज मोर्तब सुद.

¶*Santaji Ghorpade issues orders to all mukadams informing them that the vatan of Shiv Shet has been confiscated and that the dues thereon should not be paid to him.*

No. 53] [*27-3-1692*

कोंकण जमाव रुमाल नंबर ४९७

पैा छ १५ रमजान असल बा नकल.

श्री

मशारूल अनाम रामाजी बावाजी हवालदार व कारकून वर्तमान व भावी तपे संगमेश्वर प्रांत राजापुर यांसी रामचंद्र नीलकंठ अमात्य सुहुर सन इसने तिसैन अलफ. राजश्री केशव भट बिन दामोदर भट पुरोहित यांच्या मुखे राजश्री संभाजी राजे छत्रपति याणी श्रीरामायेण प्रयोगरूप श्रवण केलें, याकरितां भट गोसांवी यासीं पुत्रपौत्री धारादत्त दान सोळासे लारी दिल्ही आहे. त्याची सनद सन खमस समानीन सां+र आहे. त्यामध्यें पंधरासे सवा नव्यासी लारीची ठिकाणें भट गो याचे स्वाधीन करविली आहे. ती त्यांचे दस्त राजभाग होईल तो भट गो याचे वृति पत्राप्रों साल दरसाल खर्च लिहीत जावा, ऐसी आलाहिदा सनद सादर आहे. त्यापैकी भट गोनी ठिकाणें कमावीस करीत असतील ती असतीलच. सनदेपैा जी ठिकाणे कमावीस करीत नसतील ती त्यांचे दुमाले करणे हे कमावीस करितील. त्याचा दस्त जो होईल तो बा सनद ते घेत जातील. मीरजुमले (?) सोलासे लारी बा संनद देविली आहे ती त्यांमधें लारी दाभोली १५८९। याची ठिकाणे देविली आहे ती बाकी १०।।। लारींची ठिकाणें भूमि नेमून द्यावी ते तुम्ही माहालीहून ठिकाण नेमून देणे म्हणून सनदेत लिा आहे; तरी सनदेप्रो पावणे अकरा लारीचे ठिकाण भट गो यांचे स्वाधीन करणे. तुम्ही दखल न होणे. जो दस्त होईल तो त्याकडे खर्च लिा जाणीजे छ १६ रजब. या पत्राची तुम्ही ता(ली) क लिहून घेऊन असलपत्र भट गो याजवल परतोन देणे. जाणिजे छ १८ रजब पाार हुजूर मोर्तब असे.

बार सुरू सुद बार

¶*Ramaji Bawaji Hawaldar of the district of Sangameshwar is asked by Ramchandra Nilakanth Amatya to hand over certain landed estates to Keshav Bhat Purohit who performed the story of the Ramayan before Sambhaji Raje Chhatrapati and who received on that account from the King a reward of land yielding a yearly revenue of 1,600 laris.*

+ सादर

No. 54] *[3-2-1693*

रु. नं. ११४९

कैलासवासी

श्रीमार्तंडभैरव

राजेश्री गंगाजी नारायेण सुभेदार व कारकून वर्तमान भावी सुभा प्रां पुणे गोसावी यासी

॥ अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्ये सेवक शंकराजी नारायेण सचिव सुा सलास तिसैन अलफ. राजश्री म्हालोबा गोसावी वास्तव्ये मौजे जेजुरी यासी वरसासन गला माहाल मापे खंडी येक १ पूर्वीपासून राजश्री स्वामीपासून भोगवटा चालत आला आहे, त्यावरून तुम्हास सनद सादर केली असे, तेणे-प्रमाणे साल दरसाल वउंशपरंपरा चालत आले आहे तेणेप्रमाणे चालवीत जाणे. नूतन पत्राचा आक्षेप न करणे. तालीक लेहून घेऊन असल पत्र भोगवटीयासी मशारुनइलेपासी देणे जाणीजे. छ ७ जमादिलाखर

¶*Shankaraji Narayan Sachiv grants an annual allowance to Mahaloba Gosawi.*

No: 55] *[3-3-1693*

जमाव रु. नं १५५०

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशक शके १९ अगिरानाम सवतसरे फालगुण सुध सप्तमी भृगवासरे क्षत्रिये कुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति याणी मां खंडोजी बीन दमाजी थोरात देशगावडे प्रा पुणे सां जुनर यासी दिले वृतिपत्र यैसेजे. तुम्हं चंजीचे मुकामी स्वामीसनिध येऊन विनती केली की आपली वृति पुरातन देशगावडकी प्रा पुणे सा जुनर आहे, आपले वडीलवडील वोशपरंपरने वृति अनभावित होत. त्याउपरी मधे भोगवटा काही दिवस राहिला. ऐसियास स्वामी करनाटक प्राते आलियानंतर राजेश्री रामचंद्रपंडित आमात्य व राजेश्री शकराजीपंत सचिव या उभयेतासी वृतीचा प्रसग करून आपली वृति महत्कदीम चालिली होती म्हणऊन उभयेताहि आपली पत्रे करून देऊन वृती चालवावेयास आज्ञा केली, तेणेप्रमाणे आपण देशगावडकीचे वतन अनभवीत आहे आणि या वतनानिमित्य आपण दिवाणात सेरणी उभयेताकडे दिल्ही आहे रुपये ३०००

राजेश्री आमात्यपताकडे दिले	राजेश्री सचिवपताकडे दिले
२०००	१००

येणेप्रमाणे तीन हजार रुपये देउन वृति अनभवीत आहे. तरी वृतीचा विशये स्वामीचे पत्र आसिले पाहिजे यास्तव पत्र उदेशे कर्नाटकात स्वामीच्या पायापासी आलो

आहे. यैसियास माहाराज धर्मप्रभु प्रजापालक आहेत आपणावरी कृपालु होऊन देशगावडकीचे वृतिपत्र करून द्यावियास आज्ञा केली पाहिजे म्हणौन स्रुत केले. त्यावरून मनास आणिता तुमची देशगावडकीची वृति पुरातन आसों तरी तुम्ही प्रा पुणे सा जुनर येथील देशगावडकीचे वतन तुम्ही व तुमचे वौशपरंपरेने आनभऊन वतनाची सेवा करून आसणे. या वतनास हक व लाजिमा सालिना मोईन बीा

नख्त दरगावास होन पातशाही १८	घुगरिया दरगावास माहाल मापे मण ८१	तूप दर गावास वजन ८८२
मेढराच्या कलपास कलप माफीक लहान थोर पाहून दर कलपास बकरे १	धणगराच्या मागास अवल दूम सीम पाहोन घोगडे १	लोहकर दर कलपास वजन ८८५ चाभाराच्या दुकानास पायेपोश जोडा १

येकून नख्त दर गावास येक होन पातशाही व घुगरिया दर गावास माहाल मापे येक मण व तूप दर गावास वजन दोनी सेर व मेढराच्या कलपास मेढरू येक व धणगराच्या मागास घोगडे येक व लोहकरी दर कलपास पाच सेर व चाभा-(रा)च्या दुकानास पायोपोश जोडा येक येणेप्रमाणे हक लवाजिमा मोईन करून दिल्ही आसे. सदरहूप्रमाणें हक लवाजिमा घेत जाणे आणि तुमचे पुत्रपौत्रादि वौशपरपरेने वतन आनभऊनु वतनाची सेवा दडकप्रमाणे करीत जाणे. यास कोणी अन्यथा करील त्यास हिंदुस कासीत गोहत्यचे पातक व म्लेछास मकेत सवर मारल्याचे पाप. हे जाणूनु तुमची वृति तुम्हास चालवितील व तुम्ही आनभऊन आसणे जाणिजे.

¶*King Rajaram grants a vatan at Junnar to Khandoji bin Damaji Thorat and gives details of rights to be exercised by the grantee.*

No. 56] [*5-3-1693*

सातारा जमाव रु. नं. ७७४ नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक शके १९ अंगिरानाम संवछरे फाल्गुन शुा ८ भानुवासरे क्षेत्रियकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति याणी

देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी प्रां खटाऊ यासी आज्ञा केली यैसीजे. सिवाजी लावंड याचे विषयी राजश्री संताजी घोरपडे यानी चेजींचे मुकामी स्वामी-संनिध येऊन विनती केली की सिवाजी लावंड हे देशाहून स्वामीच्या पायासी

येकनिष्ठता धरून कर्नाटक प्राती चेंजीस आले. येऊन स्वामिसेवा येकभावे करीत आहेत यासी नूतन इनाम द्यावे आज्ञा केली पाहिजे म्हणून विदित केलें. त्यावरून स्वामी त्यावर कृपाळु होऊन जिरायतपैकी भूमि चावर १ येक कुलबाब कुलकानु खेरीज हकदार करून दिधलें असे. विशा पांडाचा बिघा या मोजणीप्रों सदरहू भूमि याचे स्वाधीन करणे. पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने चालवणें. या पत्राची प्रति लिहून घेऊन मुख्य पत्र इनामदार मारास परतोन देणें जाणिजे. निदेश समक्ष मोर्तब

¶*King Rajaram grants inam to Shivaji Lavand of Khatao for his services at Gingee.*

No. 57] [21-5-1693

पुणें जमाव रु. नं. २६ नकल.

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषक शके १९ श्रीमुखनाम संवसरे वैशाखबहुल त्रयोदसी भानुवासरे क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति याणी राजश्री देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी सुभा प्रांत मावल यासी आज्ञा केली ऐसीजे. आपाजी नामदेव याचे पुत्र नामाजी आपदेव व बंधु अताजी नामदेव व यादव नामदेव उपनाम लांडे देशकुलकर्णी कर्यात मावल हे वतनाची शेवा

सिका पंत प्रधान	सिका पंत प्रतिनिधि

बहुत यकनिष्ठपणे करीत आहेत. आपाजी नामदेव याहीं कर्नाटकांत स्वामीच्या पायापासी येऊन विनंती केली की सदरहू आपण कर्यात मावलचे देशमुख कुलकर्णी वतनाची शेवा करून वृत्ति अनभवीत आहो. असियास या वृत्तीस इनाम गाव नाही. यास्तव इनामाचे उदेश स्वामीपासी आला आहो. माहाराज पुन्य पुरुष प्रज्यापालक कितेक वृत्तीवतास नूतन इनाम करून दिल्हे आहेत. आपणावर कृपाळु होऊन यक गाव इनाम द्यावयाची आज्ञा केली पाहिजे म्हणोन सूत केले. त्यावरून नामाजी आपदेव व माहादाजी आपदेव अंताजी नामदेव व यादव नामदेव देशकुलकर्णी कर्यात मजकूर याजवरी स्वामी दयाळु होऊन इनामदार करून गाव सर्वमान्य दिल्हा असे. हा गाव देशकुलकर्णी मजकूरचे स्वाधीन करून यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने इनाम चालवणे. वरषप्रति नुतन पत्राचा आक्षेप करीत न जाणे. या पत्राची तालिक लेहून घेऊन मुख इनामदार मजकुरास परतोन देणे. निदेश समक्ष मोर्तब असे.

¶*A village is given by Rajaram Chhatrapati to Apaji Namdeo Lande and his sons for having done service to the State in critical times.*

No. 58] *[14-4-1693*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषक शके १९ श्रीमुखनाम संवत्सरे चैत्र बहुल पंचमी भृगुवासरे क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजाराम छेत्रपति याणी पारपत्यगार व लेखक प्रगणे सुपे यासी आज्ञा केली ऐसी जे. तुको त्रिबक जोतिषी व कुलकर्णी मौजे सुपे खूर्द प्रा मार याणी राजश्री धनाजी जाधवराऊ याबराबरी हुजूर चंजीचे मुकामी येऊन विनती केली की मौजे सुपे प्रा मार येथे पूर्वी आपणास अदलशाहाचे कारकीर्दीस इनाम जमीन रकम रुके ८६ सा रुक्याची चालत होती. त्यावरी सांप्रत स्वामीच्या राज्यात आपले इनाम चालत नाही, तरी स्वामीने कृपालु होऊ(न) सदरहू आपला इनाम आपले दुमाला करावयाची आज्ञा केली पाहिजे म्हणून विदित केले त्यावरून हे आज्ञापत्र सादर केले असे. जाणिजे निदेश समक्ष

सुरु सुद बार

¶*Rajaram Chhatrapati confers an inam upon Tuko Trimbak Jyotishi (Purandare) of Supa. He accompanied Dhanaji Jadhao to Gingee and requested Rajaram for the inam.*

No. 59] *[27-5-1693*

जमाव, रु. नं. १७८१.] नकल.

श्री

सिका

पत्र वेतन विशेष. मा शंकराजी बाजी प्रभु सभासद सेवक राजमंडल. स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके १९

सिका

श्रीमुखनाम संवत्सरे ज्येष्ठ सुध्ध त्रितीया स्थिरवासरे.

सिका

मानुले देशी रा शंकराजी नारायण याकडे सभासदाची सेवा करीत होते. याउपरी कर्नाटकात स्वामीच्या पायापासी आले. येऊन शेवा येकनिष्टपणे

?१ निराळें वळण ?२ त्याहून निराळे

करीत आहेत. यांमुले स्वामीकार्याचे मर्दानें देखोन याजवरी कृपालु होऊन सभासदातच करार करून सरंजामी केली. कदीम देखील सालिना पा

होनू

२०००

गीं संमत मच्छींद्र ?

यकूण दोन हजार बेडेपैकी

ता

१५०० कदीम.

५०० जाजती.

२०००

ता

खा जातीस बेडा

१६००..

	कयाकर २४	यैन ४००.
१९०	भोई १२	३६ अहुराद २
	२९ ना १	३६ माहलदार २
	१६९ भोई ११	३६ आडेकरी २
	दर १९ प्रो	२४ छाटेदार २
		याो
		१३२

३६ दिवटे २

२१ आबदागिऱ्या १

२१ मोतदार १

२६८ १६

यकूण १॥ बेडा दोन हजार. यास कदीम वेतन दीड हजार व हाली सरंजाम जाजती पाचशे होनू, येणेप्रो रास केले असेती. इा छ मजकुरापासून खा

4914

जातास व चाकर कदीम वेतनाचे, जे हाजीर असतील ते बजा जाता उरलेयावर ---जती वेतनादेखील हाजीर करून लिहिवितील त्या दिवसापासून दरबार शिरस्ता प्राो वजवटा करून उरले वेतन पावल. जाणिजे निदेश समक्ष.

संमत

मच्छींद्र.

तेरीख १.

सौवाल सुाा आर्बा तिसैन.

बाद सुद सुरू सुद बार.

[माथ्यावरील सिका राजाराम छत्रपति यांचा. मधील सिके दोन, पैाा येक मोरो नीलकंठ पेशवे याचा व दुसरा प्रतिनिधि राजाराम याचा. असल पत्र बलवंतराव चिटणीस याजपासी सातारियास आहे.]

¶*Allowances are granted to Shankaraji Raji Prabhu for his services in difficult times.*

—

No. 60] *[19-10-1694*

नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषक शके २१ भावा संवत्सरे कार्तिक शुध्ध द्वादसी स्थिर-वासरे क्षेत्रियकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति स्वामी याणी राजश्री द्दामाजी अनंत व लिंगोजी शंकर प्रभु मुकाम कसबे बंदर राजापूर यांसी दिल्हें वृत्तिपत्र यैसेजे. स्वामी देशीहून स्वार होऊन कर्नाटक प्रांतें आलियावर स्वामीचा राणीवास दुसरा वाडा यांची रवानगी राजश्री रामचंद्र पंडि(त) अमात्य यांच्या पत्रावरून तुम्ही केली. तांम्राची ठाणी राजापूर प्रांतें बैसली असतां कोठे उमट पडो नेदितां युक्तीनें संकट प्रसंगामध्यें आपलें जाहाज व लोक देऊन समुद्रांतून येकेरीच्या राज्यांतून होनावरास पाठविलेंत, तीं स्वामीसंनिध सुखरूप पावलीं. स्वामीच्या पायांसी येकनिष्ठता धरून राणीवासाची सेवा बहुतप्रकारें केली हे वर्तमान वेदमूर्ति रामभट पटवर्धन व गणोजी झेंडे राणीवासाकडे होते याणी विदित केलें. त्याजवरून तुम्ही स्वामीचे सेवेसी येकनिस्ट आहां, यैसे जाणून तुम्हावरी स्वाम कृपाळु होऊन तुम्हांस वडिलाच्या वौंशपरपरेने चाले यैसे इनाम देऊन चालवावें. हे स्वामीच्या मनात येऊन इनाम दरुत लारी

तेरीख ११ माहे रबिलोवल सुाा खम(स)तिसेन अलफ.

¶*King Rajaram rewards the meritorious services of Damaji Anant and Lingoji Shankar Prabhu of Rajapur in arranging at great risk for the safe journey of Tarabai and party from Rajapur to Honavar by sea.*

No. 61] [10-8-1695

रुमाल नं. २८०.

श्री

राजश्री शकराजी माहादेउ सुबेदार व कारकून

प्राा मावले ताा लोहगड गोसावी यासी

ॐ अखंडितलक्ष्मीअलकृत राजमान्य सेवक शकराजी नारायेण सचिव नमस्कार सुाा सित तिसैन अलफ अपाजी नामदेव याचे पुत्र नामाजी आपदेव व माहादाजी आपदेव व भाऊ अताजी नामदेव व यादो नामदेव देशकुलकर्णी ताा. कर्यात मावल याणी राजश्री छत्रपति स्वामीचे आज्ञापत्र प्रविस्ट केले तेथ आज्ञा की ताा माा देशकुलकर्ण पुरातन नामाजी आपदेव व माहदाजी आपदेव व अताजी नामदेव व यादो नामदेव यांचे सालाबाद चालत आले असता दरम्याने रामचंद्र बाबाजी व मोरो विठल होनप देशकुलकर्णी पाा पुणे याणी मोगलाईत हकीम लोकास व देशांत कितेक लोकांस टका पैका लांच देऊन लटीके गोष्टी उभे करून ताा मारचे देशकुलकर्ण आपले म्हणून महजर करून घेतला आणि हक लाजीम खात आहेत. यैशास पुणे प्रातीचे गाव वीस कर्यात मावलाखाले वसत आहेत. त्या गावीचे देशकुलकर्ण होनपाचे आहे. त्या विसा गावीचा हक लाजीमा तेच घेत आहेत. तरी होनप कर्यात मावलच्या देश कुलकर्णाचा हक घेत असिले तरी होनपाच्या वीस गावीचा हक यांस देवीत जाणे म्हणून आज्ञा. त्यावरून हे आज्ञापत्र तुम्हास लिहिले आहे तरी होनप दरम्याने कर्यात मालकाच्या देशकुलकर्णास दखल होऊन मोगलाचे तर्फेने हक लाजीमा घेत असिले तरी होनपाकडील पुणांचे वीस गाव कर्यात मावलांत आहेत त्यांचा हक लाजीमा आपाजी नामदेव याचे पुत्र नामाजी आपदेव व माहादाजी आपदेव व भाऊ आताजी नामदेव व यादो नामदेव देशकुलकर्णी ताा मार यास देवीत जाणे व वीस गावीचे देशकुलर्णाची सेवाहि घेत जाणे. होनपांचा मुतालीक असेल त्याला दखलगिरी होऊ न देणे, बाहिर घालणे. या पत्राची प्रती लेहोन घेऊन असल पत्र देशकुलकर्णी मार याजवली देणे. छ ९ मोहरम

सुरु सुद

This has reference to No. 57 above.

No. 62] [12-8-1695

श्री

राजश्री शकराजी माहादेव सुभेदार व

कारकून प्रां मावले तो लोहगड गोसावी यांसी

ॐ अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्ये सेवक शंकराजी नारायेण सचिव नमस्कार सुाा सीत तिसैन अलफ. अपाजी नामदेऊ यांचे पुत्र नामाजी आपदेऊ व

माहादाजी आपदेऊ भाऊ व अंताजी नामदेव व यादो नामदेव लांडे देश-कुलकरणी ता। कर्यात मावल यांहि राजश्री स्वामी यांचे आज्ञापत्र शके २१ भावनाम संवत्सर भाद्रपद शुध द्वितीया भानुवासर तेथे आज्ञा की हे थोर वतनदार, येही येकनिष्टेने स्वामिशेवा बहुत केली, याचे पुत्रपौत्रादि वौश-परंपरेने चालवावे उर्जित करावे हे बहुत अगत्य यैसे जाणून यांसी कर्यात मजकुरी कृपाळु होऊन नूतन इनाम चावर ५ पाच दिधले बितपसील मौजे कोंढे चावर १ मौजे आहेर चावर १ मौजे भुकुंब चावर १ मौजे माहालुंगे चावर १ मौजे नादेड चावर लग ^ येकूण चावर पाच दिधले म्हणऊन आज्ञा. आज्ञेप्रमाणे सदरहू देशकुलकर्णी मजकुरावर चावर पाच पांचा गावामध्ये दिधले आहेत, यांपासून देशकुलकर्णाची शेवा घेऊन वौशपरंपरेने चालवणे. कुलबाब कुलकानु हली पटी व पेस्तरपटी खेरीज हकदार व इनामदार दिधला असे. विसा पाडाच्या विधीयाने सदरहू भूमि याचे स्वाधीन करणे. नवीन पत्राची अपेक्षा न करणे. प्रति लेखन घेऊन दुसरा पत्र देश कुलकर्णी यांसी देणे. सदरहू भूमि अवल दुम सीम जिरात दुमाला करणे छ ११ मोहरम

सुरु सुद बार

¶*Shankaraji Narayan Sachiv orders the Subhedar of Lohgad to respect the rights of the Landes to the dues of the Deshpande vatan in the villages which are enumerated in the paper.*

No. 63] *[13-8-1695*

रुमाल नं. ३८०.

श्री

ॐ मा। अनाम रामचद्र बाबाजी व मोरो विठल होनप ...कर्णी प्रांत पुणें यासी शंकराजी नारायेण सचिव सु॥ सीत तिसैन अलफ. ता। कर्यात मावळ येथील देश कुलकर्ण अंताजी नामदेऊ व यादो नामदेऊ व नामाजी आपाजी व माहादाजी आपाजी याचे पुरातन चालत आलें आहे. यैसे असतां तुम्ही मोगलाई दिवाणांत याचा गैरवाका सांगोन लांच देऊनु ता। मजकूरचे देसकुलकर्णाचा महजर करून घेउनू मोगलाचे तर्फेने कुलकर्ण खात आहा म्हणून हुजूर विदित जांले. तरी आताजी नामदेऊ व यादो नामदेऊ व नामाजी आपाजी व माहादाजी आपाजी यांचे कुलकर्ण सालाबाद चालत आलें असतां तुम्हास कथला करून महजर करून घ्यावयास काये गरज होती? या उपरी मारनिलेचे कुलकर्ण याचे स्वाधीन केले आहे. ते कुलकर्णाची सेवा करून हकलाजिमा व इनामगाव असतील ते

स(म)जावतील. तरी तुम्ही मोगलाचे तर्फेने व ये. तर्फेने येक जरा कथला न करणे. फिरून बोभाट आलिया ताकीद होईल यैसे बरे समजोन लिहिलेप्रमाणें वर्तणूक करणें. छ १२ मोहरम. या उपरी तुंम्ही याचे कुलकर्णास खलेल कराल म्हणजे तुमची वृत अमानत होईल यैसे समजणे.

¶Shankaraji Narayan Sachiv orders the Honaps to desist from molesting the rights of the Landes.

No. 64] *[15-1-1696*

पो ९ रजब

श्री

राजश्री माहदाजी सामराज
सभासद नामजाद सुभा प्रांत जाऊली गो.

ℰ[1] अखंडितअक्ष्मीअलकृत राजमान्य सेवक रामचंद्र नीलकंठ नमस्कार सुा सीत तिसैन अलफ. रामाजी रघुनाथ हुजूर येऊन विनती केली. आपण राजश्री संताजी घोरपडे सेनापति फौज घेऊन चंजीस राजश्री छत्रपति स्वामीचे मंदतीस गेले, तेव्हा आबरोजी सेडगियाची मजमू होती म्हणऊन बराबरी गेलो. तेथे कष्ट मेहनत केली म्हणऊन राजश्री स्वामी आपणावरी कृपाळु होऊन नूतन इनाम भूमि चावर ·॥· निम-दिल्हा होता, त्यास लस्कर कर्नाटकातून परतून आले, तेव्हा कऱ्हाडी कृस्णा उतरता नदीत कागद बुडाले. तरी स्वामीने कृपा करून सदरहू इनाम आपणास देविला पाहिजे म्हणऊन. त्यावरून हे चेंजीस गेले होते, कष्ट मशागती केली, याकरिता यावरी संतोसी होऊन मौजे मजकूरपैकी सदरहू जमिनीमधून इनाम विसा पाडाच्या बिघाचे मोजणीने जमीन चावर ·।· पाव चावर देविली असे. तरी तुम्ही अवल दुम सीम तीनी प्रती सारख्याच नेमून देणे आणि यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने चालवणे. प्रतिवर्षी नूतन पत्राचा अक्षेप करीत नव जाणे. तालीक लेहून घेऊन असल पत्र भोगवटियासी माारनुले जवळी देणे. सदरहू जमीन खेरीज हकदार करून नेमून देणे जाणिजे. छ १९ जमादिलाखरे[2] निदेश समक्ष.

¶Ramchandra Nilakanth orders Mahadaji Shamraj to continue to Ramaji Raghunath the land which he was granted by the King when he had accompanied Santaji Ghorpade to Gingee.

१ यथ बाजूवर शिक्का वाटोळा—श्री रामचंद्र चरण। नीलकंठ सोनदेव शरण ॥ २ हीं अक्षरें वगेळीं.

No. 65] [*1-6-1696*

पर्णे जमाव रु. नं. १/४.

ई कौलनामा अज दिवाण आमान जाहागीर खान वालाशान नसर्दीखान जाहागीरदार देहाये तरफ हवेली तां माहार मौजे बाणेरे पा पुणे सुा सीत तिसैन अलफ दादे कौलनामा यैसाजे. तुमचे बाबे देशमुख व देशपाडे पा मजकूर व मोकदम मौजे मजकूर मालूम केले यैसेजे. मौजे मजकुरी माहाराची हडकी व पाडेवारी महद कदम आहे यैसियासी हा अमल जाहागीर शाहाजी राजे भोसले याचे आमान दादाजी कोंडदेऊ त्यानी कदीम मान्हावडा वेसीपुढें पूर्वेस मुज्याच्य पारा मोहोर होता त्यातून पाट आणिला ते वेळेस माहार पाटांत कातडी वगैरे धूत आसेती. ते पाणी खावयासी कामा नये म्हणऊनू तेथून मान्हवाडा मोडून गावावरता नैरुतेस बहीरवाचे पाठी बसविला. ते वख्ती हडकी कदम मान्हवडीयापासी होती तेच चालत आसे. हाली सांप्रत पाटीयामधे हडकी दबोन गेली आहे. गणेश पाटिया (?) पाडेवारी आपली वाडवडिलाची तालूक चालत आली आहे. सांप्रत तुकोजी गाडे आपले पाडेवारीयाच्या सेतावर उभे राहिले आहेती. तरी साहेबी गीर्दनवाहा गावीचे गोत मौजे माचे थलकरी बलुते याचे तोंडे नफर माच्या इनसाफ करितील. तरी यासी गावावरी आणून म्हणऊनू मालूम केले. बराये मालुमाती खातिरेस आणून तुम्हास कौल दिधला असे. तुमचा निवाडा हडकीचा व पाडेवारीचा हमशाही गीर्दनवाह गांवीचे गोत व मौजे मजकुरीचे थलकरी व बारा बलुते मेळऊनू मनास आणून सालाबाद चालिले आसेल तेणेप्रमाणे हडकी व पाडेवारी तुमचे दुमाले करून आपला खातीरजमा राखोन मौजे मावरी येऊनू पाढरीची व दिवाणीची चाकरी करून आबादान राहाणे. दरीबाब कौल असे. छ १० जिलकाद मोर्तबु सुद.

¶*Permission is granted by Ramchandra Nilakanth to the Mahars of Banere to come and settle in the village, assuring them of State support. The paper mentions previous attempts in the same direction.*

No. 66] [*9-9-1696*

श्री

अखंडीतलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य

राजश्री शंकराजी माहादेऊ सुभेदार व

कारकून प्रांत मावल ता लोहगड गो यासी

सेवक रामचंद्र नीलकंठ नमस्कार सुहुर सन सबा तिसैन व अलफ. रा अंताजी नामदेऊ व रा यादो नामदेऊ लांडे देशकुलकर्णी कर्यात मावल यांस मौजे

खांबगाऊ ता। मजकूर यथ इनाम सेत आहे ते सालाबादप्रमाणें याचा इनाम यास पूर्वीपासुनु कारकीर्दी कैलासवासी स्वामीचे चालिले असेल त्याप्रमाणें बिलाकुसूर चालवणें. जाणिजे छ २१ सफर निदेशें[1] समक्ष

¶*Ramchandra Nilkanth grants a field in inam to Antaji Namdeo Lande at Khambgaum.*

No. 67] [*1-10-1696*

[पुणें जमाव, रु. नं. ४९७] ताळीक

श्री

स्वति श्रीराज्याभिषेक शके २३ धात्रानाम संवछरे आश्विन बहुल प्रतिपदा गुरुवासरे क्षेत्रियकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति यानी राजश्री देशाधिकारी व लेखनकर्ते वर्तमान भावी प्रा। पुणे यासी अज्ञा केली यैसीजे. चिरंजीव सौ सोयेराबाई[2] यांस येक वतन देऊन चालवणे हे स्वामीस आगत्य. यास्तव मनास आणिता मौजे वाल्हे ता। निर्थडी प्रांत मजकूर येथील पाटिलकी पूर्वी वाल्हेकरापासोन राजश्री कैलासवासी स्वामीनी खरिदी करून घेऊन मातुश्री सकूबाईस दिल्ही होती; आलीकडे सकूबाई ऋमलियावर पाटिलकी दिवाणाचे वतन आहे; ते स्वामीनी वाल्ह्याचे पाटिलकीचे बाईस अजरामर हक करून दिल्हा आसे. तरी बाईचे स्वाधीन करून यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वोंशपरंपरेने सुरक्षित चालवणे. पूर्वी वाल्हेकरानी मातुश्री सावित्रीबाई निंबालकर यांजपासी हायाल होऊन गैरवाका करून पाटिलकीचा कागद त्यांचा करून घेतला आहे, तो रद आसे; वाल्हेकरास या वतनासी सबंध नाहीं यैसे करून बाईस वतन दिल्हे आसे. सुखरूप चालवणे. प्रतिवर्षी नूतन पत्राचा आक्षेप न करणे. या पत्राची प्रत लेहून घेऊन मुख्य पत्र बाईस परतोन देणे. जाणिजे, निदेश समक्ष.

रुजू.

सुरू सुद बार.

छ २१ रोविल

ता। छ १४ माहे रावल

सु॥ सबा तिसैन.

बार सुद.

¶*Rajaram Chhatrapati grants the Patilki vatan of Valhe to his daughter Soyarabai and cancels the right of Valhekars to the same. The paper mentions that the same vatan had been conferred by Shivaji upon his daughter.* (*See* इ. सं. निंबाळकर हकीकत *P. 24*)

---

१ निराळें अक्षर. 2 Rajaram's daughter married to Nimbalkar Bajaji II.

No. 67A] [1-10-1696

सातारा जमाव रु. नं. ११९३

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके २३ धातृनाम संवत्सरे आश्विन बहुल प्रतिपदा गुरुवासरें क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजाराम छेत्रपति याणी राजेश्री मुधोजी नाईक बिन बजाजी नाईक निंबालकर यांसी दिल्हे इनामपत्र यैसेजे.

बि ताा

तुम्ही चंदीचे मुकामी स्वामी समीप विनंती केली की पाा फलटण माहाल पूर्वी आदलशाचे कारकीर्दीस पातशाह आली आदलशाह यानी राजेश्री नाईक आपले बाप यास दरोबस्त इनाम दिल्हा होता, आणि दिवाणामधे सेभर स्वार चाकरीस द्यावे यैसा निरवाह केला होता. तरी स्वामीनी तेणेप्रमाणे फलटण माहाल आपणास इनाम देविलीयाने सेभर स्वार दिवाणामधे चाकरीस देऊ म्हणोनु विदित केले. त्यावरून दिवाणामधे सेभर स्वार चाकरीस तुम्ही द्यावे यैसा निछेये करून पाा फलटण माहाल १ येक रास कुल बाब कुल कानु दरोबस्त देखील हली पटी व पेस्तर पटी व जमायेती पाा मजकूर व * * * * * खी व टोकरे निरा नदीचा हसील व झाडझडोरा पडले पानसहित खेरीज हकदार व इनामदार करून माहाल इनाम १

काा विनती तुम्ही केली कीं रो कैलासवासी बजाजी नाईक आपले पिते हे कसबे बावडे पाा इंदापूर येथे क्रमले आहेत, तरी तो गाव आपणास इनाम देविला पाहिजे म्हणोनु विदित केले. त्यावरून तुम्ही थोर घराणियाचे लोक यैसे जाणोन स्वामी तुम्हासी सतोषी होऊन तुम्हावरी कृपा करीत आहेत. तरी पाा फलटण बाा सेभर स्वार दिवाणात चाकरीस देऊनु दर हरसाल चाकरी करून माहाल खाणे व गाव इनाम आपले स्वाधीन करून घेऊनु तुम्ही व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें सुखरूप असेणे. निदेश समक्ष माा

तेरीख १४ माहे रबिलावल

रबिलावल सुाा सबा तिसैन अलफ सुरू सुरूनसी बार बार सुद

¶*King Rajaram grants the Mahal of Phaltan to Mudhoji Naik Nimbalkar of Phaltan.*

No. 68] [27-10-1696

नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके २३ धातृनाम संवत्सरे कार्तिक शुाा १२ भौमवावासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति याणीं समस्तराजकार्यधुरंधर

विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री रामचंद्र पंडित आमात्य हुकुमतपन्हा यांस आज्ञा
केली ऐसीजे. संताजी घोरपडे याणी स्वामीच्या पायासी हरामखोरी केली, याकरितां
यास सेनापतिपणाचा कार्यभाग होता तो दूर करून फौज हुजूर आणविली.
यावरून राजश्री मकाजी हटकरराऊ देवकाते हे आपले जमावानसी स्वामीसंनिध
आले. येकानिष्ठपणे स्वामिसेवा करीत आहेती. याकडील जमावास राजश्री
करा्जी नारायण याणी पहिले मुकासे नेमून दिल्हे आहेती, ते स्वामीने करार
करून दिल्हे असेती; व इनामे पहिले स्वामीने दिल्ही आहेती ते चालत आहेती
तेप्रमाणें चालवावयाची आज्ञा केली असे.

*　　*　　*　　*　　*　　*

*　　*　　*　　*　　*　　*

येकूण मुकासा माहाल २ दोनी व गाव २८ अठावीस व इनाम गाव १ येक
चालत आसेतील तेणेप्रमाणे बिलाकुसूर चालवणे. घालमेली काही न करणें.
बहुत काय लिहिणे तरी तुम्ही सुज्ञ असा. मोर्तब सुद.

जडगिरीवर

मोर्तब　　　　मोर्तब.

बार　　बार　　बार.

जडगिरीवर

मोर्तब　　　　मोर्तब.

¶*Santaji Ghorpade having proved a traitor, Chhatrapati Rajaram removes him from his office as commander-in-chief of the Army and rewards each of the soldiers who rejoined the King's standard.*

[No. 69]　　　　[11-12-1696

[पुणें जमाव, रु. नं. ९१.]

श्री.

अभयेपत्र समस्तराजकार्यधुरंधर विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री शंकराजीपंत
सचिव ताा सेटी माहाजन व बाजे खुमानी[1] पेठ सिवापूर व रामपूर ताा खेडेबारे
सु॥ सबा तिसैन अलफ. कौलनामा यैसा जे. तुमचे बाबे देशमुख व देश-
कुलकर्णी ताा मजकूर याणी हुजूर येऊनू विदित केले की, कसबे खेडेबारे येथे
मोगलांचे ठाणे आहे, याजकरिता दुतर्फा कसाला पडतो. * * * *
तारा नाही. दिलगीर होते. * * * व यास तकवा होत नाही व नवी
रयेत * * * कोणी पेठ मजकुरास येत नाही. तरी यास * *
निमे घ्यावे, निमे गानिमानी घ्यावे, यैसा कौल जाल्याने पेठ मामूर[2] होईल, म्हणऊनू

---

१ खूम=लोक. २ सुसम्पन्न.

विदित केले. त्यावरून रयतेवरी व पेठेचे मामुरीवरी नजर देऊनू, जोवरी कसबे मार ठाणे आहे तोवरी, सारा व बैलास होईल त्यास निमे वसूल घ्यावा, यैसा तह करून कौल दिल्हा असे. कोणे बाबे शकआंदेशा न धरिता पेठ मामूर करणे. कौल असे. छ २९ जमादि * * पा हुजूर. सारा दुकानाचे व * * * बैलास मोईन आहे त्यास निमे वसूल देऊनू सुखरूप राहणे. पा हुजूर

सुरु सुद बार.

¶*Shankaraji Pant Sachiv assures the rayats of Khede Bare that the Government dues on their lands would be reduced to half as they had been devastated by the Mogal invasion.*

No. 70] [*1696?*

रु. नं. १७०९

उमारवासी कर्ती जार्गीर तुलोजीराजे सिंदे जागीरदार सुा सन १०९६ तहसील तहवेली विठल गंगाधर सेखदार व पुडीलीक सीतो कारकुन गुमास्ते माईले वसुल मोकरार बेरीज रुपये

१७४॥=

मो येकसे चौऱ्याहतरी रुपये दाहा आणे असे.

दिा अताजीराम उदराम

वसूल ब मारफती करोडी रुपये.

१२४॥=

ता

बमारफती विसाजी रघुनाथ गुमास्ते यादो लिंगदेऊराये व सेख हसन महमद करोडी सा जुनर वसूल रुपये

४॥= केसनद
१९।≡ अहीरे
६८≡ वणपुरी
९ वढाणे

३१।

बमारफती यादो गोपीनाथ गुमास्ते सेख हसन महमद करोडी सा जुनर वसूल रुपये.

१९।= केसनंद
२० वढाघरे.
२६ वणपुरी
३१ राजेवाडी
१ अहिरे

९३।=

वसूल बमारफती विठल गंगाधर सेखदार व कारकून गुमास्ते * * *

¶*This paper mentions Tuloji Raje Sindia, who seems to be a prominen character in 1696.*

4923

No. 71]

[*3-6-1698*

श्री

श्रियाविराजित राजश्री अमिलानी पा। हरडो गोसांवी यासी विनंति सेवक अवधुतराये व माहादाजी बाबदेऊ साष्टांग नमस्कार विनंति विशेश कीं वेदमूर्ति राजश्री नारायेणभट थिटे वांईकर यासी वर्सासन प्रतिवारसिक आमचे वेतनाचे हिसेबापैकीं देणे रु. २५ पंचवीस आर्जी आमचे हिसेबी लेहणे. सदरहूप्रमाणें साले दरसाले देत जाणे. नूतन पत्राचा उजूर न कीजे. छ ४ जिल्हेज सन ११०९ रूजू माहादाजी बाबदेऊ.

¶*Avadhut Rai and Mahadaji Babdev give Rs. 25 annually to Narayan Bhat Thite Waikar.*

No. 72]

[*6-8-1698*

ई कौलनामे दिवाण व फौजदार व अमीन बंदर पा। मुर्तजाबाद ऊर्फ चेऊल वगैरे मा। हाये निजामनमुलुक ता। गोविंद कृष्ण देसाई प्रा। मजकूर सु॥ तिसा तिसैन व अलफ. दादे कौलनामा यैसाजे. तुझे बाबे महमदखान व आपाजी अदिकारी व माहादाजी देशपांडिया प्रा। मजकूर याणी इलतिमोस[1] केला की शंकराजी दतो फकीर फौतें[2] जाहाला. त्याचे मवेसीचा हिसा गोविंद कृष्ण मजकुरानी घेतला आहे म्हणोन साहेबास जाहीर जाहले. यावरून त्याणी शक धरून रेवदंडेयामध्ये गेला आहे. यैशास नफर मजकूर साहेबाचे कदमाचा उमेदवार आहेती. साहेब मेहरबानीन फर्माऊन कौलु सादर करितील, तरी खजमतेमध्ये हाजीर होईन, तरी साहेबी मेहरबान होऊन कौलु सादर केला पाहिजे म्हणोन इलतिमास केला. बराये इलतिमास खातिरेस आणून तुवा जेतचा शक धरिला आहेसी. ते बाबेच कौल सादर केला असे. तरी बेशक होऊन सुखे येऊन जैसे बाजे जमीदार पातशाही चाकरी करीत आहेती तैसी तूहि चाकरीत असणे. कोणे बाबे शक न धरणे. दरीबाब कौलु असे. छ ९ सफर सने ४२ जुलुस वाला मोर्तब सुद.

¶*Nizam-ul-mulk gives an assurance to Govind Krishna that he would not be molested, if he returned to his vatan from Revdanda where he had been hiding. The district of Cheul was according to this paper under the management of Nizam-ul-mulk during Aurangzeb's regime in the Deccan.*

---

१ अर्ज. २ मय

No. 73]   [*25-10-1698*

जमाव रु. नं १६४९   तालिक

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक २९ बहुधान्ये नाम संवछर कार्तिक सुध द्वितिया भौमवासरे क्षेत्रियेकुलावतसे श्रीराजाराम छत्रपति स्वामी याणी

यासी आज्ञा केली यैसीजे. सुभानजी बिन म्हतोजी कालभोर व मोत्याजी बिन धर्मोजी कालभोर हुजूर येऊन विदित केले कीं प्रांत माची देसमुखी पुरातन आपली महतर्कदम[1] चालत आहे. त्यास सितोलियांस मुतालिकीस ठेविले होते. त्यासी ते बलावले आणि गोविंदराव सितोले व मालोजी सितोले पुणां राहून जोरावाराने वतन खात आहेत. यैसियासी स्वामीने पारपत्ये करून आपले वतन आपले दुमाला[2] केले पाहिजे म्हणुन विदित केले. यैसियास गोविंदराव सितोले व मालोजी सितोले पुणां राहून जोरावारीने वतन खात आहेत. हुजूर येऊन रुजू होत नाहीत. यास्तव प्रांत मजकुरची देसमुखी सुभानजी बीन म्हतोजी कालभोर व मोत्याजी बीन धर्मोजी कालभोर यांचे स्वाधीन केली आहे. तरी हे देसमुखीचा कारभार करतील. सितोलियासी करावयासी प्रयोजन नाही. वतनास हकलाजिमा इनामती इसापती पुरातन चालत असेल त्याप्रमाणे चालवणे. मुख्ये पत्राची तालिक घेऊन मुख्ये पत्र देसमुख मजकुराजवली फिरावून देणे.

¶*Rajaram Chhatrapati gives a decision in a dispute between the Sitoles and Kalbhors.*

No. 74]   [*19-6-1699*

जमाव रु. नं. १७११.]

श्री

भुवनेश्वर

श्रीसकलगुणमंडित अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य राजश्री बालाजी विश्वनाथ सरसुभेदार व कारकून वर्तमान व भावी प्रांत पुणे गोसावी यांप्रति श्रीकराचार्ये पंडितराव आसीर्वाद. राज्याभिषेक शके २९ प्रमाथीनामसंवत्सरे आषाढ शुध प्रतिपदा इंदुवासरे देवस्थान श्रीवास्तव्य मौजे मालसिरस पा। सुपे यासी पूर्वीचे मोईन होन १ व नंदादीपास तेल इतुके करून दिल्हे आहे. परंतु देवास नैवेद्य नाहीं. हे गोष्टीने देवास उर्जा सांग संपादत नाही. यास्तव हाली मोईन करून

---

१ फार जुनी. (?)   २ ताब्यांत दिलें पाहिजे.

दिल्ही, सालीना मोईन कैली कोठी मापें गहूं ८३॥। पावणेचारी मण देवविले असेती. प्रातिदिवसीं ८८८ ≒ निठवे प्रमाणें सालीना सदरहू मोईन प्रा देवपूजकांचे स्वाधीन करणें. तो देवास नैवेद्य दाखवून पूजा चालवील. प्रतिवरसीं नवीन पत्राचा आक्षेप न करणे. मुख्य पत्राचें तालीक लिहून घेऊन मुख्य पत्र भोगवटियास देवपूजकाजवली परतोन देणे. छ २९ मोहरम सुहुर सन मयां आलफ+. हे आशिर्वाद.

¶*Balaji Vishvanath Sarsubhedar is asked by Shrikaracharya Panditrao to grant an allowance for the worship and feed of the deity of the temple of Supa.*

No. 75] *[9-11-1699*

कोकण जमाव रुमाल नंबर ५५१ नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक शके २६ प्रमाथीनाम संवत्सरे अश्विन बहुल येकादसी इदुवासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजाराम छत्रपति याणी राजश्री मुद्राधारी यांसी आज्ञा केली यैसीजे. सावोत्रा हक राजश्री खंडेराव दाभाडे याजकडील जमावाचे बेगमीस दिल्हा होता, तो दूर करून राजश्री शकराजी पडीत सचिव याचे पुत्र राजश्री जनार्दन शंकर यांसी वतन करून दिल्हे आहे. सनदा माहालोमाहाल सादर केल्या आहेत. यैसीयासी किले मजकूरचे तनखीयास खेडी आहेत, तेथे गडकरी याची सेते असतील ते खेरीज करून वरकड याचा सावोत्रा बिलाकुसूर चालवणे, व परमुलकातील दोहोत्राहि याकडे देविला आहे; तरी परमुलूकपैकी खेडी किल्याकडे असतलि तेथील दाहोत्रा मशारनिलेकडे देत जाणे जाणिजे. निदेश समक्ष. मोर्तब रुजू सुरूनिवीस. सूर सूद.

¶*King Rajaram transfers a vatan from Khanderao Dabhade to Janardan Shankar Sachiv.*

No. 76] *[1699?*

अज सरकार माहाराज राजेश्री कान्होजी राजे प्रभानवलीकर साहेब बजानेब सिदोजी नरसिंह सेखदार व वेकाजी जगनाथ कारकून हाल व इस्तबाल देहाये

+ येथून पुढील अक्षरें बालबोधींत आहेत.

4926

पा इंदापूर सरकार जुनर सुबे आवरंगाबाद सुहुर सन मेघात (?) व अलफ. सन ११०९ बिदानदके बा बदल वरषासन श्री व मेगोवा हरिदास पंढरपूर यास सालीयाना रुपये ३०८

श्रीदेवाचे नेवेध व उपभोगास रुा ＊ ＊ ＊ हरिदास यास रुा

१२८ १८८

येकून तीस रुपये साल बसाल देत चाणे. दरहर साल ताजे सनदेचा उजूर न कीजे. नकल घेऊन आवल परवाना हरिदास मास फिराऊन देणे. पा हुजूर रसानगी रुबरू. जाणिजे. मो सुद रुजू सुरनिवीस तेरीख ३० माहे शाबान.

¶*Kanhoji Raje of Prabhanvalhi allows Rs. 30 to be given every year for the Haridas of Pandharpu*

No. 77] [*After 1707*

श्री

यादी सनदा देशमुख सितोले मालोजी नाईक व विठोजी नो निजामशाहापासून मातुश्री गिरजाई आवा याचे कारकीर्दीस देशमुखी दोघा भावानी दोठाई करून घेतली, त्यापासून सनदा बिता

सनद मलिक आबर याचे मोहरेनसी विठोजी नाईक याच्या नावाची जुनी आहे.

१

त्याउपरी मोगलाई जाली. पहिले शास्ताखान आले त्यावरी छापा माहाराज रा सिवाजी राजे यानी घातला. मग तो सुभा फिरोन गेला. मग मिर्जा राजा आले ते कारकीर्दीस माहाराज छत्रपतिपासी विठोजी नाईक होते. देशपाडे मोगलाईत गेले, देशमुख गेले नाहीत. म्हणून इतराजी करून देशमुखी नारो राघोजीस दिल्ही. मग माहाराज राजश्री सिवाजी राजे यासी सला करून भेटीस आले, तेव्हा विठोजी

निजामशाही बुडालियावर इदिलशाई विज्यापुराखाले प्रगणा जाला ते समई हे उभयेता बंधू याकडे गेले नाहीत, याकरिता पातशाची इतराजी करून घाटगियास वतन दिल्हे. ते समई विठोजी नाईक विज्यापुरास गेले. घाटगियास तगीर करून फर्मान घेतला हिरवा कागद फरमानाचा आहे.

माहाराज राजश्री राजाराम साहेब चंदीचे मुकामी होते तेथे कुणबट जाऊन कजियास उभे राहिले, तेव्हा मातुश्री साखराबाई व गोविंदराव याणी सुभानरायास चंदीस पाठऊन वाद सांगोन कुणबट खोटे केले आणि छत्रपतीची सनद करून घेतली ते

नाइक बराबरी आणून देशमुखी सोडविली ते वेळेस सनदा

१ मिर्जा राजा याची सनद

१ हजी सफीखान पातशाही दिवाण दक्षण त्याची मोहरेनसी सनद.

हजरत अवरगजेब पातशा विज्यापूर भागानगर घेऊन तुलापुरास आले ते वेळेस सनदा करून घेतल्या विा कारकीर्दी मालोजी नाईक व गोविंदराऊ

१ यैन सनद बमोहर दिवाण आा आसतखान

१ हजी सफीखान दिवाण दक्षण याचे मोहरेनसी

१ कुणबट भाडावयास उभे राहिले होते ते इनसाफ पाहून खोटे केले तेव्हा गिर्दनवाई देशमुख गोत याचे मोहरनसी महजर जाला आहे तो

१ यार आली दरोगा कचेरी याचे मोहरेनसी व कानगोद याचे दस्तकानसी सनद

१ पेशकसी करार केली त्यास चौथाई यैवज त्रिवाडीयाची कर्जे घेऊन दिल्हा त्याचे जाब व त्या आलीकडे पैका पावला त्याच्या हुजती बमोहर हाजी सफीखान वगैरे हुजती देशमुख व देशपांडिये याचे नावे व काही खासगताकडे येकूण कलम

१ मुलाजमतसमई नजर मोहरा ९ नव व रुा ९ केले त्याची हुजती

4928

सुभानरायाच्या मुलापासी आहत व मोगलाईत माहाराज राजश्री शाहू राजे आले तेव्हा सुभानराव पुढे जाऊन माहाराजास भेटोन वतनाच्या सनदा घेतल्या त्याही त्यांच्या मुलापासी आहेत.

सनदा देसमुख मितोले

दुसरियाने हजरत पातशा अवरगजेब किले कोंढाणा फते करून पुणियात छावणी केली, ते वेळेस लवले व पासिणे दोहीगाव इसाफतीचे होते त्याची सनद तुलापुरी करून घ्यावी तरी तेथे कुणबटाचा कजिया पडला, खर्चासहि नव्हते याकरिता पुणाचे मुकामी मजकूर करून निजामशाही दोन्ही सनदा होत्या त्या दाखऊन आतोबा वागनगिरियास लस्कराबराबर जाऊन दोहीगाव सरसिहान (?) करून इसाफत करून घेतली ते वेळेस सनदा

२ जुन्या निजामशाही

१ हजरत पातशाहाजीची

३

माहाराज राजेश्री शाहू राजे साहेब छत्रपति स्वराज्यास आले तेव्हा कुणबट उभे राहिले ते समई कजिया होऊन कुणबट खोटे जाले. माहाराज राजारामसाहेब याच्या सनदा त्याणी खंडेराऊ दाभाडे याचे साक्षेने करून घेतल्या. ते देखल सिके उतरून माघारे घेतल्या व माहाराजानी आपली सनद करून दिल्ही ते वेळचे कागद सनदपत्र कलम

जाली नील (तीन ? तम ?) दरोगीचे
मोहरेनसी
. १ हाजी सर्फाखान दिवाण हक
जालियावरी मात मितखान (मातमल-
तखान ?) दिवाण जाला त्याची सनद
तुलापुरीच करून घेतली

¶*This paper gives a valuable account of the Sitole Deshmukhs and their services to the various Chhatrapatis.*

No. 78] [*1700 ?*]

कानुजाबिता देशमुख मामले चेऊल मुा सन
ब्राम्हणाचे घरी मुंजीलग्न होईल तेथें सभापूजिनी सेला मानाचा आहे कलम १
श्रीकनकेस्वरी कार्तिकी पूर्णिमेचा दिवाणचा दीप लावलियावर आपला दीप लागतो कलम १
कासाराकडील भांडी खरिदी करणे त्यास रास्ति किमत विकत असेल त्यास सेरी चवल कम द्यावा कलम ?
कल्हई करणे तर नवसागर कथील द्यावे. मेहनत त्याची कलम १

श्रावणी पूर्णिमेची कानु

वाळुज काम करीतात त्या दुकानास बेगडी नारेल १ सुपारी ५ द्यावा कलम १
काब्या सुताच्या पवतियास सुती मामीवार याणी द्याव्या कलम १

श्रावणी चतुर्थी सुध पक्षीची रेसमी रज पटवेकरानी दर दुकानी ाच द्यावे कलम १
समी काम जे पडेल तें रेसीम द्यावे. मेहनत नाही कलम १
ुंभाराकडील कुंभाराने द्यावे.
ांभारानी दर दुकानास जुते पावसाली अगर उन्हाली १ द्यावे कलम १
तेली याजकडे हक तील आगर हर जिनस गाळवावे त्यास मेहनत नाही. दर गाण्हास सालीना तेल पाचसेर द्यावे कलम
बाजारची हटवटीस नित्य बागवान व मालिणी बसतील त्यास हरजिनस विकतील त्यास सेव द्यावी कलम १

घसारी वाणी याजकडे दररोज सुपारी व पाने विकील त्यास पाने बारा द्यावी कलम १

दिवालीचा महिना दारू फुलबाजीकर दर दुकानी दररोज फुलबाजी दर जिनस दाहा दाहा दागिने द्यावे कलम १

श्री अंबा देवालई नवरात्राचा नव दिवस बाजार भरतो त्यास श्रीचा प्रसाद गुरवाने द्यावे. मेवेकरानी मेवा द्यावे. आपली पेठ सबब पंधरा लाहिरी सारे दुकानदार मिलोन द्यावे कलम १

माहार जे गावी असेल त्याणे येक महिना सालास राबणुक करावी कलम १

गावगना लाकुडभारे व गवत सा भारे गाव पाहून द्यावे कलम १

रामराजवाडी मोरथल नवदर येथे पूर्वी कोली मासली बंदरावर वालवीत तेथील बारीक भुसकट माती आपली जागा म्हणोन जमा होय ते वसईस दोनसे दीडसे लाहरीस विके. याजमुले कोलियास हक माफ असे.

मोचेकरीयाने दर दुकानास जोडा १ द्यावा कलम

कोली कोन्हेही जागा असतील तेथे आपली मऱ्हाठी माणसे गेली तर मासली जे लागेल ते देत असेत. कसबियात हमेशा कोलवडी चालेत. कलम १

वेठबेगार गावगना द्यावी कलम १

¶*This paper mentions the perquisites allowed to the Deshmukh of Cheul in the 17th century from villages under his jurisdiction.*

No. 79] [*18-7-1700*

परशुराम त्रिंबक उमदेतुल्मुल्क याचें पत्र काशी रंगनाथ नामजाद व कारकून वर्तमान व भावी प्रा. दाभोळ यास, सुहूरसन इहिदे मया व अलफ छ ११ मोहोरमचें यांतील उतारा:—

. कासी राहुजी व त्रिंबक राहुजी यांनीं हुजूर येऊन विदित केलें कीं आपले पिते राजश्री रावजी सोमनाथ हे राज्यांतील कदीम सेवक बहुत दिवस कष्ट मेहनत केली. कैलासवासी स्वामींनीं यांजवर कृपा केली. त्याउपरी संभाजी राजे यांचे कारकीर्दीस राहुजी सोमनाथ यांस दस्त केलें, अटकेंत ठेविले होते, त्यावर ते

मृत्य पावल. आम्हीं लेकरें चिचवडास जाऊन राहिलों. आमचें वतन हरि कृष्ण वसिष्ट खाऊं लागला. यास्तव आपण राजश्री रामचंद्रपंत अमात्य यांसंनिध येऊन वर्तमान विदित केलें. त्यांनीं वतनाचा विभाग करून दिल्हा. त्याउपरी कैलासवासी स्वामी चंदी प्रांतीहून या वतनी राज्यास आले, तेव्हां सातारचे मुकामीं हरि कृष्ण वसिष्ठ राजश्री संनिध राहून गैरवाका विदित करून वतन चालवितो; तरी स्वामी कृपाळु होऊन आपलें वतन आपले स्वाधीन करोन आज्ञापत्र देविलें पाहिजे म्हणोन :—त्यावरून हरि कृष्णाचे राजपत्र रद्द करून तुम्हांस हें आज्ञापत्र सादर केलें आहे."

¶*Rahuji Somnath was a trusted official of Shivaji. His sons Kashi and Trimbak lost their vatan and made a complaint to Parasharam Trimbak who restored it to them. This paper will be helpful in tracing this family*

No. 80]

श्रीशंकर

राजश्री बाळाजी विस्वनाथ
नामजाद व कारकून सुभा प्रांत
पुणे गोसावी यासी

ℰ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य सेवक बहिरो मोरेश्वर प्रधान नमस्कार. सुा इसने मया अल्फ गंगाजलनिर्मल वाल्हाई अऊ राजश्री खंडोजी दाभाडे याची मातुश्री यावरी राजश्री छत्रपति कैलासवासी स्वामी कृपालु होऊन, सन सबा तिसैनात इनाम दिधला आहे. तो चालत आहे. यैसीयास राजश्रीचे पत्राप्रमाणे स्वामीनीं आपले पत्र देविले पाहिजे, म्हणून राऊ मारनिलेनी विदित केले. यावरून तुम्हास अज्ञा केली आहे. सदरहू * * * मजकूर राजश्रीचे पत्राप्रमाणे सर्वमान्य कुलबाब चालवणे, यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरपरेने चालवीत जाणे. प्रतिवर्षी नूतन पत्राचे अक्षेप न करणे. या पत्राची प्रती घेऊन असल भोगवटीयास परतून दीजे. छ १४ सफर आज्ञा प्रमाण.

बार सुरू सुद बार

¶*Bahiro Moreshwar Pradhan to Balaji Vishvanath, officer in charge of the Poona District: requests the addressee to grant an inam to Walhabai, mother of Khanderao Dabhade. Balaji Vishvanath is seen here working as an officer under the Peshwa.*

No. 81] [18-8-1701

रु. नं. ६१४ असल ब्रमोजिब नकल

श्रीशंकर

राजश्री माहादाजी शामराज नामजाद व कारकून वर्तमान भावी प्रांत मावल ता। लोहगड गोसावी यांस

अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य सेवक बहिरो मोरेश्वर प्रधान नमस्कार सु॥ इसने मया व अलफ मा॥ राघोजी राऊतराऊ ढमाले देशमुख ता॥ पौडखोरे येही हुजूर येऊन विनंती केली, की आपण स्वामीच्या राज्यात बहुतच कष्ट मेहनत केली. साल गु॥ जावजी बलकवडा याने हरामखोरीचे ढंग करून किले सुधागडाचे असिरा करून तोतयाचा बहाना केला आणि लोक जमाव करून मुलकात स्वारी घालून गाव मारून नेऊ लागला. त्यास नतीजा त्याचे कर्तव्यानरूप जाला. पुढेहि स्वामीचे सेवेसी येकनिष्ठपणे सेवा करून आहो. यैशियास स्वामींनी कृपाळु होऊन नूतन इनाम देविलिया वतनावरी राहून सेवा करू म्हणून विनंती यैसियास देशमुख मजकूरहि पूर्वीपासून राजश्री छेत्रपति स्वामीच्या पायासी निष्टेने वर्ततात. गतवर्षी जाऊजी बलकवडा यास लोकाचा जमाव करून सजा दिल्ही. पुढेहि स्वामीच्या पायासी येकचित वर्तावे यानिमित्य त्यास नूतन भूमि दिधली असे. सदरहू इनामखेरीज इनामदार व हकदार वतनदार खेरीज करून दिल्हे असे. यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने चालवीत जाणे. या पत्राची तालीक लिहून घेऊन मुख्य पत्र देशमुखास भोगवटियास देण. दरहरसाला नूतन पत्राची अपेक्षा न करणे. जाणिजे छ २४ रबिलौवल आज्ञाप्रमाण मोर्तब असे.

सिका. बार सुद सुद बार

¶*Bahiro Moreshwar Pradhan writes to Mahadaji Shamraj, officer of the Mawal at Lohgad, to respect certain inam grants made by the king to Raghuji Rautrao Dhamale, Deshmukh of the Paud Valley.*

No. 82] [28-1-1702

रु. नं. ६१४

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके २८ वृषानाम संवत्छरे माघ शुध एकादसी सोमवासरे क्षेत्रियेकुलावंतस श्री राजा सिवछेत्रपति यांणी राजश्री देशाधिकारी लेखक वर्तमान भावी प्रांत मावल तालुके लोहगड यांसी आज्ञा केली यैसीजे,

राघोजी राऊतराव ढमाले देशमुख तो पौडखोरे यांणी प्रतापगडचे मुकामी स्वामीसंनिध येऊन विनंती केली की आपली आजी पुतळाई आवा आर्जोजी राऊतराव याची स्त्री यांस थोरले कैलासवासी राजश्री स्वामीनी साडीचोलीनिमित्य इनाम दिल्हे होते. त्याप्रमाणे त्याचे वेलस चालीलें व राजश्री संभाजी राजे याचे वेलस काही दिवस चालिलें. या उपर पुतळाई आवा मृते पावली. याकरिता गाव अमानत जालें. आलाकडे कैलासवासी राजश्री स्वामी सिंहगडास आलें ते प्रसंगी आम्ही त्याजवळ उभे राहोन वर्तमान सांगितलें. * * * *

¶*Shivaji II recognises the services of Raghoji Rawutrao Dhamale.*

No. 83] [*15-11-1703*

सातारा जमाव रु. नं. ७६० तालीक

श्री

स्वास्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३० सुभानुनाम संवत्सरे कार्तिक बहुल त्रितिय इंदुवासर क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजा सिवछत्रपति याणी राजश्री देशाधिकारी व देशलेखक वर्तमान व भावी सुभा प्रांत खटाउ यास आज्ञा केली येसीजे. सुभानजी घाटगे याचे बाप तिमाजी घाटगे चंजी प्रांते रा अमृतराव निंबालकर याबराबरी स्वामी कार्यावरी खर्च झाले. याकरिता सुभानजी घाटगे यावरी कैलासवासी स्वामी कृपाळु होऊनु इनाम जमीन चावर दोन दिल्हा होता त्याप्रमाणें करार करून दिल्हा होता. परंतु येकच गांवी दोन चावर इनाम अनकूल होत नाही म्हणून मानिले येही विनंती केली, त्यावरून मशारनिलेस दोन चावर इनाम दिल्हा तो चालवणे अगत्य याचे कारणे पेशजी दोन चावर इनाम दिल्हा होता, तो दूर करून हली गावगना नेमून दिल्हा आहे. तरी तुम्ही देहाये मजकुरी दोन चावर इनाम मारनिलेस पडी जमीन नेमून देऊन कुलबाब कुलकानु देखील हली पटी व पेस्तर पटी खेरीज हकदार व इनामदार करून यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरपेरेने इनाम सुरक्षित चालवीत जाणे. सदरहू जमीन पडीपैकी विसा पाडाचे बिघ्याने आवल दुम सीम च्यार सीम चौ प्रतीने मिलोन दोन चावर नेमून देणे. प्रती वरषी नवीन पत्राचा आक्षेप करीत नव जाणे. या पत्रांची प्रती लेहून घेऊन असल पत्र भोगावटीयासी मारनिलेयापासी देणे. निदेश समक्ष मोर्तब.

¶*King Shivaji II confirms the inam land, granted originally in one village, to Subhanji Ghatge for the services of his father Timaji at Gingee where he suffered death in the cause of his king.*

No. 84] [2-9-1713

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४० विजईनाम सवछर भाद्रपद वद्य नवमी सौम्यवासरे क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामीचे सेवेसी. सेवक केशो सामराज मजुमदार राजश्री कालोजी पवार सेवेसी लेहून दिल्हा जमानकदबा ऐसाजे. राजश्री यादो शकर यासी राजश्री मालोजी पवार याची मजमू सांगितली यासी जमानाविशई आज्ञा केली. तरी आपण जमान असो. जाये पळेत तरी हजीर करून देऊन. हाजीर न करू तरी याचे निसबतीचा जाब करून. हे जमानपत्र लेहोन दिल्हे सही

लेखनालंकार रुजू

तेरीख २२

माहे साबान सन आर्बा बार सुद बार

¶*This is a security given by Keso Samraji on behalf of Yado Shankar appointed secretary to Maloji Pawar.*

No. 85] [26-2-1704

श्री

राजश्री आणाजी जनार्दन दशाधिकारी वर्तमान व भावी
व लेखक प्रा वाई गोसावी यांसी

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य सेवक परसराम त्रिंबक प्रतिनिधि नमस्कार सुा खमस मया आलफ. राजश्री दताजी केशवजी नाईक पिसाळ देसमुख पो वाई याणी हुजूर विदित केले, की पेटा मजकूरचे देसमुखीचे वतन पुरातन आपुले वडीलवडिलापासून चालत आले. सिका नागर पानमान इनामती व इसापती हकलाजिमा खात आहो. त्यास मध्ये सूर्याजी पिसाळ याणे चंदीच्या मुकामी राजश्री कैलासवासी स्वामिसंनिध जाऊन गैरवाका विदित केला की पाा मारचे देसमुखीचे वतन निमे ·।।· आपुले आहे. सिका नागर पानमान वडीलपण आपुले आहे. निमे वतन दताजी केशवजी नाईक याचे आहे. त्याप्रमाणे पत्रे लिहिली पाहिजेत म्हणून, त्यावरून राजश्री कैलासवासी स्वामीनी

रामचंद्र पांडत आमात्य व राजश्री सकराजी पंडित सचिव यास पत्रे करून दिली, त्याप्रमाणे उभयेता सरकारकुनानी आपली पत्रे करून दिली, त्या पत्रावरून चारपांच वरेष पावेतो वतनास खलल केलें त्याउपरी राजश्री कैलासवासी स्वामीसी शरीर-संबंध करावा येसे करून राजश्री राजा कर्ण याची बहीण आपल्या पुत्रास द्यावी यैसा निश्चय करून मागणी घातली. ये गोष्टीवरून राजश्री कैलासवासी स्वामीनी त्याचा अभिमान धरून आपले निमे वतन काढून सूर्याजी पिसाळ यासी दिल्हे. यैसियास सूर्याजी पिसाळ यास आपल्या वतनासी किमपि समंध नाही. याच्या वडिलांनी अगर याणे पूर्वी यैसा कथला केला नाहीं. आवरंगजेब पातशाहा तुळापुरास आले ते प्रसंगी आपण वतनाच्या परवानियाकरिता लस्करास गेलो. पातशाहापासून वतन बहाल करून घेतले. कागदपत्र परवाने द्यावयाचा पातशाहाचा हुकूम जाहला. ते समई झुलपुकारखान रायेगडची मसलत सुरू करून लस्करास आले, त्याबराबरी सूर्याजी पिसाळहि आला. याणे येऊन आपली भेटी घेतली आणि आपणासी बोलिला कीं आपण तुमचा आहे. तुमच्या वतनाचे कागदपत्र परवाने करणे ते आपण करून घेतो. तुम्ही वतनावर जाणे म्हणोन विश्वास दाखविला. त्यावरून आम्ही आदलशाही कदीम परवाने आमच्या वडिलाचे नावाचे होते ते सूर्याजी पिसाळाचे स्वाधीन केले, आणि वतनावरी आलो. त्यास सूर्याजीने आमचे परवाने होते ते ठेऊन कृत्रिम आदलशाही शिक्कियाचा डौलै रुद्रौ चिमणाजी कानगो विजापुर यास लाच रुपये १२५० साडेबारासे देऊन त्याजपासून घेतली आणि त्या डौलांत निमे देशमुखी आपली व निमे दताजी केशवजी नाईक याची यैस लिहून ते परवाने मुतसदीयास दाखऊन पातशाचे नावे परवाने करून घेतले, आणि झुलपुकारखान चंदीस रवाना जाहाला, त्याबराबरी जाऊन राजश्री कैलासवासी स्वामीचे दर्शन घेऊन सोइरिकीचा प्रसंग करून आपल्या निमे वतनाची पत्रें करून घेऊन कथला मांडिला आहे. यैसियास स्वामीधर्मपरायण प्रभु आहेत. आपल्या वतनास कलंक लागला आहे तो दूर करून आपले वतन आपणास अजरामऱ्हामत केले पाहिजे म्हणोन विदित केले. यावरून मनास आणिता राजश्री रामचंद्रपंडित आमात्य व राजश्री सकराजी पंडित सचिव याणी पूर्वी याच्या वतनाचा हमशाई वतनदार व पा मारचे वतनदार आणऊन मुनसफी मनास आणली. गोतमुखे दताजी केशवजी नाईक पिसाळ याचे वतन खरें. सूर्याजी पिसाळ लाईणी+ गळा पडला आहे हे खरे केले, आणि-हे स्वामीस विदित केले की सूर्याजी पिसाळ लाईण+ गळा पडतो. स्वामीनी सारे

+ उगाच.

वतन दताजी केशवजी नाईक पिसाळ याजवर कृपाळु होऊन सूर्याजी पिसाळ यास राजश्री कैलासवासी स्वामींनी निमेदेसमुखीचे वतन पानमान सिका नागर वडीलपण दिल्हे होते ते दूर करून यासच बाहाल करून दिल्हे आहे, तरी तुम्ही दताजी केशवजी नाईक पिसाळ याच्या स्वाधीन सारे देशमुखीचे वतन करून पानमान सिका नांगर व वडीलपण यासच चालवणे. हक व लाजिमा व इनामती गाव व जमीन व इसाफती पहिलेपासून चालिले आहे त्याप्रमाणे दुमाला करून चालवणे आणि त्याच्या हाते देशमुखीचा कार्यभाग वंशपरंपरेनें घेणे. सालदरसाल ताजी सनदेचा उजूर न करणे. या सनदेची तालिक लिहून घेऊन आसल सनद भोगवटीयास देशमुख मारनुलेस परतोन देणे. सूर्याजी पिसाळ याणे रा. कै. स्वामीची चदीचे मुकामी पत्रे करून घेतली व या प्रांतें आलियावरी घेतली त्याप्रा सरकारकुनाची व वरकडाची पत्रे करून घेतली ते कुल रद आसत. त्या पत्रांवरी नवजाणे. याचे माथा शेरणी रुपये ५००० पाच हजार ठेविली आसे. म्हणून माहाराज राजश्री छेत्रपति स्वामींचे आज्ञापत्र सादर आहे त्याप्रमाणे तुम्ही दताजी केशवजी नाईक पिसाळ देशमुख याचे हातून पा मारचे देशमुखेचा कारभार वेत जाणे. पानमान सिका नागर वडीलपण इनामती जमीन व इसाफती गाव व हाकलाजिमा पेसजीपासून चालत आला आहे त्याप्रमाणे यास व याचे पुत्रपौत्रादि वशपरंपरेने चालवीत जाणे. प्रति वर्षी नवीन पत्राचा आक्षेप न करणे. या पत्राची तालिक लिहून घेऊन आसल पत्र भोगवटियास दताजी नाईक यासी परतून देणे. छ ११ जिल्काद. निदेश समक्ष.

¶*Parashuram Trimbak Pratinidhi here decides the dispute about the Deshmukhi vatan of Wai, between Dattaji Keshav and Suryaji Pisal—the latter had joined the army of the Emperor and married his son to the sister of Raja Karna (an illegitimate son of Rajaram). The decision was given in favour of Dattaji.*

No. 86] *[1704*

पुणे जमाव नं. ८७४

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३२ पार्थिव नामसंवत्सरे आश्विन बहुल त्रयोदसी गुरुवासर क्षत्रियेकुसावतंस श्रीराजा शिव छत्रपती याणी मोकदमानी व रयानी

रा हवेली सुभा प्रात जुन्नर यासी आज्ञा केली यैसीजे, साल गुदस्ता राजश्री शेखोजी थोरात याकडे मुकासा आहे त्याप्रमाणे सालमजकुरी करार केले असे तरी तुम्ही मौजे मजकूरचे खंडणीप्रमाणे ऐवज मारनिलेकडे बिनाकसर देणे जाणिजे. लेखनालंकार.

¶*Shivaji II continues the Mokasa granted to Shekhoji Thorat.*

No. 87] *[12-12-1704*

नकल.

श्री

(शिक्का) मशरूल अनाम चाफाजी सिंदे पदात पंच हजारी यासी बहिरो मोरेश्वर प्रधान आशीर्वाद सुहूर सन खमस मया व अलफ. तुम्ही या राज्यांत कस्ट मेहणत एकनिष्टपणे केली व हाली लोहगडचे प्रसंगी जमावणसी श्रम केला, याबद्दल तुम्हास बक्षीस घोडा बाा दुपटा पेदस्त किले लोहगड पौ किमत रुा ७९ पचाहतरीत नदर यास खडून दिली असे. यास कोन्ही कथला करावयास प्रयोजन नाहीं. छ २४ रमजान. लखनसीमा.

¶*This short document referring to a period some three years before the accession of King Shahu, mentions Chaphaji Sindia taking part in the capture of Lohgad.*

No. 88] *[8-1-1705*

रु. न. ९८६

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३१ तरण सवछरे पौष बहुल नवमी इंदुवासर क्षत्रियेकुलावंतस श्रीराजा सिवछत्रपति याणी धावजी विसार यासी आज्ञा केली यैसीजे.

राजमाचीस तुम्ही असता तो जागां तांब्रास हस्तगत झाला ते गोष्टीची शंका मानून स्वामिकार्य करून दाखवावे हे हेतूने राहिले होतेस, त्यास सांप्रत राजश्री बहिरो पंडित प्रधान याणी तुम्हास लोहगड घ्यावयाची आज्ञा केली. तुम्ही कस्त करून किला घेतला. किलेदार तुम्हास ते लिहा वर्तमान पंडित मारनिल्हेनी हुजूर लिहा आहे त्याजवरून विदित झाले. यैशास तुम्हीहि चागली मेहनत करून लोहगड हास्तगत केला हे काम थोरच केले. तुमचे शेवेचा मुजरां झाला. ये प्रसंगी पंडीत मारनिल्हेनी तुम्हास बकसीस नेमले आहे ते द्यावयाविसी स्वामिनी त्यास आज्ञा केली आहे ते

विल्हे करून देतील. राजमाचविसी कांही शंका मानाल तरी ते गोष्टीचे काये आहे! त्या प्रांतीची भिस्त फार पंडित मशारनिल्हेवरी आहे. श्वामिकार्य ईत्पत्याचे आज्ञेत वर्तोन राजमाची आदी करून आणखी देसदुर्ग साध्य कर्ण आणि विशेष आपला मुजरा करून घेणे. जाणीजे लेखनाज्ञा मोर्तब सूद.

¶*Shivaji II recognises and rewards the meritorious services rendered by Dhavaji Visar in capturing the fort of Lohgad.*

No. 89] [*19-3-1705*

सातारा रु. नं. १:

नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३१ पार्थिवनाम सवत्सरे चैत्र शुध षष्टी इंदुवासर क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजा सिवछत्रपति याणी तुमाजी गुलभेला मोघम नामजाद मौजे सिगणापूर यासी आज्ञा केली यैसिजे. माहादाजी गौली पूजक याची माय गिरजाई इणे विदित केले कीं थोरले महाराजाचा सदर सोपा सिखरी आहे तेथे लिंग आहे त्याचे पूजेस व आपल्यास वर्षासन येणेप्रो पावत होते.

पूजा सामग्री

तांदूळ कैली	पाने सुपारी	वर्षासन आपल्यास होन
८२॥।	१८०००	पातशाही १९
सुपारी वजन		
८॥४		

येणेप्रमाणे पावत होतें; सांप्रत पावत नाही, तरी स्वामीने मनास आणून पारपत्य केलें पाहिजे. त्यावरून मनास आणितां माहाराजाचे सदर सोपियांत लिंग आहे त्याची पूजा सांग चालिली पाहिजे. याकरितां पेशजी मोईन जे असेल ते दूर करून हली येणेप्रों मोईन करून दिल्ही आहे.

श्रीचे पूजेस पूजा सामग्री

तांदूल आट सेरी बारुले मापें	वजन टक बंदी
८३॥।॰ नैवेद्य दररोज ८८=	८४॥ तेल नंदादिपास दररोज
निटवे प्रों सालीना	८८॥. प्रों

4938

८।।। आक्षता पूजेस सालीना.

८४।।.

८८९ सुपारी दर हज्यार ८८१ येकूण सालीना

८८१ काव्र सालीना,

८८९ धूप दररोज ८८८१ प्राा सालीना.

८४।।९

वर्षासन माहादजी बिन देवजी गौळी
पुजारी होन पातशाही १९ सालीना

येकूण कैली कोठी मापें साडेच्यार मण वजन याप्राो पावणेपांच मण पाच सेर व सुपारी नऊ हजार व नख्त होन पंधरा मोईन करून दिल्ही असे. तरी सनद पैवस्ता होय तोवरी पेसजी मो प्राो पावलें असेल ते मजुरा असे. सनद पैवस्तगी पासून सदरहू मोईन प्राो साल दरसाल पावित जाणे. साल दरसाल ताजासनदेचा उजूर न करणें. या पत्राची प्रति लेहून घेऊन असल पत्र पूजक मजकुराजवळ भोगवटीयास परतोन देणे. जाणिजे लेखनालंकर.

¶*King Shivaji II renews the allowance to the mother of Mahadji Gavli of Shingnapur for the care and worship of the deity at that place.*

No. 90] *[13-6-1705*

रु. नं. ९८६ नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३२ पार्थिवनाम सवसरे आशाढ शुध्य त्रितीया सौम्यवासर क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छेत्रपति याणी धावजी विसार यासी आज्ञा केली येसीजे तुम्हीं राजश्री बहिरो पंडित प्रधान याचे आज्ञेवरून जाऊन कस्तकरून किले राजमाची हस्तगत केली हे वर्तमान पंडित मशारनिल्हेनी हुजूर लिहिले त्यावरून तुमचे सेवेचा मजकूर जाला, तरी तुम्ही येकनिष्ठ सेवक तैसाच आहा. पुढेहि हेच रितीने पडित मशारनिल्हेचे आज्ञे प्राो स्वामिकार्य करून आपला विशेष मजरा करून घेणे म्हणजे तुमची सरफरासी होईल जाणिजे. लेखन मोर्तब सूद.

¶*King Shivaji II recognises the valiant services rendered by Dhavji Visar in capturing the fort of Rajmachi.*

+ ।सप :

No. 91] [14-10-1706

ऱ. नं १७०८

श्री

राजश्री नारो कृष्ण नामजाद व कारकुन वर्तमान
व भावी सुभा मावले ता कोरीगड गोसावी यांस

॥ अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य सेवक शंकराजी नारायेण सचिव नमस्कार सुा सन सबा मया अलफ. मोरो विठल व रामाजी गोविंद व मुकुंद कान्हो देशपांडे प्रांत पुणे हुजूर आले याणी विदित केले कीं औरंगजेब तुलापुरास आलीयावरी आपण कसबे पुणीयामध्ये राहोन वतनाचा कारभार केला. गनीमाच्या जात्ता करिता या राज्यांत यावयास अनकूल पडिले नाही याकरिता स्वामीनी आपले प्रा मजकुरचे देशपांडेपणाचे वतन व हवेलीचे वीस गाव ता कर्यात मावलाकडे आहे ती देखील ही आपले देशकुलकर्णीचे वतन अमानत केले आहे त्यास हली आपण स्वामीचे शेवेसी आलो आहो. तरी विसागावीचे वतन आपले दुमाले केले पाहिजे म्हणून विदित केले. त्यावरून मनास आणिता रामाजी गोविंद चौथे तकसिमेचे खावद हुजूर आले, परंतु याचे तकसीमदार रामचंद्र बावाजी व मेघशाम विसाजी हे व याचे वडील बावाजीराम व विसाजी त्र्यंबक थोरले राजश्री कैलासवासी स्वामीचे कारकीर्दीपासून गैररुजू आहेत. हलीही हुजूर आले नाहीत, याकरिता त्याच्या दोनी तकसीमा वतन चौथे तकसीमेमध्ये आहे ते अमानात केले असे. उरल्या तकसीमदाराचे वतन विसा गावीचे सालाबाद-प्रमाणें याच्या दुमाला करून या वडील सरणीचा निर्वाह प्रा पुणे देखील हुजूर केला असे तरी हवेलीचे गाव वीस कर्यात मावलाकडे आहे. या गावीचा देश कुलकर्णाचा हक लाजीमा व गावगना इनाम जमीन पानमान भोगवटा साला बादप्रमाणे वंशपरंपरेने यांकडे चालवीत जाणें. साल दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें. तालीक लेहून घेऊन असल सनद भोगवटीयास यांजवली परतोन देणे. छ १७ रजब पा हूजूर.

¶*Shankaraji Sachiv to Naro Krishna : issues orders for restoring the vatan of the province of Poona to the Deshpandes of the place, Moro Vithal Honap and others, for the services they had rendered.*

No. 92] [3-8-1691

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके १८ प्रजापतिनाम संवत्छरे श्रावण बहुल चतुर्दसी इंदुवासरे क्षत्रियेकुलावंतस श्रीराजाराम छत्रपति यांणी

देशमुख व देश कुलकर्णी व गांव कुलकर्णी व मोकदम व चौगुले व सेटे माहांजन व बाजे तपे पौडखोरे यांसी दिल्हें अभयपत्र यैसेजे. मा सर्जाराऊ जेधे

देशमुख ताा रोहिडखोरे हे स्वामिसंनिध चंदीचे मुक्काम येऊनु विदित केलें कीं तपे मजकूरचे वतनदार लोक रयेत देखील स्वामीचे पायासीं येकनिष्ठ आहेती तरी स्वामीन कृपाळु होऊनु वतनदारास वतने पहिले निजामशाही व आदीलशाही याचे कारकिर्दीस चालत होती तेणे प्राो चालवावयाची आज्ञा करून अभयेपत्र देविले पाहिजे म्हणोन. तरी तुम्ही स्वामीचे पांयासीं येकनिष्ठ आहां या गोष्टी-वरून स्वामी तुम्हावरी संतोसी आहेती. त्या प्रांतीच्या राज्याचे कार्यभागास स्वामींनी राजश्री रामचेंद्रपंत आमात्य व राजश्री शकराजीपंत सचिव ठेविले आहेती त्यावरी यखतियार आहे, तेहि तुमचे वर्तमान मनास आणून वतनाचा निर्वाह करून सनदा दिधल्या असतील त्या स्वामीच्याच सनदा आहेती त्याप्राो स्वामी चालवितील. आपले समाधान असों देणे. मावल प्रांत राजश्री शंकराजी पंत सचिव यांचे दिमतीचे मुलकात आहे, याकरितां तुम्ही त्यांचे आज्ञेप्राो वर्तणूक करीत जाणे आणि स्वामिकार्यें करून आपला मजुरा करून देवणें. पुढें स्वामी त्या प्रांतें येतील तेव्हा तुमचे उर्जित करितील. हे अभये असे जाणिजे. निदेश समक्ष मोर्तब असे.

¶*King Rajaram gives an assurance of safety to the Jedhe Deshmukh and the inhabitants of the Rohid mawal.*

No. 93] [*10-4-1707*

रुमाल नं. १६९९

(जा

राजश्री निलो मुरार हवालदार
व कारकून वर्तमान व भावी ता
कर्यात मावल गोसांवी यासी

॥ऽ अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य सेवक नारो कृष्ण नामजाद व कारकून सुभा प्रांा मावलें ताा कोरीगड नमस्कार. सुहुर सन सबा मया व अलफ. बाा सनद राजेश्री पंत सचिव छ २९ रजब पैवस्ता छ १५ मोहरम तेथे आज्ञा जे मालजी नरसिंगराऊ व गोविंदराऊ सितोले देशमुख प्राा पुणे याणी हुजुर येऊन विदित केले कीं आपले वतन ताा कर्यात मावल पैकीं पुरातन येणेप्राा आहे बितपसिल

इनाम गाव देह	ताा मजकुराकडे हवेली
१ मौजे पासिणें	पुणांचे वीस गांव आहेत

१ मौजे लवले देखील देशमुखी	तेथील हकलाजिमा व जमीन इनाम व जकाती विस्वे अगलंबे भेरें.

२

येकूण इनाम गाव दोनी व हवेली तर्फेचे वीस गाव या * लाकडे आहेत. त्यागावींचा हकलाजिमा आपला आहे. त्यास आपण या राज्यासीं पूर्वीपासून येकनिष्ठेने आहो. पूर्वी औरंगजेब तुलापुरास आलियावरी या प्रांते मोगलाची जबरदस्ती जाली होती, तें समई आपले तकसिमदार सुभानराऊ सितोले यासी राजश्री कैलासवासी स्वामीसंनीध चंजी प्रांते आपण पाठविले होते. त्यास राजश्री कैलासवासी स्वामीनी आपले वतन दुमाला करून पत्रे आपणास * दिल्ही * तीं पत्रेंहि आपणाजवळ आहेत. आपण शेरणी * * दिल्ही आहे तरी स्वामीनी आपले * दुमाले केले पाहिजे म्हणून विनंती केली, त्यावरून मनास आणतां सितोले देशमुख याणी पूर्वीपासून निष्ठेस अंतर केले नाहीं. सुभानराऊ सितोले यांसहि राजश्री कैलासवासी स्वामीसनिध चंजी प्रांते याणी पाठविले होते. त्यास राजश्री कैलासवासी स्वामीनी याचे वतन याचे दुमाले करून यास दुमाले पत्रे दिल्हीं आहेत. याणीं सेरणीहि दिल्ही आहे, याकरिता यांचे वतन याचे दुमाला केलें असे; तरी याचे इनामगाव व हकलाजिमा याचे दुमाले करून वंशपरपरेने चालवित जाणें. प्रतिवर्षी ताजे सनदेचा उजूर न करणे. तालिक लेहून घेऊन असल सनद याजवली भोगवटियास परतोन देणे म्हणून आज्ञा. आज्ञेप्रमाणे यांचे इनामगाव व हकलाजिमा सदरहुप्रमाणे याचे दुमाला केले असे. तरी याचे वतन याचे दुमाला करून वंशपरंपरेनें चालवीत जाणें. प्रतिवर्षी ताजे सनदेचा उजूर न करणे. तालिक लेहून घेऊन असल सनद यांजवली भोगवटियास परतोन देणे. छ १७ माहे मोहरम मोर्तब सुद.

¶*Naro Krishna, Subha of Maval, confers twenty-two villages as vatan upon Malji and Govindrao Sitole.*

No. 94] *[1707*

राजमंडल सरजाम लष्कर

सा॰ राजश्री प्रतिनिधि पंत सुहुर सन सबा मया अलफ

सरजाम दि॥. राजश्री कृष्णराऊ मल्हार उमदेतुलमुलुक प्रसिधगडचे मुकामी सारजाम करार करून दिल्हा.

¶*Krishnarao Malhar Umde-Tul-Mulk is given a saranjam at Prasidhgad.*

4942

No. 95] [8-12-1707

सातारा जमाव रु. नं. ६

श्रीशंकर

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३४ सर्वजितनाम संवत्सर मार्गसीर्ष बहुल येकादसी इंदुवासरे क्षेत्रियेकुलावंतस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी ता। मोकदम ता। उंबरज सुभा सातारा यासी आज्ञा केली यैसीजे. राजश्री विठल विश्वनाथ घिसास हे स्वामीचे पुरातन सेवक रायेगडा ता। स्वामीपासी येकनिष्टपणे कष्ट मशागत केली व गलगले व ब्रम्हपुरीमध्यें तांब्राच्या सैन्यात स्वामीपासी होते, स्वामी कार्यास आले. स्वामी हिंदुस्थानास लस्कर चालिले त्याबराबर होते. सेरीरेकरून कष्ट मेहनत केली. स्वामीकार्यास तत्पर होऊन स्वामीच्या अभ्युदये होऊन स्वराज्यात आले. यावरी मा।रनिलेवरी कृपाळु होऊन यास इनाम व वंसपरंपरेने पुत्रपौत्री करून मौजे मजकूर दिल्हा असे व पेशजीचे पुरातन हकदार व इनाम जे असेल ते वजा करून मौजे मजकुरचे उत्पन्न जे होईल ते कुल कानु कुल बाब यासी सेफतपूर्वक दिल्हे असे. यास इनामास कोण्ही खलेल करील त्यासी शेफत हिंदु होत्साता करील त्यासी वाराणसीमध्यें गोहत्येचे पातक व म्लेछ होतसाता करील त्यासी मकामध्ये शुकर व थकेली याचे पातक असें. मौजे मजकूर जल स्थल निधि निक्षेप पाशाण चेतु:सीमा परयेंत मा।रनिलेस दिल्हे असे. हे अनभऊन आपले पुत्र पौत्री वंश पंरपरेने त्यासी कोण्ही उपद्रव करावयासि प्रयोजन नाही. प्रतिवर्षी नूतन पत्राचा अक्षेप न करणे. सदरहू पत्राची प्रत लेहून घेऊन असेल पत्र भोगवटीयास मा।रनिलेजवल देणे. जाणिजे छ २४ रमजान सु।। समान मया व अलफ.

¶*King Shahu grants an inam to Vithal Vishvanath Ghisas for his services to the former when in the Emperor's Camp at Galgale and Brahmapuree.*

No. 96] [21-12-1707

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक शके ३४ सर्वजित संवछरे पौष्य शुध अष्टमी रविवासरे क्षेत्रीयेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति श्वामी याणी कृष्णाजी भास्कर व भगवत कासी अत्रे यासी आज्ञा केली यैसी जे. अबाजी त्र्यबक व लक्षुमण गोमाजी पुरधरे श्वामी समागमे सेवा करीत आहेत. यैसे असता याचे कबिले सासवडी होते ते तुम्ही राजश्री सकरार्जीपंत सचिव याजपासि सागोन किले पुरंधरावरी नेऊन घातले आणि याजपासून सोलासे चालीस रुपये घेतले म्हणून विदित जाले तरी हे हुजूर असता

तुम्हास त्याजपासून पैके घेवावयासी प्रयोजन काये होते. याउपरी सदरहू सोलासे चालीस रुपये तुम्ही घेविले त्याचे दुपट पैके तुम्हापासून घ्यावयाचा निर्वाह करून हे आज्ञापत्र सादर केले आसे. तरी देखत आज्ञापत्र पैके घेऊन हुजूर येणे. हैगै केलियाने मुलाहिजा होणार नाही. यैसे समजोन लिाप्रमाणे पैके घेऊन येणे दिरग न लावणे

तेरीख ७ सुरु सुद बार

सवाल सुा समान

¶*Shahu orders Krishnaji Bhaskar and another to release the members of the family of Ambaji Trimbak Purandhare which he had kept in custody, as Ambaji was in attendance on Shahu.*

No. 97] [*7-3-1708*

रु. नं. १५७०

श्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३४ सर्वजितनाम संवछरे फाल्गुण बहुल येकादसी रविवासरे क्षेत्रिय कुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति श्वामी याणी देसमुख व देसपांडीये ताा कानदखोरे यांसी आज्ञा केली यैसीजे. ताा माचे सेरीया मौजें * * * * * * बेहीचा हवाला नारोजी बांड यांस सागितला होता. यैसीयास हली ताउजी पवार कदीम सेरीयाचा हवालदार येउनु श्वारीस आपले वृत विदित केले ते मनास आणून सदरहू नारोजी बांड याजकडून दूर करून हली मारनुलेचे हवाले सेरीया केलीया आहेत. तुम्ही याचे हवाले करणें. हे कीर्दी मामुरी करून श्वामिसेवा करीतील. नारोजी बांडाचे हवाले न करणे. जाणीजे निदेश समक्ष

तेरीख २४ जिल्हेज

जिल्हेज सुा समान

मया अलफ. बार सुद बार

¶*King Shahu transfers certain fields of Kanadkhore from the possession of Naroji Band to that of Tauji Pawar.*

No. 98] [*19-3-1708*

पुणें जमाव, नं. १६९९.]

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३४ सर्वधारी संवत्सर चत्र शुध नवमी भृगुवासरे क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी ...

4944

इंदापूर यांसी आज्ञा केली यैसिजे. प्रां मारचे बाबतीपैकी चौथाई राजश्री जयेसिंग जाधवराऊ सेनापति यांकडे चालत आहे. यैसे असता तुम्ही सान्या बाबती घेता व ते याखेरीज चौथाई घेतात. यैसे कथले करून मुलुक उद्वस केला म्हणून कळो आलें. तरी हे बरे नव्हे. याउपरी बाबतीपैकीं चौथाई सेनापतीकडे देणें, उरला यैवज बाबती तुम्ही घेणे. जाजती तसत्रीस न लावणे. जाणिजे. निदेश समक्ष.

सुरु सुद बार.

¶*Shahu orders revenue officials of Indapur to desist from exacting the chowthai, in addition to other dues, which properly belongs to Dhanaji Jadhao Senapati.*

No. 99] [*28-8-1708*

रु. नं. ७०२ नकल

श्री

राजश्री नारो माहादेव गोसावी यांसी

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये श्रो हिंदुराव घोरपडे दंडवत विनं(ति) तिसा मया आलफ. तुम्ही तीर्थरूप राजश्री संताजी घोरपडे कैलासवासी याजपासी पूर्वी येकनिष्टेपणे सेवा केली. त्याणी लेकपणे तुमचे सर्वस्व गोमटे करून चालविले. याजकरितां सांप्रत आम्हापासी येऊन आपली माया भावभक्ति येकनिष्टा दर्शऊन आंत:करण सुप्रवर्तीन तुमचे सर्वस्व आभिमान धरून तर्थिरूप कैलासवासी याचे पुत्रपणे जसे होता तदन्वये आमचे पुतणे जाणून तुमचे ऊर्जित करून खासगत कबिलियाचे बेगमीस संपूर्ण राज्याची सरदेसमुखी खासगत वतन आम्हास आहे, त्यापैकी तपे सरदेसमु(खी) आजरा-मरहमत वंशपरंपरेन दिधले आसे. तरी तपे मजकूरची हकलाजिमा व इनामगाव व जकाईत वीस्पट जो सरदे(स)मुखीचा आमल आपले स्वाधीन करून घेऊन यापैकी जो आकार होईल त्याचा श्री स्वामीस दाहिजा देऊन बाकी येवज सुखरूप आनभवणे. आम्हासी व आमचे वंशपरंपरेने येकनिष्टेन वर्तणूक करावयास आंतराये न करणे. जाणीजे. छ २२ माहे जमादिलाकर. बहुत काय लिहिणे नलगे.

¶*Bahirji Hindurao Ghorpade (brother of Santaji) confers the Sardeshmukhi of Ajre to Naro Mahadev who rendered loyal services to Santaji Ghorpade and who, in consequence, was looked upon as his son by the latter.*

No. 100]　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　[*26-3-1708*

पुणे जमाव नंबर १२१

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३४ सर्वधारी संवत्सर चत्र बहुल प्रतिपदा भृगु-वासर क्षत्रिये कुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी मोकदम मौजे हवेली ताा हवेली प्रात पुणे यासी आज्ञा केली यैसी जे. मुकासा पेसजी मुकासियाकडून दूर करून हाली राजश्री गोविंदराऊ त्रिमल सेनाहफ्तहजारी दिाा राजश्री तिमा(जी) साबाजी यांकडे जमावाच्या बेगमीबदल (दि)ल्हा आसे. तरी तुम्ही माारनलेस रुजू होऊन मुकासबाबेचा यैवज आकारप्रमाणे माारनलेकडे वसूल देणे.

¶*Govind Trimal is given the Mokasa of the village of Parvati by Raja Shahu for the maintenance of his troops.*

No. 101]　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　[*30-3-1708*

रु. नं. ३७३

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३४ सर्वधारी संवत्छरे चैत्र बहुल पचमी भोम-वासरे क्षत्रियेकुलावतस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी यानी मोकदमानी ताा निरथडी प्राा पुणे यासी आज्ञा केली यैसिजे. मौजे माार पेशजी राा बलवतराऊ देवकाते याकडे मोकासा आहे तेणें प्राा हली राा धर्माजी बलवतराउ देवकाते याकडे मोकासा करार केला असे, तरी तुम्ही यासी रुजू होऊन मोकासबाबेचे ऐवज माारनुलेकडे वसूल देणे. निदेश समक्ष.

¶*King Shahu confirms the transfer of the Mokasa from Balvantrao Devkate to Dharmaji Devkate.*

No. 102]　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　[*30-3-1708*

पुणें जमाव, रु. नं. २१]

श्री

श्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३४ सर्वधारी संवछरे चैत्र बहुल पंचमी भोमवासरे क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी यानी मोकदमानी ताा हवेली पाा पुणे यासी आज्ञा केली यैसीजे. पेशजी सरलस्कराकडे मोकासा आंहे, तेणे

प्रमाणे हली रा। हैबतराऊ निंबालकर सरलस्कर याकडे मोकासा करार केला असे तरी, तुम्ही यासी रूजू होऊन मौजे मजकुरीचा मोकासबाबेचा यैवज मारनिलेकडे वसूल देणें. निदेश समक्ष.

बार सुरु सुद बार.

¶*King Shahu confers the Mokasa of a village upon Haibatrao Nimbalkar.*

No. 103] [*24-6-1708*

रु. नं. ३७९ नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक शके ३९ सर्वधारी सवछरे आषाढ भोहूल ३ गुरुवासरे क्षेत्रियकुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी राजश्री हरि यादव देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी प्रां पुणे यासी आज्ञा केली यैसीजे. राजश्री महिमाजी दिनकरराउ काकडे याणी स्वामिसंनिध येऊन विनंती केली जे, इनाम कारकिर्दी मलिकअंबर व हैबतखान व जैनाखानपासून चालत आले आहे त्याप्रो माहाराज राजश्री शाहाजी राजे स्वामीनी भोगवटा मनास आणून आपले पत्र करून दिल्हे, त्याबरहुकूम वृत्ति आनभवीत आलो. त्याउपरी माहाराज राजश्री थोरले कैलासवासी स्वामिनीहि भोगवटा व माहाराज राजश्रीचे पत्र मनास आणून आपले पत्र करून दिल्हे जे इनाम भोगवटा चालिला आहे त्या प्रों मारनिलेस दुमाला केल आसे व इनाम खंडणी माफ केली आसे म्हणोन पत्र सादर केली आहे त्या प्रों आपण आनभवीत आहो. हाली स्वामी कृपाळु होऊन आपली पत्र करून दिल्ही पाहिजे म्हणून विनंति केली. त्यावरी स्वामी कृपाळु होऊन सदरहू पत्रें व जिनस हुजूर आणविली आणि भोगवटाहि मनास आणून सदरहू प्रो इनाम मरामत केले असे व इनाम खंडणी माफ केली भोगवटा चालत आले प्रो चालवीत जाणें. प्रतिवर्षी नूतन पत्राचा आक्षेप न कर्णे. प्रती लेहून घेऊन मुखे पत्र भोगवट्यास मारानिलेपासी देणे. निदेश समक्ष. मो आसे.

सुरु सुद बार

¶*The inam of Mahimaji Dinkarrao Kakde is confirmed by Raja Shahu.*

4947

No. 104] [Dec. 1708

सातारा जमाव १९३७

श्री

कानूजाबिता प्रा हाय

माहाराज राजश्री सिवछत्रपति
आनंद सवछरे सन खमस सबैन
तख्ती बैसले. तह मुल्कचा करून
दिला शके १५९६

मुजेरी जमीन कूल इनामदार अमानत खालसा जमान

पाटस्थल		मोटस्थल	
नैशकर (होनू) ३ दर बिघा धान्य पेरा		नैशकर दर बिघा धान्य पेरा	
तिसरे पीक मालवे मष्टप (?) दर बिघा होनू ॥	४३ खरीफ	होन २॥	४२॥ खरी..
	४१॥ रबी	मालवे ॥	४१। रबी
	४४॥		४३॥।
	गला दस सेरी बारूले		गला दस सेरी बारूले

जिराती जमीन

येक पिकी	दु पिकी
४३ अवल वहीत	४२॥ यैन पहिल पीक
४२॥ यैन	४॥। दुसरे पीक
४॥ मोघण	४३।
४३	तूप दर बिघा वजन टकबंदी ४४॥
४२ दुम	
४१॥ सिम	

दफते (?) बाब

रटका	परूस टका	दाणे (?) पछोडी	मूत ताणी
१	१	५	४६
त्रा (?) बदल	भूतफरोसी टके		
५	३		

4948

लग्न टका　　पाटदाम टके　　भेटी गाव पाहोन व्हन
१॥　　३　　३ पा २ पा १ पा

वणी टके
२ म्हसी १ गाय
२॥ बैल सिग कसर
बैलास बकालास

बलुते
९ सुतार　३ लोहार　३ माहार दर नफर ९।८ चाम्हार
२॥ हजाम　३ परीट　३ कुभार　१॥ माग दर नफर
२॥ गुरव　१॥ तराल　३ कोली

खूम
वाणी दुकानदार　(तेली)　१। साला हान
२ प्रा　२॥ प्रा　१। कासार होन
१॥ प्रा　२ प्रा　१। सोनार होन
१ प्रा　१॥ प्रा　१। मोमीन
२। निबाली (?) होन

कोली उतारे दर होन　बैल सिगाळ दर बैलास होन　सेव माली होन
१　॥　१

येकून जमाई

होन　येकून खुर्दा　गला दर मणी टके तसेरे
* * ४　४।६ खा　पाढर कण
६॥३ रबी
येकून होन
८॥ खा १०॥≡ पा १३८= रबी

खेरीज दर सदे

९ सर देसमुख　९ हकदार
२ देसमुख देसपाड
३ पाटील कुलकर्णी चौ

कारकाद मा राजश्री शभू छत्रपति
शके १६०२ रौद्र छवछरे
पेसजी प्रा * हकदार　* * * ईचा टका माफ

कारकीर्दी मा। राजश्री राजाराम स्वामी
शके १६१० विभव संवछरे

धारा पेशजांचा करार धामधुमेमुळे पाहणी राहिली, सरासरी धारा रयेतेस करून दिला. दर खडीस खा। रा पा। यों	हकदार
४०	५ सरदेशमुख पेसजी
	६ साहोत्रा नूतन
	५ देसमुख देसपाड
	५ माहाल मजकूर
	१० मसलती पटी चंदी
	३१

इनाम पाटील कुलकर्णी दर चावरी लागले जमिनीस दर चावरी बिघे ८५

कारकीर्दी माहारा(ज) राजश्री
शाहू छत्रपति स्वामी

धारा कदीम करार	इनामदार बाजे
	१० सरदेसमुख
	५ कदीम
	५ ज्याजती
	६ साहोत्रा
	५ देसमुख
	२॥ देसपाड
	२ नाडगौडी
	१। देस चौगल
	५ माहाल मजकर

सके ३५ सर्वधारी सवछरे सुा तिसा मया अलफ १६३० सवाल पा(सून)च दोन आले.

¶*This paper gives the rates of revenue assessment fixed in the three successive regimes—of Shivaji, Sambhaji and Shahu.*

No. 105] [*1708 ?*
ज. रु. नं. १६६४

सुभानजी पोवार

:॥ श्री

मोहबत व येखलास * * गाह बादज दुवा आ की येथील * * * जाणौनु तुम्ही आपली हमेशा येथ जागीर

शाहमतपन्हा राजजी राजे थोरात याची बमये फाजदारा आह तर याच जागराच जे गाव असतील त्यास फौजदारी वगैरे कोन्हे बाबे मुजाहिम न होण, याजला नवाब साहेबी जागीर व फौजदारी दिधली आहे येविशई बहुत लिहिण बाजत नाही. ज्यादा काये लिा हे किताबती.

¶*Subhanji Pawar is ordered to desist from molesting the possessions of Rajji Thorat.*

No. 106] [*14-2-1693*

नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके १९ अंगिरानाम संवछरे माघ वा चतुर्थी भोमवासरे क्षत्रियकुलावंतस श्री राजाराम छत्रपति यांणी राजश्री देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी सुभा प्रांत कराड यासी आज्ञा केली यैसीजे. सेकोजी मोहिते बीन सावजी मोहिते याचे विषयी राजश्री संताजी घोरपड सेनापति यांणी चंदीचे मुकामी स्वामीसनिध येऊन विनती केली की सेकोजी मोहिते हे स्वामीच्या पायासी येकनिष्टता धरून देसीहून कर्नाटक प्रांतास चंदीस येऊन येकभावे सेवा करीत आहेत यांसी काही भूमि इनाम करून देविली पाहिजे म्हणोन विदित केले, त्यावरून स्वामी याजवर कृपाळु होऊन नुतन इनाम येक रास कुलबाब कुलकानु खेरीज हकदार करून दिल्हा असे. विसा पांडाच्या बिघ्याच्या मोजणीप्रो सदरहू भुमि याचे स्वाधेन करणे व याचे पुत्रपौत्रादि वौंशपरंपरेने चालवणे. या पत्राची प्रती लेहून घेऊन मुख्य पत्र इनामदार माारापासी परतोन देणे. निदेश समक्ष मोर्तब.

तरिख १८ जााखर

सुा सलास तिसैन.

¶*The services of Sekoji Mohite are rewarded by King Rajaram.*

No. 107] [*9-8-1709*

रु. नं. १७१७

नकल

वाटणी वतन देशमुखी व देशपाडीये पण वगैरे सरकार दौलताबाद वगैरे सके १६३१ विरोधीनाम सवछरे श्रावण शुा पौर्णिमा सोमवार छ १२ जमादिलाखर

सन हजार १११९ ते दिवसी रजावंदी राजश्री राऊ मानसिंग व राजश्री रावोजी व रो यशवंतराव रो दताजीबावा पिसगण राजश्री राव जगदेव नबिरे? रो दताजी राज जाधव मोकरर जाले बि ताा परगणे २७ सतावीस मोकरार हसील रुपये २०६९४७२।≡।।। पैकी मिन्हा परगणे ६ मोकरा जमा रुाा ४४२९०८८=।। बिताा परगणे

¶*This is a division of the vatan of Deshmukhi and Deshpandgiri granted to the various members of the Jadhavs.*

No. 108] [*14-2-1711*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३७ विकृति नाम सवत्सरे फाल्गुण शुध अस्टमी सौम्येवासरे क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणीं राजश्री सुलतानजी जाधव हवालदार व कारकून किले सिहीगड यांसी आज्ञा केली ऐसीजें. नामाजी अपाजी व रामचंद्र यादव लाडे देस कुलकर्णी कर्यात मावले याचे कुलकर्ण व गाव व इसापत इनामत सुदामत पूर्वापर चालत आले असेल त्याप्रमाणे चालवणे. उजूर न करणे जाणिजे. लेखनालंकार.

¶*King Shahu confirms the Kulakarna of Karyat Mawal to Namaji Appaji Lande.*

No. 109] [*7-11-1711*

ज. रु. नं. १६४९.

श्रीशंकर

राजश्री कमाविसदारानी वर्तमान व भावी माहाल सरदेसमुखी सरकार जुनर गोसावी यासी.

।।ઠ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नेाा संताजी जाधवराऊ सेनापति सुाा इसने असर मया अलफ. राजश्री म्हलोबा गोसावी व्यास्तव्य माहास्थान मुाा जेजुरी ताा कन्हेपठार यासी वराशाशन मोईन प्रतिवर्षी होन पातशाही १० दहा येकूण रुपये तीस धर्मादाव राजश्री राऊ कैलासवासी याजपासून चालत आहे, तेणेप्रमाणे धर्मादाव चालो देणे. जानिजे ताा छ ७ सवाल

¶*Santaji Jadhao continues an annual allowance of ten hons upon Mhaloba Gosawi of Jejuri.*

No. 110] [*16-11-1711*

ज. रु. नं. १६९९ नकल

श्वस्ति श्रीराज्याभि शके ३८ खरनाम संवछरे कार्तिक बहुल त्रितीया भृगवासरे क्षेत्रियकुलावतस श्रीराजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी देसमुख व देसपांडे पाा सुपे बारामती यासी आज्ञा केली यैसीजे. पाा मजकूरचे बाबतीपैकी चौथाई चंद्रशेन जाधव याकडे पेसजी मुकासा होता तो दूर करून हाली राजश्री संताजी जाधवराऊ सेनापति याकडे जमावाचे बेगमीबद्दल मोघम येवजी मुकासा दिल्हा असे. तरी तुम्ही यासी रुजू होऊन सदरहू यैवज माइलेकडे वसूल देणे जाणिजे.

¶*Shahu confiscates from Chandrasen Jadhao the Mokasa of Peta Supa and Baramati and confers it upon Santaji Jadhao Senapati. This illustrates the rebellious attitude of Chandrasen which led to his dismissal from the post of Commander-in-Chief.*

No. 111] [*23-1-1712*

रुमाल नं. ४७

सुरत मजलसी वाके छ २९ जिल्हेज सुाा सन हजार १११२ दर महकम अकी करजवणे व पायेगुडे देशमुखानी व मोकधमानी व रयानी ताा कर्याती मावल प्राा मोहियाबाद सरकार जुनर सुभे खुदस्ते बुनियादी महजरनामा यैसाजे. यादो नामदेऊ लाडे पेशकार रामराजा भोसले यास किले कोढाणा बमै कबिले असता रामचद्र नीलकठ व शकराजी नारायेण मुदसदी सरकार माहिले यांसी साजीसी करून आपणास स्वार व प्यादे पाठऊन किले माारावरी नेऊन कैदेत ठेउन कर्यात माारीचे देसपाडीयापणाचा यादो मजकुरे महजर करून घेतला आहे, तो आपले रजावदीने जाला नाही, आपणावरी ताजदी सीतम जोर बजोर करून कागद करून घेतला आहे तो बातील असे कुरसी व दर कुरसी कदीम लयाम जतकला रामाजी विठल होनप व अवलादी मोरो विठल होनप देसपाडीये कर्याती माार आबा व आभिबा याची मिरासी पिढी दरपिढी काबीज मुदसरफ व सनद असनाद व हुकाम व परवाने जाती व महजर व भोग भोगवटा ताबल असे बमहजर सही मोकदमानी ताा जयेलय.

खउजी बिन विकाजी नाझरे मोकदम मौजे पलीकु
निशाणी नांगर

भिउजी बिन कुभाजी कजल मोकदम मौजे येरे
निशाणी नांगर

+ पुणे.

खडोजी बिन कृस्णाजी पाटील मोकदम मौजे सुस सतजी पाा ससार मोकधम

निशाणी नांगर

बालोजी बीन बाजी धावडे बिराद-गर गानी मोकदम मौजे कोंढे

निशाणी नांगर

जनाजी बिन शाहाजी पायगुडे मोकदम मौजे आगलंबे

निशाणी नांगर

माहादाजी बिन सुर्याजी मोकदम मौजे सित्रणे.

निशाणी नांगर

सताजी बिन देउजी पाा मौजे आवधन

निशाणी नांगर

सिदोजी पाा ससार मौजे चाते

निशाणी नांगर

दाा खंडोजी बिन जैताजी करजवणे देसमुख काा माार

फारशी मजकूर

रखमाजी बिन विसाजी करजवणे

कान्होजी बिन बाजी रविराऊ पायगुडे

फारशी मजकूर

हिरोजी पाा पाडले मोकदम नागोजी बीन जाउजी कोलेकर निमे मोकदम मौजे माहाळुगे

निशाणी नांगर

गवरोजी बिन बदजी मोकदम मौजे खावगाव

निशाणी नांगर

सिउजी बिन बालोजी बिरादर मोकदम मौजे नादेड

निशाणी नांगर

बहिरजी बिन कनकाजी पायगुडे मोकदम मौजे कुडिजे

निशाणी नांगर

जावाजी बिन रायाजी पाा मौजे नादे

निशाणी नांगर

दाा दिपाजी बिन दुर्गोजी रविराऊ पायगुडे देसमुख काा माार

फारशी मजकुर

गोबी येसाजी देसमुख प्राा हुउ रुजूच सिबण

फारशी मजकूर

¶*Decision by the Panchayat in a dispute between Yado Namdev Lande and the Honap Deshpandes of Poona about the Deshpande Vatan of Poona. Judgment is given in favour of the Honaps.*

No. 112] [*1-7-1712*

जमाव, रु. नं. १७७२.] A

श्री.

आज्ञापत्र समस्तराजकार्यधुरंधर विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री बालाजी पंडित सेनाकर्ते ताहा मोकदम ता करेपठार सुाा सलास अशर मया अलफ.

मौजे मजकूर पेशजीच्या मोकासियाकडून दूर करून हाली राजश्री अंबाजी त्रिंबक यांस कुलबाब कुलकानू इनाम दिल्हा असे. तरी तुम्ही यास रूजू होऊन मौजे मजकुरचा यैन होईल तो वसूल देणे. दुसरियाकडे येक रुका वसूल न देणे. जाणिजे. छ ७ जमादिलाखर. निदेश समक्ष.

¶*Balaji Pandit Senakarte confers on Ambaji Trimbak a village in inam.*

No. 113] [*6-10-1713*

रु. नं. १७७२

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४० विजय सवछरे अस्विन बहुल त्रयोदसी भोमवासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी मोकदम करेपठार यासी आज्ञा केली यैसीजे. मौजे मजकूर आबाजी त्रिंबक सबनीस दिमत राजश्री मानसिंग मोरे सेनापति याजकडे वतनाचे ऐवजी मुकासा दिल्हा असे. तरी तुम्ही यासी रुजू होऊनु मुकासबाबेचा ऐवज मारनिलेकडे वसूल देणे. किले पुरंदरास निमे मुकासबाबेचा ऐवज देविला होता तो दूर करून बाबतीचा ऐवज किला कडे करार केले असे +लेखनालंकार.

¶*Shahu confers a Mokasa upon Ambaji Trimbak, who was Sabnis to Mansing More Senapati.*

No. 114] [*9-9-1714*

रुमाल नं. ९६६ पुणें जमाव.

सदरहु चकनामा लेहून दिल्हा यैसाजे ; माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामी कृपाळु होऊन खंडोजी बिन येसजी दाभाडयासी राज्याभिशक शके ४७ सतेतालीस शार्वरी सवछेर सुा सन इहिदे अशरीन मया अलफ. यामधे कृपाळु होऊन कसबे मार इनाम चावर १८ येक देविला. अवल दुम सीम तीन प्रती चऊ सिमा पडजमीनपैकी मोजून देणे म्हणऊन आज्ञापत्र छ ११ रमजान गुरुवार सन खमस अशर साली सनद सादर जाहली.

¶*King Shahu grants land in inam to Khandoji Dabhade.*

+ येथून अक्षर वेगळें असें.

lo. 115] *[15-2-1715*

रु. नं. ११४९

श्रीशंकर

राजेश्री कमाविसदारानी वर्तमान व भावी
माहाल सरदेसमुखी सरकार जुनर प्रात
पुणे गोसावी यासी

॥ अखडितलक्ष्मीअलकृत राजमान्ये श्री सताजी जाधवराऊ सुा सन खमस अशर मया अलफ. राजेश्री म्हालोबा गोसावी वास्तव्य माहास्थल मोकाम जेजोरी ताा कऱ्हेपठार यासी वरशासन मोईन प्रतिवर्षी होन पातशाही १० दाहा येकून रुपये तीस धर्मादाव रो राऊ कैलासवासी यापासून चालत आहे, तेणेप्रमाणे चालवीत जाणे. पत्राची तालीक लेहून घेऊन असल पत्र भोगवटियास गोसावी-यापासी देणे. दर हरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणे. बहुत काये +लिहिणे जाणीजे रा छ २१ माहे सेफर हे विनंती.

¶Santaji Jadhao confers an allowance of ten hons upon Mhaloba Gosavi. Vide No. 109 above.

No. 116] *[1715?]*

जमाव रु. नं. १६७३.

श्री

॥ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये राजश्री निलोजी हांडे देसमुख व ताा रा विठोजी नाा वाा देसमुख व विसाजी महादेऊ ताा देसमुख व गोविंदराउ वाा देसमुख व कृष्णाजी हरि व त्रिबक हरि देसपांड्ये व आबाजी गोपाल आ देशपांड्ये व नानाजी रघुनाथ आा देसपाड्ये * * देसमुख व देसपाड्ये साा मार मुाा सातारा राहुनु विनंती उपरी येथील क्षेम छ १ जिल्काद पावतो येथास्थित जाणौन तुम्ही आपले वर्तमान निरंतर लिहीत जाणे विशेश तुम्हापासून स्वार जालों ते मजल दर मजल * * अटकावा-करिता आठ च्यार रोज अधिक लागले. छ २४ सवाली सातारियात दाखल जालों. राजश्री पंत साहेबाची मुलाजमत जाली. ते समई आपणावर इतराजी फर्माविली की तुम्ही मवास होऊन राहिले आहा. आमच्या आमलास मानीत नाहीत. येसे मलई करितां म्हणौन पाचसात रोज तो मुतलख इतराजी खालेच

+ याच अर्थाचे 'राजश्री गंगाजी नारायेग सुभेदार व कारकून व वर्तमान भावी सुभा प्रां पुणें गोसावी यांसि शंकराजी नारायेण सचिव' यांचें पत्र आहे.

होतो. रोज्न मुजरियास दुवक्ता जात होतो. नेल कर्मा घोडे वगैरे स्वराज्यात गाव आहेत, तेथील पैशे नेले आहेत ते भरणे, म्हणौनु बहुत इतराजी केली. महसल लाविले. त्यास पाच सात रोज इतराजी खाले होतो. त्यावरी आपले बाबा राजेश्री तीर्थरूप कचेष्वर बावा यानी व रा आयाबा याणी बहुत प्रा सागितले की यास कृपा करून बलाविले आहे. तरी याजवर दया करून याचे मतलब मनास आणून कार्यभाग करून यास बिदा कीजे. त्यावरी छ १ जिल्का दि आपणास प्रधानपंती बोलाऊन सागितलें की काये हकिकत आहे. श्वराज्यात खलेल काये सबब? त्यावरी आपण विनंती केली कीं, श्वराज्यांत जागीर किले जात अमल शंकराजी मल्हार गौली पंचावनहजार रुा जागीर साबिक व बलजागीर * * * करीम बेग व बांदल परवाणे ताकीद निजामन मुलुक याचे मोहरेनसी घेऊन आले. ते अमल श्वराज्यांत करितात. आपण आज्ञाधारक तुमचे तैसे त्याचे. बमोजीब परवाणे आपणास बैसऊन कोण्ही चिठिया घेतल्या व कोण्ही बगरचिठिया अमल करितात. त्या गावास तुमचे ताने मोगलाईची जमाबंदी जागीरदारानी केली. यासिवाय तमाम प्रामधें अमल चौथाईचा आहे. आपल्या प्रामधे मनमाने तैसे अमल होतो. आपणास कोण्ही पुसेना. तमाम प्रा राब जाला. रयतेचे सिरी धणी नाही. साहरांचा मजकूर यास जिरात व बागाईत नाही. जुजबी वसती, त्यास फौजदारास हुकूम आहे. किले सिवनेर नजीक पांच कोसी दक्षणी लोकास येऊं न देणे. याबदल तेथे कोण्ही तुमचा कारभारी बसलिया वाके दाखल होईल. यामधे आपणावरी नु * बाद कमी येईल म्हणौनु येथे बरो देता नये. गुंज्यास नाही. कोठून गोणगोठ येते त्याचा हासील मात्र हासील येते. यावरी येका ब्राम्हणाची गुजरण होईना यैसे आसोन हरघडी साहरावर श्वारी येऊन गुरेढोरे नेतात. प्रामधे श्वारी लष्करे येत जात आहे ते घासदाणे घेतात. यैसा कसाला यामुळे मुलीक बसेना. हकदाराचा हक पावेना. तमाम नरबदे-पावेतो तीर्थरूप कैलासवासी याणी बंदोबस्त केला. आण आपले मुलुकची हकीकत यैवजेची आहे. यावरी कृपा करून सागितलें की तुम्ही सनदेचे ताबे आहा. तरी आपण परवासत हालचें अमल निजामनमुलुक याचे मोहरेनिसी आणिला आहे व साबिक फर्मान आहे. येणेप्रा तुम्ही अमल करणे, दिगर लासम व जागीरदार यास आमल न देणे. साहारचे बाबे जाहीर केले तरी तेथील चौथाई व प्रा मजकुरी सिवाये श्वराज्यात ता आहेत त्यामधे चौथाई प्रा अमल प्रो सनद

+ मुजमदार, १ शहर जुन्नरचा.

घेणे व सरदेसमुखी साहर व प्रा। मजकुरी दाहोत्रा प्रा। सिवाये चौथाई अमल होईल. श्वराज्यात जागीर किले जातींचा आहे, तेथें आपला अमल होतो तो होईल. श्वराज्याचे बाबे परवाणियाची नकल व यैवजखानाचे लिहिले. साहेबास जासूद घेऊन आला, ते कागद नावेत भिजले तो नविस्ताब जिनस पाठविला आहे व सांगितले की हे लिहिले हालचें. मागेहि येकदोन वेळां सुबियाची खते पा। आहे. यैसे असोन तुम्ही व फौजदार धामधूम करिता. प्राामधे मबलगत फचीका करून श्वराज्यात लूट करितां, याउपरी तुम्हीं व फौजदार प्राामधे श्वराज्यात फौजदारी ता। न करावी व प्यादा न पाठवावा. येक मुचलका देणे, आण बिदा होणे. यास नौदिगर जाली तरी गर्दन मारले जाल. यावर आपण आगरामधे ठाणे मातबर बैसऊन जे अमल सुरलीत चालेल, जो नौदिगर करील तो बांधला येईल, समजोन घेऊ. येणे प्रा। रदबदल इंतबाप्रो जाली. हे वर्तमान पुन्हा पुन्हा सांगोन आज्ञा केली की, येणेप्रा। मुचलका देणे. याउपरी रदबदल कराल तर परवतावरी ठेऊ. तुम्हास आमचा अमल हलसर+ वाटतो. यामधे समजणे कीं, आमच्या अमलच्या सनदा फर्मान परवाणे असोन तुम्ही व फौजदार धामधूम करिता ते दरगुजर[१]. आता याप्रो। अमल होये. त्यावरी आपण मागोन घेतले कीं, आपण बाजे माहालीमधे विचारून मुचेलका देऊन. त्यावरी आपण कबूल साहिबासी केले आहे कीं, जो तह होईल तो आधी लेहून पो. तरी येथे या तहाप्रा। म्हणतात, तुम्ही साहेबास कुली वाकीफ करून सांगणे. साहेबास सुबियाचे खत व परवाणा श्वराजियांतील आणिला आहे तेणेप्रा। अमल होईल व आपलेहि मतलब चौथाई वगैरे यैसे काम होऊन आले आहे. तरी येणेप्रा। अमल मान्य करून आम्हास लि।. येथे कस्टी, पाउसाचे चिखलांत बिन्हाड दुरुस्त नाही. खर्चास नाही. तरी, याचे प्रतिउतर कागद पावलियावरी दुसरे रोजी जाब लेहोन पा। व घोडियाचा मजकूर पुसिला तो सांगितला कीं, सातसे रु। करीमबेगाकडे आहे. त्याच्या जागिरीत पैका घ्यावा, तो तुम्ही श्वराजात मना करितां, तरी तुम्हींच घेणे. त्यास सिवाये श्वराज्य साता ता।[२] मधे गौऊ त्याचे असती तेथे घेणे. अगर त्याजपासून घेणे. यावेगला तिसरा घोडा मेला त्याचे दोन हजार रु। यैसे सताविसे रु। घोडेबााव जागीर श्वराज्य घोडे वगैरे जे बरदास्त[३] केले, ते लेहोन देणे. तेणेप्रा। पैके हजूर भरणे. आण पुढें जमान देणे की साहार वगैरे अमल व श्वराज्यात येक प्यादा नपा * * फौजदारी वगैरे अमल न करू. करू तर जमानदाराने

\+ हलका, ढिला? १ [दर्गुजर—क्षमा] २ तर्फा. ३ हस्तगत?

4958

ाबू करावा. यैसा प्रसंग. या दुखास काये म्हणौन लेहावे? तुम्ही परभारे
ाल करून आमची गोर गाइलिया दुखास काये करावें? आता याचा काये विचार?
ाहेबास सांगणे महसल लागुलाऊ. येथे वाघाच्या जबडियांत सोडून दिधले.
आता याचा काये विचार? काये गत आमची करता? आमचा निर्गम होये
पैकियाची वाट यैसा जाबू पत्र पावता लेहोन पाा. जाबसाल येताजाता दहाबारा
रोज लागतात. यावेगळे तुम्हास ईश्वरे बुध देऊन सत्वर जाब पाठविला
पाा म्हणजे वांचतो.

¶*Some agent of the Hande Deshmukhs writes from Satara informing them of his interview with the Peshwa and of the offence the latter had taken at the conduct of the Handes. The paper seems to refer to the times of the regime of Nizam-ul-mulk.*

No. 117] [*23-4-1716*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४२ दुर्मुखनाम सवत्सरे वैशाख शुध त्रयोदसी इदुवासर क्षत्रिये कुलावतंस श्रीराजा शभु छत्रपति स्वामी यांणी वेदशास्त्रसंपन्ने राजश्री श्रीधर बिन परमानद कवींद्र निवासकर गोत्र काशेप सूत्र आपस्तभ यासी दिल्हे इनाम पत्र यैसीजे. तुम्ही स्वामीच्या राज्यातील पुरातन आश्रित, तुम्ही स्वामीसनिध विनंती केली की आपण कुटुबवछल आहो. आपला योगक्षेमास येक गाव इनाम करून दिल्हा पाहिजे म्हणून, त्याजवरून तुम्ही स्वामीचे पुरातन आश्रित, बहुत थोर, कवित्वी बहुत निपुण, तुम्हास इनामगाव दिधलीयाने तेथे राहून श्नानसंध्यादि शट्कर्मे आचरोन स्वामीस व स्वामीचे राज्यास कल्याण चिंतून राहाल. याहून श्रेयस्कर काये आहे? यास्तव स्वामी तुम्हावरी कृपालु होऊन नूतन इनाम कुलबाब कुलकानू खेरीज हकदार इनामदार करून मौजे येकोली ताा मलकापूर सुभा मलकापूर हा गाव देहे येक रास इनाम सर्वमान्य करून दिल्हा असे, तरी तुम्ही मौजे मजकूर पूर्व मर्यादेप्राा चतु:सीमा करून आपले स्वाधीन करून घेणे, आणि इनाम तुम्ही व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने अनभऊन सुखरूप राहाणे. सदरहू इनाम स्वामी तुम्हास उतरोतर सुरक्षित चालवितील. जाणिजे निदेश समक्ष.

¶*King Sambhaji of Kolhapur grants the village of Yekoli in inam to Shridhar, son of the poet Parmanand, for his learning, piety and long and devoted service to the family of the Chhatrapatis.*

4959

No. 118] [19-5-1718

मोगलाई जमाव २०१ नकल

श्री

श्रीमंत मातुश्री राजसबाई साहेब याणी वेदशास्त्रसंपन्ने राजश्री देवदत्त परमानद कवींद्र गोत्र काश्यप शाखा तैत्रीये सूत्र आपस्तब यासी आज्ञा केली यैसी जे, तुम्ही साहेबाच्या राज्यातील पारंपर आश्रित विद्वान भले सिष्ट जाणोन तुम्हास भूदान दिल्याने परम श्रेयेस्कर हे साहेबी चितात आणून विलबी नाम सवत्सरी वैशाख सोमवती अमवाशा पर्वण तद्दिनी धारादत करून मौजे पेदूर ता सिराले प्रात मलकापूर हा गाव तुम्हास कुलबाब कुलकानू हाली पटी व पेस्तर पटी जल तरु पाशाण निधिनिक्षेपसहित खेरीज हकदार व इनामदार करून मौजे मजकूर गाव दिल्हा असे. याप्रमाणे मौजे मजकूर चेतु:समिापूर्वक मर्यादेप्रमाणे तुम्ही आपल्या स्वाधीन करून घेऊन तुम्ही व तुमचे पुत्रपौत्रदि वौंशपरंपरेने अन-भऊन स्नानसध्यादिक सत्कर्म आचरोन साहेबाच्या राज्यास कल्याण चितून सुखरूप राहाणे. छ २९ जमादिलाखर सुा समान आसेर मया व अल्फ. बहूत काये लिहिणे.

¶*Rajasbai, mother of Sambhaji of Kolhapur, grants the village of Pedur in inam to Devadatta, son of the poet Parmanand Kavindra, because he was a pious Brahmin who had long served the family of the Chhatrapatis with devotion. Parmanand was the author of the well- known work entitled the Shivabharat..*

No. 119] [23-9-1718

श्री

॥ मा अनाम नामाजी आपदेव व रामचंद्र यादव लांडे देशकुलकर्णी ता कर्यात मावल यांसी पंताजी सिवदेऊ. सुा तिसा अशर मया अलफ. तुम्ही सातारचे मुकामी हुजूर येऊन विनंती केली कीं, आपले वतनाचा अमल या राज्यातून महतकदम सुरलीत चालणे तो चालतच आहे. मोगलाई तर्फेने वतनास होनप देशपांडे प्रा पुणे याणी कथला केला होता. त्यानिमित्य औरंगजेब पादशाह यांजवल त्याचे आपले वाद होऊन ते खोटे केले. पादशाही परवाने व्हावे; त्यास, आपण बेमवसर, दरबारखर्च करावयास टका मिलाला नाही. पादशाह मोहीमसीर होते; यानिमित्य परवाने जाले नाहीत. हाली नवाब हसनअलीखान सैद मुकाम औरंगाबाद यांकडे जाऊन हौनप खोटे करून आपले

वतन ब्राहाल करून घेतलें. परवाने दिवाणी खान अजम ग्यानत खान दक्षणी दिवाण याच्या मोहरेनसी करून दिल्हे आहेत, ते मनास आणून मोगलाई तर्फेने वतन आपले दुमाला करावया अज्ञा केली पाहिजे म्हणून विनंती केली. त्यावरून सैदानी दखणी दिवाणी परवाने आपले मोहरेनसी करून दिल्हे ते मनास आणून वृतीसमंधे तुमचे माथा शेरणी रुपये १५० दीडसे करार करून मोगलाई तर्फेने तुमचे वतन तुमचे दुमाला केले असे. दुतर्फा दिवाणीचा वतनी धंदा चालऊन हकलाजिमा वृतीसमंधें पूर्वापार चालत आला आहे त्याप्रमाणे भोगवटा करून वतन चालवणे. मौजे किरकटवाडी ता। मजकूर हा गाव तुम्हास इनाम आहे तो गाव तुमचे दुमाला केला असे. अलाहिदा गावास अज्ञापत्र सादर केले असे. तरी गावीचा उपभोग तुम्ही करणे. छ ९ जिलकाद.

सुरु सुद बार.

¶*Pantaji Shivdeo Rajajna decides a dispute about the Kulakarana Vatan of Mawal in favour of Namaji Apdeo and Ramchandra Yadao Lande and against the Honaps of Poona. The paper contains a few historical facts.*

No. 120] [*1-4-1719*

ज. रु. नं. १२२-

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषक शके ४५ विकारी संवत्सर, चइत्र बहुल अष्टमी सौम्यवासर क्षत्रिय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी देशपांडिये व मोकदमानी प्रांत इदापूर यासी आज्ञा केली ऐसीजे. प्रांत मजकुरची देशमुखी व मोकदमीचे देहे

कसबा	पेठ	मौजे निरगुडे	कसबे कलस
१	१		

येकूण देहे च्यार व देशमुखी वतन महत कदीम राजश्री स्वामीचे आहे, त्यासी तेथील मुतालिकी पेसजी शंकराजी वेदाजी यासी सांगितली होती, त्यासी त्याजकडील मुतालिकी दूर करून हाली रा। नारो अपाजी हे हुजूर उमेदवार होते, कामाचे मर्दाने लिहिणार चौकस जाणून यासी प्रांत मजकूरची देशमुखीची व चौ गावीची मोकदमीची मुतालिकी देऊन पाठविले आसेत. तरी तुम्ही यासी

जुबातीने वतून सुधामत हक व लाजिमा चालत आहे तेणेप्रमाणे याजकड देत ाणे. लेखनालंकार.

रुजूसुरु सा.
निवीस मंत्री
सुरुसुद बार बार.

¶*King Shahu appoints Naro Appaji to the office of Mokadam of the Deshmukhs of the villages mentioned in the paper.*

No. 121] [*13-9-1719*

पुणे जमाव १३०

श्री

ॐ मा अनाम देशमुख व देशपांडीये प्रांत पुणे यांस बालाजी विस्वनाथ प्रधान सुहूर सन अशरैन मया अलफ. बहीरजी वलद मालजी पाटील झांबरा मोकदम कसबे पुणें याणे हुजूर येऊन विदित केलें, कीं आपला मूल पुरुश चिंत पाटील त्यास पुत्र तिघे : वडील तुक पाटील, दुसरा कुमाजी, तिसरा यामाजी. त्यास वडील तुक पाटील त्यास संतान नव्हतें म्हणून त्याणें आपणा धाकटा कुमाजी त्याचा पुत्र सोमाजी होता तो आपणास पुत्र घेतला. तो दैवगतीने मृत्य पावला. त्यावरी मागती तुक पाटील, कुमाजीस म्हाल पाटील दुसरा लेक होता तो मागों लागला. त्यास कुमाजीने तुक पाटिलास जाब दिल्हा जे येक लेक सोमाजी तुजला दिल्हा तो मेला या उपरी येक लेक मजला उरला आहे, तो आपण देत नाही. यैसा जाब दिधलियावरी तुक पाटलानें तिसरा भाऊ यामाजी याचा लेक मालोजी घेतला. त्यावरी लोक बलों लागले कीं धाकटियाच्या घरास वडीलपण गेले. त्याउपरी कुमाजी पाटील याणें तुक पाटिलासी बोली लाविली की आपला लेक म्हाल पाटील आहे तो घेणे. त्यास तुक पाटिलानें जाब दिल्हा कीं आपण जेव्हां तुज्यासीं मागत होतो तेव्हांहि आला नाहीं आता कैसियास पाहिजे ? आपण यामाजीचा लेक माल पाटील घेतला आहे याउपरी आपणांस तुझा लेंक न लगे. यैसा जाब दिल्हा. यैसियास धाकटियाच्या घरास पाटीलकी जाते या करितां कुमाजीनेंहि आपला लेक म्हाल पाटील बलेंच तुक पाटिलास दिल्हा. यैसे दोघां भावांचे दोघे लेक घेऊन आपणास दोघे लेक केले यैसें असतां म्हाल पाटीला-तागाईत हालीं त्याचा नातु वांकोजी बिन तुकोजी पाटील जबरदस्तीनें वडिलपण खात आहे ये गोस्टीचा इनसाफ करून विल्हे लाविले पाहिजे म्हणून विदित केले. त्यावरून हरदो जणांस गोत नेमून दिल्हे त्यास गोतानें निर्वाह केला जे तुक

पाटीलाने कुमाजीचा लेक व यामाजीचा लेक यैसे दोघांचे दोघे लेक आपणास घेतले हे खरे जालें. त्यावरी हरदो जण सिरवलचे मुकामी हुजूर आले तेथें हरदों जणास आज्ञा केली जे सिरपाव व पानमान दोघानी दों ठायी बराबर घ्यावे व होलीची पोली दोघानी बराबर लावावी. इनाम जमीन कास रुके ·|· बारा आहेत ते निमे सा रुके बहिरजीने खावे वरकड हक लाजिमे मोकदमीचे जे असतील ते निमे प्रमाणे हरदो जणानी बराबर घ्यावे. वांकोजीचे भाऊ वांकोजीकडे व बहिरजीचे भाऊ बहिरजीकडे. येणेप्रमाणें तह करून दिधला आसे आणि बहिरजी वलद मालजी पाटील मोकदम निमे कसबे माा याजकडे सेरणी रुपये १९०१ पंधरासे येक करार करून हुजूर वसूल घेतला असे आणि पाटील माारास महजर करून द्यावयाविसीं हें आज्ञापत्र तुम्हास सादर केले असे. तरी तुम्ही बहिरजी वलद मालजी पाटील झांबीरा निमे मोकदम माार यास सदरहूप्रमाणे महजर करून देणे. छ १७ जिल्काद पाा हुजूर

बार सुरु सुद बार

¶*A dispute decided by Peshwa Balaji Vishvanath in the case of Bahirji Patil Zambre of Poona.*

No. 122] [*16-9-1720*

मोगलाई जमाव २०१ नकल

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४७ शार्वरी नाम सवसरे भाद्रपद बहुल दसमी भृगुवासर क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शंभु छेत्रपति स्वामी याणी वेदशास्त्रसपन्ने राजश्री देवदत कविंद्र बिन परमानद कविंद्र गोत्र काशेप शाखा तैतिरिये सूत्र आपस्तंब यासी दिल्हे दानपत्र ऐसी जे. तुम्ही स्वामीच्या राज्यातील परंपरागत आश्रित, विद्वान भले सिष्ट, तुमचे सर्व प्रकारे चालवण हे स्वामीस परम आवश्यक. तुम्हास श्रीमंत मातुश्री आईसाहेबी विलंबीनाम संवत्सरी वैशाख सोमवती अमवाशा पर्वकाली मौजे पेतूर ताा सिराले हा गाव धारादत दिल्हा आहे. ऐसियासी तुम्ही बहुत भले सिष्ट विद्यासपन्ने तुमचे चालविल्यानें बहुत श्रेयेस्कर, यास्तव तुम्हास मौजे पेतूर ताा सिराले प्राा मजकूर हा गाव कुलबाव कुलकानू हाली पटी व पेस्तर पटी जलतरु पाशाण निधिनिक्षेपसहित खेरीज हकदार व इनामदार करून मौजे माार धारादत सहिरण्योदक इनाम सर्वमान्य करून दिल्हा असे. तरी तुम्ही मौजे मजकूर पूर्व मर्यादेप्रमाणें चतु:सीमा करून आपले स्वाधीन करून घेणे आणि इनाम तुम्ही व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने अनभऊन सुखरूप राहाणे. निदेश समेक्ष.

¶*King Sambhaji of Kolhapur confirms the inam of the village of Pedur granted by his mother to Devadatta, son of poet Parmanand, for the piety and devotion with which he was serving the State.*

4963

No. 123] [1720?

श्रीभार्गवराम

राजश्री पंत प्रधान स्वामीचे शेवेसी

शेवक पंताजी सिवदेव सा। नमस्कार विनती उपरी. स्वामीची आज्ञा घेऊन स्वार जालो ते शुकुरवारी पांडवगडाखाले पावलो. तो चिरंजीव बाजिरायाची पत्रे आली की पूर्वी राणोजी पाठविला आहे. त्याजउपर यैवजाकरिता तगादा निकडीचा लागला. आमवाशे तागाईत पाच हजार रु॥ पावावे यैसा निर्वाह केला. आम्ही लोहगडास पंताजीपंत गेले ते यैवज घेऊन येतील, यैसा राजश्रीचा निशा करून वरातदार रोजमुराचे त्याचे हवाले घातले. आम्हास पत्र पाठविले की यैवज घेऊन येत नाही, रिकामे याल तर इजत राहत नाही. राजश्री म्हणतात की पंताजीपताचे उरास कटारा लाऊन पैके सिपाई घेतील यैसा निस्टूर वादे बोलतात. त्यास आम्ही पांडवगडाखाले राहिलो तेथे जाऊन इजत राहणार नाही. स्वामीकडे पूर्वी राणोजी आलाच आहे, मानाजी सकपाल हाली पाठविला आहे, तरी स्वामीनी इजत राखावयास तूर्त दोन हजार रु॥ पाठवावे. च्यार हजार रु॥ पुर्णिमेअलीकडे पावावे तर आमचा भ्रम राहतो, नाही तर इजत राहत नाही. जेव्हा येखाद्यानें हाती धरून वाढिले तेव्हा प्राण घ्यावा साहजीवदल स्वामीस तो संकट आहेच. स्वामीस त्याहावेसे नाही. आमची इजत राहे ते करावे. आमचे इजतीची शरम स्वामीची आहे. चातकन्याये पांडवगडाखाले मार्ग लक्षितो. दोन हजाराचा यैवज तूर्त पत्रदर्शनी रवानगी केली पाहिजे. मानाजी सकपाल राजाजी जाधव यास दर रु॥ २ दोन प्रा। देविले पाहिजे हे विज्ञापना. स्वामीकडील यैवज आल्याखेरीज पांडवगडास राहणे जाले आहे. हे विज्ञापना.[1]

¶*Pantaji Shivdeo asks the Peshwa Balaji Vishvanath to remit at least 2,000 rupees at once so that he might pay the King's debt and relieve him from a miserable plight.*

No. 124] [19-12-1720

पुणें जमाव, रु. नं. ५४३.

श्री.

राजमुद्रा सिक्का

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४७ शार्वरी सवत्छरे पौष शुध प्रतिपदा इंदुवासरे क्षेत्रियकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी राजश्री कृष्णाजी

१ पंताजी शिवदेव सोमण, शाहूचा राजाज्ञा याचें हें स्वदस्तुरचें पत्र बाळाजी विश्वनाथास.

बिन सोमाजी दाभाडे यासी. राजश्री येशवंतराऊ दाभाडे तुमचे पुत्र को बारामतींचे वेढियांत स्वामिकार्यावरी मृत्य पावले, याकारितां तुमचे चालवणे स्वामीस आवशक जाणौन स्वामी तुम्हावरी कृपालु होऊन हाली कुलबाब कुलकानू देखील हाली पटी व पेस्तर पटी खेरीज इनामदार व हाकदार तुम्हांस व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने इनाम करून दिल्हा आसे. तरी तुंम्ही चतु:सीमापूर्वक मर्यादेप्रमाणे आपले दुमाले करून घेऊन वंशपरंपरेने आनभऊन सुखरूप राहाणे. लेखनालंकार मोर्तब राजचिन्ह मर्यादेयं विराजते

रुजू सुरु सुा निवीस.

मंत्री.

तेरीख छ २९ सफर सुा इहिदे आशरीन

बार सुद सुरु सुद बार बार

¶*King Shahu confers an inam upon Krishnaji Dabhade in recognition of the services of his son Yashvantrao, who had fallen at the seige of Baramati.*

No. 125] [*9-5-1726*

पर्गो जमाव नं. ९९

श्री

कालनामा अज सुभा राजेश्री संभाजी पवार सेनाहप्तहजारी ता मोकदमानी मौजे दिघी ता हवेली प्रा पुणे सुा सीत आशरीत मया आलफ. तुम्ही हुजूर येऊन आपला हालहवाल जाहीर केला जे सालमजकुरी पाऊस गेला, पीक न जाले यावर पेस्तरसालावर नजर देऊन मोकसबाबेची खडणी मुशकस करणे. आर्जे खातिरेस आणूण खंडणी केली कुलकानू बा मल्हता रुपये

१ यैन खडणी मोकासबाब

२ झुलभुरकी

३ घासदाणा

२ माहाल मजकूर

२ तुडीत जाहल कौलावल

१ तूप

२ राबता माहार

१ भेटी

५ सांडी दिली

७०

सदरहू रुपये सतर देऊन * * * * दूर करणे. कोन्हे बाब आजार लागनार नाही जानिजे. रा छ १७ रमजान.

¶Sambhaji Pawar is given remission of Government dues for the village of Dighi.

No. 126] *[1727*

रु. नं. ४५

श्री

ॐ मा। अनाम बावाजी बिन रायाजी कोंडे तकसीमदार देशमुख ता। खेडेबार यासी नारो शंकर सचिव सु॥ समान आशेरीन मया अलफ. बाजी नाईक व पिराजी नाईक कोडे देशमुख ता। मजकूर याणी सिंहीगडच्या मुकामास येऊन विदित केले की सीसाल सेत थल कास टके ३०० त्यावरी राजश्री थोरले कैलासवासी स्वामी कसबे खेडामध्ये येऊन राहिले ते समयी राजश्री दादाजी कोंडदेऊ सुबेदार नामजाद किले कोंढाणा व माहालानिहाय यानी निमे सेत कास टके १५० दिडसे घेऊन शाहबाग केला.

¶Naro Shankar mentions how the Shah Bag was planted by Raja Shivaji at Khede Bare.

No. 127] *[14-10-1728*

पुणें जमाव, रु. नं. १७४०.

श्री

स्वस्ति राज्याभिषेक शके ५५. कीलक सवछरे आश्विन बहुल सप्तमी इंदुवासरे क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणीं समस्तसेनाधुरंधर

विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री खंडेराऊ दाभाडे सेनापति यासी आज्ञा केली ऐसिजे. राजश्री देवजी सोमवंशी हिंदुराऊ हे स्वामीचे कदीम सेवक. पूर्वी स्वामीची सेवा याणी बहुतच केली आहे. हालीहि निष्ठेने सेवा करीत आहेत. याकरितां याचें चालवणे स्वामीस आगत्य, हा आर्थ तुम्ही जाणतच आहा. ऐशास मारनुलेकडे सरंजाम चालत आहे तो स्वामीनी करार करून दिल्हा आहे. ते स्वामीचे आज्ञेप्रमाणें स्वामी सेवा करितील. तुम्ही त्याच्या सरंजामाचे माहालांत कथला न करणे. तुम्हासहि त्याचा आगत्यवाद आहेच. स्वामीसेवाहि त्याणी सामान्य केली नाही. यास्तव त्याच्या सरंजामात कथला येकंदर न करणे. जाणिजे.

¶*Shahu orders Khanderao Dabhade to desist from molesting the villages granted in saranjam to Devji Somavanshi.*

No. 128] [*Before 1729*

श्रीभार्गवरामचंद्र

यादी रा कान्होजी आंगरे यास पत्र की तुम्हाकडून बगररजा लोक उठोन आले

सखोजी कदम	बापूजी पदमारा	राणोजी पारधी
१	१	१
सिवजी माहाडीक	लखमोजी पवार	येसजी कोंडा
१	१	१
गोमाजी भोसला		
१		

येणेप्रा सात जण आले. यैसीयास याणी निरोप न घेतां आले हें याजपासून अंतर पडिले. परंतु हे मावल प्रांतीचे मिरासदार राज्यांतील पुरातन चाकर याकरितां याजपासून अंतर पडिले ते क्षमा करून हे पत्र तुम्हास सादर केले असे. तरी यांचे कबिले तेथे आहेत त्यांस निरोप देणे; येविसीं मागती बोभाट येऊ न देणे. जाणिजे पत्र लेहोन १ येक

देणे†

¶*Seven deserters from Kanhoji Angria's service receive a free pardon from the King.*

---

† i.e. sanctioned.

No. 129] [14-2-1729?

श्री

राजश्री मिठोजी घाटगे गोसावी यासी

॥ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये श्नेहपूर्वक रायेभानजी राजे उपरी येथील कुशल जाणौन स्वकीये कुशल लिही गेले पाहिजे विशश. बहुत दिवस जाले, आपणाकडी काही वर्तमान कलत नाही तरी यैसे न करणे. क्षणक्षणा पत्र पाठऊन श्नेहाआभिवृधि करीत जाणे. सांप्रति राजश्री स्वामीचा आणि आपला शरीरसमध होवायाकरितां वेदमूर्ती रा मुदगळभट उपाध्ये पाठविले आहेत, तरी हे गोस्टी चितीं धरून कार्येसिद्धि केली पाहिजे. वरकड कितेक वर्तमान वेदमूर्ति सांगता कळू येईल. विशश काये लिहिणे तुम्ही सूज्ञ आसा.

¶*Raybhanji to Mithoji Ghatge: informs him that Mudgalbhat has specially been deputed on a mission to bring about a marriage between his family and the King's. The reference may be to the marriage of Fatesingh Bhonsle.*

No. 130] [17-3-1731

रुमाल नं. ३१ [सचिव-जमाव]

श्री

॥ मा। अनाम देशमुख व देशकुलकर्णी ता। मुठेखोरे यांसी नारो शंकर सचिव सुहुर सन इहिदे सलासैन मया अलफ. राजश्री स्वामीने किले विशाळगड हस्तगत करावयाविशाई राजश्री श्रीनिवास पंडित प्रातिनिधि यासीं आज्ञा केली. त्याणी आपले तर्फेने पदातीहशमाचा जमाव रा। अंताजी सिवदेऊ यांसमागमे पाठऊन किले मजकुरास परीघ घातला. त्याचे मदतीस जमाव पाठवावयाविशाई राजश्री स्वामींनी आज्ञा केली. त्यावरून जमाव रवाना करावा लागला. त्यास किले सिहगडचा जमाव रा। कान्होजीराऊ पासलकर नामजाद किले मजकूर याबा। पाठविला. तेथे युध्यप्रसंग जाला ते समई रा। कान्होजीराऊ व वरकड लोक स्वामिकार्यावरी ठार पडिले व जखमी जाले. त्यावरी राजश्री स्वामी कृपालु होऊन इनाम दिल्हा व सरंजाम केले. त्यामध्ये येसजी अटाला दि। सुभानजी गुजर नामजाद किले मजकूर याचा लेक कान्होजी अटाला बापाचा मुबदला चाकरीस गेला, तो स्वामिकार्यावरी कामास आला. छ १९ रमजान पा। हुजूर.*

¶*Naro Shankar Sachiv grants certain allowances to the descendants of Yesji Atola.*

\+ पत्राचे पाठीवर जोडावर दोन शिक्के; व बार सुरू सुद बार-र्हीं अक्षरें. छ १९ पासून हस्ताक्षर निराळें आहे.

No. 131] [*27-3-1731*

जमाव, रुमाल नं. १६६९. असल बमोजीव नकल

श्री

सिका राजमुद्रा.

स्वास्त श्राराज्याभषक शके ५७ विरोधकृतसंवत्सरे चैत्र शुध प्रतिपदा मंदवासर क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी यानी संताजी बिन कान्होजी पासलंकर यासी दिल्हे इनामपत्र यैसीजें. तुझा बाप कान्होजी पासलकर किले विशालगडच्या मोरचियास स्वामिकार्यावर ठार जाहाला. याजकरितां तुझें चालवणें अवशक जाणोन तुजवर स्वाम कृपाळु होऊन देहाये ता। मोसेखोरे प्रात मावले पेसजीच्या मुकासियाकडून दूर करून हालीतून नूतन देहे दोन कुलबाब व कुलकानू हली पटी व पेस्तर पटी खेरीज हकदार व इनामदार तुझे व तुझे पुत्रपौत्रादि वौंशपरपरेने इनाम करून दिले असेत. तरी तू सदहु देहाय मजकूर चतुःसीमापूर्वक आपले दुमाले करून घेऊन तूं व तुझे वौंशपरपरेने इनाम आनभऊन सुखरूप राहाणें. लेखनालंकार मोर्तब.

रुजू सुरू- संमत सा। सा।
निविस सुमंत मंत्री सरकार.

तेरीख छ २९ माहे रमजान
सु॥ इहिदे सलासीन मया आल्फ.

बार सूद सुरु सूद बार बार बार बार

¶*Shahu grants an inam to Santaji bin Kanhoji Pasalkar on account of his father Kanhoji having died in an action for the King.*

No. 132] [*1734*

रु. नं. १७७२

श्री

राजमान्य राजश्री बाजीराव पंडित प्रधान यांसी आज्ञा केली यैसी जे. आबाजी त्र्यंबक पुरंदरे यामधें व अत्रे यामधें कसबे सासवड येथील कुलकर्णाचा व कर्यात मजकुरचे देशकुलकर्णाचा काजिया लागला होता त्याचा निवाडा जाला. अंबाजी त्र्यंबक कदीम वतनदार खरे जाले. कसबांचें कुलकर्ण व कर्यातीचे निमे देश

4969

कुलकर्णे पुरंदरे यांस व देशकुलकर्ण निमे अत्रे यांस करार करून दिल्ह अस. वतनसंमधे यांचे माथा शेरणी रुपये २००० दोन हजार अंबाजीपंत याकडे मोकरर केली आहे. हजार रुपये हुजूर पाठवणें हजार रुपये तुम्ही घेणें. +याच्या वतनांचा निवाडा जाला तर यास दोन हजार रुपये २००० सेरनी मुकरर केली आहेत. हे तुम्हास कळावया कारन लिहिले आहे. बत काय लिहिन रा॥ अबाजी पत्त जबानी सात्तलि ते स्वामी वचन जानोन या प्रमान वत्तनु करन बहुत लिहिन त्तर सुदन असा.

¶*King Shahu informs Bajirao of the settlement of the dispute between Ambaji Purandare and Atre and commands that his decrees should be carried out.*

No. 133] [*28-11-1734*

सातारा जमाव, रु. न. १९११.

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामीचे सेवेसीं विनंती सेवक येशवंतराऊ दाभाडे सेनापति व बाबूराऊ दाभाडे सेनाखासखेल कृतानेक विज्ञापना. स्वामींनी दहाकाविसी आज्ञा केली की, दहकाचा आकार होईल त्याचा चौथाईचा यैवज हुजूर द्यावा. त्यास, दहकचा आकार यैवज बेरीज रुपये १३५४०० येक लक्ष पस्तीस हजार च्यारसें. पैकी स्वामींनी सोडी दिल्ही रुपये ५०००० पनास हजार. बाकी रुपये ८५४०० पंच्यायैसी हजार च्यारसे रुपये अखेर साली जेस्ठ मासी देऊ. सेवेसी श्रुत होये. सुहुर सन खमस सलासीन मेया अलफ छ १२ रजब. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*An undertaking given by Yashvantrao Dabhade Senapati and his brother Baburao to king Shahu for paying the amount of Dahak (10th portion—a cess) in the following Jestha.*

No. 134] [*1736-37*

श्री

राजश्री गोविंद सामराज नामजाद
देशाधिकारी व कारकून वर्तमान
व भावी सुभा प्रांत मावले गोसा-
वी यासी.

॥ऽ अखंडितलक्षुमीअलंकृत राजमान्ये सेवक चिमणाजी नारायेण सचिव नमस्कार सु॥ सबा सलासैन मया व अलफ. सखोशंकर व मोरभट बिन

+ येथून पुढील अक्षरं शाहू महाराजांचे हातचें असे,

नारायेणभट पुराणिक ताा मोसे खोरे याणी किले सिहगडच्या मुकामी येऊन विदित केले की मौजे भवली ताा मुठे खोरे येथील गावकुळकर्णाचे वतन आत्मसंतोषे आपल्या वडिलास देसकुलकर्णी ताा मार यानी विकत दिल्हे. सबब राजश्री सामराज निलकठ रोजेकर यास ताा मार येथील वतनदारानी गावकुलकर्णाचे गाव सात दिल्हे होते, त्यास त्याचे नातू सामराज माहादेऊ नातवान जाले, याकरिता वतनाचा महजर घेऊन जनाजी राम व बापूजी सूर्याजी देशकुलकर्णी ताा मार याकडे आले. त्यासी बोली केली कीं पुरातन कुलकर्णाचे गाव तुमचे आहेत, आपण कर्जदार आहो, पैका देऊन सोडवणे आणि महजर आपल्याजवल आहे तो घेणे ऐसी बोली केली; आणि गाव सोडविले त्यास पैका द्यावयास पाहिजे, याकरिता उभयेता देशकुळकर्णी यानी आपले वडील नारायेणभट याजपासून दोनिसे रुपये रोख घेऊन मौजे भवाली ताा मार या गावीचे गावकुलकर्ण अत्मसंतोषे विकत दिल्हे आणि खरिदीपत्र व महजर करून सा वर्षे दिल्हा नाही.

¶*Sale-deed confirmed by Chimnaji Narayan Sachiv in favour of Sakho Shankar and others to whom Samrai Mahadeo Rozekar sold his vatan of the Kulakarna of Bhovli.*

No. 135] [*20-9-1740*

नकल

श्री

राजमान्य .... आंगरे सरखेल यासी आज्ञा केली ऐसीजे. प्रल्हाद लिंगोजी व मुरार रामचंद्र प्रभु राजापुरकर याणी विनंती केली की चंदीचे मनवतरापासून आमचे वडिलीं व आम्ही स्वामीसेवा निष्ठेने करीत आहों. कैलासवासी राजाराम साहेब व मातुश्री आईसाहेब याणी सेवेचे श्रम चितांत आणून राजापूर प्रांती गाव व ठिकाणें इनाम करून दिल्हीं आहेत ती राजश्री कान्होजी आंगरे सरखेल यांचे कारकीर्दीपर्यंत अविछिन्न अनभविली. अलीकडे ठिकाणे चालतात, गावमात्र चालत नाहीं. येविसीं आज्ञा होऊन पूर्ववत प्राां चाले ते करावें म्हणोन त्यावरून मनास आणितां पहिले यांचे वडिलानी श्रम केले व हाली हे स्वामी सन्निध सेवा करीत आहेत. यांचें चालवणें स्वामीस अगत्य जाणोन हें आज्ञापत्र तुम्हांस सादर केलें असे. छ ९ रजब सुहूर सन इहिदे आर्बैन मया व अलफ सुदन असा.

खासा माहाराज कैलासवासी शाहू माहाराज स्वामीचें श्वहस्ताक्षर हातरोख्यांत आहे त्याची नकल.

¶*King Shahu issues instructions to Sambhaji Angria to allow Pralhad Lingoji and Murar Ramchandra Prabhu of Rajapur to enjoy the vatan and inam granted to them for their services to the late king Rajaram at Gingee*

No. 136] [*2-11-1740*

कोंकण जमाव रु. नं. ४४

॥ मा। अनाम देशमुख व देशपांडियान प्रांत बेलापूर यांसी बाळाजी बाजीराऊ प्रधान सु॥ इहिदे आर्बैन मया व अलफ. साल गुदस्ता तीर्थरूप राऊ कैलासवासी जाहालियाचे वर्तमान कुलाबाचे मुकामी वैशाख व॥ पंचमीस आले. उतरकार्य जाहालियावरी भूमिदान करावयाचा सिधांत शास्त्रता जाहाला, तेव्हा वेदमूर्ति राजश्री हरभट बिन माहादेव पटवर्धन गोत्र कौंडण्य भले वेदशास्त्रसंपन्न पाहोन मौजे चौल ता। पंचनद प्रांत मजकूर पो। जमीन लागवड बिघे ०१० दाहा उदकदत करून दानपत्र करून हे पत्र तुम्हास सादर केले असे. तरी तुम्ही मौजे मजकूर पो। सदरहू दाहा बिघे जमीन चतु:सीमापूर्वक वेदमूर्तीचे दुमाला करून यांस व याच्या पुत्रपौत्रादि वंशपरपरेने कुलबाब कुलकानू देखील हकदार चालवणे. प्रतिवरसी नूतन पत्राचा आक्षेप न करणे. या पत्राची प्रति लेहून घेऊन हे पत्र व॥ जवळ परतोन देणे. जाणिजे छ २२ साबान आज्ञाप्रमाण.

¶*Balaji Bajirao grants some land in inam to Harbhat Patwardhan in memory of the Peshwa Bajirao's death.*

No. 137] [*7-3-1747*

छा। ६ रालौवल च्यार घडी दिवस बाकी

श्रीशंकर

तीर्थरूप राजश्री भाऊ स्वामी
वडिलाचे सेवेसी

आपले रघुनाथाने चरणावरी मस्तक ठेऊन साष्टांग नमस्कार विनंती येथील कुशल ता। छ ५ रबिलौवलपावेतो वडिलाचे असिर्वादेकरून सुखरूप आसो विशेष. साप्रत आपणाकडून पत्र येऊन वर्तमान कलत नाही तरी यैसे नसावे. सदैव पत्र पाठऊन लेकराचा सांभाल करीत गेले पाहिजे. यानंतर येथील मजकूर काल संध्याकाली तीर्थरूप व सारे आम्ही दरबारास गेलो होतो. तीर्थरूपानी वस्त्रे नजर केली. त्यावर आम्ही बाईकडे गेलो तेथे हि वस्त्रे नजर केली. त्यावर घरास आलों. दुसऱ्या दिवसीं पाहटेस दो घटिका दिवसास दरबारास गेलो. त्याजवर तीर्थरूपास वस्त्रे दिली, आम्हास ठेवावयाची आज्ञा जाली. त्याजवर तीर्थरूप फतेसिंगबावाच्या डेरियास गेलो. आम्ही घरास येऊन जेऊन सिकारीस जाणार तो राजश्री आमच्या डेरियाहून चालले. तेव्हा म्या धाऊन

जाऊन अर्ज केला की डेरियास चलावे त्यावर डेरियास आला. तीर्थरूपानी वस्त्र थोडी बहुत व जवाहीर थोडे बहुत नजर केले. लोकास वस्त्रे द्यावीं कीं काय म्हणोन बाबानी पुसलें, त्यावर आम्ही जातों, असे म्हणोन सिकारीस गेले. चिमणगाव पावेतो आम्ही होतो. तेथे यमाजीपंताच्या घरी मुकाम केला. प्रतिनिधिचेहि आजच कूच झाले. तेहि चिमणगावास गेले. उद्या तीर्थरूपाच्या कुच्याची वार्ता आहे, होईलसे वाटते. मग आम्ही राजश्रीच्या लस्करात जाऊ आपणास कलावे म्हणोन लिहिले असे. बहुत काय लिहिणे कृपा केली पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*Raghunathrao to Sadashivrao : describes how king Shahu visited the tent of Nanasaheb and was presented with robes. The whole letter is in the writer's autograph.*

No. 138] [*1777?*

कोकण रु. नं. ५२९

श्री

यादी चव्हाण कोकणराव देसाई व वेक देसाई मामले हमजाबाद सुभा दाभोल तालुके आजणवेल याचे देशमुखीचा हक सरकारात जफ्त आहे तो सन सीत सबैनापासून मोकला करून याचा यास परभारा रयताकडून देणे म्हणोन सनद सादर जाहली. त्याजवरून गावगनाचे खोत सुभास आणून हकाची चौकसी मनास आणिता सर्वानी सागितले, की पहिले पासून यैन जिनसी दर खंडीस गला येक मण व नख्त बाबेस दर रुपयास यक आणा प्रमाणे हक मागापासून चालत आहे. निमे देशमुख व निमे देशकुलकर्णी याप्रमाणें हक जमेस आहे. तुलाजी आंगरे यानी आजणवेल व गोवळकोट घेतल्यावर कैलासवासी शाहू माहाराज याचे भेटीस गेले. ते समयी सिर्के यानी सकवारबाई याजकडून तुलाजी आंगरे यास सांगोन राजाराम याचे वेलेस सिर्के गैरवाका समजाऊन सनद घेतली होती परंतु सनद चालली नाही. सखवारबाई याचे भिडेमुले आंगरे यानी कबूल केलें आणि जमीन रयतवर दर खडीस गला आदमण ज्याजती व पेशजीचे हकदारपैकी अदमण येकून दर खंडीस येक मण गला सिर्के यास देविला. बाकी हकदाराकडे आदमण राहिला. सिर्के याचे वर्षे दोन वर्ष मात्र चालले. कैलासवासी नानासाहेब याचे वेलेस चव्हाण व येक देसमुख व सिर्के याचा कजिया जाहला ते वेलेस कान्होजी सिर्के यास दरखंडीस आदमण प्रो करार करून सनदा दिल्ह्या. (अपूर्ण)

¶*This paper mentions the visit of Tulaji Angria to the court of Shahu after having captured Anjanvel and Gowalkot. At this visit Tulaji granted some claims to the Shirkes at the intercession of Rani Sakwarbai which rightly belonged to Chavan Kokanrao.*

No. 139. [12-12-1749?

पुणें जमाव, नं. १६६०

श्री

सरंजाम राजश्री संभुसिंग जाधवराव इा सन इहिदे सेलासीन.

बेरीज रुपये २९१७७९.

तो

२४८६७९ सरलस्करपैकी सरंजाम राजश्री सिदोजीराव निंबालकर यासी दिला होता, तो होली मशारनिलेस दिला. बेरीज रुपये २९४६७९. पैकी पो आधेगाव ।· पाव जानोजी सेवाले .यासी दिला. त्याची बेरीज ६००० बाकी

२९०० सरंजाम राजश्री फतेसिंग भोसले रुपये १९०००. पैकी सिदोजी निंबालकर याच्या पुत्रास पाा आस्टी दिली. बेरीज १६९०० बाकी १००० पाा आस्टीपैकी देह ३

९०० ताा पेडगाव

२९० मौजे हिसरे १

२९० मौजे पांडे १

९००

९०० मौजे डोणगाव ताा कडे १

९०० मौजे मोहू पाा सिरसाल १

२९००

६०० मौजे मालेगांव कर्यात बारामती, मोगलाई तर्फेचा यैवज

२९१७७९

पैकी वजा :

१००० मौजे रावणगाव ताा पेडगाव हरि नारायेण याची कन्या

१००० मौजे पोथरे ताा इनाम सुजेवर्ती गोसावी

२०००

4974

बाकी सरंजाम मशारनिलेकडे ता मार्गसीर्श पूर्णिमा शुक्रनाम संवत्सर.

	बेरीज	रुपये :
२०७०००	माहाल	१०.
४२७७९	देहाये	६१॥'
२४९७७९		

¶*Details of the Saranjam of Shambhusing Jadhav are given in this paper since 1730 to 1749.*

No. 140] [*28-7-1750*

सुा इहिदे

राजमंडल

सा राजश्री पंत प्रधान
माहे रमजान छ ५ रोज
खास दस्तके

पाा मजकूरपैकी राजश्री संताजी आटोले धुरंधर समसेर बाहादर याजकडे पेशजीपासोन मुकासे आहे, तेणेप्रो साल मारी करार आसे. तरी तुम्ही माारनिलेसी रुजू होऊन मोकासबाबेचा वसूल सुरलीत देणे [पुढें तपशील]

यांजकडे फडणीस रा माणकाजी जिवाजी, जमेनीस यशवतराव दताजी

राजश्री सयाजी आटोले सफेजंगबाहादर दिा रा सरलस्कर याजकडे पेशजीपसोन जमावाचे बेगमीबदल मुकासा आहे तेणेप्रो सालमारी करार आसे [याची जमेनिसी मल्हार शकर याजकडे]

पाा मजकूरपैकी राजश्री केरोजी आटोले याजकडे पेशजीपासोन जमावाचे बेगमीस मुकासे आहेत त्याप्रो साल मारी करार आसेत.

पेशजीपासोन राजश्री सुलतानजी येशवंतराव गाढवे याजकडे मुकासे आहे तेणेप्रो साल मारी करार आसेत.

राजश्री तुकोजी आटोले सेना बाराहजारी याजकडे जमावाचे बेजमीबदल मुकासा आहे तेणेप्रमाणें सालमजकुरी करार बिताा

[याची जमेनिसी विनाजी रंगाजी याजकडे]

¶*The Peshwa grants mukasas to the Atoles for the maintenance of their contingents.*

No. 141] [31-1-1750
रु. नं. १७८९ तालीक
राजाराम

श्री

सदरहू मज्यालसी बेहुजूर राजश्री बालाजी बाजीराव व सदासिव चिमणाजी उपनाम भट देशमूख दिवे श्रीवर्धन यासी म्हालोजी बीन माणकोजी गाईकवाड पाटील मौजे बहुली ता। मुठेखोरे सु।। खमसैन मया व अलफ. तुम्हास खरीदीपत्र लेहून दिल्हे यैसे जे. तीर्थरूप माणकोजी बिन बालोजी गायेकवाड देसमुख व संवत नादेड येथे येऊन माहाराज सिव छेत्रपति स्वामीच्या खाशा मुद्बखावर चाकरीस राहिले. प्रथम समध सिंदखेडच्या जाधवासी केला.

(खरीदीपत्राचा तपशील पुढें दिला आहे तो जरुरी नसल्यामुळें गाळला.)

¶*Maloji Gaikwad of Bahuli in a letter to the Peshwa mentions that his father served in the kitchen of Shivaji.*

No. 142] [1755-56
[शके १६७७ ते १६७८]

महादाजी अंबाजी याच्या
कुटुंबांतील मंडळी
सीत खमसैन मया व अलफ

१ राजश्री नाना व सौ बया
१ ,, आबा
१ ,, आस्करराऊ
१ सौ कासीबाई
१ राजश्री बापू (टोपीस दाल रेशमी) [आस्कररावाचा मुलगा ?]
१ सौ राजूबाई (माहेरास गेली)
१ सौ मथाबाई (छ १८ रावल न्हाण आले)
१ राजश्री बजोबाच्या (कुडक्यास सोने)
१ राजश्री [आस्कर राऊ]
सौ कासीबाई
मुलगा [बापू ?]
मुलगी वेणू
१ सौ गंगाबाई
१ मातुश्रीकडे

६३६७।। सौ बयाचे तुळेस खर्च बा। हिसेब आलाहि (दा) आसे.

१८५८ ।॰ सौ बयाचे उतरकार्यास तांबे ताटे वाट्या खरिदी
यात्रा आळंदी

इमारतीकडे खर्च रुपये

४६८३७।÷। इमारत श्रीवटेश्वर काम देवालय याचे

रुपये

१३९००८÷। मजुरी माणसे बा। खतावणी दरमाहा येकंदर आसामी आदा
[पुढे माहेवार खर्च]

१८१७९।।।= पाथरवट आसामी यो दरमाहा येकंधर आदा
[पुढे माहेवार खर्च]

८४४।।≡ गवंडे आसामी येकधर यो दरमाहा

३७०।।= सुतार आदेसुत

४०१।।॰ घिसाडी

३५६।≡। कारकून आसामी २ यो आदा
२०६ जगनाथ नारायण
[तपशील]
१५० रामजी आबाजी

३१७१।।।= खरिदी कोळसे बारमाही खंडी
३१७८३।।।
दर खंडीस रुपये १० प्रमाणे

१५९२।. खरिदी चुना बारमाही खंडी
१७६।।।३।॰
दर खंडीस रुपये ९ प्रमाणे

४।। खरिदी वाळू खंडी ९ दर ॰।।॰

२४२०८।॰ लागवड सरसाल खर्च रुपये
१५६ सोलकीच्या माणसास बकरी या बा। इनाम दर माहा रु॥ १३ प्रो दरमाही

4977

१४६१॥। कारेगारास इनाम
दिल्हे

[तपशील]

६७॥= मंडपाचे पायाचे मुहूर्तास व देव-
लाचा मंडप पाडावयासी ता
जगनाथपंत नख्त व खुर्दा
९ निमोण्यास विटा १३३०
१२८।। खाण वाग डोंगर येथे तीन वेळ
जत्रेस बकरी वगैरे
२॥÷ जेजूरकर सुतार चौचाकी नीट
करावयासी आला त्यास तिवट
१ यो
१३३। खरिदी बाभळा चौचाकीस व
तर्फास खाणीवर ४२

¶A list of some of the members of the Purandare family and of the charities granted by them to some of the shrines at Saswad and Purandar.*

No. 143] *[7-11-1756*

श्री

नेमनूक संवस्तान श्रीज्ञानेस्वर सुा सन सबा खमसेन मया आलफ झा कार्तिक वद्य १ ता कार्तिक शुध १५ सन समान रुा १७१५.

ता

१२० श्रीनवेद्य तीन यो रुा.

७३२ देवाच्या कारखान्यास.

७५ पुराणिक रुा ६। येक दरमाहे

६० धोंडभट आभिषेक

१९२ वाजंत्री आा ५ यो दरमाहे करार रुा.

१२ आा ४ दर ३ प्रा

४ आा १ महिने

१६

यो दरमाहे.

७२ पखवाजी दरमाहे रुा ६ प्राो यो
३० गुरव पुजारी दरमाहे २॥ प्राा बारमाहे
४८ देऊळ झाडायास आा २ दरमाहे २ बारमाहे
२४ मशालची दरमाहे २ प्राा
४४ पाणका श्रीस आभिसेकास सरंजामास
१२ पंचारतीस तूप बारमाहे रुा
९० नंदादीप बारमाहे
१२९ पोशाख २ रुा.
६२॥ श्रीआशाडी
६२॥ कार्तिकी

१२९

७३२

३०१ गांव निा कमावीस वगैरे खर्च
१७६ प्यादे आा ४ यो आकर माहे दरमाहे ४ प्राा.
१२५ कारकून आा १

३०१

४६६ संत महंत माहापुरुष.
२९ पुरुषोत्तमबावा.
१४४ गीताद्याईबावा माहापुरुष.
२९ नरसीभट.
३० त्रिंबक गोसावी.
१२ सिवराम गोसावी.
१८ गोविंद गोसावी नृतकरी.
१८ गीताद्याईबावाचे भाऊ.
१३० पंढरीस जाता वगैरे खर्च विठोबा गोसावी.
१८ परमहौस नंगा बावा दारकाबाई.
१२ राघोबा गोसावी.
२४ नारोबा गोसावी यांचे पुत्र मोरोबा गोसावी मोझे.
१० सिवराम नारोबा मोझ्याचा सिस.

४६६

६० पुजेचे साहित श्रीस किरकोल साहित्य दरमाहे रुा ५ प्रा यो बारमाहे.

१८ माली फुलें तुलसी श्रीस

१८ हरिगिरी गोसावी नंगा.

१७१५

नेमणूक श्रीक्षेत्री ज्ञानेश्वर येथे गांवपैकी खर्च सतरासे पंधरा रुा करार करावे. बारमाहे करार करावे. करार.

¶*A list of expenditure, under various heads, sanctioned for the temple of Dnyaneshwar at Alandi, for the year commencing 7th November 1756, the total sum allowed amounting to Rs. 1,715.*

No. 144] [*22-6-1758*

रु. नं. १९८९ नकल

श्री

श्रीमंत माहाराज मातु:श्री आईसाहेब याणी राजमान्य राजश्री धोंडो माहादेव सेनाकर्ते यासी आज्ञा केली यैसी जे. तुम्हीं राज्यातील पुरातन मातबर सेवक तुमचे वडील सखोपंत यानी चिरंजीव कैलासवासी शाहू बावा जवल मोगलाईत बहुत श्रम केले यास्तव त्यास शेनाकर्तीचे पद व थोरले वाडियातील मजमू देऊन तेथील येखत्यारीचा कारभार सांगितला. त्याजप्रमाणें तुमचे वडील व तुम्ही करीत गेला. मधें विष्णु नरहर याने साहेबास गैरवाका समजाऊन मजमूची घालमेल करविली त्यावरून तुम्ही निघोन गेला. त्यास मारनिले सरकारचें नुकसान करून पळून गेले. यैसियास तुम्हीं पुरातन सेवक इतबारी तुम्हापासून वावगी वर्तणूक व्हावयाची नाही हे समजोन तुम्हावर कृपाळु होऊन पूर्ववत प्रा मजमूचा धंदा तुम्हांस सांगून हे आज्ञापत्र सादर केले असे.

त्याप्रों भोगवटा चालत आहे.

आसल पत्राप्रों नकल पाहिली. सदासिव तुकदेव बिा गोविंद कोंडो सेनाकर्ते छ २० रमजान.

¶*Dhondo Mahadeo Senakarte is given the office of Mujumdar by Tarabai.*

No. 145] [14-2-1693

तालीक

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके १९ अंगिरानाम संवत्सर माघ बहुल पचमी भोमवासर क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजाराम नृपति याणी चांदजीराऊ बिन नागोजीराऊ पाटणकर देशमुख पा पाटण यास दिल्हे वृत्तिपत्र यैसिजे. तुम्ही स्वामीचे पुरातन सेवक सेवा बहुत येकनिष्टेने केली आहे व तुम्ही जमाव घेऊन कर्नाटकांत राजश्री संताजी घोरपडे सेनापति यासमागमे येऊन सेवा करीत आहा. यास्तव स्वामी तुम्हावरी बहुत संतोसी होऊन तुम्हावरी स्वामी कृपाळु होऊन तुम्हास इनाम पूर्वी परगणे पाटणाखाले गाव व इनामदार करून माहाल इनाम दिल्हा असे. तुम्ही माहाल आपले स्वाधीन करून घेऊन लेकराचे लेकरी इनाम अनभऊन सुखरूप असणे. या वृतीस भोसला होऊन इस्कील करील तो भोसल्याचे वंसीचा नव्हे. यासी आणिक कोणी अन्यथा करील त्यास धर्म शास्त्रीचे वचन

स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेच्च वसुंधरां ॥
षष्टिवर्षसहस्राणि विष्टायां जायते क्रिमिः ॥ १ ॥

हे पातकें जाणोन तुम्हास इनाम चालवितील. तुम्ही देशमुखीचा सेवा करून सुखें असण जाणिजे. निदेश समक्ष मोर्तब.

तेरीख छ १९

जाखर सुा सलास सितैन

¶*King Rajaram rewards the services of Chandjirao Patankar.*

No. 146] 1759-60 ?

रुमाल नं. १७१२ जमाव.

नकल.

श्री

राजश्री जगद्वराज राजे संस्थान
श्रीरंगपटण गोसावी यासी

ꣳ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये श्री बालाजी बाजीराऊ प्रधान आसीर्वाद. उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे. विशेष राजश्री आनंदराव गोपाल यांस संस्थान मार येथील खंडणी सरकारची होईल, त्यासिवाय साल दरसाल रुपये ५००० पाच हजार. खंडेराव

बनाजी दिंमत हैदरनाईक याचे गुजारतीन करार पेशजी सनद राजश्री गोपालराव गोविंद यांनी करून दिल्ही आहे; तरी सदरहु वर्षासन सरकारचे खंडणीसिवाय यास देत जाणे. दरसाल ताजेपत्राचा आक्षेप न करणे. रा छ १९ रजब. सूज्ञाप्रति विशेष काय लिहिणे.

¶*Anandrao Gopal Supekar Deshpande is granted an allowance of Rs. 5,000 by Peshwa Balaji Bajirao.*

No. 147, [Before 1745

रु. नं. १७७२

श्रीशंकर

श्रीमंत राजश्री बाबा स्वामीचे साो

पोष्यें माहादाजी गोविंद सा नमस्कार विनंती येथील कुशळ ताा छ २१ जमादिलावल मुकाम इंद्रप्रस्थ स्वामीच्या कृपावलोकने यथास्थित असे विशेष. कृपा करून पत्र पाठविले तें पावोन परम समाधान जालें. येथील वर्तमान सविस्तर पूर्वी लेहले होतें व सांप्रतहि जे रदबदल जाली ते विस्तारे श्रीमंत स्वामीचे सो लेहली आहे त्यावरून सविस्तर विदित होईल. याचे उतर ज्या प्रकारें सादर होईल त्याप्रमाणे वर्तणूक करूं. वतनपत्राविशयीं बहुत प्रकारे लेहले त्यास स्वामीच्या आज्ञेप्रमाणे सार्वभौमास अर्ज करून परवाणगी घेऊन याददास्त शुरु केली. हे तयार जाली म्हणजे फर्मानास काम लाऊं. देशपांडीयेपणाची सनद बिना पेशकस होत नाही, यास्तव वीस हजार रुा पेशकस कबूल केला, त्यापैकी चौथाई सध्या द्यावी लागते. याखेरीज सनदेच्या तयारीस मुत्सद्यांस खर्च वेच पडेल. सारांष जैसे बनेल तैसे करून पातशाही सनद करून पाठवितों. याविषयीं कांही चिंता न करावी. चित्रें व अतरहि मेळऊन पाठऊन देतों. वरकडी सर्व यथास्थित आसे. + बहुत काथी लिहिणे कृपा लोभ असों दिजे हे विज्ञप्ति.

¶*Mahadaji Govind (Hingne ?) to Baba (Mahadoba Purandare) informing him of the writer's difficulties in procuring imperial sanads for the Purandare vatans. The paper must be referred to the regime of Peshwa Balajirao and the time of Mahadev Bhat Hingne.*

+ येथून अक्षर वेगळें लिहिलेलें आहे व तें बाळबोधींत आहे.

No. 148] [1761 ?

जमाव रु. नं. १६६३

श्री

यादी कृष्णाजी विठल टिपणीस याचे सरचिटणीसीचे वतन पसजापासून असतां अलीकडे चालत नाही. सा मागील कागदपत्र व दाखला भोखवटा पाहोन सरकारांत समजवावें म्हणौन आज्ञा जाली, त्यावरून पंचानी कागदपत्र पाहोन वतन खरे म्हणोन याद ठराविली. पंच आसामी आठ पैकी येक * * श्री धोंडो माहादेव यांणी कागदपत्रांत दिकती आहेत म्हणौन दिकतीची याद लेहून दिली आहे. त्याचे जाबसाल कसे म्हणौन पुसिलें, त्यांची उतरें सुा इसने तिसैन मयां व अलफ

राजिनाम्यांतील दिकती म्हणतात कलमें

रयतेकडील राजिनाम्याचे हातचा त्याचे हातची जेलाची वाटणी असावी ते नाही म्हणतात कलम १

याचें उतर जैल म्हणजे तपसील ज्याणें राजिनामा लिहिला त्याचे हातचा माहालवार नाही हा दोष म्हणतात, त्यास ज्या माहालचे जमीदार त्या त्यापासून बेरजा भरून लिहून घेतलें व त्याप्रो भोगवटा चालविला व बाजेबाजे वतंदारांजवल कानूजाबते आहेत ते पाहातां त्यातहि दाखला आहे. तेव्हां दोष म्हणतात तें चांगलें नाही. ज्याचे त्याचे हातें लिहिविलें हें वतंदारांस ठाऊक आहे.

हिजरी सन व जुलूस मिळतो, आर्बी सन मिलत नाही म्हणतात कलम १

याचें उतर राजिनाम्याचा फसली सन असतां हिजरी धरून जुलूस मेळऊन

राजिनाम्याचे वाटणीची येकुणात नाही व दोन बंदाखाली तोंडासी तोंड लाऊन नवे दोन तुकडे जडले, जोडावरील मोहरा शेम विशेम जमिदारांचे निशाण्यांची खातरजमा असावी म्हणतात कलम १

याचें उतर येकुणात होऊन राजिनामा पुरा जाला मग माहालदार तपासि(लाच्या) निशाण्या सर्वांच्या जाल्या तेव्हां दुसरे येकुणातीचें प्रयोजन नाही. तुकडे दोन जडल्याचें कारण कल्याण भिवंडी दोन तालुक्याचे दोन देशपांडे असतां येकानी राजिनामा लिहिला होता, सा दुसरे देशपांडे यांणी आपले हातचें अक्षर असावें म्हणौन आक्षेप धरून तुकडा

आबौ सनात तफावत म्हणतात त्यास तो सन फसली हें कशावरून म्हणावा तर चौधरी प्रा कल्याण भिवंडी यांचे निवाडपत्रांत दाखल्यास हा राजिनामा बार केला आहे त्यांत फसली लिहिलें आहे व राजिनाम्यांत आर्बी सन अक्षरशाहा लिहिला आहे तो फसलीस मिलतो, तेव्हां फसली सनच प्रमाण. यास जुलूस न मिळावयाचें कारण औरंगजेब पातशाहा तख्तीं बसले तो पहिला जुलूस त्यास कोकणात च्यार जुलूसपर्यंत सिवाजी राजे यांचा अमल पांचवे जुलुसांत मिर्जा राजे जैसिंग व दलेलखान पठाण दिलीहून दक्षणेस येऊन राजेयांसी सलूख केला त समई राजेयांही कोंकणप्रांत त्यांस देऊन आपण व संभाजी राजे दिलीस गेले यास्तव पांचवा जुलूस असतां कोंकणांत अमली पहिला जुलूस धरून चालविला. याप्रों कोंकणप्रांतातील बाजे बाजे जमीदार यांचे महजर आहेत. त्याजवर आर्बी सन फसली सन या राजिनाम्यास जुलूस सुधां मिलण आहे. चालीप्रों फसली सनात व आर्बी सनात व जुलूसात तफावत नाही.

वतनी सर चिटणिशीची म्हणावी तर येकसे नऊ होन मुशारा यावरून सरकाराची चिटणिसी दिसते म्हणतात.

कलम
१

याचे उतर इदला पातशाइत वतनी सरचिटणिशी करून देऊन मुशारा एकसे नऊ होन चालिवला. पुढे लिहून घातला तो तर तुकडा तोंडासी तोंड लाऊन जडला नाहीं सांदाच आहे. दुसरा तुकडा जैलाखालीं तोंडासी तोंड लाऊन जडावयाचें कारण पो नसरापूर येथील रुसूम येकतीस रुो तर्फावार वाटणी आगोदर त्या माहालचे कोणी होते, त्याणी लिहिली यावर तर्फ मा-रचें देशक यांचे विचारास ते वांटणी न ये, सा सदरहू येक-तीस रुपयांची वांटणी पुन्हां जमीदारानी आपले समजुतीची आपले तर्फेची केली, तो तुकडा तितकाच येकावर येक जडावा तर आंतील आंगास भिवंडी माहालचे सदराचीं अक्षरें बुज-तात. सा तोंडासीं तोंड लाऊन खाली पटी ते कालींच देऊन वरत्या मोहरा केल्या आहेत. तु-कडा नवा नाही. त्याकालचे कानू जाबते त्या माहालचे जमिदा-रांचे रुसुमाचे आहेत, त्यांत सदरहू वाटणी बार आहे. तेव्हां जमिदारी पत्र त्या वेलेस तुकडा घातला रुसुमाचे जाब त्यासही वांटणी त्याप्रों आहे तेव्हां दोष येत नाही. जमीदाराचे निशा-ण्याची खातरजमा तर त्यांचे रुसुमाचे जाब त्यास दाखल त्या प्रो भोगवटा चालिला ही खात-रजमा याहून दुसरी खातरजमा कसी असावी.

4984

अलंगीर पातशाई अमलांत आज्ञा जाली की आमचे पातशाईत वतनी चिटणीस जुनर व औरंगाबाद येथे आहे त्यांस मुशाहिरा रयत निसबत चालतो त्याप्रों तुम्ही रयत निसबत राजीपणे हक करून घेऊन वतनी मिरासीचें काम करीत जाणें. त्यावरून रयत निसबत हक घेऊन वतन चाललें असतां सरकारची चिटणिशी घडत नाही, वतनी खरी. हाली जुनर वगैरे जागां चिटणिशी वतनें चालत आहेत ती सरकारी नव्हेत, तेव्हां हे सरकारची कसी होईल ? यावरून सरकारी असें म्हणतात तें ठीक नाही.

राजिनामा सरकारात न जाता लिहिण्याचे सिरस्त्यास सलाह हकीम म्हणतात व सरकारांत राजिनामा जाणार त्यात शपता घातल्या आहेत तेव्हा हकमाचा यखत्यार राहिला नाही म्हणतात.

याचे उतर इदलशाई कारकीर्दीत सर चिटणिसीचें लिहिणें करीत आले त्याप्रोंच अलंगीर पातशाहा याजकडील अमलदार याजवल चालत होते त्याचे यखत्यारी हुकुमावरून सलाह हकीम राजिनाम्यात जमिदारानी लिहिलें तें ठीक आहे व जमिदारीचीं पत्रें होतात त्यात शपता ल्याहावयाची चाल आहे.

कल्याण प्रांत विज्यापुराकडे नसतां सरकार आं म्हटले आहे तेव्हां सरकार विज्यापूर किंवा कल्याण कोणतें म्हणावें म्हणतात कलम

१

याचें उतर निज्यामशाई मोडून इदलश्याहीं कोकण प्रांत घेतला तेव्हां त्याणी दस्तूर माफक आं म्हटलें हें कल्याणास म्हटलें याचा संशय कां असावा?

पैशाचें कलम ज्याचे हातचा राजिनामा त्याचे हातचे वरतें यावें तसें नाहीं, परंतु शफीखानाच्या परवान्याची नकल काजीचे मोहरनसीं आहे त्यांत दाखला दाखवितात त्यास काजी जसा प्रसंग पडतो त्या साधनास मोहरा करून देतो. असे बहुत वेव्हार दृष्टीस पडले यामुलें प्रमाण धरवत नाही म्हणतात कलम

१

याचें उतर जैलाखाली पैशाचें लिहिलें व काजीचे मोहरेनसी नकल दाखवितात त्यास काजीचे मोहरेचे कागद खोटे निघतात यावरून प्रमाण धरवत नाही म्हणतात, त्यास महालवार पटी ज्याची त्याणी लिहिली. पैशाचें कलम सर्वां महालचे सा सेवटीं लिहिले. काजीचे

मोहरेची नकल प्रमाण नव्हे म्हणावें तर महंमदबाकर व लछीराम यांची असल सनद पुढें जाली त्यांत बार आहे. यावरून इतर काजीचे कोठे खोटेपणा आढलला असला म्हणून यास दोश लावावा असें होईल कीं काय?

भागवेटियातील दिकती म्हणोन लिहिल्या कलमे

राजिनामा जाल्यापासून तिसा वर्षांपुढें भोगवट्याचीं पत्रें आहेत, जाल्या दिवसापासून नाहीत म्हणतात कलम १

याचे उतर बहुतां दिवसाची गोष्ट, दंगे बहुत जाले, त्यांत कागदपत्र गेले तिसा वर्षां आलीकडे दाखवितात तेव्हा मागील भोगवटा पुरला

राजिनाम्यावर तिसरा जुलुस असतां ता। कोरकडा येथील बागराव देशमुख याणीं हाकाविसी पत्र लिहिले आहे त्यावर तिसरा जुलुस आहे तेव्हा राजिनाम्या अगोधर रुसूम कोठील असावा म्हणतात कलम १

याचे उतर तिसरा जुलुस राजिनाम्यावर औरंगजेब पातशाहाचा आहे ते कालचे पत्र कोरकडा येथील नाही. पत्रावरील तिसरा जुलूस अलीकडील बहादरशा कोचक पातशाहा औरंगजेबामागें आला त्याचा हें कशावरून म्हणावें तर राजिनाम्याचे कारकीर्दीत गोविंद कृष्णाचें नाव आहे. पुढे कोरकड्याचे पत्र जालें तें त्याचा लेंक विठल गोविंद याचे नावें आहे. यावरून राजिनाम्यावरील तिसरा जुलूस औरंगजेबाचा कोरकड्याचे पत्रावरील जुलूस बाहादरशा याचा याप्रों आहे.

किले कोथलागड येथें वस्तीस असतां कागदपत्र गेल्याचा सुरत महजर जाला आहे त्यांत संशय कीं होते (?) याचे पारपत्यास जाणे आणि बराबर मालमवेसी सनदा पत्रा व कबिला नेणे हें कसें असेल ते असो, दिकत दिसते म्हणतात कलम १

याचें उतर किले कोथलागड येथील आमिनी करून कुटुंब व माल व मवेसी वगैरे वस्ताभाव कागदपत्रसुधा किले मारीं होते पारपत्यास गेले असे नाही. तेथें काही दिवसानी दंगा होऊन किला माहाराजानीं घेतला ते समई वस्तभाव वतनी कागदपत्र गेले हे वर्तमान सर्व जमिदारांस समजलें, त्यावरून त्यानी सुरत महजर पत्रें गेल्याचा करून दिला आहे.

रसी पत्रातील संशय म्हणतात कलमे

हाजी शफीखान याचे सनदेची नकल काजीचे मोहरेनसी आहे त्यांत सिकेतर व इसाफत. जमिदारांच्या राजिनाम्याप्रो म्हणतात आणि दोनी कलमें राजिनाम्यांत नाहीत. बिनमखता उगवणी सालिना टके ३६ करणे म्हणोन मजकूर त्यास सिके तर इनाम नाहीत. असल सनदा गेल्या म्हणतात त्यांत काय असेल तें असो म्हणतात

कलम १

येक राजिनामा माहालानिहायचे जमिदारांचा म्हणोन त्यांत हे मार नाहीत. ज्या माहाली सिकेतर तेथिल जमिदारानी राजिनामा करून दिला तो बजिनस आहे व इसाफत ता। चोण येथील जमिदारांचा राजिनामा होता तो दंग्यात गेला, परंतु हाजी शफीखानानी सनद दिली त्यांत राजिनाम्याचा उध्धार लिहिला आहे त्या सनदेची नकल काजीनी केली ती खोटी म्हणावी तर हली राजिनामा माहालानिहायचे जमिदारांचा व तर्फ मुरबाड येथील सिलेंतराचा राजिनामा बजिनस आहे, तेव्हा इसाबतीचा चोणचे जमिदारांचा होता तो मात्र गेला, परंतु त्या माहालचे जमिदारांचे रुसुमाचे कानूजाबत्यास गांवचा दाखला आहे यावरून नकल प्रमाण आहे.

सनदा असतां धर्मंगददास व करीमबेग याचीं पत्रें करून घेतली आहेत त्यास हाजीशफीखान याचे सनदेचा उधार आहे, वरकडांचे पत्राचा उलेख का नाही म्हणतात

कलम

याचे उतर धर्मंगददास व करीमबे हे सुभाचे अमीन त्याही शफखि दक्षणचे दिवाण त्याचे सनदेचा उध्ध आणिला, वरकडांचे पत्रांचा दाखल ते आपले सनदेत का लिहितील हाली सनदा ज्यांचे नांवाच्या आहे त्यांच्या दुसऱ्या दृष्टीस पडल्या स्वछ्य बोलावयासी येईल म्हणता

कलम

याचें उतर सनदात दिकत आसर तर वतन चालून भोगवटा कसा होत जमिदारांजवळ रुसुमाचे जाब त्यां दाखला आहे वसुलबाकीच्या पट आहेत वगैरे दाखले पुरतात याहु दुसरा मुकाबला काय म्हणून असाव

नारो भिकाजी आंगरे यांचा का भारी, तो सिवाजी महाराजे यांचे वेळे आंगरे यांचा अमलच नाही तेव नारो भिकाजी कोठून असावे? तश सरदेशमुख अली चवधरी म्हणव होता मग त्याजकडे द(स)रदेसमुर कोठिल म्हणतात

कलम

याचे उतर प्रांत मारची देशमुर पहिली अली चौधरी यास होती. पु

4987

पेशकसी दाहाशें येकावन रुपये सरकारांत भरणा जाला असतां दुसरी पत्रें बाकीचे फडशाविसीं आहेत बितपसील

हवाला नारो भिकाजी रुा	सनद दयानत-खान रुा
३२९।	४०३।

येकूण सदरहूची लगत मिलत नाही म्हणतात कलम १

याचें उतर पेशकसी करार जाली होती त्यापैकी सन दाहाशें सत्याहातरी-मध्यें तीनशे सवायेकूणतीस रुा देणे राहिले होते, त्याचा हवाला नारो भिकाजीचा होऊन फडशा जाला. उप्रांत त्रेतालिसावे जुलुसामधे येकंदर नजरेच्या वसुलाची रुजुवात होतां दफ्तरीं बाकी चारसे सवातीन रुपये निघाले, तेव्हा कबजा दाखऊन बाकी दूर करवावी तो कबजा गेल्या सा बाकी * * * चेऊल या माहलाकडे सनदा घेतल्या की हकाचे यैवजपैकी निमे या बाकीत घेऊन निमे यैवज सर चिटणिसाचे पोटास देणे. याअन्वये पत्रें घेतलीं आहेत. याप्राो दोनी मार निराले असतां लगत कसी मिलेल?

सिवाजी माहाराजांस जाली त्यावरून चौधरी प्राा मारी हे पातशाईत जाऊन दोन रुपये सेकडा निराले करून घेतले. हा दाखला चौधरी यास सर-कारचे निवाड पत्र करून दिले त्यांत लिहिलें आहे. राजे याजकडून ते समई कोकणचे सरदेशमुखीचा कारभार नारो भिकाजी करीत होते. आंगरे यांजकडील नारो भिकाजी दुसं

सनदा गेल्यावर महंमद बाकर व लछिराम याचें पत्र घेतात त्यात पत्रें गेल्याचा उलेख नाही म्हणतात कलम १

याचें उतर ते वलेस कसें समजोन घेतलें व त्याणी कशा दिल्या याचें कारण दिल्याघेतल्याचें आतां कसें समजेल?

¶*This is a register of questions and answers in a dispute about the Sar Chitnisi Vatan of Krishnaji Vithal Tipnis. The paper proves how minutely an inquiry was conducted in disputes of this kind.*

रु. नं. १७७० *No. 149*] [*9-1-1763*

श्रीगजानन

चिरंजीव विजयेभव राजेश्री माधवराऊ पंवार विस्वासराऊ यांसी प्रति कृष्णाजी पंवार आसीर्वाद उपरी लेहून दिल्हे यैसीजे. तुम्हीं व आम्हीं येकत्र होऊन वाटणीचा

करार हिंगणीच्या मुकामी केला जे, माळव्यातील व देसचा संरजाम श्रीमंत पेशवे यांजकडून आम्हांकडे आहे तो झाडून व राज्याकडील संरजाम विस्वासराईचा तुम्हाकडे आहे तो येकत्र करून निमेनिम तुम्हीं आम्हीं वाटून घ्यावा. यासिवाये हाती घोडी उंटे वस्तभाव बिशाद देखील सुतलीचा तोडा व तुमचे व आमचे कर्ज येकत्र करून शफतपूर्वक वाटून घ्यावें. याखेरीज वतनी पाटिलक्या इनाम जे असतील ते निमेनिम वाटून घ्यावे. सदरहू संरजामपैकीं आजपासोन नुकसानी जाली तरी उभैतांची असे. वाटणी जाल्यावरी ज्याजती संरजाम नवा उभैतांतून येकजणाने मेळविला तरी निमेनिम वाटून घ्यावा. त्यामुळें खर्चवेंच पडल तो विभागाप्रमाणें दोघानी घ्यावा. वाटणी जाल्यावर नवे कर्ज होईल तें ज्याचें त्याणी वारावें. तुमच्या कर्जासी आम्हांस समंध नाही, आमचे कर्जासी तुम्हांस संमध नाही. घर भाऊ कजिया करितील त्यांस तुम्हीं व आम्हीं मिळोन समजवावें. विस्वासराईचा संरजाम तुम्हांकडे आहे त्यापैकी चौथाई संरजाम तिर्थस्वरूप रा। जिवाजी पवार यांजकडे आहे, तो तुम्हीं आम्हीं मिळोन सोधून वाटून घ्यावा, त्यामुळे खर्च पडल तो वाटणींप्रमाणें निमेनिम द्यावा. माळव्याचे संरजामाचे चाकरीस तुम्ही राऊत विभागाप्रमाणें द्यावे व विस्वासराईच्या संरजामास राऊत आम्हीं विभागाप्रमाणें द्यावे. येणेंप्रमाणें तुमचा व आमचा करार जाला असे. यासी अन्यंथा करील त्यास श्रीची शफत असे. मुळुकगिरी करून घरास आलियावर सदरहू करीण्याप्रमाणें वाटणी करावी हा तुमचा आमचा करार असे. जाणिजे छ २४ माहे जमादिलाखर सके १६८४ * * चित्रभाणु नाम सवछरे पौश वद्ये १० रविवार बहुत काय लिहिणे हा आसीर्वाद, हे लिहिल सही. वाटणी जालिया उपर सरजाम मिळेल तो व सरजामपैकी नुकसानी होईल ते उभयेताची आण हे लिहिल सही.

¶*This paper contains an agreement between Madhaorao and Krishnaji Pawar, dividing their property and acquisitions and determining their responsibility for debts, etc.*

No. 150] [*1808*

रु. नं. १६४१

ओंकार

१ बाबूजी नाईक वोंकार छ १३ रजब सुा सलास सितैन मया व अलफ

१ यादी राजश्री गणपतराव चिंतामण वोंकार यांजकडे सरजाम व असाम्या वगैरे सरकार राजश्री संभाजी व माळोजी जाधवराव सुा तिसैन मयां व अलफ

१ छ १ जाखर सन १२०१ यादी निा राजश्री मोरो चिंतामण वोंकार

१ यादी दफाते पत्रे छ २१ राखर सन १२०० निा राजश्री मोरो चिंतामण वोंकार सुा इहिदे तिसैन मया व अलफ-

१ विनायक चिंतामण वोंकार शके १७२८

¶*This paper contains a few names of the Onkar family with which Bayabai, daughter of Chimaji Appa, was united by marriage*

No. 151] [*21-7-1766*

जमाव, रु. नं. १७७७.]

श्री

तीर्थरूप राजश्री दादासाहेब स्वामी वडिलांचे सेवेसी अपत्ये माधवराव चरणावरी मस्तक ठेऊन साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल ताा छ २८ मोहरम वडिलांचे आसीर्वादें येथास्थित असे विशेष. राजश्री खंडेराव दाभाडे व कृष्णाजी दाभाडे स्वामी समागमे चाकरीवरी आहेत. त्यास, यांचे मुकासे माहाल व गांव आहेत त्यांची जफ्ती वडिलीं करविली असिली तरी मोकली होऊन माहालचा व गावचा आमल माारनिलेकडे सुदामत चालत आल्याप्रों चाले ते करणार स्वामी समर्थ आहेत. येविसीं कमावीसदारांसहि ताकीद जाली पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*The Peshwa Madhavrao writes to Raghunathrao ordering the addressee to remove the attachment of the saranjams of Khanderao and Krishnaji Dabhade, as they were in service.*

No. 152] [*26-1-1771*

रु. नं. १६८०

श्री

यादी बमोजिब तैनातजाबता सको माणकेश्वर पुरंधरे देशपांडे सुा इहिदे सबैन मया व अलफ

खुद जातीस तैनात रुो

५००० नख्त

१००० कापड

शागीर्दपेशा

२ खिजमगार

नहुमान.

१ पालकी

१ अबदागीर

१ चवरी

२ कडी जोड १ सोने

१ दिवट्या　　　　　　　　　　　　　१ चौकडा

२ ब्राम्हण　　　　　　　　　　　　कारकून सिवरामपंत तैनात सालिना

१ जासुदजोडा　　　　　　　　　　देखील कापड मिलोन २०००

येकूण तैनात जातीस देखील कापड सा हजार व बहुमान व शागी(र्दे) पेशा व कारकून याची तैनात दोन हजार येणेप्राो करार केले असे. शाही सिरस्तेप्राा पावल. जाणिजे छ ९ सवाल

¶*Details of the domestic establishment of Sakho Mankeshwar Purandare.*

No. 153]　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　[*1-9-1771*

श्री

चिरंजीव राजमान्य राजश्री नारायणराव यांसी माधवराव बलाल प्रधान आसीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणौन स्वकीये लिहीत जाणे विशेष. राजश्री माधवराव पवार विश्वासराव व जगजीवन पवार यांजकडील सरंजामाची मजमू पथकाची रंगो[१] त्रिंबक यास पेशजीपासून आहे त्यास ते वृध्ध जाहाले यास्तव श्रीकासीस राहिले आहेत, सबब त्यांचे नातू राा सदासिव बाबुराव याचे नावे मजमू पेशजीप्राो करार करून माधवराव पवार यांचे नावे अलाहिदा सनद सादर केली आहे, त्यास यांजकडील मजमूचा सरंजाम व वेतन दफ्तरी रुजू पाहून पेशजीप्रमाणें चालवणें. सरंजामाविसी गावास व कमावीसदारास पत्रे देणे. राा छ २१ जमादिलवल सुाा इसने सबैन मया व अलफ बहुत काय लिहिणे हे आसीर्वाद

¶*Madhaorao Ballal asks his brother Narayanrao to continue the majmu of the Pawars to Sadashiv Baburao.*

No. 154]　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　[*6-2-1774*

कोंकण जमाव रु. नं. ४४७　　　　　　　　　　　　　　नकल

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री

विसाजी केशव यांसी

प्रति मातुश्री गंगाबाई आसीर्वाद विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लिाा विशेष. तालुके वसई येथील मामलत साल मजकुरी तुम्हाकडून दूर करून

---

१ बोकील.

4991

रा त्रिंबक विनायेक याजकडे साल गुा प्रो सांगितली असे. तरी किले व कोट व जंजिरे जकिरासुधा मारनिल्हेचे हवाली करून कबजा घेणे जाणिजे. छ २४ जिलकाद सुरू अर्बा सबैन मया व अलफ. * बहुत काय लिा हे विनंति

¶*This is an order issued by Gangabai, widow of Narayanrao Peshwa, to Visaji Keshav to hand over the charge of Bassein to Trimbak Vinayak.*

No. 154-A] *[7-10-1758*

पुणें जमाव नं. २६

श्री

श्रीशके १६८० बहुधान्यनाम संवछरे अस्विन शुध ५ पंचमी मंदवासर त दिनी खंडोजी व राणोजी व कासोजी बिन रुपाजी येबिन मलजी पाटील हगवणे गायेकवाड पुरातन वतन मौजे पाचवड प्रा वाई नजीक कृष्णातीर यासी राणाई कोम कृष्णाजी बिन सिदोजी येबिन रत्नोजी जाधव मोकदम मौजे किरकटवाडी ताा कर्यात मावल सुाा तिसां खमसैन मयां व अलफ. कारणे तुम्हास खत लेहून दिल्हे (पुढे जमिनीचा तपशील व शेवटीं हकासंबंधी कलमबंदी दिली आहे, ती महत्वाची असल्यामुळें खाली दिली आहे.)

१ नांव नांगर तुम्हाकडे दरोबस्त कलम

१ होलीची पोली तुम्हाकडे कलम

१ तश्रीफ आधी तुम्हांकडे

१ मिरासीचीं सेते पाटीलकीची यापैकीं तीन तक्षिमा जाधव व चवथी तक्षिम तुम्हाकडे कलम

१ पंच्यांग आधी तुम्हाकडे सांगावे कलम

१ अंबिलीची घागर आधी तुमची देवलास यावी. मग जाधवांची यावी

१ नागपंचमीचा मान आधी तुम्हाकडे मग जाधवाकडे उभयतांच्या बायका येकत्र होऊन वारुलास जावें यावें

4992

१ इनाम पासोडी कास टके १० दाहा पैकीं जाधवाकडे टके ७॥ साडे सात चवथाई इनाम तुम्हाकडे टके २॥ अडीच कलम.

१ मिरासीचा वाडा मोकदमी उजवे बाजूस तुमचा आपणाबराबर.

१ घर म्हैस पालक तुम्हाकडे एक व जाधवांकडे एक.

१ सिरालसेटीचा मान कोठे चालतो कोठे नाहीं. परंतु तुमचे गांवी सिरालसेट जाला तर अधीं तुमचा यावा. मागून जाधवांचा येऊन अनुक्रमें जावें यावें.

अंवसेचे पोलियाचे बैल आधीं तुमचे मागून जाधवांचे.

१ सिलंगणास आपटा पुजावयास समस्तांबरोबर तुम्हीं यावे. आधी तुम्ही मागून जाधव, सिलंगणाचे कलम जाले.

१ दिपवालीचे वोवालणें आधी बलुते तुम्हास वोवालतील मागून जाधवास वोवालतील.

१ टिला विडा आधी तुम्ही घेणे मागून जाधवानी घ्यावा.

१ खोबरियाची वाटी लग्नाची व मुहुर्ताची व लग्नाचा पानाचा खांडवा अधीं तुम्ही घेणे. मागून जाधव घेतील. सदरहू तक्षिमेप्राा घेणें.

१ बकरियाची मुंढी आधीं तुम्हांकडे.

१ दसरियाचा कलश देऊलीं बहिरोबाचा आधीं तुमचा हात लावावा.

१ हळदकुंकू तुमच्या बायकांनीं व जाधवांच्या बायकानी येक होऊन गावांतील हलदकुंकू सवादें घ्यावें. सणाच्या मोल्या आधीं तुम्हाकडे मग जाधवांकडे.

१ चांभाराकडील जोडा पाटीलकीचा हकाचा व पानदळा यैसे २ जोडे दर हरसाल देतील त्यापैकीं अधीं तुम्हीं एक घेणें मग जाधव घेतील. येक सदरहू दोन जोडे तुम्ही येक मागून जाधव घेतील.

¶*The paper mentions the various rights enjoyed by the patil of a village.*

No. 155] [8-8-1774

पुणे जमाव रु. नं. ६१६

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री
नारो आपाजी स्वामी गो यासी

पो माधवराव नारायण प्रधान नमस्कार विनंती. उपरी : येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष. राजश्री मल्हारराव पवार हे तीर्थस्वरूप राजश्री दादासाहेब यांच्या समागमे होते; ते बाब मारनिलेचे सरंजामाची जप्ती केली होती, त्यास हाली फौजेसुधा मारनिले आपले फौजेत आले, याजकरितां यांचे सरंजामाची जप्ती मोकली करून हें पत्र लिहिलें असे. तरी मौजे उडवडी ताा सांडस प्रांा पुणे येथील मोकासा मारनिलेकडे पेसजीपासून चालत आहे त्याची जप्ती उठवणे. जाणिजे. छ १ रजब सुा खंमस सबैन मया व अलफ. बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

¶*Sawai Madhavrao orders the removal of the attachment of the Saranjam belonging to Malharrao Pawar of Dhar, as the latter had reverted to the side of the Peshwa.*

No. 156] 26-3-1776

कागद नंबर ३९९४ पुणे जमाव रु. न १०१७

यादी जिवाजी नाईक बोकड सुरु सीत सबैन मयां व अलफ नेमणूक तालुके सिवनेर.

गाव येक दोनशा रुपयाचा जातीस द्यावा म्हणौन विनंती त्याजवरून पेशजी इतलाख शंभर रुपये तैनातेखेरीज दरसाल पावत होते ते दूर करून सालमजकुरी दोनसे रुपयाचा गाव खेरीज तैनात बसुली बेरिजेचा द्यावयाचा करार केला असे. येणेप्रा कलम १

किले सिवगड व कोथला व गोरखा व बहिरवगड येकूण च्यार किले सरकारांत घ्यावे. त्याजवरील सरदार व लोकास मिलोन बक्षीस रुपये ३००० येकूण तीन हजार रुपये द्यावे म्हणौन विनंती, त्याजवरून सदरहू तीन हजार रुपये सर्वास च्यारी किले मिलोन द्यावयाचा करार केला असे. येणे प्रा बक्षीस कलम १

संताजी नाईक सिलकंदे व जावजी इष्टा व मायाजी दामसा व धांदवड व वडेकर वगैरे सरदार सरकारचे भयाने फरारी जाहाले आहेत त्याचे राजकारण आपणाकडे लागले तरी सरकारात आणून रुजू करून देऊं त्यास त्यास वाचवावे म्हणौन विनंती, त्यास सदरहू आणून रुजू करावे. त्याणी येकनिष्ठेने वर्तावे म्हणजे त्यास वाचविले जाईल. ते

अफ्तागिरा व दिवट्या दोन आसामी जदीद सालमजकुरी करार करून द्यावे म्हणौन विनंती, त्याजवरून सदरहू दोन आसामी व दिवटास तेल मिलोन सालीना छ १६ सफरपासून रुपये

९० अफ्तागिरा

४५ दिवट्या व तेलाबा मिलोन

९५

२५ अफ्तागिरीचे सामानास येक साल

१२०

येकूण येकसे वीस रुपये करार केले असेत. कलम १

सोन्याचे कडे खाशास येक सेराचे बक्षीस द्यावे म्हणौन विनंती त्याजवरून सोन्याचे कडे येकवीस तोलेयाचे द्यावयाचे करार केला असे. कलम १

सरदार लोक व नाइकवाडी आहेत त्यास बहुमान वस्त्रे माणूस पाहून द्यावी म्हणौन विनंति त्याजवरून रुबरू द्यावयाचा करार केला असे

कलम १

जिवाजी नाो बोकड यास चवरीदार आा १ येकून सालीना रुपये ३० तीस छ १६ सफरपासून व चवरी करावयास येकसाला रुपये १५ पंधरा रुा येणे प्राो करार केला असे. कलम १

4994

भेटीस न येत सरकारचे मुलु.....
व गडकोट किल्यास उपद्रव करू
लागल्यास सरकारचे स्वारीपुढे तुम्ही
हरोल होऊन पारिपत्य करावे, येणेप्रा
करा केले असे. कलम १

येकूण सात कलमे करार केली असेत जाणिजे छ ९ सफर पा हुजूर

¶*Jivaji Naik Bokad is rewarded by the Peshwa for his faithful services during difficult times.*

No. 157] [*1781*

यादी कैफियेत वेंकटराव राजे घोरपडे आमचे पणजे कैलासवासी मालोजी राजे घोरपडे यास पेशवे सरकारातून फौजेचे गोटास शहर पुणे येथे जागा दिल्ही त्या जाग्यावर आम्ही पेठ वसाहत सन ११९१ चे साली केली. पुढे सन ११९२ चे साली आम्हास सरकारातून झेंडा दिल्ही.

¶*Peth Ghorpade of Poona City was founded by Maloji Ghorpade's great grandson Vyankatrao Raje Ghorpade in the year 1781.*

No. 158] [*27-5-1783*

रु. नं. १७०९ नकल

श्री

यादी राजश्री महादजी सिंदे याणी कलमे करार करून पाठवावी. सुा सलास समानीन मया व अलफ बि तपसील

आम्हांस सुरतेचे सावकाराचें देणे पंनास हजार रु. आहेत ते त्यास द्यावे लागतात व तुम्हांकडून जाबसाल यावयास येक मास पाहिजे. तेव्हां पंचवीस हजार रुपये दुसरे येथें खर्चास आसावे तरी पाऊण लाख रुपये येथे द्यावे आणि त्यासिवाये वाटखर्चास द्यावे. कलम १

इकडील मसलतीमुळे वोढीचा प्रकार बहुत जाला आहे याजकरितां पनास हजार रुपये सावकाराचे देणे असेत. त्याची माणसें समागमे

आम्ही बडव्यास अथवा तापीतीरीं मर्जीस येईल तेथें राहू तरी आमचे लोक झांसीच्या करारप्रा ठेवले. आम्हापासून कोणायेकास दूर न करावे. आम्हांस स्वस्थतेने ठेवावे. येविसीं शफतपूर्वक खातरजमेचे पत्र व पत्रांत कुळदेवतेची शफत लेहून पाठवावी व उदी पाठवावी. आम्हीहि पाहिजे तसी खातरजमा करू. कलम १

स्वारी दरमजल इकडे यावी, आपली आमची भेटी जाल्यावर आपले व

आणावी. आपली आमची भेटी जाल्यानंतर पंनास हजाराची तोड पाडून द्यावयास येईल. तूर्त वाटेच्या खर्चास दरमाहा वीस हजार प्रा॥ दुमाहीची तजवीज करून केसो अनंत याजकडे पाठवितो. स्वारी येथून निघाली म्हणजे दरमाहाचा दरमाहा मशारनिले प्रविष्ट करितील येणेप्रा॥ कलम

आमच्या खर्चास पूर्वी झासी तालुका लाऊन दिल्हा होता. सांप्रत खानदेश प्रांती परगणे लाऊन दिल्हे तरी उत्तम आहे अगर हे विचारास न ये तरी झांसीचा तालुका पेशजी लाऊन दिल्हा होता तो कबूल आहे. परंतु आमचें राहाणे मात्र तापी नर्मदा तीरीं होईल तो माहाल आम्हांकडे द्यावा. कलम १

स्वारी येऊन आपली आमची भेटी जाल्यानंतर आपले व आमचे विचारें राहावयाचे स्थलाचा निश्चय होईल ते स्थल खर्चाचे ऐवजात लाऊन द्यावयास येईल. येणे प्रा॥ कलम

ब्रम्हावर्त तीर्थाची जागा आहे. तर त्याचे ऐवजी त्यास दुसरे माहाल लाऊन द्यावे. याचा येत्न जाहाल्यास बिठूर तुम्हीं आपल्याकडे करून घेऊन आम्हांस लाऊन द्यावे. मग आम्हांस झासीचे प्रयोजन नाही. हे जर गोष्ट न घडली तरी येविसी आमचा आग्रह नाही. सहजामध्ये होऊन आल्यास करावे याविसी कांही तातड नाही. कलम १

4996

आमचे विचारें पाहावयाची योजना होईल तेथें राहावे. लोक ठेवण्याचा प्रकार तरी आपण येथे आल्यावर कार्याकारण खर्चाचे अजमासे ठेवणे ते ठेवावे. आपण निःसंशय चितांत न आणावे आम्हांकडून दुसरा अर्थ मागे जाला नाही व पुढेंहि होणार नाही. येविसी श्रीची शफत असे. उदीहि त्रिंबक भवानी यांजबराबर पाठविली आहे. या उपरी आपल्याकडून आम्हांसी दुसरा विचार न व्हावा, येविसी खातरजमा आपल्याकडून जाली पाहिजे येणे प्रा॥ कलम

आम्हाकडील लोक व त्यांची मुले माणसे कैदत असतील व कोण्हाची वतने व घरें व चीजबस्त व गांव व जमीनी वगैरे जफ्त केली असतील त्याची मोकली करावी. आम्हांकडील लोक घरी जातील व घराहून आम्हांकडे येतील त्यास कोणेविसी प्रतिबंध नसावा. कलम १

येविषयी पुण्यास पत्रें लिहून लिहिल्याअन्वये बंदोबस्त करून द्यावयास येईल येणेप्रमाणे कलम.

आम्हांस परगणे तोडून द्यावयाचे विचारास येत नसल्यास आम्हा नख्ती पंचवीस हजार रुपय दरमाहाचे दरमाहा देत जावे. त्यात दिकत नसावी. आम्ही जेथे राहूं तो परगणा आम्हांस द्यावा. त्या परगणियांत बंदोबस्त आमचा असावा. कलम १

ब्रम्हवर्त इंग्रजाकडे आहे सबब तूर्त व्हावयाचें नाही येणे प्रो कलम

खर्चाचे बेगमीस परगणे तोडून द्यावयाची सोय यथास्थित घडून न आल्यास दरमाहा पंचवीस हजार रु. नख्त पावत जातील. त्यांत दिकत पडणार नाही. ज्या स्थली राहावयाचा निश्चय आपले व आमचे विचारे होईल ते स्थल आपले बदोबस्तात राहील. येणेप्रा कलम

येकूण कलमे साहा सदरहू लिा प्रो करार

छ २९ जमादिलाखर
सन सलास समानीन
मुा ग्वालेर वैशाख.

¶*Terms offered by Raghunathrao for his future arrangements through Mahadji Sindia at the time of his intended retirement to Jhansi.*

No. 159] [*1792-1793*

कोकण जमाव रु. ४३२

श्री.

यादी जंजिरे दंडा राजपुरी सरकारात घ्यावयाचे कारस्थान होत आहे, त्यासंमधे कलमे करार करून द्यावयाची सुा सलास तिसैन मया व अलफ मो नारो गोविंद वर्तक.

नक्त रुो

१५००० देवस्थानास मुखवटे सोन्याचे व रुप्याचे वस्त्रे मिलोन नवसाबद्दल आजमासे. रुो.

१५००० कडी सोन्याची.

१५०० मोहनमाला सोन्याच्या.

४५०० कंठ्या मोत्याच्या व सोन्याच्या.

लोकांस पालख्या व आतागिरे व चवऱ्या व दिवट्या करार करून द्याव्या.

१० पालख्या
१५ आतागिरे
१५ दिवट्या
१० चवऱ्या
—
५०

१५००. चौकडे
५००० कडी रुप्याची.
६०००० नक्त ——————— रुो.

१०२५००

जंजिरा सरकारात आल्या नंतर दवास नवस व लोकांस कडी कंठ्या नक्त वगैरे मिलोन येक लक्ष दोन हजार पाचसे रुपये दिल्हे जातील. येणे प्रमाणे करार करावे करार.

इनामगांव व जमिनी जंजिरे मजकूरपैकीं व इकडील कारकून व लोक या कारस्थानांत आहेत त्यांस जंजिरे मजकूर पैकीं जाहागीर सुटेल त्यापैकी अथवा ज्याचे सोयीस जेथे पडेल तेथें दाहा हजार रुपयांची करार करून द्यावी. कलम १

गाव व जमिनी मिलोन दाहा हजार रुपयाचे इनाम सरकारकाम जाहल्यावर सिाा प्रमाणे करार करून दिल्हे जाईल. येणेप्रमाणे करार करावे ——————— करार

मसलतीस कारकून व माणसे गेली आहेत व पुढें जातील त्यांस खर्च लागेल तो सरकारातून द्यावा कलम १

तीन च्यारसे रुपयेपर्यंत किरकोळी खर्च जाल्यास मजुरा दिल्हा जाईल येणेप्रमाणे करार करावे करार.

मसलतीस कारकून व लोक आहेत वतनसंमधे वगैरे कामे आहेत त्याचा बंदोबस्त करून द्यावा कलम १

4998

सरकारकाम जाहल्यानंतर लोक हुजूर येतील त्यास बहुमान दाहा पालख्या व पंधरा आतागिरे व पंधरा दिवटे व दाहा चवऱ्या सिाा प्रमाणे करार करून दिल्या जातील येणेप्रमाणे करार करावे. करार.

जंजिरे मजकूरी लोक आहेत त्यास हुजूर पाहून तैनात करून चाकरी हुजूर घ्यावी आसामी अजमासे येक हजार १००० कलम १

सरकारकाम जाहल्यावर लोकानी हुजूर यावें. माणूस पाहून तैनात करार करून दिल्ही जाईल. आज्ञा होईल तेथे चाकरी करावी येणेप्रमाणे करार करावा. करार.

मसलतसंमधे ऐवज जाजती लागल्यास त्याचे कारण सरकारात समजाऊं त्याप्रमाणे द्यावा. कलम १

मसलत सिध जाल्यावर स्थले द्यावयासी लोक खातरजमेचे ठेवावे लागतील. असामी ५०० पाचशे जदीद ठेऊ त्याची आज्ञा असावी. त्यास रोजमरा हुजुरून द्यावा कलम १

जदीद माणूस ठेऊ नये. काम लागेल तेसमई सरकारात विनती करावी. पांचसे माणूस हुजुरून दिले जाईल. येणेप्रमाणे करार करावे करार.

किला सरकारांत आल्यानंतर लोकांची व कारकुनाची वाजवी कामे असतील ती करून दिली जातील येणेप्रमाणे करार करावे करार.

मसलतसंमधे लोकास द्यावयास सरकारातून ऐवज तसलमातीस दिल्हा आहे त्याच्या ओली दाहापर्यंत घाटाखालीं सरकारचे लोकाचे हवाली करून दिल्यावर तसलमातीचे ऐवजाचा जमाखर्च करावा. मजकडे कझ्या नसावा कलम १

तुमचे तसलमातीस येवज दिल्हा आहे त्यास खातरजमेच्या चांगल्या दाहा वोली सरकारात आणून द्याव्या. खातर जमेच्या वोली नसल्यास तुमचे तसलमातसि ऐवज दिल्हा आहे तो तुम्ही सरकारात द्यावा. येणेप्रमाणे करार करावे करार.

कलमें.

येकून आठ कलमे करार करून दिल्ही असेत. तीन माहिन्यांत किला सरकारात आल्यानंतर सदरहू कलमे लिहिल्याप्रमाणें सरकारांतून निभावणी केली जाईल. येणेप्रमाणे करार करावे करार.

¶*A secret agreement entered into by the Peshwa for the capture of Danda Rajpuri from the Sidis.*

No. 160] *Bajirao II*

श्री

सिका.

श्रीपटा धर्मपत्र माहाराज राजश्री लक्षधीरजी. दलपतराव राजेही पूज्य श्री-मुकुंदरामपंत व माधवपंत यांसी सादर केला ऐसा जे. आपणास राज्याआभिषेक

श्रीकृपेने जाला. ऐसियासी आपण तुम्हास ग्रामदान वाडगीपाडा जले परगणे पेंठ तो गांव दरोबस्त मोकासा कुलबाब कूलकानू जमे वगैरे वेठबिगार सुध्धां तुमचे जिमे केला असे. रयतीस आबाद करून खात जाणे आणि आभीष्टचिंतन करणे. तुमचे लेकराचे लेकरी खाणे. आपणापासून यास आनसारिखे न करून दरीबाब पटा आसे. रवाना, आश्विन शुध १० रोज प्लवंगनाम संवछरे. मोर्तब.

¶*Maharaj Dalpatrao Raje confers the village of Badgipada upon Mukundrampant on the occasion of the former's coronation. The* प्लवंग *year occurs in Shake 1589, 1649, 1709 and 1769 corresponding to 1697, 1727, 1787, 1847 respectively to one of which this document refers*

No. 161] [*About 1800*]

श्री

चेऊल प्रांताच्या वतनाची हकीकत अडचाश्या वर्षामागील कोण होतें तें दंतकथा ल्याहावी यैसे नाही. आलीकडील देशाईपण व कुलकर्णे दोन्ही वतने आपली होती. त्यास पातेणपरभू यासी गुमस्तगिरी सागितली. ते जबर(द)स्त सातसें कराचली होती. पेण पणवेली कल्याण प्रातें दरवडे घेत. पूर्वी प्रांतात किले नव्हते. पातशाही अमील येत होता तो जमीदाराचे विद्यमाने पैसा घेत होता. त्यास पातेणेपरभू याणी ब्राह्मणाचे दोन दोनदा मारे केले. त्याजवर त्यास देसपाडिपण व कुलकर्णे दिल्हे. देसमुखी आपलेकडे राखिली. अधकारी मऱ्हाटा ठाकुर म्हणौन आहेत, त्यास साप्रत काले रा आबाजी माहादेऊ सरसुभेदार तल कोकण याजवेलेचा दाखलाहि कुलकर्णाचा आहे यैसे असोन रा चिमणाजी आऊजी कायेस्त यासी अरमारचा सुभा माहाराज राजश्री कैलासवासी याजकडून होता ते समई खांदेरी वसविली, त्यास बंदर पाहिजे म्हणोन कुलाबा वसविला व याकुतखान याणी उदेरी वसविली, त्यास काही उणी नव्वंद वर्षे जाली. यात वतनाची साधणूक.

+आव्हासचे कुलकर्ण महादाजी विठल कोंडाजी यैसेच चिमणाजी आउजीचे कारकीर्दीस चालवीत

स्थल वरसोली येथील परभू चिमणाजी आवजी याजपासून चालवीत होते त्यास वरसोलीस येक भाऊ

+ नागावे आगसी येथे बालाजी हरि कुलकर्णी सेणवी होता. त्याचे बुडाले त्याणे महाजनाचे हवाले केले. त्याणे विठोजी याचा लेक बालोजी विठोजी परभु साबाजी तुकाजीचा मामा यास दिल्हे त्याचे बुडाले. त्याचे हे भाचे साबाजी तुकाजी.

होता. त्याचा लेक लाडकोबा चालवीत होता. नागावे आगसी येथील कुलकर्णी रुद्राजी सेणवी याचे, त्यास त्याचे पोटी संतान नाहीं. त्याजवळ विठोजी प्रभु सागीर्द होता, त्यास सेणवी वाराणसीस जाऊं लागला, तेव्हा कागद रुमाल हवाले केले. त्याचा लेक बालाजी विठोजी करीत होता. त्याचे बुडाले त्याची बाइको व लेक आहे. १

सदरहु वतन साप्रत कृष्णाजी व साबाजी तुकाजी बाळाजीचे भाचे रा॥ मानाजी आगरे याचे हिमाइतीने आपण कुलकर्णी म्हणऊं लागले आहेत.

ब्राह्मणगाऊ व कुमटे दोन्ही तर्फाचे हुजदारपण मल्हार परभू पाचसात वर्षे चालवीत होता त्यास त्याचे चिरंजीव रामाजी मल्हार श्रीमत राजश्री बाजीराव प्रधान कैलासवासी याजवल सेवा करू लागले. बालंभट प्रथम उपाध्यायासी धरबंद करून त्याजकडून राजश्री कान्होजी आगरे सरखेल याचा काल जालियावर रा॥ सेखोजी आगरे याजवल रघुनाथजी परभू होते ते समई त्याजवल साक्ष दिल्ही की वतनी दो तर्फाचे कुलकर्णाचे कागद आपल्यापासी होते ते राजक्रातीने गेले. कुलकर्ण आपले वतनी म्हणून साक्ष पुरऊन परभु परभु येक सरखेलीचे पत्र करून घेतले त्या पत्रावर महाराज राजश्री शाहूराजे याचे होता. येक स्थलात होता. महादाजी त्याचा लेक राजपुरीस बाटला त्यास श्रीमंत राजश्री कैलासवासी जजिरा घ्यावयासी गेले. तेव्हा रामाजी मल्हार याणी बाव्यापासून खरीदी खत करून घेतले आणि कुलाबचे मुकामी राऊ गेले तेव्हा कागद साक्ष मोझ्याचे घेतले. वरसोलीचे कुलकर्ण गोपाळजी परभू चालवितो.

श्री गाउ पाली येथे देसपाडे याणी आपले तर्फेने निंलोबा कायेस्त परभु ठेविला तोच कुलकर्णाचे काम चालवीत आहे.

राजश्री त्रिसाजी हरि याणी रा॥ मानाजी आगरे याचे कारकीर्दीत मा॥ हाय व परहुर? तर्फ करून घेतली.

१

रामाजी सदला प्रभु याणी रा॥ मानाजी आगरे याचे कारकीर्दीत ता॥ खाडाले येथील कुलकर्ण करून घेतले.

१

ता॥ झीराड निलोबा याजकडे जैसे श्रीगाउ पाली चालते त्याप्रा॥ हाही माहाले चालवितो.

घेतले त्या पत्रावर निजामाची पं
करून घेतली त्याजवर पृथ्वीपतीच
घेतली परंतु मुद्रस (?) मुळास (?
जागा नाहीं बातल असे.

¶*An interesting account of the district of Cheul (on the west coast), containing several names of historical personages who were employed there from time to time. It appears to be written during the regime of Bajirao II as Abaji Mahadeo was appointed Sar Subha by him about the year 1800.*

No. 162] [*1804-1805*

रु. नं. १९९३. (सातारा.)

श्री

यादी जमिनी व गांव प्रांत वाई नाना फडणीस याजकडे होते ते हाली श्रीविष्णु बेलबाग येथील सरंजामास नारो रामचंद्र याजकडे सरकारातून सांगितले आहेत. त्यास ठाणे मेणवलीहून हरयेकविशी उपद्रव होतो तो न व्हावा म्हणौन कमावीसदार ठाणे मजकूर यांस. सुा खमस मयातैन व आलफ. पत्र १.

¶*The Peshwa issues orders that no opposition should be offered from Menavli to the performance of the proper rites and ceremonies at the Belbag temple belonging to Nana Fadnis.*

No. 163] [*1805-1806*

कोकण जमाव ४३२

श्री

यादी किले जंजिरा प्रांत राजपुरी निा शामल
हबसी हा किला सरकारात घेऊन द्यावा त्या बाा
ठरावाची कलमे सुा सीत मयातैन व अलफ.

जंजिरा सरकारात हस्तगत करून देतील त्यास सरकारात जागा आल्यावर जाहागीर व इनाम वंशपरंपरेने चालवावे. येणेप्रमाणे.

१६००० सरदार सात असामी व कारकून वगैरे यासी

मसलत न पडतां जंजिरा हस्तगत करून देतील सरदार वगैरे त्यांस येकसाला बक्षीस नख्त रुा

१०००००

जंजिरा हस्तगत जाहल्यावर जंजिऱ्यात घोडी गुरे व ऐन जिनस गला

गांव इनाम कमाल बेरीजे असलेल्याप्रमाणे द्यावे.

१०००० जागा हस्तगत जाहाल्यावर ब्राह्मण व पुण्यांतील बोलणारे कारस्थानी यासी इनामगांव कमाल बेरीजप्रमाणे द्यावे.

२६०००

जंजिरा हस्तगत सरकारात जाहल्यावर. मसलतीस व कारस्थानास ऐवज खर्च दोन लक्षपर्यंत होईल तो व्याज मनोतीसुधां फिटेपावेतो जंजिरा सुधा मामलतीची घालमेल होऊं नये कलम

जागा हस्तगत होईतोपावेतो वसईचे आरमार सरजामसुधां व लोकांस रोजमुरा व सरंजामास पैका लागेल तो वसईकडे न्यावा. जे आरमार आमचे स्वाधीन सांगू त्याठिकाणी असावें कलम

जे लोक सरदार शामलाकडील सरकारात येतील त्याच्या सरदाऱ्या लोकसुधां सरकारात नेहमी चाकरीस ठेऊन सरकारात लोकाची सेरा आहे त्या सिरस्त्याने रोजमरा देऊन चाकरी हुजूर घ्यावी. ते लोक आाा ९५०

व वजनी जिनस व भांडेकुंडे व लाकडी सामान व फरासखाना व नख्त व कापड व जवाहीरखाना व जिनसखान्याचे सामान व बिलोरी सामान जे सापडेल ते दरोबस्त सरकारात द्यावे. त्याचे ऐवजी दारुगोली व सिसे हातेर सुधा सरकारात जंजि घेऊन देतील त्यास जिनस निमे द्याव त्याऐवजी उक्ता ठराव रुो २०००० दोन लक्ष देऊन जिनस दरोबस्त सर कारात द्यावा. कल

कारस्थान करावयासी जजिरा लग ठिकाण किले बिरवाडी मामलती सुध आम्हाकडे द्य कलम १

जे सरदार कारस्थानांत जंजिरा हस्तगत करावयाच्या असतील त्यास पालख्या व आबदागिरे व चवऱ्या देऊन बहुमान करावा कलम

¶*A secret agreement for the capture of Danda Rajpuri from the Sidis.*

No. 164] [*1806*?

जमाव, रु. नं. १७८१.]

श्री

तीर्थरूप राजश्री नाना वडिलांचे सेवेसी

आपत्ये सदाशिवानें चरणावर मस्तक ठेऊन सां नमस्कार विज्ञापना. तागाईत छ माहे रबिलाखर पावेतों वर्तमान येथास्थित असे विशेष. राजश्री बापू

5003

सेलूकर याणी सांगितलें कीं, नवाब बंदगान यांसीं त्यांचे जेष्ठ पुत्र अलिज्यांहा बाहदुर याणी बदलून फंद करून बेदरास फौज सुध्दा येऊन तेथून औरंगाबादेस गेले. त्यांचे बंदोबस्ताविषईं नवाब याणी सरकारांत पत्रें पाठविलीं कीं, आपणाकडील सरदार फौजेसहित पाठऊन द्यावें. इकडील सरदार जात आहेत त्याणी व आपणाकडील सरदार याणी येकत्र होऊन आलिज्यांहा यांस हस्तगत करावें. त्यावरून सरकारांतून सन खंमस तिसैनांत राजश्री आबाजी कृष्ण सेलूकर यांस फौजसहित रवाना केलें. त्यांची व नवाबाकडील सरदार यांची भेटी राक्षसभुवनचे मुकामीं होऊन पुढें आवरंगाबादेस जाऊन आलिज्यांहा बाहदुर यांसीं लढाई करून बाहदुर मवसूफ[१] यांस हस्तगत करून भागानगरास घेऊन गेले. ते समईं सेलूकर यांचे डेन्यास मेजमानीकरिता नवाबाची स्वारी आली. तेव्हा सेलूकर याणी जवाहीर व हाथी वगैरे जिनस लाख सवा लाख रुपयांचा नवाबास दिल्हा. त्यासमईं मेजमानीचे तर्तुदीवर व कामगारी करून अले सबब मर्जी खूष होऊन नवाब याणी आबाजी कृष्ण यांस चौवडा देऊन पो लोहगांव व सरकार पाथरीपैकी जागीर गांव दिल्हे त्याचा तनखा येणेप्रमाणें रुपये

११६९॥=॥ मौजे नादापूर.

१६२१॥–॥। मौजे नांदगांव.

९५९। मौजे सित्धनाथपूर.

१२७३८= मौजे पारेगांव

५०१९॥=।

येकूण पांच हजार येकोणीस रुपये सवादाहा अणे या तनख्याच च्यार गाव दिल्हे. त्याची वहिवाट सांल गुदस्तपर्यंत मशारनिलेकडे चालत होती. सन खंमस मयातैनचे सालीं राजश्री महिपतराम याणी च्यान्ही गांवची जप्ती आवल सालींच केली आहे. यास्तव, नबाबाचे सरकारांतून महिपत राम यांस ताकीद होऊन आबाजी कृष्ण सेलूकर यांजकडे चहूं गांवचे जागिरीचा आंमल नवाबाचे सरकारांतून चालता केला पाहिजे. म्हणौन त्याजवरून हें पत्र आपणास लिहिलें असे. तरी सदरीं लिहिल्याप्रमाणें मीरअलम बाहदुर यांसीं बोलून, नवाबाचे सरकारांतून राजे महिपतराम यांस ताकीद होऊन, चहूं गांवची जप्तीची मोकळीक होऊन-आबाजी कृष्ण सेलूकर यांजकडे च्यार गांवचे जागिरीचा आंमल

---

१ मौसूफ—मजकूर; मशारनिल्हे.

नवाबाचे सरकारांतून चालत अल्याप्रमाणें चालता होये तें केलें पाहिजे. तिकडील सरफराजीचे देणें आपणाकडून होईल तितके साहित्य करावें. त्यांचे इछेस येईल तसें करोत. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Sadashiv to Nana, requesting the latter to arrange to grant the four villages mentioned in the paper to Abaji Krishna Selukar through the minister of the Nizam Mir Alam and Raja Mahipatram. The paper mentions the important fact that the rebellion of Nizam Ali's eldest son had been crushed with the help of the Marathas. The writer and the addressee cannot be identified.*

No. 164-A] *[19-3-1822*

सेवेसी जवाहिरसिंग जमादार कुरण किले पुरंदर रामराम विनंती विज्ञापना. बंडाचा दंगा का॥ महाड व बिरवाडी येथे जाहाला. त्यावरून बातमीस मी आपल्याकडील बलवंतराव जेधे देशमुख पाठविले. त्यानी बातमी छ २३ रोज जा॥खरची आणली कीं वाई देशात आसगांवचे ठाणे उधळले व खोदरी लुटले. येलम गावांवर आले. तेथें दगड धोंडा गांवकरी यांनी केला. त्याजवर रविवारी रात्री कोरलखिंडीजवळ मौजे बारसे येथें बंडाचे लोक आले. बारसे डोंगरच्या माथ्यावर आहे. त्यानी दगड लवंडून माघारे फिरविले. मग मोजे व्याहाली लुटली. व्याहाली का॥ भोरापासून च्यार कोस भोर किकवीपासून च्यार कोस. येकूण आठ कोस आहे. पुण्याकडून दोनसे लोक पलटणचे गेले. त्याचा आज सोमवारी हिरडोसीचा मुक्काम आहे. उदईक घाटाखाली जातील. त्यास बंड एकीकडे नाही. फुटून काहीं वाई देशांत व काहीं भोरच्या लत्यात व काही माहाडाकडे आहेत. यावरून विनंती लिहिली आहे कीं किले पुरंदरचे वेऱ्यात झाडीवाडीत त्यांचे चौकसीस दाहावीस आसामी असावी. साहेबास कळावे. सेवेसी श्रुत होय; हे विज्ञापना.

पौ॥ छ १९ माहे मार्ची सन १८२२ इसवी संध्याकाळचे दोन घटके दिवसास.

¶*Report of Jawahirsingh Jamadar on petty risings in the vicinity of Purandar and the district of Wai.*

No. 165] *[1808-1809*

जमाव, रु. नं. १७४.

श्री

शेवेसी अर्जी सेख याकूब मोकाशी मौजे दहिटणे ता॥ साडस प्रात पुण सु॥ तिसा मयातैन व अलफ. कैलासवासी बाजीरावसाहेब राजपुरी सर करावयास गेले ते वेळेस आमचे आजे राजपुरीकर यांचा दरोबस्त कारभार करीत होते. त्यास माहाराज छत्रपति यांचा करारनामा नेला. त्यातील मजकूर, दाहा गाव इनाम

किलेदारी व अरमार वगैरे देऊ; तुम्ही किले मुलूक हवाली करावा. त्याहून अधिक मागितले. त्याचा करार श्रीमंतानी करून दिल्हा. त्याजवरून आमचे आजे याणी किले तळा, घोसाला व बिरवाडी वगैरे सात किले व मुलूक हवाली केला. ते वेळेस आमची मुलेमाणसे राजपुरीहून आणून दहिटणेयास ठेऊन दरोबस्त गाव इनाम हवाली केला. पुढें करारप्रमाणे घ्यावे तो आमचे आज्याचा काळ जाहाला, यामुळे तसेच राहिले. येक गाव आम्हाकडे साठ वर्षे चालतो. त्याची हाली च्यार साले का सरकारांतून गोविंदराव सदासिव याजकडे सांगितली आहे. तो ऐवज सिंहीगडाकडे जातो. यामुळे आमचा कुटुंबाचा योगक्षेम चालत नाही. त्यास स्वामीनी कृपाळु होऊन आमचा गाव आम्हाकडे पूर्ववत प्रमाणे चालता केला पाहिजे. राजपुरीकडील पांच गाव पातशाही फर्मान्याचे सोडून सरकारचे लक्ष धरून राहिलो. त्याचा अभिमान धरून स्वामींनी चालविले त्याप्रमाणे चालिवणार धनी समर्थ आहेत.

¶*Sekh Yakub of Dahitne applies to Bajirao II to confirm that village to him and his family for services rendered by his grand-father to Peshwa Bajirao I.*

No. 166] [*1809-10*

जमाव रु. नं. १७३४

श्री

जाबता किले व ठाणी येकंदर स्वारी राजश्री पंतप्रधान सुा अशर मया तैन व अलफ

ठिकाणे सुमार

२८ स्वदेशचे वरघाटी किले वगैरे

- १ किले सातारा
- ७ तालुके सिवनेर
  - १ किले सिवनेर
  - १ किले हडसर
  - १ किले चावंड
  - १ किले जीवधन
  - १ किले कुंजरगड
  - १ किले हरिश्चंद्र
  - १ गढी शहर जुनर

७

- १ किले राजमाची
  - १ माची
  - १ श्रीवर्धनगड
  - १ किले मनरंजनगड बाले किला
- १ किले घनगड
- २ किले पुरंदर व वज्रगड
  - १ किले पुरंदर
  - १ किले वज्रगड उर्फ रुद्रमाल
- १ किले दाहेगड उर्फ सुंदरगड
- १ किले चंदनगड

5006

१ किले नादगिरी उर्फ कल्याणगड
१ किले ताथवडा उर्फ संतोषगड
१ किले सिहंगड
१ किले कोरीगड
१ किले नारायणगड
१ किले चाकण भोईकोट
१ किले प्रतापगड
१ किले विसापूर
१ किले वंदनगड
१ किले परली
१ किले केलजा
१ किले लोहगड
१ किले वैराटगड
१ किले पाडवगड

२८

३५ प्रांत गंगथडी
३ तालुके त्रिंबक
१ किले त्रिंबक
१ किले भास्क
१ किले वाघेरा
३ तालुके कावनई
१ किले कावनई
१ किले त्रिगलवाड
१ किले गडगडा

३

१२ किले रुजु तालुके धोड
१ किले काचणा
१ किले कोल देहेर
१ किले कात्रा
१ किले माणिकपुंज भोइंकोट
१ किले दहेरसानी
१ किले कणेरा
१ किले मार्कडा
१ किले जवला
१ किले रवला
१ किले अचला
१ किले अहिवंता

१२

४ तालुके पटा
१ किले पटा
१ किले आडगड
१ किले बितिंगा
१ किले आवढा

४

१ किले पेडका पा। कनड फुलंबरी भुईकोट
१ किले हर्ष
१ किले बहुल
१ किले इंद्राई
१ किले रामसेन
१ किले येमगिरी
१ किले सोनगड

२९

६ सरदार याजकडे
१ किले हातगड नि। खंडेराव त्रिंबक ढमढेरे
१ किले चांदवड नि। होलकर याजकडे
४ बिठलराव नरसिह विचूरकर

5007

१ किले सोनगिरी
१ किले आणकई
१ किले ठणकाई
१ किले राजदेहेर

४

६

३५

१९ प्रांत खानदेश
८ तालुके मुल्हेर माहाली किले आहेत ते
१ किले मुल्हेर
१ किले साल्हेर
१ किले भामेर
१ किले मोरा
१ किले अवरंगड
१ किले हरगड
१ किले न्हावा उर्फ रतनगड
१ किले पिसोला

८

१ किले कणेरा
१ किले देहेर
१ किले कुकरमुढे भोईकोट

११

८ सरदाराकडे निसबतीस
४ दौलतराव सिंदे
१ किले आशर
१ कोट शहर बऱ्हाणपुर
२ पा। हाडे येथील किले
१ किले भुगागड
१ किले कालीभित

२

४

5008

१ ठाणे मालेगाव नि॥ रंगराव नि॥ रंगराव नारायेण राजेबहादर
३ नि॥ होळकर
१ किले गालण
१ ललिंग
१ ठाण शेंदवे

१९

प्रांत गुजराथ
१ किले पारनेरा
१ किले डबई
१ शहर आमदाबाद

३

२ नि॥ दौलतराव सिंदे
१ जंजिरे भडोच
१ किले पायगड

२

५

१७ प्रांत हिंदुस्थान
२ तालुके झासी
१ किले झासी
१ किले करेरा

२

७ प्रांत बुंदेलखड
१ ठाणे सागर
१ किले जयसिंगनगर भुई कोट
१ किले हटे भुईकोट
१ किले ठमकसे भुईकोट

१ किले गुलसराई भुईकोट
१ किले तेजगड
१ किले उरई भुईकोट

७

१ किले काह्मी भुईकोट
१ किले मदुसूदनगड पाो अरुण

११

६ सरदाराचे निसबतीस
१ ठाण कोच निाा होलकर
३ निाा दौलतराव सिंदे
१ किले आजमेर प्राा मारवाड
१ किले ग्वालेर
१ किले खामखेडा पेाा भेलसे भुईकोट

३

२ निाा अनंदराव पवार
१ किले धार
१ किले मांडगण उर्फ सोनगड

२

६

१७

२४ प्रांत कर्नाटक
५ तालुके धारवाड
१ किले धारवा
१ किले पारग
१ किले भिवगड
१ किले वलभगड
१ किले कलानिधि

५

१ किले अजमनगर उर्फ बेलगाव भुईकोट
२ ताो बागलकोट
१ किले बागलकोट
१ किले बदामी
१ शहर विज्यापूर
१ ठाणे मनोली
१ किले परसगड
१ किले सावनूर
१ ठाणे हावनूर
१ ठाणे जुनी हुबली
१ ठाणे कुसेगल
१ किले मुत्कवि
१ किले सोनापूर भोईकोट

१८

६ सरदार याजकडे निसबतीस
५ निाा चिंतामणराव पांडुरंग
१ ठाणे मिरज
१ किले जाहीपालगड
१ किले राजहंसगड
१ ठाणे जमखेडी
१ ठाणे सबयाव

५

१ किले गजेंद्रगड निाा दौलतराव घोरपडे

६

७९ प्रां कोकण
९ तालुके विजयदुर्ग देवगड सुध्धा
१ जंजिरे विजयदुर्ग
१ किले येसवंतगड

१ किले देवगड जंजिरा
१ किले रामगड
१ किले आहालेगड भुइकोट
३ गढ्या
  १ राजापूर
  १ खारेपाटण
  १ कामते
१ किले भगवंतगड

९

५ तालुके रत्नागिरी
  १ जंजिरे रत्नागिरी
  १ किले जैगड
  १ किले पूर्णगड भुइकोट
  १ किले भवानगड भोईकोट
  १ गढी साठवली

५

१ किले महिमतगड
४ तालुके अंजणवेल
  १ किले अंजणवेल
  १ किले गोवलकोट
  १ किले बहिरवगड
  १ किले विजयगड

४

१५ तालुके वसई
  १ जंजिरे वसई
  १ जंजिरे आर्नाला
  १ किले इंद्रगड
  १ किले अर्जुनगड
  १ किले आसावा
  १ किले सेवगा
  १ किले गंभीरगड
  १ किले बलालगड
  १ किले वज्रगड भुईकोट
  १ किले डाहाणु
  १ कोट तारापूर
  १ कोट माहीम
  १ कोट केलवे
  १ कोट उंबरगाव
  १ कोट सिरगाव

१५

७ तालुके सुवर्णदुर्ग
  १ जंजिरे सुवर्णदुर्ग
  १ किले रसालगड
  १ किले पालगड
  १ किले मंडणगड
  १ किले सुमारगड
  १ किले कनकदुर्ग भुईकोट
  १ कोट गोवा भुईकोट

७

२ तालुके आवचितगड
  १ किले आवचितगड
  १ किले सुरगड
१ किले बिरवाडी भुईकोट
४ प्रांत राजपुरी
  १ किले तलागड
  १ किले घोसालागड
  १ किले विश्रामगड उर्फ कुरडु
  १ मानगड

४

२ तालुके रेवदंडा
  १ जंजिरे रेवदंडा
  १ किले कोरला

  २

२ प्रांत बेलापूर
  १ किले बेलापूर भोईकोट
  १ किले पारसीक भुईकोट

  २

१ जंजिरे जयदुर्ग उर्फ उदेरी
८ प्रांत कल्याण भिवडी
  १ किले मलंगगड
  १ किले कोथलागड
  १ किले सिदगड
  १ किले बहिरवगड
  १ किले गोरखगड
  १ किले दुर्गाडी
  १ किले घोटवडी
  १ किले भिवंडी

  ८

२ साष्टी प्रांतांतील किले
  किले कर्नाला
  १ किले विकटगड भुईकोट

  २

३ मामले कोहोज
  १ किले कोहोज
  १ किले अशर
  १ टकमक

  ३

३ तालुके रायेगड
  १ किले रायेगड
  १ किले लिगाणा
  १ कोट माहाड

  ३

१ किले माहुली
४ तालुके रतगड
  १ किले रतनगड
  १ किले कलोलगड
  १ किले अलंग
  १ किले मदनगड
२ किले दुरग व भोयतगड
२ तालुके सरसगड
  १ किले सरसगड
  १ किले मीरगड

  २

१ किले सिदगड

७९

२०७

तपसीली
  ५६ भोईकोट
  १३७ पाहाडी
  १४ जंजिरे

२०७

१७८ सरकारात
२९ सरंजामी सरदार वगैरे यांचे निसबतीस.

२०७

¶*This is a list of forts and fortresses in the possession of Peshwa Bajirao II in the year 1809-10.*

No. 167] [16-6-1815

सातारा जमाव, रु. नं. १९७४.

राजमंडळ. रोजकीर्द.

स्वारी राजश्री पंत प्रतिनिधि सुा सीत (अशर मयातैन).

माहे रजब छ ७ रोज.

दफाते पत्रे

बालशेट सोनार सातारकर याजकडून कराड मुकामी टंकसाल चालविली आहे. त्यास टंकसालेच्या रुपयाची चौकसी तुम्ही करावयाची तसी केली. त्यास पुणे सिक्याचे मासल्याप्रमाणे आयालेस सरस रुपया उतरला. असतां रुपयाची चाल चालवीत नाहीं, दिकत करितां म्हणोन हुजूर विदित जाहाले. त्याजवरून हे आज्ञापत्र सादर केले आसे. तरी मासल्यास रुपया चांगला उतरला असता दिकत करावयाचे प्रयोजन काय? याउपरी पेठेत वगैरे चाल देणे घेणे. कोरा रुपया टंकसालेचा चालवीत जाणे. जुना चालविला असतां गुनेगारी घेतली जाईल. याप्रो येकंदर ताकीद करून टंकसालेच्या रुपयाची चाल चालवीत जाणे. येविसी फिरोन बोभाट येऊ न देणे म्हणोन शेटे माहाजन व समस्त सावकार व वाणी उदमी कसबे कराड यांचे नावे ताकीद

पत्र

१.

ताा बालशेट सोनार सातारकर.

¶*Bajirao II writes to the Pratinidhi to desist from rejecting the Rupee coins issued from the mint at Karad by Balshet Sonar.*

No. 168] [1815-16

रु. नं. ५३९

नकलेची नकल

श्री

किले पुरंदर व वज्रगड येथील मामलत मनोहरगीर याजकडे होती त्यास ते मृत्य पावले सा त्याजकडून दूर करून साल मजकुरी दोन्ही किल्याची मामलत आपाजी भगवत याजकडे सांगितली. त्यास किले मारचे बेगमीस साल गुाा सन खमस अशर मैयातैनाप्रो साल मारी गला कैली सुाा सीत अशर मयातैन व आलफ. [यापुढे तपशील]

¶*Orders are issued appointing Appaji Bhagwant to the mamlat of Purandar in the place of Manohar Gir, deceased.*

No. 168-A]

श्री

यादी मोकासे माजी लोकास खेरीज तैनात

१०४८= किले पुरंधर

१०० फिरंगोजी नाईक नरसाले सरनौबत मौजे खोपवली ता। पाटस

३०० बालोजी नाईक चिव्हे मौजे देउळगाव ता। पाटस

१५० राणोजी नाईक पेटकर मौजे पडवी ता। पाटस

३० येसाजी नाईक चिव्हे मौजे देवढी ता। खेडेबारे

१०० सभाजी नाईक रामोसी मौजे साकुरडे ता। करेपठार

२४८= मालजी गायकवाड मौजे लाईम ता। निरथडी

४० नवलोजी नाईक शेलार मौजे भिवडी ता। करेपठार

१०४८=

२००. किले वजीरगड

१०० सुभानराव माहाले हवालदार मौ। बिवरी ता। सांडस

१०० आपाजी निकम सरनोबत मौजे पिसें ता। करेपठार

२००

¶*The Mokasas of the Purandar district are detailed.*

No. 169] [8-5-1817

पुणे जमाव, रु. नं. ५३५

श्रीगजानन

राजश्री बापू सावंत व गोवर्धनसिंग व महिमाजीराव सिंदे हवालदार किले पुरंदर व वज्रगड व ठाणे माची गोसावी यासी, श्नो रामचंद्र चौधरी रामराम विनंती. उपरी किले मा।र तिन्ही ठिकाणे इंग्रजबाहादर याचे स्वाधीन करून देण्याविसी रुबरू श्रीमंत राजश्री माहाराजांची आज्ञा जाहाली, त्याजवरून हें पत्र तुम्हास लिहिलें आहे. तरी सहस्रपत्राचे जागां हें पत्र जानून हे पत्र पावताच तिन्ही ठिकाणे स्वाधीन करून द्यावी. दुसरे पत्राचा व खुणेचा आक्षेप करू नये. रा। छ २० जाखर सन सबा आशर. बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

¶*Ramchandra Choudhari informs the Havaldar of Purandar of the Peshwa's orders to hand over the fort to the charge of the English.*

No. 170] [29-9-1817

पुणें जमाव, रु. नं. ९३९

श्रीगजानन

राजश्री गोपाल चिमणाजी जोगलेकर व गोवर्धनसिंग हवालदार किले पुरंदर व वज्रगड व ठाणे माची गोसावी यासी, अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्री रामचंद्र चौधरी रामराम विनंती. उपरी, किले मार माचीसुद्धा तिन्ही ठिकाणें आम्हाकडे होती, ती हाली सरकारांतून माहुली मुकामी राजश्री बापू गोखले याचे स्वाधीन जकिन्यासुध्धा करावी म्हणौन रुबरू राजश्री आपाजी भगवंत शेवड्ये याजवल आज्ञा जाहाली. त्याजवरून हे पत्र लिहिले असे. तरी, सदरहू तिन्ही ठिकाणे श्रीमंत राजश्री बापू याजकडील रा भवानराव जाधव लोकसुध्धा किल्यावर येतील त्याजला वर घेऊन त्याचे स्वाधीन जकिन्यासुध्धा तिन्ही ठिकाणे करून देऊन पावती घेणें. मोजदादीस च्यार दिवस आधिक लागतील, याजकरिता येक कारकून व दोन सिपाई ठेऊन बाकीचे लोकसुध्धा तुम्ही खाली उतरून पुण्यास निघोन येणे. मोजदादीस कारकून राहील त्याणे मोजदाद करून देऊन मोजदाद जाबता व पावती घेऊन पुण्यास येणें, म्हणौन त्यास ताकीद करावी. रा छ १७ जिलकाद सन समान आसेर मयां तैन व आलफ. मुा पुणे. बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

पो छ १८ माहे जिलकाद भाद्रपद वा ९ शके १७३९ ईश्वरनाम संवछरे सन समान आसेर मयातैन.

¶*Bajirao II orders the Killedar and officers of Purandar to hand over the fort and its ordnance to Bapu Gokhale.*

No. 171] [1819?

जमाव रु. नं. १७७७.

यादी हरिभक्तपरायेण रावजीबावा गोसावी पैठणकर याजकडे संस्थानाचे खर्चास. सन १२२९ फसली बितपसील.

मूलपुरुश श्रीनिंबराज स्वामी, त्याचे पुत्र नारायेण स्वामी, त्याचे पुत्र दादोबा गोसावी याजला श्रीपंढरीचे यात्रेच्या व उत्छहाचे खर्चाकरिता श्रीशाहू राजे याणी श्वराज्य दिल्हे. त्याजवर मोगलाई प्रांत जाल्यावर श्रीमंत बालाजी बाजीराव पंतप्रधान याणी जागीर दिल्ही.

¶*Raoji Bawa Gosavi is given an allowance for the pilgrimage of Pandharpur. His saintly ancestry is mentioned in the paper.*

No. 172] [*18-4-1821*

पुणे जमाव रु. नं. ६९४

परगणे भिमथडी येथील मामलेदार यास हुकुम जातात त्याचे बारनिसीचे बूक.

[त्यातील उतारे]

तारीख १८ माहे आप्रल सन १८२१ इसवी तुमचे पोण्यांत गावगना सरकार डाकेचे लोक आहेत. त्यास दरसाल कागद घालावयास चांबड्याची तोस्ताने सवाहात लांबीची व त्यास तेल असे गावगना द्यावयाची चाल आहे त्यास ज्या गावी देण्याची चाल असेल त्या गावी पाटील कुलकर्णी यास ताकीद करावी की दरसाल तुम्ही डाकेकडे सामान देता त्या प्रो देत जाणे म्हणोन ताकीद करून सालाबाद प्रो चांबड्याचे वगैरे सामान देवावे म्हणोन पत्र रवाना.

ता. ४ माहे मे तुमचे परगण्यातील रस्तावरचे वगैरे गाव आहेत त्याजपासोन मुचलके सरकारात लिहोन घ्यावे की हरकोणा येकास साहेब लोकसुध्दा बेगार देऊ नये. जो वाजवी पैसा देईल त्यास मजूरदार माणसे आथवा जे लागेल ते द्यावे. बेगार असी कोणी देऊ नये. जो कोणी बेगार देईल त्याजपासोन दोन रु. दंड सरकारात घेतला जाईल. याप्रो दरोबस्त गावापासोन लिहोन घेऊन खुब ताकीद करणे जे बेगार येकंदर कोणासहि देऊं नये म्हणोन.

तारीख २९ माहे मे सन १८२१ इसवी कोली व परवारी पुरंदरकर याजकडील इनाम जमिनी व इनाम मोकासे व शेरियाची पेशवे सरकारांत जफ्ती होती ती सन १२२७ फसलीत लढाई सुरू होण्याचे वख्ती मोकली करून देऊन यादी करून दिल्ही. त्याचा दाखला दफ्तरात नाही याजकरिता इ. इ.

तारीख १३ माहे शपटेंबर सन १८२१ इसवी(पा)सोन हाल सन १२३१ फसलीत कोणी उदमी बेपारी वगैरे कोणी आफिनीची वोझी अगर किरकोल छपाऊन घेऊन जातील आगर येतील त्याची चौकसी तुम्ही खूप ठेऊन कोणी आफीन नेईल त्यास धरून त्याचे आफिनीची जफ्ती करून हुजूर लिहून पाठवणे आणि सदरहू मजकूर गावगना सेठे माहाजन पाटील कुलकर्णी यास जाहीर करणे जे आफीन घेऊन जाईल त्याची बातमी ठेऊन त्याच वेळेस त्याचा मजकूर सरकार ठाणियांत जाहीर करीत जाणे.

ता. २० माहे आक्टोबर सन १८२१ इसवी दरविला कर्नाटक प्रांती तिरपती पाहाडावर श्रीव्यंकटेशजीचे यात्रेस लोक येतात त्या लोकानी कानगी[१] व पूजा वगैरे दक्षणा देण्याचे व त्या लोकास बहुमान मर्यादा पोहचण्याचे असे दोन्ही कायेद्याचे हिशोब दोन नंबर पहिला व नंबर दुसरा या प्रमाणे तयार होऊन आले ते तमाम लोकास जाहीर करणे.

---

१ कानगी = नैवेद्य.

ता। १४ माहे फेब्रुवारी सन १८२२ इसवी. पो मजकुरात कलालाची दुकाने दारू विकावयाची गावगना आहेत. त्यास पेशवे सरकारचे आमलात जी दुकाने होती ती काईम ठेऊन कुंपणी सरकारचे आमळांत ज्या गावी नवी दुकाने जाहाली असतील ती झाडून मोडून टाकावयाची ठराऊन हा हुकूम तुम्हास सादर केला असे

ता. १७ माहे मार्च सन १८२२ इसवी दरीविला पो मारी तुम्ही आजपासोन कानडे व कर्नाटक व तैलंग मदरास या मुलुकातील लोक कारकून चाकरीस ठेऊ नये. जर करिता ठेविले असे जाहिरात आलियास तुम्हास बरतर्फ केले जाईल म्हणोन.

ता १९ माहे आप्रेल सन १८२२ इसवी पो मजकुरांत गावगना वतनदार आगर हरकोणी लोकानी सरकार हुकमासिवाये दतपुत्र घेऊ नये. दरम्यान घेतल्यास तो रद करून त्याचे वतन वगैरे सरकारात घेतले जाईल [म्हणून गावगना ताकीद करणे.]

ता। ७ माहे मे सन १८२२ इसवी पो मजकुरातून बंदिवान यास तुम्ही हुजूर रवाना करिता, त्यास रस्तेयात पोटास मिळत नाही, उपासी राहतात त्याचा मजकूर जाहिरात आल्यावरून तुम्हास हा हुकूम सादर केला असे. तरी फौजदारी-कडे जे बंदिवान हजूर रवाना करावयाचे त्यास दररोज पैसे ६ प्रो पुण्यास पोहोचे तोपर्यंत रस्तेयात रोज लागतील त्या मानाने देत जाणे. आणि त्याचे हिशेबाची याद आलाहिदा करून पो मारचे जमाखर्च हिशेब हुजूर येतात त्यासमागमें पाठवणें. त्या प्रो येवज हुजरून रवाना केला जाईल म्हणोन पत्र.

ता। १३ माहे जून सन १८२२ इसवी मौजे वागज ता। करेपठार येथील मोकासा चिंतो विठल वगैरे बंधु साहाजण मिलोन आहे त्यास चिंतो विठल याचे दौलतीस कोणी मालक नाही. माधवराव हे दतविधान करून हे दत घेतले नाही म्हणोन त्रिंबकराव याची स्त्री उमाबाई याणी सरकारात समजाविले. ऐशियास माधवराव दत्ताची पुरवणी करीत तोपर्यंत चिंतो विठल याचा मौजे मारचे मोकासियाचे अमलांत हिसा आहे तो जफ्त करून ऐवज अमानत ठेऊन हजूर इरसाल करणे म्हणोन पत्र.

ता. २४ माहे शपटंबर सन १८२२ इसवी सातारा येथील बंदिखान्यातून बंदिवान अडतीस आसाम्या पळाल्या त्या आसाम्या धरून द्याव्यां आणि बक्षीस द्यावे म्हणोन जाहीरनामा आला [तो जाहीर करण्याबद्दल हुकूम.]

5016

ता. १९ माहे आगटोबर सन १८२२ इसवी. दक्षणचे बैल लाहान आणि कमकुवत यामुळे फार लागतात सबब म्हैसूरकडचे आणवून नवी उत्पत्ति करावी व बक्षीस मिळवावे या संबंधी हुकूम हनराबल गौरनौर कौंसिलबहादुर याचा.

ता. १९ माहे नवंबर सन १८२२ [वरीलप्रमाणेच मजबूद घोड्याच्या निपजी-करता सरकारातून उंची वळू गावोगाव मिळतील अशासंबधी जाहीरनामा].

ताा. ११ माहे आप्रेल सन १८२३ इसवी पो मारी रयत लोकाची वगैरे मुलांस गोवर्धन देवी काहाडण्याबद्दल अजम मुसराग्लीन साहेब डाकतर याजकडील कारकून आले आहेत ही खबर सर्वास जाहीर होण्याकरता हुजूरून जाहीरनामा या पत्रात घालून पाठविला असे. तरी देखत हुकूम याच्या नकला करून दरगांवास येक येक देऊन पो मारचे झाडून गावास जलद महशूर कर्णे म्हणोन पत्र..

ता. ९ माहे मे १८२३. बैलाप्रमाणेंच गाईच्या चांगल्या निपजीकरतां सरकारातून म्हैसुरी गाई विकावयाच्या आहेत त्यासंबधी जाहीरनामा.

ताा १४ माहे जून सन १८२३ इसवी पो मजकुरांत गावगना रयत लोक व हर-कोणी लोक वाघ मारतात त्या वाघाचे दोन्ही कान कापून त्याणी ते कान तुम्हापासी आणोन हजर करावे आणि तुम्ही ते कान घेऊन वाघ लाहान अगर थोर जसा ज्या प्रतीचा वाघ असेल त्याची चौकसी करून ते कान व ज्याणे वाघ मारला याचे नांव व त्यास बक्षीस देण्याबद्दल तुम्ही सरकारात अर्जी लिहून कान हुजूर या म्हणजे ... बक्षिस पैसा रोख तुम्हाकडे पाठविला जाईल ... ज्याणे वाघ मारला असेल त्याचे हातावर ठेवून पावती घेऊन हुजूर पाठवीत जाणे म्हणोन पत्र.

ताा ८ माहे जुलई सन १८२३ इसवी. दरविला पुण्यात इस्पितळ डाकतर साहेब म्हणजे वैद्य याणी आजारी लोक आसतील त्यास मुफत दवा द्यावा येविसी तमाम लोकांस कळावयाकरितां जाहीरनामा सरकारातून केला तो या पत्रात घालून तुम्हाकडे पाठविला आहे, [गावोगाव वाचून दाखविणें म्हणून].

¶*Copies of miscellaneous orders of the early British regime—during the period from 18th April 1821 to 8th July 1823*

No. 173] [*16-7-1821*

श्री

यादी .... मास आषाढ वद्य द्वितीया सोमवार दीडप्रहर दिवसां यांजी बाजी मोहिते याणी पाच साहा आसामी वरभाऊ मिलोन तरवारबंदुखा-

सह लेश होऊन वाड्यात सिरोन दरवाजा लाऊन देवीच्या सोप्यात राज्यावर गर्दी केली. जवल कोण्ही नव्हते. दोन भोसले मात्र होते, त्याची नावे भुजंगराव भोसले व आबाजी भोसले होते. ते पुढे आडवे जाहाले त्यास तरवारेचे वार मोहिते याणी करून ठार मारिले. त्या गीर्दीत मोहिते मंडली पौो येक आसामीनी पिस्तुलाचा बार राज्याचे उजवे बरगडीत केला. ती गोली डावे बरगडीत राहिली. त्याणी काहिल होऊन पडले. त्यास मोहिते मशारनिले घेऊन बसले. वाड्यात गर्दी जाहली, हे वर्तमान भाऊ माहाराजास कलले. त्याजवरून ते वाड्याजवल गेले तो दरवाजा लागला होता. तेव्हा त्यासी बोलणे केले की तुमचे काय असेल ते सांगावे, त्याजवरून मोहिते मार याचे बोलणे पडले जे, आमचे येकोणतीस हजार रुपये तलब भरून द्यावी व आम्हास कोण्ही दरम्यान देऊन पार करून द्यावे. त्याजवरून भाऊ माहाराज याणी आपलेकडील कारकून सदासिव आनंत बराबर देऊन पार करून दिल्हे. इकडे माहाराज यास बाहेर काढिले, ते भाऊ माहाराज याचे घरी च्यार घटका बसून नंतर किल्याबाहेर गेले. वाड्यात गेले तेच दिवसी साहा घटका रात्री सोमवारी द्वितीयेस काल जाला. याचे कारण मंत्री यास गाव इनाम होता तो थोरले माहाराज यांचे वडील याणी जफ्त करून मोहिते यास दिल्हा होता. त्याची विनंती मंत्री याणी या माहाराजास राज्याभिषेक जाला ते समई केली की आमचा गाव आम्हास द्यावा. याजवरून सरकारातून गावाची जफ्ती केली त्याची मोकलीक करून घ्यावी म्हणोन मोहिते बोलत होते. सरकारांतून उत्तर जाले जे, तूर्त मोकलीक व्हावयाची नाही. त्याजवरून मोहिते मारनिले याणी दगा केला. शक १७४३ आषाढ वद्य द्वितीया सोमवार सन इसने आशरीन छ १५ शवाल मुा तारीख १६ जुलई सन १८२१ इसवी.

¶*An account of the assassination of King Sambhaji II of Kolhapur by Sayaji Mohite, is narrated in the paper.*

No. 174] [*4-11-1822*

रु. नं. १६५५

श्री

कैफियेत केशव खंडेराव सुाा सलास अशरीन मयातैन व अलफ. श्रीमंत कैलासवासी बालाजी बाजीराव प्रधान यानी गावगना जमीन येक चावर दाहा बिघे इनाम देऊन श्रीमंत कैलासवासी शाहू माहाराज छत्रपति यांस विनती करून सदरहू जमीनीचे राजपत्र राजशक ७२ क्रोधननाम संवत्सरे ...

छ २१ रमजान सुा सीत आबैन मया अलफचे साळाचे करून दिल्हे, त्यापासून जमीन आपणाकडे सुरळीत चालत आहे. सदरहू राजपत्र आमचे आज्याचे नावाचे आहे ते दाखऊन त्याची नकल करून दफ्तरात दिल्ही आहे. संपादक पुरुस गोविंद मल्हार व रामाजी मल्हार याची वशावळ

गोविद मल्हार

१

यासी पुत्र धोंडो गोविंद यास पुत्र

|ही नकल

रामाजी मल्हार

१

यासी पुत्र.

१ खंडेराव राम

१ बळवंतराव राम

१ गंगाधर राम

३

खंडेराव राम यास पुत्र

१ गोपाळ खंडेराव वर्षे ६६

१ केशव खंडेराव वर्षे ६० .....

आहेत

बळवंतराव राम यास पुत्र

१ गंगाधर बलाळ वर्षे ४९

१ मैराळ बलाळ वर्षे ४०

२

हाली आहेत

गंगाधर राम यास पुत्र वामनराव गंगाधर हाली आहेत वर्षे २०

सदरहू प्राो वंशावळ व कैफियत लिहून दिल्ही आहे ती खरी आहे. सर्व भाऊबद विभक्त आहो. जमीनीची वहिवाट आम्ही सर्वत्र येकत्रटपणानी करीत आहो. याखेरीज राजपत्रे व पेशवे सरकारच्या सनदा व जमिनीचा चकनामा होता, परंतु बहुता वर्षाची व्यवस्था याजमुळे ठिकाण लागत नाही. येक राजपत्र आम्हाजवळ होते हे आणून दाखविले. मिा आश्विन वाा ६ शके १७४४ चित्रभानु नाम सवत्सरे हस्ताक्षर केशव खडेराव

[सनदेतील विशेष गोष्टी]

'रा। गोविंद मल्हार व रामाजी मल्हार प्रभू चेऊलकर'

'इनाम पड जमीन चावर

ता। हवेली पां। पुणेपैकी जमीन चावर येक पड जमीन
·॥· मौजे हडपसर पैकी जमीन बिघे साठ येकून चावर नि॥
·॥· मौजे राहाटणीपैकी जमीन बिघे साठ येकून चावर नि॥

१

८१० मौजे भाजे ता। नाने मावल प्रांत मावले प्रांत मावले पैकी पड जमीन
दुफसली जमीन दाहा बिघे

'रामाजी मल्हार चिटणीस याजकडे इनाम राजपत्री'

¶ *This paper gives names of certain members of the family of Ramaji Malhar, Chitnis of the Peshwas*

No. 175] [*1822*

सदरहू आठ पत्रे दिल्ही त्याप्रो इनाम दिल्हापासून आजपर्यंत निर्वेध उपभोग आम्ही करीत आहों
संपादिल्यापासून वंशावळ

कृष्णंभट बिन देवभट याचे सहोदर बंधुसुद्धा
१ खुद कृष्णभट
१ गणेशभट
१ श्रीधरभट
१ रामभट

तपशील
कृष्णंभट बिन देवभट याचा वंश
१ वडील पुत्र गंगाधर भट यास पुत्र

भिकंभट व बहिरवभट बिन वामन भट सहोदर बंधुसुद्धा
१ भिकंभट खुद
१ खुद बहिरभट
१ विष्णुभट

३

तपसील
भिकंभट बिन वामनभट याचा वंश यास पुत्र वामन दीक्षित यास पुत्र सदाशिव दीक्षित यास पुत्र यांचे

१ वासुदेव भट याचे नकल
१ वीरेश्वर भट दुसरे पुत्र

३

गंगाधरभट बिन वीरेश्वर भट उपभोग करीत आहो. उंबर वर्ष १०

१ दुसरे पुत्र बापूभट यास पुत्र वडील वैजनाथ भट उपभोग करीत आहो उंबर ४८

१ दुसरे पुत्र कृष्णंभट उपभोग करीत आहे उंबर ४२

कृष्णंभट बिन देवभट याचा वंश

गणेश भट बिन देवभट याचा वंश

१ वडील रघुनाथभट यास पुत्र
१ गोपीनाथ भट वडील पुत्र
१ बचंभट दुसरे पुत्र

२

यास पुत्र

१ गणेशभट बिन गोपीनाथ भट उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे ३५

१ मोरभट बिन बचंभट उपभोग करीत आहे. उमर वर्षे २२

२

१ दुसरे लक्ष्मणभट यास पुत्र

१ वामनभट उपभोग करीत आहो उंबर वर्ष ४५

१ विनायकभट उपभोग करीत आहो उंबर वर्ष ४०

१ नीलकंठ भट यास पुत्र सिधेश्वर भट उंबर वर्ष १८

३

१ वडील भास्कर दीक्षित यास पुत्र

१ गोपाल दीक्षित वडील पुत्र उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे ३०

१ दुसरे नारायण दीक्षित उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे १३

२

१ दुसरे पुत्र पांडुरंग दीक्षित उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे ६२

१ तिसरे पुत्र यज्ञेश्वर दीक्षित यास पुत्र लक्ष्मण दिक्षित उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे ३१

१ चौथे पुत्र बालकृष्ण दीक्षित यास पुत्र तीन

१ वडील सदाशिव दीक्षित यास पुत्र

१ विष्णु दीक्षित उंबर १२
१ रामचंद्र दीक्षित उंबर ९
१ बाळकृष्ण दीक्षित उंबर ७ उपभोग करीत आहो

३

१ दुसरे मोरेश्वर दीक्षित उपभोग करीत आहो उंबर १९

१ तिसरे कासीनाथ दीक्षित उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे १६

३

गणेशभट बिन देवभट याचा वंश
श्रीधरभट बिन देवभट याचा वंश

१ वडीलपुत्र नारायणभट याचे पुत्र बलवंतराव बिन नारायण भट उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे ६७

१ दुसरे हारभट यांची नकल

१ तीसरे जनार्दन यास पुत्र दिनकर भट बिन जनार्दन भट उपभोग करीत आहे उंबर वर्ष ४०

श्रीधर भट यांचा वंश

रामभट बिन देवभट यास पुत्र नारायणभट यास पुत्र बालंभट बिन नारायण भट. पुढें वंश नाही.

बालंभट याची स्त्री जयाबाई याणी आपला हिस्सा श्रीदेवलक्ष्मीनारायण यास दिल्हा तो उपभोग देव करीत आहे. अलाहिदा दानपत्र देवाचे नावे करून दिल्हे. त्याप्रो चालत आहे.

१ पाचवे पुत्र चिंतामण दीक्षित उपभोग करीत आहो उंबर वर्षे ४९

१ भिकंभट बिन वामनभट यांचा वंश

१ बहिरंभट बिन वामनभट यांचा वंश

१ विष्णुभट बिन वामनभट यांचा वंश

० धोंडभट वडील पुत्र यास पुत्र मोरभट यास पुत्र नाही. दुसरे पुत्र बालंभट उपभोग करीत आहो उंबर वर्ष ८९ विष्णुभट यांचा वंश भिकंभट व बहिरंभट बिन वामनभट यांचा वंश

१ अनंत भट बिन साडूभट याचा वंश नाही.

¶*This is a genealogy of the Karve family—the household priests of the Peshwas.*

No. 176] [*24-5-1834*
पुणें जमाव, रु. नं ९३९.] नकल

श्री

यादी समस्त जोसी पुरंदरे व पुजारी देवस्थान किले पुरंदर सन १२४३ फसली. किले मजकूर येथे बालेकिल्यावर श्रीमारुती स्वयंभू प्राचीनचा आहे. त्यास सरकारची नेमणूकहि आहे. हाली चालती. यैसे आसोन हाली साहेब लोक पुण्याहून राहावयास किल्यावर आले आहेत. त्याणी अंबरखाने फोडून राहावयास जागा केल्या आहेत. त्यास, येक अंबरखाना मारुतीजवल आहे. तो फोडून जागा करितात. याजकरिता नायेब जेमादार गोपालराव जाधव यास बोलाऊन

नेऊन सांगितलें की, मारुती येथून काढून टाकावा. नंतर जमादार याणी उतर केले की, मारुतीस नेमणूक सरकारी आहे आणि पूजा पुजारी करितात. त्यास, हे त्यास पुसावे. त्याणी सांगितले की, पुजारी पाा देणे. नंतर जमादार याणी आम्हास त्याजकडे पाा दिल्हे. आमचे व त्याचे बहुत प्रकारे बोलणे जाले; परंतु मानीत नाहीत. आग्रह करून देव काढू म्हणतात. याजकरिता साहेब मेहेरबान होऊन आमचे देवास ढका न लागे आणि उपद्रव नव्हे यैसे जाले पाहिजे.

ही याद लिाा सही मिाा वैशाख वाा २ शके १७५६. ता २४ मे सन १८३४ इसवी.

सही

१ भैराळ जगन्नाथ पुरंदरे दाा त्रिंबक मल्हार पुरंदरे.

१ गणेश श्रीपत पुरंदरे दाा खुद.

१ त्रिंबक मल्हार पुरंदरे दाा खुद.

१ येमाजी बिन धोंडजी खिरसागर गुरव दाा त्रिंबक मल्हार.

१ जोगू बिन राघोजी खिरसागर गुरव दाा त्रिंबक मल्हार पुरंदरे.

¶*The priests, Joshis and Purandares in charge of the temple of Maruti at the fort of Purandhar pray to the British authorities to prevent any white men from insisting on the removal of the idol.*

No. 177] *[1827-28*

रु. नं. १६९८.

श्री

असल याद दफ्तरी आहे त्याची नकल असे

यादी सरकार श्रीमन्महाराज राजश्री छत्रपति स्वामी याचे पाटिलकीचे वतन ताा पाटस प्रांत पुणे येथे मौजे देऊळगांवचे दरोबस्त व मौजे सिरापूर व मौजे वडगाव येथील निमेचे आहे. त्याचे उत्पन्नाची वहिवाट गुमस्ते याणे करावयाची ती सुाा समान अशरीन मया तैन अलफ कलमें

१ इनाम जमीन	चावर
१। माजे देऊळगावपैकी	
·॥· मोज सिरापूर	चावर १
पौ वजा निमे तक्षिमदार नागपूरकर भोसले	चावर ·॥·
बाकी	चावर
·॥· मौजे वडगांव	चावर १
पौ निमे ताक्षिमदार दरेकर चावर ·॥·	
बाकी	चावर

[वगैरे वगैरे]

¶*A list of inam lands possessed by the Bhonsles who were Patils of Deulgaum and Sirapur.*

No. 178] [22-4-1828

नकल

श्री

इकरार सिदाजा बिन मुकाजी भिताडे जात कुणबी कसब सेत करावयाचे राहणार भिवडी ताा कऱ्हेपठार उमर वर्षे ३० मी सेसन कोडतासमोर कसम करून सत्य सांगतो की, उमाजी रामोसी हा आमचे गावचा. हा बंड करू लागल्यावर सुमारे दोन वर्षे जाहाली. आमचे घरीं येतजात असे. तेव्हां फतू ताबोली आम्हापासी म्हणो लागला की धोंडोपंत बाबा हजार रुपये मागतात असे तुक्या रामोसी याजकडे सांगावे. नंतर दोन तीन रोजानी सूर्य पर्वतावर गेला तेथे तुक्या रामोसी व विठोजी रामोसी होते तेव्हा उमाजी रामोसी जवल बसला होता आणि विठूने माहांकालाचे खालीं पाचसे रुपये माझे पदरी मोजून घातले ते मी घेऊन आपले घरी आणून गुराचे गोठ्यात पुरून ठेविले. नंतर दुसरे दिवसी फतू तांबोली सासवडास गेला होता तो आला, दुपारचा आला. आणि मला पुसले की तुम्हास काम सांगितले त्याचे काय जाहाले. तेव्हा आम्ही त्यास निमे काम जाहाले म्हणोन सांगोन तेच दिवसी फतू व मी रुपये मी+ आपले जवळ घेऊन पुणियास आलो. तेव्हा दोन घटका दिवस होता. बोंबिल विकतात तेथे फतू राहातो त्याचे तेथे उतरलो. त्याणे आम्हास सांगितले की साहा घटका रात्र जाहाल्यावर जाऊ असे फतू बोलला. नंतर पाचसहा घटिका रात्रीस मी व फतू असे धोंडोपंतबाबाचे घरी माडीवर गेला. तेथे बाबा उभे राहिले होते, तेव्हा त्याणी आम्हास माडीवर घेऊन वर गेले. त्यावेली माडीवर जाऊन धोंडोपंतबाबा याचेपुढे रुपये ओतून फत्याबाने फाड्या लावून धोंडोपतबाबाचे पदरी घातले. त्यापैकी २५ रुपये फत्याबास पाचशापैकी परत दिल्हे. त्या २५ पैकी फत्याबाने मला १० रुपये दिल्हे. नंतर दुसरे दिवसी फत्याबा पेठेस पुरंदरास गेला व मी आपले घरी भिवडीस गेलो आणि दोन तीन रोजानी उमाजीस आम्ही बातमी कलविली की तुम्ही सांगितल्यांप्राो तुमची कामागिरी केली.

कैदी धोंडोपत याचा सवाल :—तुम्ही आला तेव्हा मी. कोणत्या दारावर उभा होतो.

जबाब :—या गोष्टीस दोन वर्षे झाली. आम्ही फतूचे बरोबर सहा घटका रात्रीस गेलो होतो. मी पुण्याचा राहणार नव्हे, मजला काही स्मरण राहिले नाही.

कैदी धोंडोपत याचा सवाल :—तुम्ही आमचे घरी आला तेव्हा आमचे दरवाज्यावर कोणी सिपाई वगैरे होता की नाही ?

+ अनवश्यक.

जबाब :—दरवाज्यावर माणसे वगैरे असतील परंतु आम्ही स्मरण ठेविले नाही.

ही जबानी लिहून दिल्ही सई ता। २२ अप्रेल सन १८२८ इसवी, नि। नांगर

Taken and sworn to before me this 22nd April 1828. Signature of John A. Dunlop, Sessions Judge

---

असल बा। नकल रुजू
घोलणार नारो राम भावे
कारकून अदालत पुणे

सई श्रीधर लक्ष्मण शिरस्तेदार
(खालीं इंग्रजी सही लागत नाहीं)

¶*Evidence given by Sidoji Bhintade in the affair of Umaji Naik Ramoshi on 22nd April 1828.*

No. 179] [*7-5-1828*

रु. नं. ४२० नकल

श्री

सरकार दौलतमदार इंग्रजबहादूर रिच्यार्ड मिलसाहेब बाहादूर अगटिंग कलकटर सुभा पुणे याणी

बइस्म अर्जुना व मारुती व मल्ह बिन कोंडाजी येबिन भवानजी आडनाव साबले जात कोली वस्ती मजरे चिव्ह्याची वाडी घेरा किले पुरंदर सु॥ समान अशरीन मया तैन व अलफ सन १२३१ फसली शके १७५० सर्वधारी नाम संवत्सरे तुम्ही त्रिवर्ग बंधूनी हुजूर पुणे मुकामी येऊन अर्ज केला की आमचा बाप कोंडाजी साबला व आणखी कोली हे बंडाचे बातमविर होते. सबब बंडकरी याणी मजरे बहीरवाडी येथे चालून येऊन लढाई केली. त्यांत कोंडाजी मजकूर याजला तरवारेच्या जखमा लागल्या. त्या जखमा बऱ्या न होता पुणे मुकामी इसपितलात मयत जाहला. आम्ही तिघे भाऊ लाहान पोरे आहोत. आमचा गुजारा चालावयाकरिता खावंदानी सर्फराज होऊन आम्हास कांही नूतन इनाम जमीन करून दिल्ही पाहिजे

जाणिजे ब तारीख ७ माहे मे सन १८२८

¶*Arjuna and Maruti Sable appeal to Mr. Mill, Acting Collector, for the grant of some inam lands in return for their deceased father's services.*

5025

No. 180] [9-2-1830

रावसाहेब मुषफ़क मेहेर बकर्मे फर्मायें
दोस्ता विठलराव दिवाणजी सलामत.

ॐ आजी सौ मेजर जरनेल सर ज्यान मालकम साहेब बाहादूर गौरनर जंजिरे मुंबई. सलाम बादज सलाम खरयतेस अज्याम अके दरिविला सवंत १८५८ चे सालापासून आजपावेतो आठावीस वर्षें तुम्ही गायकवाड सरकारची चाकरी चांगले तऱ्हेने केली व गायकवाड सरकारचे माहाल काठेवाडात आहेत त्याची आबादी चांगली केली. त्यामुळें गायेकवाड सरकारास पेदास्तहि आधिक जाहाली व काठेवाडचे जमीदार यास जी सुकडी मिलत होती व काठे लोकापासून कितीयेक गांव खरेदी केले, ते कर्णेल वाकर साहेब याचे बंदोबस्तात गायकवाड सरकारांत दाखल केले आहेत. त्याजवरून गायकवाड सरकारास ऐसी हजार रुपये दरसाल नफा ज़ाहाला. व गायकवाड सरकारानी जी कामे तुम्हावर ठेविली ती तुम्ही कसी केली व गायकवाड सरकारची चाकरी जी तुम्ही केली व त्याचे आबरूवर निगा ठेवीत होता, ते इंग्रजी सरकारास जाहीर आहे. कर्णेल वाकर साहेब व त्याचे मागे जे रिसिदिट होते व काठेवाडांत जे इंग्रजी सरदार होते ते तुमची तारीफ करितात. व सिपारसीचे कागदहि त्याणी तुम्हास दिल्हे आहेत. हली फार नाजूक काम पडले होते. त्या वेलेस तुम्ही दोहो सरकारचे फायद्याकरितां जी तुम्ही चाकरी व मेहनत केली त्याजवर व तुमचे चालीवर नजर ठेऊन तुम्हास हुर्मत व कारभार व नेमणूक मिळाली आहे. ती नेमणूक तुमचे मर्तब्याप्रमाणे व दुसरे कारभारी यास मिळाले आहे त्याप्रमाणे आहे. ती तुम्हास मुकरर करून द्यावी आणि ती नेमणूक इंग्रजी सरकारचे बहीदारीने वंशपरंपरेने मिळावी असा इरादा आहे. गायकवाड सरकारांतून तारीख ३१ आगष्ट सन १८२१ या तेरखेस तुम्हास नेमणूक करून दिल्ही. त्याविसी येक सनद व याद तुम्हास मिळाली आहे. व त्यापुढे तारीख १२ आप्रिल सन १८२७ या रोजी इजाफा करून दुसरी सनद करून दिल्ही आहे. परंतु त्याविसी गायकवाड सरकारची यकत्यार ती महकूब करतील तर होतो त्याप्रमाणे त्याणी महकूब केली आहे. परंतु पहिली नेमणूक व जिलिबीकरितां रुपये २६५३ दोन हजार साहासे त्रेपन इंग्रजी सरकारची बाहीदारिने सनद आहे त्याप्रमाणे व येक पागा पासष्ट स्वाराची सन १८०२ चे साली तुम्हास दिल्ही होती. पुढें तुम्ही मल्हारराव गायकवाड याचे फौजसी लढाई केली व चाकरी चांगली केली. सबब कर्णेल वाकर साहेब याचे मार्फतीने सन १८०९ चे साली त्या पागेचे पहिले व जाजती मिळोन येकसे दाहा स्वार केले आहेत,

त्यास ती पागा तुम्हास जसी आहे तसी मुकरार करून दिल्ही आहे. त्यास नेमणूक व पागेचे खर्चास जे गांव हाली आहेत व नख्त मिलत आहे त्यास इंग्रेजी सरकारास जरूर पडेल तर ते गांव व दुसरे नेमून देतील. नख्त पावते त्याचे ऐवजी गांव देतिल, परंतु मोबदला जाहाल्याने तुमचे व तुमचे आवलादीचे काही नुकसान होणार नाही. कृष्णराव विठल यास तुम्ही दत घेतलें ते सयाजीराव महाराज याचे मंजुरीने व्हावयाचे होते. परंतु त्यांचे चालीवरून ते मंजूर करितिल असी उमेद नाही व त्यास आम्ही पुसणेहि मुनासब नाही. याकरिता तुमचें अहवालावर व तुमचे उमरीवर नजर करून वाजवी इनसाफाने माळूम होत आहे कीं दताविसी कांहीं शका राहू देणे मुनासब नाही. याकरिता इंग्रजी सरकारांतून कृष्णराव विठल जो तुम्ही दत घेतला ते कबूल करून मुकरर केले आहेत. परंतु दतकाविसी गायकवाड सरकार व इंग्रेजी सरकारांत तुम्ही नजर देऊ नये. इंग्रजी सरकारावर बरदास्तीविसी व मेहेरबानगीविसी जसा तुमचा दावा आहे त्याप्रमाणें कृष्णराव विठल याचा व त्याचे आवलादीचा हाल असे तुम्ही समजावे. काठेवाडांत तुमचा कितीक जमिनीवर व गांवावर दावा आहे तो आम्ही काठेवाडांत जात आहो. वाजबी चौकसीने मुकरार होईल. रवाना तारीख ९ माहे फेब्रुवारी सन (पुढे फाटले आहे)

माल्कम साहेबाची सही इंग्रजी असे.

¶*Sir John Malcolm, the Governor of Bombay, grants an inam to Vithalrao Divanji in recognition of his services to both the Gaikwad and the British Residents at Baroda and confirms the adoption of a son by him.*

No. 181] [*7-11-1843*

श्री

यादी माधवराव बिन हनवंतराव बारवकर पाटील मौजे लोणी प्रा सुपे सुा सन १२५२ फसली याद लिहून दिल्ही ऐसीजे. श्रीमंत माधवराव बलाल पेशवे याणी आमचे आजे वीरसिंगराव बारवकर याणी सोनपतपानपतचे लडाईत कामकाजा करून सरकार उपयोगी पडले म्हणोन जातीचे तैनातीस सरंजाम दिला. * *

[पुढील तपसील गाळला आहे]

¶*Madhavrao Hanvantrao Baravker submits that his grand-father was granted a Saranjam by the Peshwa Madhavrao I for his services at Panipat.*

No. 182] [*1847-48*

नकल

श्री

यादी कैलासवासी श्रीमंत माधवराव साहेब याचा जन्म किले पुरधर येथे जाला, ते समई समस्त किलेकरी कोली व रामोसी व परवारी व कारकून लोक यासी

दाह चावर जमीन दिल्ही ती मौजेवार सुा समान अर्बैन मयातैन व अलफ सन १२९७ फसली चावर बिघेवार बीा [तपसील]

¶*Inams granted to certain individuals at Purandar on the occasion of the birth of the Peshwa Madhavrao II.*

No. 183] [*20-3-1685*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ११ रक्ताक्षिनाम संवछरे फालगुन बहुल येकादसी भृगुवासरे राजश्री बावाजी लानदेऊ देशाधिकारी व लेखक प्रात पुणे यासी राजाज्ञा यैसीजे. मोरो विठल देशकुलकर्णी पाा मजकूर हुजूर येऊनु विदित केलें की कारकीर्दी राजश्री महाराजसाहेब व कारकीर्दि राजश्री कैलासवासी साहेब त्याचे कारकीर्दीस देसमुख व देसकुलकर्णी परगणे मजकूर यांचा हक व इनामती दुमाले करून दिवाणांत इनामती खडणीची मोईन होनु पाा ४०० च्यारसें, निसबत देसमुख होनु ३०५ निसबत देसकुलकर्णी होनु ९५ येकूण होनु पाा च्यारसें घेत असेत. हकाचे व इनामतीचे दस्त कमतर पडिले तरी सदरहू च्यारसे होनु जाबक व इनामती दस्त होईल त्याजवरी वाटून दस्त माफीक इनामती खडणीची जे बेरीज बैसेल ते देसमुखाचे निसबतीनें देसमुखापासुनु घेत असेत; व देसकुलकर्णी याचे निसबतीने जे बेरीज बैसत असेल ते देसकुलकर्णीयापासुनु घेत असेत. येणेप्रमाणें अजीतागायेत चालत आले आहे. हलीं परगणे मजकूर खराब पडिले आहे. दस्त थोडका होत आहे, तरी स्वामीनें कृपाळु होऊनु दस्त माफीक इनामती खंडणी देसमुखाची देसमुखापासनु व देसकुलकर्णीयाची देसकुलकर्णीयापासुनु घेतली पाहिजे. म्हणून अर्ज केला तो मनास आणून तुम्हास आज्ञा केली असे. तरी कारकिर्दी महाराज साहेब व कारकिर्दी राजश्री कैलासवासी साहेब त्याचे कारकिर्दीस देसमुख व देशकुलकर्णीयांचा हक व इनामती दुमाले करून इनामती खडणीची मोईन होनु पाना ४०० च्यारसें निा देसमुख ३०५ तीनसें पाच निा देसकुलकर्णी होनु पाा ९५ पंच्याणव येकूण होनु पाा च्यारसें घेत अस ते हकाचे इनामतीचे दस्त कमतर पडलें तरी सदरहू होनु च्यारसे जाहला व इनामती दस्त होईल त्याजवरी वाटून दस्ते माफिक इनामती खडणीची बेरीज बैसेल ते देसमुखाचे निसबतीने देसमुखापासून घेत जाणे. देसकुलकर्णी याचे निसबतीनें बैसेल ते देसकुलकर्णीयापासुनु घेत जाणे. हर दरसाल ताजा सनदेचा उजूर करीत नव जाणे. तालिक घेऊनु असल देसकुलकर्णीयाजवली फिराऊन देणे.

जाणिजे. देसाई व देसकुलकर्णी याचा हक व इनामती दुमाला करून दिवाणात इनामती खंडणीची मोईन च्यारसें होन पाा घेत आहेत ये बाबे महाराज साहेबाची आज्ञापत्रे व राजश्री कैलासवासी साहेबाची पत्रे आहेत. ते रूजू घालून सदरहू लिहिलेप्रमाणे वर्तनूक करणे. राा छ २४ रबिलाखर. सुहर सन खमस समानीन अलफ निदेश समक्ष

रुजू सुरू सुद बार

¶*This is a decision given by King Sambhaji in a dispute about the payment to be made to Government by the Deshmukh and Deshkulakarni of Poona for the Vatans that they enjoyed.*

No. 184] [*7-12-1685*

कर्नाटक जमाव रु. नं. १९८९ नकल

श्रीराम

॥ मशहूरल अनाम राजमान राजश्री तिमाजी नीलकंठ व तिमाजी बालाजी व देशकुलकर्णी याणी पाा हुकेरी गोा रामचंद्र नीलकंठ नमस्कार सुहूर सन सीत समानीन अलफ. रा[१] मुरारराऊ व तुम्ही देसाई याचे हेजिब हुजूर आमचे भेटीस कुडालीचे मोा आले होते, ते आपले वृती-वतनाचे वर्तमान कितेक सागितले त्यावरून विदित जाले. देसाई व देशकुलकर्णी यांचे वतनाचे दुमाला पत्रे करून दिल्ही. तेणेच प्रमाणे आलाहिदा मुरारराऊ देशकुलकर्णी पाा मजकूर याचे नावे अभयपत्र व सुभा दुमाला पत्रे व देसाई यास आज्ञापत्र दिधली आहेत, तेणेप्रमाणे वर्तणूक करितील. हली मुराररायास राजश्री वैकुंठवासी स्वामीने वस्त्रे व बकसीस दिल्ही होती, तेण्हेप्रमाणे आम्हीहि कृपाळु होऊन वस्त्रे व बकसीसे देऊन याचे खासा ज्या रिकाबीचे इनामत चावराना आहेत ते कुली दुमाला करून आज्ञा देऊन विलातीस पाठविले आहेत. तुम्ही व मुरारराऊ येकदील होऊन दिवाण शेवावरी तत्पर असणे व हेजीब ज्या रिकाबीचे इनाम याचे खासा आलाहिदा तुम्हाखेरीज आहे, त्यास तुम्हास समध नाही. पेशअजी इस्तकबिल तुमचे व त्याचे वडिलापासून कारकीर्द येदीलशाही व साल गुाा सन खमस ताा तुम्हास तकसीम चालिली नाही. पेस्तरहि ज्या रिकाबीचे इनामतीस तुम्हास

१ याठिकाणीं रामचंद्र निळकंठाचा शिक्का.

तकसिमेस येकंदर निसबत नाही. हे इनाम आलाहिदा फर्मानी मुराररायाचे आहे. याचे कार्यभागास व इनामतीस हरकत करून इस्कील कराल म्हणजे तुम्हास ताकीद होईल. एकंदर इनामतीचे वाटे नव जाणे. सदरहू लिहिले-प्रमाणे वर्तणूक करणे. छ २० मोहरम पा। हुजूर. लेखन सीमा.

¶*Ramchandra Nilkanth in this paper communicates Sambhaji's decision confirming the orders passed by Shivaji, calling upon Timaji Balaji to desist from encroaching upon the rights of Murarrao. Ramchandrapant was in the employ of Sambhaji at Kudal at this time.*

No. 185] [*30-9-1689*

एजंट रु. १९

(आरंभीं तीन बंद मजकूर फारसी)

सुरत मजलसी अज करार बतारीख २९ शहर जिल्हेज सन ३३ जुलूस वाला मुकाम लस्कर जफर असर[1] मौजे तुळापूर दर किनारे लबी आब भिवरा[2] वाके अस्त बहुजूर शरयेत व फजिलतपन्हा हजरत काजी महमद परगणे पुणा व जमी मुसलमानां व जमीदारां सरकार जुनर सुबे खोजिस्तेबुनियाद करजवणे व पायेगुडे देसमुखानी व मोकदमानी व रयांआ व पटवारीयांनी तरफ कर्याती मावळ मुतालीके पा। मजकूर इजाहार साख्त कीं देसपांडेगिरी तरफ मजबूर अज कदीमलयाम अहद मुदती जद लालाणीयां दोन पनामी(?) बुनियाद कुरसी व दर कुरसी पिढी व दर पिढी पदरांनी पिसर बनाम रामाजी विठल अज अहद बारीद वालीबल देहोदर मुतसरफ[3] असतां बाद फौते रामाजी विठल पिसरांनी बनाम तान्हाजी राम अज अहूदे देशपांडेगिरी खुद ता अहद निजामनमुळूक मुतसरफ असे तरफ मजकुरीं गपचूप नामे गुमास्ते ठेविले असतां बनाम कृस्णाजी व विठावा लांडा सेकीन सर्जापूर व कळंबे व इडमीडें पाईन किले वैराटगडी तरफ वंदन देस पा। कन्हाड येथून दोघे भाऊ बमये काबिला मुसाफीरपणे येऊनु दर कसबे पुणां सुखवस्ती राहिले. कृस्णाजी व विठावा लांडीयाने आपली मुले तान्हाजी राम देसपांडे पा। मा। यांचे दफ्तरी शागरीदपणे लेहो घेतली. आज कृस्णाजी तुपी सर बनाम बाळाजी व नामाजी व अज विठोजी येक पिसर नरसावा हुनरनिवीसी-दगी मस्तुद होवयाबदल लिहीत असतां सदरहू तिघे मुलेपैकी विठावाचा मूल नरसावा ठकारांनी मौजे डोणजे व मौजे गोन्हे खुर्द कर्याती मजकूर पांच कुडीविने

---

१. जफर असर = whom victory follows.

२. दर किनारे लबे आब भिवरा = on the bank of the river Bhima.

३. मुतसरफ = possessing.

5030

कुलकर्णावरी गुमस्ता ठेविला. कृस्णाजीचा धाकटा लेक बनाम नामाजी लांडा लिहिणार सरंदाज देखोन देसी गुमास्ते गपचूप अज तगीर करून नामाजी लांडियास गुमास्तगिरी देऊन कर्याती मजकुरास पाठविला असतां हकलाजिमा व सिरस्ता कागद तान्हाजी राम देसपांडिये व पिसरानी मोरो तानदेऊ देसपांडिये व नामाजी लांडा गुमास्ता हैयात बल जाईल बाईल फौत गुदरोन गेले बाजद चंदरोज फर्जंदानी नामाजी गुमास्ते ब इसीम आपाजी तुपावा अंतावा यादव रंगावा सदरहू दर सरकार सिवाजी भोसले नौकर शुद यादो नामदेऊ ममलकतमदारूलमाहामी दिवाण संभाजी राजे भोसले दीगर बिराजरांनी आपाजी व अंताजी हर कारबार मुलुकागिरी व लस्कर गई मामले करून बख्तावर होऊन आपले वतन म्हणऊन जोरावारी करू लागले. दिगर हिमाती निलो सोनदेऊ आज दिवाण सिवाजी राजे भोसले यांचे सगे सोयरे सदरहू अमेला[1] फैला असतां दिलीहून पातशाही फौजा दक्षणेत्तरी मोहीमदारी साब नवाब उमदतुलमुलुक अमीरलउमराये दर कसबे पुणा दाखल सात रीकेबे[2] बाबाजी राम देसपाडे असतां तमाम मोकदम व रयां कर्याती मावल येऊनु रूजू होऊन मुलाजमत कौल व सिरपाऊ सरफराजी जाली, हक व लाजिमे व सिरस्ते कागद ता। मजकूर मुतसरफ असतां आपाजी व तुकावा पिसरा नामाजी लाडीयास मोकदम व पटवारी म्हणत असत की हक व लाजिमा सिरस्ता कागद बाबाजीराम देसपाडिया कर्याती मजकुरीचा वेत असतां तुम्ही आम्हासी नाहक घसघस करिता तरी हे गोष्टी वाजिब दिसोन येत नाही तो नवाब अमीरलउमराये बमये सुबे मुलाजमत हजरती देहली कुच्य होऊन दिलीस गेले तो सुबे मिर्जा राजा पाईन किले पुरंधर बमयेलस्कर घेरा घालून सिकंदा केला ते वख्तीं सिवाजी राजे भोसले मुलाजमतीस येऊनु किले व मुलूक दौलत साईरे मुबारक दाखल जाला. तमाम जमीदारांनी व देसमुखांनी व देसपांडियांनी व मोकदमानी पा। पुणा व कर्याती मावल व बारा मावले ते वख्ती व हुजूर मिर्जा राजा सिवाजी राजे अर्ज हसबुल इलतमास करून वतन होनु ३००००० तीन लाख बर करार जाले. पैकी अजी दुमले वतन कर्याती मावल दाखल केले ते वख्ती मोरो विठल व बाबाजी राम देसपांडिये याणी सिवाजी राजे साहेबांस अर्ज केला की तर्फ कर्याती मावल देसपांडेगिरी अहद मुदती कदीमलयाम आपालियां वडिल वडिलांची आहे. पिसर नामाजी ब इसम आपाजी वगैरे गुमास्ते आपले आहेत. आपणासी नजर बदलून खुद देसपांडेगिंरी आपली म्हणत आहेत, तरी साहेबी मेहरबान होऊनु आपणा हुजूर जमीदार बारा मावले व कर्याती मावल बोलाउनु त्यांचा आपला इनसाफ करून सनद देसमुखानी व मोकदमानी व

१ अमला फैला = the high and low servants of Govt.

२ सात रिकेब = who accompanied his stirrup.

पटवारीयांनी ता॥ कर्याती मावल मन्हामत केली पाहिजे. त्यावरून. इफ्तदाये नामाजी लांडा गुमास्ता हकीकत बंदगीस जाहिर केली त्यावरून सनद दिधली तेथे मजमून कीं

अज रख्तखानें राजेश्री सिवाजी राजे साहेब दामदौलतहू ता॥ पायगुडे व करजवणे देशमुख व मोकदम व कुलकर्णी व रयां कर्याती मावल परगणे पुणा सुहूर सन तिसा सबैन अलफ. मालूम दानद कीं मोरो विठल होनप देशकुलकर्णी कर्यात मजकूर हुजूर येऊनु आपली हकीकत जाहीर केली कीं आपले वडिलवडिलाची मिरासी देशकुलकर्ण तर्फ पुणे बितपसील :—

ता॥ हवेली देह १२	ता॥ कर्याती मावल देह ३६	ता॥ साडस बु॥ देह २९
ता॥ कन्हेपठार देह ४३	ता पाटस देह ४३	ता॥ निरथडी देह ३७
ता॥ सांडस खुर्द देह २०		

येणेप्रमाणे पिढी दर पिढी कारकिर्दी दर कारकिर्दी देशकुलकर्ण चालत आले आहे. यैसियासी राजश्री माहाराज साहेबांस निजामशाह यांनी परगणे मजकूर मुकासा दिल्हा ते वख्ती तरफ तरफनी माहाराज साहेबी ठाणी ठेऊन हवालदार व कारकून तरफतरफस संतंतर कमावीश करीत असेत. ते वख्ती आपल्या वडिली गुमास्ते तरफतरफेस कारबारास दिल्हे असतां कर्याती मावलास गपचूप पुणाहून पाठविले. त्याणी कितेक दिवस मुतालिकी करीत असतां कागदपत्राचा सिरस्ता आपणाजवली आणून देत असेत. चाकरीचे रवेसीनें आपल्या वडिलासी वर्तत असतां रयेतीस बदसुलूख केला म्हणऊन त्यास दूर करून नामाजी लांडा पुणाहून गुमास्तगिरी देऊनु कर्याती मावलास पाठविला. नामाजी हयात असतां आपला हक व लाजिमा व कागदाचा सिरस्ता आपणास देत गेला. यैसे माहाराज साहेबाचे कारकिर्दीस चालत आले असतां निजामशाही गुदरोन गेली. येदलशाही तरफेने विज्यापुरीहून मुरारी जगदेराऊ सुभा येऊन पुणे जाळून लुटून तलफ केले ते वख्ती दौलतमंगल उर्फ भुलेस्वर येथे मुरारीने किला बांधोन शाहर वसविले. तेथे आपले वडील नादावयासी गेले. कितेक मुदती भुलेस्वरी कारबार पडिला. त्याकरितां कर्याती मावळीं नामाजी लांडा कारबार करीत असे. तो आपला हकलाजिमा व कागदांचा सिरस्ता देत असे. येदिलशाहीतून माहाराज साहेबांस पुणें मुकासा

5032

जाले ते वख्ती साहेबास कर्याती मावल व राजेश्री मंबाजी राजे भोसले यासी साडस खुर्द माहाराज साहेबी आपणापासून मुकासा दिल्हा. साहेबाचे तर्फेनें कर्याती मावलास हवालदार व कारकून आलाहिदे गेले, त्यासी जांग जोडी करून नामाजीनें आपणासी बेइमान होऊन नजर बदलली. यैसी-यासी आपण येऊनु साहेबापासी हकिकती जाहीर केली. तो निलो पोनदेऊ साहेबांचे मझुमदार त्यांणी आपाजीची पाठी राखिली. आपाजीस आपणासी रूजू होऊ देत नाही. तरी साहिबी मेहेरबान होऊनु देशमुख व मोकदम व कुळकर्णी व रयेतीस ताकीद करून खुर्दखत दिल्हे पाहिजे म्हणऊन तुम्ही मालूम केले; त्यावरून तुम्हास बोलाऊन हकीकत लिहिली. तुम्ही सदरहूप्रमाणे सागितली. हली मोरो विठल देशकुलकर्णी यांचे देश-कुलकर्ण कर्याती मावलाचे देसकुलकर्णाचा अमंल यांचे दुमाला करणें. आपाजीस दखल न करणे. याचा हकलाजिमा यांस देणें. तकरार फिर्यादी येऊ न देणे. तालीक घेऊन असल फिराऊनु देणे.

येणेप्रमाणे हकीकत गुदरली तो उदयेभान राहटवडी अज तरफ पातशाही किलेदार किले कोंढाणा त्याणे छावणीबदल जमीदारांनी व मोकदमानी व रयानी पा। पुणा व कर्याती मावल वगैरे किले मजकुरी जमा असतां आपाजी बिन नामाजी लांडा हजीर होता. बाबाजी राम देसपांडिये म्हणो लागले कीं तुझा बाप नामाजी आपल्या वडिलांचा गुमास्ता कागदांचा सिरस्ता व हकलाजिमा आमचा आम्हास देत गेला आहे, यैसे असोन फितुराकरितां आमचा कागदांचा सिरस्ता तुजपासी राहोन गेला आहे तो देणे. त्यावरून हली व मवाली किले मजकुरी जमा होते त्या हुजूर पेशमान होऊन आपाजीने आपल्या बदस्तुरें कर्जवणे व पायेगुडे देसमुख व मोकदम कर्याती मजकूर यांचे शाब्दिदीनिसी कागद लेहोन दिधला तेथे मजमून कीं—

श्री सके १५९७ कीलकनाम संवत्छरे वैशाख शुध प्रतिपदा तददिवसीं राजेश्री बाबाजी राम होनप देसपाडिये पा। पुणा यासी आपाजी नामदेऊ लांडे यांणी लेहोन दिधले कीं आपला बाप नामाजी लांडा तुमच्या वडिली तरफ कर्याती मावलची देसकुलकर्णाची गुमास्तगिरी देऊन ठेविला असतां तुमचा हक व लाजिमा व कागदांचा सिरस्ता तुमच्या वडिलांस देत गेला आहे. आपला बाप नामाजी मरोन गेला. यावरी आपण तुम्हासी नजर बदलून तुमचा हक व लाजिमा व कागदाचा सिरस्ता द्यावा तो दिधला नाही म्हणऊन तुम्ही आपल्या गलां पडोन आपणास पदरी धरिले, ते वख्ती किले सिहगडीचे छयावणीबदल उदयेभान राठौडी

किलेदार त्याणी कर्याती मावलचे देसमुख कर्जवणे व पायगुडे व मोकदम व कुलकर्णी किलियास बोलाविले होते. त्यास आपण दरम्याने घालून आपला अन्याये मागोन घेऊन जैसा आपला बाप नामाजी तुमच्या वडिली गुमास्ता ठेविला होता, आपणास संतोसे ठेवाल तरी राहोन दूर कराल ते वस्ती उजूर न करू. हे आपले लिहिले सही.

गोही

जैतजी करजवणे देसमुख कर्याती मजकूर

कान्होजी धावडा मोकदम मौजे कोंढे कर्याती मजकूर

रामजी ससर व पिलाजी चाधेरा मोकदम मौजे सुस

खेऊजी व रेखोजी च्चिधे मोकदम मौजे आंबेगाव का। मा।

भिकाजी व जाऊजी वाजले मोकदम मौजे आहेर

विठोजी पिंजण मोकदम मौजे किन्हई.

दुर्गोजी पायेगुडे देसमुख कर्याती मजकूर

विसाजी मोझरा मोकदम मौजे भुकुम कर्याती मजकूर

ताउजी इगवला व माणकोजी चोधा मोकदम मौजे भुगांव कर्याती मजकूर

भिकाजी जवलेकर मोकदम मौजे खानापूर

सुभानजी व संभाजी पायेगुडे मोकदम मौजे अगलंबे व कुडीजे.

सदरहूप्रमाणें निवीस्ते आपाजी की पदरमंत (पिदरे मन्) बईसम नामाजी नौकर शुमा बुद मुनकता (?) होऊन गेला तो छयावणीचा कारबार पा। पुणा व कर्याती मावल पडिला. त्याचाहि सरबराह बाबाजी राम देसपांडिये यांणी करून दिधला. पातशाही अमल फैला मोरोजी व बाबाजी राम देसपांडेगिरी खुद पुणांची व कर्याती मावलीची काबिज मुतसरफ असतां बाजद फितूर मूळूक बदस्त सिवाजी राजे भोसले रयेती हैरांनी पेरोशांनी परागंदा मुळूक वैरान बेच्यराख, सबब पातशाही फौजा दौडी येऊनु मुळूक तारवताराज हमेशा होत गेला. बाजद सिवाजी राजे फौत होऊनु कैलासवास केला. तो यादव पिसर नामाजी नौकर संभाजी भोसले बमये लस्कर सुबे चंदी व कर्नाटक मुळूक तारवताराज करून जमीदार व पुंड पालेगार यांचे सिरी तोफ ठेवतां दरम्याने यादव नामदेऊ बदतावार होऊन मुदमगी मबलग नजर बदलो लागली. तो आपले करमबंद सदुख ताले-ये जिल्हे आज लस्कर मनसुर ज्यफर असर के अवलियाये दौलत काहीरे मुकाम फरखुंदे बुनियाद अवरंगाबाद असतां सुबे गाजुदीखान बहादर फेरोज्यंग दर पुणे अमदरत्फ सातरीकेब बाबाजी राम देसपांडे तमाम मोकदमानी पा। पुणा कर्याती

मावल मुलाजमत बंदगानी नवाबसाहेब कौल सिरपाव व सरफराजी इवक्त हक व लाजिमे व सिरस्ते कागद बदस्तुर साबिक बाबाजी राम देसपांडिये अमल दखल करून मुतसरफ असतां विज्यापूर व भागानगर फते करून दर सन १०९९ रायात अलियात बंदगान हजरती दिलसुभानी दर मौजे तुलापूर मुकाम जाला. तमाम जमीदारांनी व देसमुखानी व देसपांडियांनी व मोकदमानी व रयानी पाा पुणा व बारा मावले वगैरे दर कचेरी वाला रुजू होऊनु अर्बाब अदालत बदरगाह अस्मानज्या(ह) दिलसुभानी व हुजूर करामतगफर मुलाजमत होऊन सिरपाऊ व कौल सरफराजी जाली. तेवख्ती हमराहा देसमुखानी करजवणे पायेगुडे कर्याती मावल व मोरो विठल व रामचंद्र बावाजी देसपांडिये होनप ताा मजकूर सिरपाव व कौल सरफराजी जाली. तेवख्ती आपाजी पिसर नामाजी हजीर होता, त्यास कर्याती मावलचे देसमुख व मोकदम व पटवारी म्हणो लागलें की ये सर-जमीनेत पातशाहा ये जिल्हे येऊन मुकाम जाला. दक्षण प्रांतीचे जमीदार जमा जाले आहेत. गरीब व बख्तावर बरोबरी आहेत. कोण्हावरी मुळूक ज्याजती होत नाही. होनपासीं वाद सांगोन तुझे होईल तू खाणे होनपांचे होईल होनप खातील त्यास आपाजीनें जाब दिधला की त्यांचा आपला कथलाच नाही. त्यावरून पातशाही सनद देसपांडेगिरी तरफ मजकूर बनाम मोरो विठल व रामचंद्र बावाजी मऱ्हामत सेवद व शाहादीनामे बमोहर व बदसखत जमीदारां जुनर व चाकणा व बारा मावले वगैरे बहादुर पुरनूर बदस्त बरंद बदस्तुर साबिक अदाये अंज्याये कर्याती मजकूर मुतसरफ शाहादीनामा करून दिधला. सदरहूप्रमाणे दरबारीं हकीकत गुदरली. यावरी मोरो विठल व रामचंद्र बावाजी होनप देशपांडियांस कर्याती मावलच्या देशपांडेपणाचा महजर करून दिधला. अहद मुदतीपासून होनप नामीज दकलाणी बुनियाद कुरसी व दर कुरसी पिढी व दर पिढी पदर जाती पिसरांनी व फर्जंदानी लेकरांचे लेकरीं हकलाजिमा व सीरस्ता कागद राखोन कर्याती मावलची देशपांडे-गिरी मुतसरफ असतां पेस्तर अवलादी अफलादी मुतसरफ होऊन सुखी असणे. बिनाबराई चयद कलमे बतरीख सुरत मजलसी ब महजर सही.

¶*This is an old decision given by the Emperor Aurangzeb from his camp at Tulapur (the scene of Sambhaji's execution). The decision refers to a dispute between the two Deshpandes of Poona, Lande and Honap. The paper has pointed references to the vicissitudes through which the Poona District passed during more than half a century.*

No. 186] [*25-1-1635*

अज रखतखाने मसुरल हाजरत राजेश्री मुरारी जगदेवराव दामदौलतहू माा मालोजी नरसिंगराऊ सितोले देशमुख मामले दौलतमंगल सुाा खमस सलासीन

5035

अलफ मा दाइमखान मुकासाई मौजे साई मामले मजकूर हुजूर येऊन मालूम केले की मौजे साई येथील मोकदमी देसमुख मजकुराची आहे. तेथे रायाजी सितोला मुतालिक ठेविला आहे. त्यास आपण मुकासियाचे टकियाचे मागणे लाविले की कानुप्रमाणे आपले पैकें देणे. त्यास तो मूठमर्दी करून सुरलित टका देत नाही म्हणोन देसमुख मजकुरास जाऊन सांगितले की तुमची पटेलगी आहे. तुम्ही आपलिया मुतालिकास ताकीद करून टका देवणे. त्याणेहि खातिरेस आणिले नाही. तरी साहेबी नजर इनाइत करून देसमुख मजकुरास बरजोर तागीद आहाडाहून मुकासियाचे टके कानूप्रमाणें बिलाहुजूर देविले पाहिजेत म्हणोन इलतमेस केली. तरी तुम्ही मौजे मजकुरीचे मोकदम असोन आपलिया मुतालकियास ताकीद करीत नाहींत हे गोष्टी बरी नव्हे. त्याउपरी दाइमखान मुकासियाचे पदरी साईचे टके माफीक कानू त्याचे पदरी घालणें. फिरोन बोभाट आला म्हणजे मुलाहिजा होणार नाही. ताकीद असे. मो. सुद.

तेरीख १९ साबान सन सलास खमसैन व अलफ

¶*Murar Jagdeo, of the Bijapur Court, sends instructions to Maloji Shitole to pay off the Government dues of the village Sai in Doulat Mangal.*

No. 187] **[21-6-1717**

श्रीवडजाई

नकल

१
=
७

महजर श्री सके १६३९ हेमलबी नाम सवछरे जेष्ठ बहुल ८ भ्रुगुवासरे सुहुर संन समान मशर मया अलफ तेरीख २२ रजब मुा मौजे नादेडे ता कर्यात मावल बिहुजूर हाजीर मज्यालस

राजमुद्रा

वासुदेव अनंत हावालदार कर्यात मावल व खेडेबारे

देशमुख व देशपांडे ता मज * *

दिपाजी बिन दुर्गोजी रविराव पायेगुडे देशमुख ता मजकूर

कान्होजी बिन बाजी देवराव पायेगुडे देशमुख ता मजकूर

खंडोजी बिन जैतजी करजवणे भालेराव देशमुख ता मजकूर

सुभानजी बिन रखमाजी करजवणे अढलराऊ देशमुख ता मजकूर

बहिरजी बिन कनकोजी रविराव पायेगुडे देशमुख ता। मजकूर

नामाजी अपदेऊ लांडे देशकुलकर्णी ता। मा।र

सिवजी बिन सुभानजी पायेगुडे देशमुख ता। मा।र

रामचंद्र यादव लांडे देशकुलकर्णी ता। मजकूर

लांडे खासनीस नि।। पायेगुडे
करजावणे देशमुख ता। मजकूर

कसबे पुणे व परगणेकरी

राघो आनंत आत्रे कुलकर्णी मौजे पाडेशर (?) ता। कन्हेपठार.

देवजी मागल सोमवार-पेठ पुणे.

रखमाजी बिन मालजी मते

सिवभट वेव्हारे जोसी व उपाधे व माहाजन का। पुणे

पाटील मोकदम मौजे खडकवासले ता। मजकूर

मोरसेट सेटे मौजे खडकवासले

पालोजी बिन जनाजी पायेगुडे मोकदम मौजे आगलंबे

संताजी बिन देवजी वेडे मौजे बावधण खुर्द

मोकदम मौजे कुडिजे

मंडोजी बिन बहिरजी पायेगुडे मोकदम	मालोजी बिन कानोजी पायेगुडे

कृस्णाजी बिन बापूजी दगडे मोकदम व गोदजी दगडे बिरादर मौजे बावधण बु।।

बि।। नामाजी अपदेव लांडे कुलकर्णी मौजे मा।र

वि।। अताजी राम ढेरे कुलकर्णी मौजे मजकूर

बापूजी साठे मोकदम मौजे पिंपल निलख

कोंडाजी बिन सोनजी कानकाटे मौजे कारेगांव

गबाजी बिन रायाजी काले बिरादर मौजे निबेणे ता। कर्डे (डे ?)

रखमाजी बिन पदाजी पा। पोकळे मौजे धायेरी

गंगाजी बिन येसजी धावडे मौजे कोंढे

गु।। गंगाजी - पाकला कृस्णाजी बिन सिदोजी जाधव व मोकदम मौजे किरकटवाडी

रामजी बिन चिलोजी पा। बाराटे व बिरादर कानोजी बाराटे मौजे कोथरूड

दारसेट (बा, ह, द, ?) बिन दादसेट बारके माहाजन कसबे सासवड

सखाजी बिन चाटजी माझेरे मोकदम मौजे भुकूम

गणोजी बिन परसोजी पा मुरकुटा मौजे बाणेरे

अवजी बिन रुपाजी सासवडा चौघुला व अबटी का सिकरापूर

जाखोजी बिन रायाजी घायेगुडे देशमूख व मोकदम व रखोजी बिन अनसोजी पा मौजे माडवी बु

पदाजी कुन्हाडा पाटील मौजे अलदी प्रात चाकण

या हुजूर जाहाला महजर यैसाजे. मौजे नादेडे ता मजकूर येथे कदीम पेठ नव्हती त्यास संकराजी बिन बकाजी फर्जंद मोकदम मौजे खावगाव ता मजकूर याची निमे मोकदमी मौजे मजकूरची होती त्याणे स्वसंतोशे पिलाजी बिन चागोजी जाधव यास विकत दिली. त्याचा महजर सन इहिदे आशर मया आलफामधे गोताचा पिलाजी जाधव यासी करून निमे मोकदमीची दिल्हा. भोगवटा आनभवीत असता मौजे मजकुरी पेठ वसवावी हे उमेद धरून सन खमसामध्ये किले सातारच्या मुकामी माहाराज राजेश्री छत्रपति स्वामीचे शेवेसी संबाजी बिन चागोजी जाधव यांणी विनंति केली जे. आपण स्वामीच्या पांयापासी येकनिष्ट सेवा केली आहे व पुढेंहि सेवा करावयाची उमेद धरिली आहे तरी श्वामीनी कृपालु होऊन पेठ वसवावयाची आज्ञा करावी आणि पेठ मजकूरचे सेटेपण व माहाजनकीचे वतन आपणास करून द्यावे म्हणिजे पेठेची वसाहती होऊन वसाहाती होईल म्हणून विनंती केली त्यावरून छत्रपति स्वामीनी मेहेरबान होऊन मौजे मजकुरी नवी पेठ वसावयाची आज्ञा केली आणि सेटेपणाचे व माहाजनकीचे वतन संभाजी बिन चागोजी जाधव यासी करून देऊन सन खमसात तेरीख छ १४ रमजानी आपले सिकियानसी वृतिपत्र करून दिल्हे याचा महजर [महजर शब्दावर उा किंवा उमर असा काही मोडी शब्द आहे] जे राज्याभिषक शके ४१ जयेनाम संवछरे भाद्रपद बहुल १ इंदुवासर क्षेत्रियकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी यांणीं संभाजी बिन चांगोजी जाधव सेटे माहाजन पेठे मोजे नादेडे ता कर्यात मावल यासी दिल्हे वृतिपत्र यैसीजे. तुम्ही किले साताराच्या मुकामी स्वामीसंनिध येऊन विनंति केली जे अपण स्वामिसेवा येकनिष्टपणे केली पुढेहि करावयाची उमेद धरीत असो तरी श्वामीनी कृपालु होऊन पेठ नादेडाचे सेटेपण व माहाजनपण अपणास वृति करून द्यावी म्हणून विनंति केली. त्यावरून तुम्हावर स्वामी संतोष होऊन सेटे व माहाजनपणाची वृति पेठ नादेडाची दिली असे तुम्ही मौजे मजकुरी पेठ वसऊन आपली वृति वौशपरपरेने अनभवणे. तुमचे माथा सेरणी रुपये १९० दीढसे केले असेत

याचा वसूल हुजूर दऊन अलाहिदा जाब घेणे तेणेप्रमाणे मजुरा पडतील. अणी वतन पुत्रपौत्रादि वौशपरंपरेने आनभऊन सुखरूप राहाणे यैसे छत्रपति स्वामीनी वृतिपत्र करून देऊन जिल्हेचे खावंद राजश्री नारो शंकर सचिव यासी अलाहिदा आज्ञापत्र सादर केले जें ये वृतिच्या भोगवटियासी तुम्ही अपली पत्रे करून देणे यैसे सन खमसात तेरीख छ १४ रमजानी राजश्री पंतसचिव यासी राजपत्र तेथ मजकूर जे राज्याभिषक सके ४१ जयेनाम संवछरे भाद्रपद बहुल १ इंदुवासरे क्षेत्रियाकुळावतंष श्रीराजा छत्रपति स्वामी याणी समस्त राजकार्य-धुरधर विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री नारो पंडित सचिव यासी आज्ञा केली यैसी जे संभाजी बिन चांगोजी जाधव यावरी स्वामीनी कृपालु होऊन पेठ नादेड येथील सेटे व माहाजनपणाचे वतन करून दिल्हे असे. याजपासून सेरणी रुो १५० दीढसे हुजूर घेतले तरी तुम्ही अपली पत्रे करून देऊन हे वतन वौशपरंपरेने चालवणे. यैसे राजपत्र दिल्हे तेच बदजिनंस पडित मशारनिले याजकडील राजश्री पंताजी सिवदेऊ यासी दाखल केले. त्यावरून त्याणी सभाजी जाधव यासी अपले दुमालपत्र सनसमान तेरीख २० करून दिल्हे जे तुम्ही पेठ नादेडा येथील सेटेपण व माहाजनकीचे वतन अनभऊन सुखरूप राहणे यैसे दुमालेपत्र करून देऊन देशमुख देशपांडे यासी अलाहिदा पत्र सादर केले जें संबाजी बिन चांगोजी जाधव यासी रा स्वामीनी कृपालु होऊन मौजे नादेड येथील सेटेपण व माहाजनकीचे वतन करून देऊन अम्हासहि पत्र सादर केले जे यासी दुमालेपत्र करून देणे. यावरून दुमालेपत्र करून देऊन तुम्हास आज्ञापत्र सादर केले असे. तरी या वतनाचा महजर संबाजी बिन चागोजी जाधव यासी करून देणे व काा पुणे येथील सेटे माहाजन यासी हाक असेल त्याप्रमाणे हाक करून देऊन यैसी दिवाणपत्रें संबाजी बिन चांगोजी जाधव याणी अणून मौजे मजकुरी देशमुख देशपांडे व सिवझडे मोकदम व सेटे माहाजन व समाकुल पांडर मेलऊन सदरहू दिवाणपत्रे गोतास दाखल केली आणि गोतास अर्ज केला जे या दोही वतनाचा (मह)जर करून दिल्हा पाहिजे त्यावरून हाजीर मज्यालस गोताने सेरणीची जाब व दिवाणपत्रे दुमालेपत्रे देशमुख देशपांडे याची पत्रें मनास आणून पेठ मौजे नादेडे ताा मजकूर येथील सेटेपणाचा व माहाजनकीची महजर करून दिल्हा आसे. यासी हाक कसबे पुणे येथील सेटियाच्या निह्नाणानसी व पेठ मजकूरच्या कुलकर्णियाच्या दस्तुरेनसी बदजिनसे जाबता आणून व सेटेयासी रुबरू व माहाजन यास रुबरू पुसोन पुणाच्या सेटियासी व माहाजनासी हाकाप्रमाणे सभाजी बिन चागोजी जाधव यासी हाक करून दिल्हा असे. बाा जाबता तपसील पेठ मजकुरी कुले असतील त्याजवर हाक

ताबोली दर दुकानास दररोज पाने सुपारी पाच

१

मालियावर हाटवटीस दरपाटीस दररोज हारजिनस मालवे मूठभर येक

१

तेलियावर दिवसास घाणियासी तेल वजन टकबंदी नवटाक ८८८९

१

खाटीक व भाई व खारखंडे व पेढारा यासी यासी अठा दिवसा वजन ०॥। सागोती ८८१।. सवासेर

१

सिंपी अवघे मिलोन चोलिया सुमारी ५ पांच दिपवालीकारणे कलम

साली व कोष्टी व मोमीन यासी वरसास दर घरास येणेप्रमाणे ध्यावे बिा

साली कोष्टी दर घरास अडफले १	मोमीन दर घरास दर वरसास गुंडाले १ येक ध्यावे कलम

१

बकाल दुकानास दर पसारियास सारे दुकान मिलोन दररोज पालीप्रमाणे सपारी वजन टा८८८९

१

वराडीनव दर आठवड्यास खोबरियाची वाटी १ येक व विडे सुमार ५ पानं पोफलीस घेतले तरी वराडास नाही वराडास घेतली तरी पान पोफलीस नाही येक वेलेस ध्यावे कलम

१

सुतार व कुंभार व परीट व कल्हेकरी व वोतारी व न्हावी वगैरे फुम याजपासून ज्याचे काम त्याचे हातून ध्यावे कलम

मणेरी व अतार व कासार व काचीरी दसरियाकारणे व दिपवालीकारणे येणेप्रमाणे ध्यावे

करंडा गरसोली १	तोड १
फणी १	नाडापुडी १

बांगड्या सुमार १०८ कलम

१

बुरुड अवघे मिलोन दर वरसास सुपे सुमार ५ पांच कलम

चाभार अवघे मिलोन वरसास जोडा १ येक कलम १

सला (क) तानकरी अवघे मिलोन दर वरसास सागल येक कलम

१

धणगर अवघे मिलोन दर वरसास चवाले १ येक द्यावे कलम

१

पिजारी अवघे मिलोन जेन सुमार १ येक द्यावे कलम

१

मोचेकरी अवघे मिलोन दरवरसास जोडा १ येक कलम

१

गुरवान दरराज पत्रावळ आणून द्याव्या.-दसरा दिपवालीस वाजंत्री वाजवावी कलम

१

तलियाखेरीज तली दसरा दिपवाली सिमगा याची तली रयेतीचे रजावंदीने जीवनमाफक रयेतीचे पाहोन घ्यावे कलम

१

परदेसी कुले येतील त्याजवरी थलमोड होईल त्याजपासून हाक येणे प्रा घ्यावा बिा

गला हार जिनस येईल त्यास सोलवीस देऊन दर गोणीस कु(दुम) टोली गला कैली अधोली भर घ्यावे

८८॥.

तांबोलियावर पाने सुमार येणे प्रा बैलास

१००

सिरभारे खादाडी

५० २५

किरकोल जिनस येईल यास बारा मणाचा गोणीवरील हिसेब करून घ्यावे कलम

१

किरकोल गला हरजिनस येईल यास चौमणाचा हिसेबाप्रमाणे घ्यावे कलम

१

कणे (लोण?) तेल तूप व गूल तमाखू खोबरे हालद खारीक वगैरा जिनस यासी चौपस देऊन दर गोणीस वजन ०॥ सवासेर ८८१।.

बोरे व आले दर बैलास वजन ०॥ अडीच सेर

८८२॥.

5041

आंबे केले व निंबे सुमार बैलास मोटेस
१० ९

द्राक्षे बैलास ०॥
ददद१।

चुना व कोलसे वजन येणेप्रमाणे
गाडिया बैलास
द। ददद९
गाढवास मोटेस
ददद२॥ ददद१।

माळवे वांगी व गाजरे व भाजी व कांदे व लसूण वगैरा जिनस येईल त्यास येणे प्रा घ्यावे वजन टकबंदी
बैलास मोटेस
ददद९

ऊस सुमास
गाड्यास बैलास
९ २
सिरभारा १

काबले व चवाली व घोंगडी व नवार व सूत व लोहोकर व खारखंडे बोंबील यासी रुके
बैलास डोईवोझे
दद६ दद३
खादाडी रुके दद१॥
कापडास येईल त्यास येणे प्रा घ्यावे बिा रुके
बैलास घोडियासी
।। दद९
डोईवोझीयास खादाडी
दद६ दद३
कडबा गवत पुळे सुमारी गाडियासी ९
बैलास सिरभारा
२ १
येणेप्रमाणे लाकडासहि घ्यावे कलम
१

पाळणूक व जकाता व खरादा व फरोख्त हरबाब पाळणूक असे बिा

बैल घरगती बरामत दरामत हरजिनस व किराणा वगैरे तेल तूप व कापड देखील पाळणूक आसे कलम
१

दुकान हारजिंनस १ येक दुकान यासी वेव्हीगार व खरीदी व फरोख्त झाडे झाबड माफ कलम
१

गाडा घोडे बहा व बदा व म्हैस व बैल व गाई खरीदी व व फ्रोख्त करितील त्यास जकाती माफ असे कलम
१

येणेप्रमाणे हाक लाजिमा करून देऊन सदरहू महजर करून दिल्हा असे या उपरी पेठ मौजे नादेडे ताा मजकूर येथील सेटेपणाचे व माहाजनकीचे वतन

संबाजी बिन चांगोजी जाधव यासी याचे पुत्र पौत्रादि वौशपरपरेने आनभवून सुखरूप असावे जाला महजर सही

गोही

पिळाजी बिन चांगोजी जाधव व निमे मोकदम मौजे मजकूर

राघोजी बिन खेवजी व माहादाजी बिन गिरजोजी व माणकोजी बिन हासाजी घुले मौजे मजकूर

सिवाजी माहादेव ठकार- जोसी कुलकर्णी मौजे मजकूर

मल्हार माळी बिन गोदमाळी ताटे मौजे केदूर हाली वस्ती मौजे मजकूर

सखोजी बिन विठोजी सोनार मौजे मजकूर

तुकोजी बिन मोराजी पाा घुले निमे मौजे मजकूर

सभाजी बिन हसजी (दसजी?) लगड व माहादजी बिन संताजी लगड व धर्मोजी लगड मौजे मजकूर

सुभानजी बिन कावजी लोहोकरा थलकरी मौजे मजकूर

राममाळी बिन काळमाळी मौजे मजकूर

सेखजी बिन तान्हखान तांबोली मौजे मजकूर

बलुते

येसजी बिन हा?जी सुतार डोरला मौजे मजकूर

१

येसजी बिन भागोजी गुरव पांडवे मौजे मजकूर

१

मलोजी बिन येमाजी परीट मौजे मजकूर

१

चापाजी बिन तुकाजी लोहार

१

खंडोजी बिन तुकोजी कुंभार

आबनाक बिन कान्हनाक माहार पाडेवार मौजे मजकूर

नावराऊत बिन तुकराऊत मांग मौजे मजकूर.

आजेनाक बिन कान्हनाक माहार येसकर मौजे मजकूर.

¶*This paper embodies Shahu's orders ... ., the village of Nanded, effected by Sambhaji Changoji Jadhav. The paper is historically important as it explains the political situation of the troublesome times of Shahu's early regime.*

Index to Selection No. 31

Selected Papers from the Jamav Sectio

D—contd.

J—contd.

K

K—contd.

L —contd.

M—contd.

N

N—contd.

P

R—contd.

S

S—contd.

S—contd.

S—contd.

T

T—contd.

U

V

V—contd.

W

Y

Z

BOMBAY : PRINTED AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS.